

Dzeja

Uldis
Bērziņš

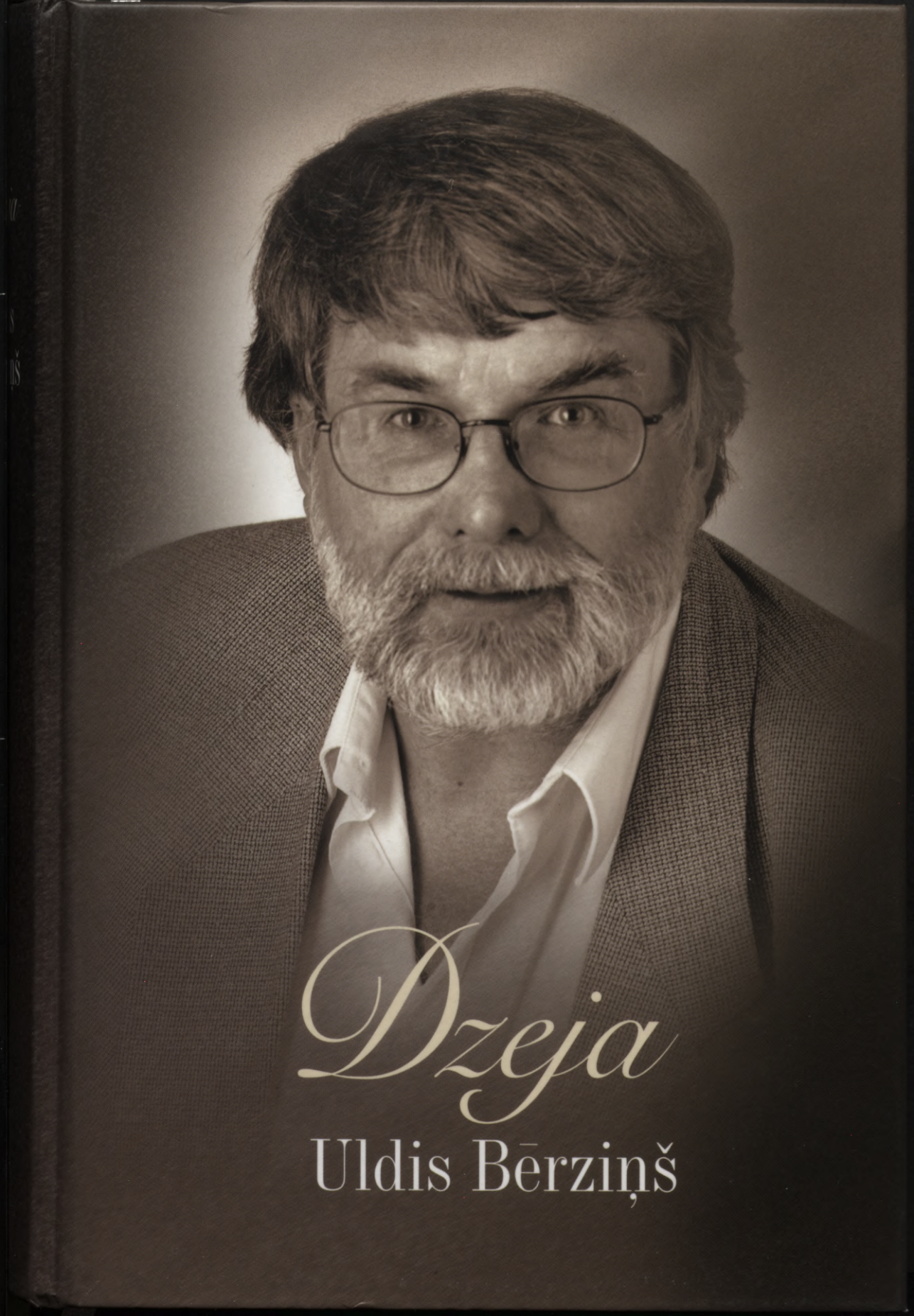

Dzeja

Uldis Bērziņš

ATENA

Dzeja

Uldis Bērziņš

Isol Jandos

Kunofa i@,
Tu esi bangi' komo.

1965

Dzeja

Māra Zālīte *Dzeja*

Jānis Rokpelnis *Dzeja*

Uldis Bērziņš *Dzeja*

2004-5
L 124

L
821

Uldis Bērziņš

Dzeja

Latvijas Nacionālā
bibliotēka

0304047132

UDK 821. 174 – 1 (081)

Be 777

Grāmata izdota ar Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstu

Riharda Bargā makets

Māra Sīmansona vāka dizains

1. vāka noformējumā izmantots Jāņa Deinata foto

Atbildīgais par izdevumu Jānis Oga

© Uldis Bērziņš, 2004

© Jānis Deinats, foto

© Apgāds "ATĒNA", 2004

ISBN 9984 – 34 – 093 – 7

Wydawnictwo Literackie
Lwów 1938

Wspomnienia z czasów

Dzeja

Letter No. 1234
1875

Dear Sir,

I have the honor to acknowledge the receipt of your letter of the 10th inst.

in relation to the matter of the fund for the

of the

of the

of the

Very respectfully,
Your obedient servant,
John Doe

1875

Piemineklis kazai

(1980)

Piemontais Kazan

(1880)

SAUC

Lūk kāda zāle mežā aug tā kā čūska
lokās skaista ir ak tu viens bet kā to zāli
sauc.

Lūk putns skrien baltas spalvas druvā
birst druva deg ak tu viens bet kā to
putnu sauc.

Lūk balta puķe druvā deg ej un plūc ak
tu viens labāk saki kā to puķi sauc.

1970

NEIZNĀK

Namdaris taisa galaktikas.
Kādreiz sen sen kaut kas ir bijis:
Viena maza planēta,
Un uz tās planētas vakars,
Un namiņš saules staros,
Un pie loga sēdēja kaimiņu Jānis,
Kaut ko domāja,
Izdomāja
Un aizmirsā.
Namdaris liek elektronu pie elektrona,
Galaktiku pie galaktikas —
Nekā.

1968

BALSS

Nekā vairs nav bet es neticu jo balss ir skanējusi.

Nekā vairs nav un paliek tukšs bet tukšumā skan.

Putna man ir žēl pilsētas man ir žēl pienenes man ir žēl un daudz
cita bet par balsi es nebaidos nebaidos nē.

Upes iztek koki nokalst saule nodziest paliek tumšs un jauna
gaisma sāk spīdēt viss ir otrādi.

Bet balss tā kura ir skanējusi neapklust.

Ieklausies balss skan.

Klusu klusu bet skan.

1968

PIEMINEKLIS KAZAI

Bija silta dieva diena, un uz zemes bija jauki.
Bet kaza kāpa debesīs.
Cik reizes dievs nogrūda, tik kaza atkal kāpa.
Arāji apstājās,
laiks apstājās,
kaza kāpa.
Simts gadu pagāja,
tūkstoš pagāja,
kāpa.

Tas ir tas piemineklis.
Re kur kāpj debesīs.

1970

*

Vakars, ugunis, iela, un es esmu.

Es esmu (manis nebūs) esmu (nebūs) jā, es esmu.

Tu vairs neesi, viņš vēl nav, es esmu.

(Tu esi bijis, es būšu bijis, savs laiks būšanai, savs nebūšanai.)

Tu esi vecs, viņš vēl ir mazs, bet es esmu.

(Es biju mazs zēns, es būšu vecs vīrs, visam savs laiks.)

Tu esi (tevis nav).

Es esmu (manis nav).

Tevis nav, manis nav (vai neviena nav?), viņš ir.

Viens vienmēr ir.

Vakars, ugunis, iela; un viņš ir.

1968

*

Kā saule cērtas ar divām tumsām tā tu
Ar divām nāvēm tu cērties
Ar to kura bija pirms tu biji ar to kura būs kad tevis nebūs.
Indijā ir tāds zieģelis varbūt piectūkstoš gadus vecs varbūt kādu
tūkstoti jaunāks uz tā zieģeļa puisis cīnās ar diviem zvēriem ar di-
viem tīģeriem.

1970

*

Var saklausīt, kā pulgo lakstīgala, pusdivos nebūtībā veras plaša, plika skaņa top par attieksmi un pastāv, un, esmi atstarodama, tā paveic dieva darbu (Dievs guļ! Dievs naktī guļ!) tur lakstīgalas mēda.

1976

TAS PATS DZEJOLIS

To Veidenbaums,
bet tūliņ pazaudēja,
un ierakumā kāds,
bet citi nopīpēja,
nav aplēšams
no skaitļu sakarībām —
tu velti
visu ritu šļūkā čībām,
nav folklorizējies,
un velti taujāt tautā,
sen kapos brūtes; klusums —
kam lai jautā?
tai ziņgai jābūt
esmē ierakstītai!
ei, kur tu esi,
lielais Pierakstītāj!
ja Makrokosma nav,
uz ko lai paļaujamies
mēs, kas uz katra
soļa alojamies?
viens Veidenbaums,
tas otrs žūksni riekšā
(uz fotogrāfijas)
un lasa puikām priekšā
(bet puikas nopīpēs,
jo papīrs izsīkst ķešā),
bet laiks vēl ir,
es meklēšu pēc trešā.

1974

VĒL VIENS ČAKAM MUTĒ

Maija vakars Čaks uz sola es mazs puika
stāvu brīnos: Čaks pie vaiga ķer acis bola
muti šķoba mēli valsta viltīgā un tuklā
smīnā:

– Tu tā kā zutenis ar zeltu pilns ja būtu,
tomēr peltu tevi es un to, kurš smeltu ren-
stelē un tevi celtu, sarkanā un liesā bute, —
visiem viens mēness peļķē, Čakam vēl
viens mutē.

1970

*

"Bet es esmu tas mūžīgais vērdiņš.

Mani nevar nopelnīt.

Mani nevar notērēt.

Mani var tikai atrast un pazaudēt.

Es neesmu darijis labu.

Es neesmu darijis ļaunu.

Es esmu tikai smējies par atradējiem un pazaudētājiem.

Un tagad ne elle, ne debesis neņem mani pretī.

Tuk, tuk.

– Laid iekšā, Pētera onkul! Man vajag pie Skalbes kunga. Es gribu atpakaļ pasakā.

– Kārlim Skalbem ir vajadzīgs miers. Brālis Skalbe debesu dārzā rozēs griež. Un tu, vērdiņ, ej vien pasaulē.

Bum! (Klusums. Tikai vārtu sargs paceļ asti un ausās.)

Bumm!

– Kas tur, pie velna, daudzās?

– Taisi vaļā! Es gribu elles ugunī ieripot! Kas es par vērdiņu, ja mani neizdod?

Es negribu lēkāt pa pasauli kā uzvilкта kapara blusa!

Klusums.

Un tobrīd pa Avotu ielu nāk Uldis un mani paceļ."

1968

SAPNĪ

Vēl pāris minūtes līdz stundas beigām; sit pie loga zars.

Laiks, izdalīts ar divi, tek lēnāk. Apnīk brīdis, sapin sprīdis.

Vēl pāris sekundes līdz pavasarim

(stāv pulkstens, stāv).

Laiks, izdalīts ar trīs, tek atpakaļ. Zars rūk par asnu, neatplaukst
un satek sēklā.

Un nevar pamosties.

Zvans nomaldās un klasē neatnāk.

1974

PUĶUFANTĀZIJA

Puikas, ejam bruģēt Rīgu ar puķēm,
Ejam Puķudaugavā peldēties!
Ē, puķupuikas raibās puķubiksēs,
Ejam uz to zemi,
Kur puķuprincese valda,
Kur ziedulietus līst,
Kur puķugaili zied visu baznīcu torņos,
Kur lauvmutītes pusnaktī rūc,
Kur puķubērni puķuklavieres spēlē,
Kur Puķumiķelis cep puķumaizi,
Kur pūķis puķunaudu kaļ,
Kur debestēvs puķainā ķitelī lej glāzēs
puķupienu!

Rīts. Neviena nav. Strēlniekdārzā sprāgst
pumpuri.

Kokā sēž puķuvīriņš dzeltenu puķu-
mici galvā.

1967

MARSIEŠU BIKSES

Aug puika krāj markas un kabatas pilnas ar akmeņiem zīmuļu galiem un dažādu dražu un vienu dienu sāk gribēt zilās marsiešu bikses un sadabū apvelk bet marsiešu bikses ir cauras un vakarā māte ņem lāpīt bet rītā vienalga ir cauras.

Jo nakts melnumā bikses musketierzābakus aun lec zirgā čau pār kalniem jāj ķēniņa galmā deg lāpas čau princeses šķielē uz biksēm.

Bet nakts vēl ir gara un bikses rāpjas tavā granātkokā kost riekstus un iet krusta karā ai kabatas dukātiem pilnas un Damasku apsēž un pie Jeruzālemes krīt un lecīgie turki par karogu uzdur uz piķa bet bikses ir dibenā cauras.

Jo tās jāj zvaigznēs uz zelta gaiļa un pa kanjonu klintīm šļūc ar pistoli kabatā un lec masta galā brauc hercoga kuģus lodā pa rājām un baigi rubī no jūras jūrā līdz Malstrēmā iekrīt un nogrimst jo ir uz dibena cauras.

Bet nakts vēl melna kā nēģera dievs un bikses min Ķīnas pūķim uz bizes un pa manu magoņu zemi nāk sastop mani un manos stilbos no cietuma restēm bēg un piena ceļmalā sēž un pa mēnesi staigā un bikses noķer ved pilsētai cauri un pakar bet tās netop pilnas.

Čau bikses mirkst lietū mirkst darvā un jūrā bet tas vēl nav viss vēl ir nezvēra asinis priekšā.

Simt verstu noauļo bikses ar šķēpu pie
sāniem dragā cērt deviņas galvas čau Flo-
rences skaistākās kundzes mīl tavas bikses.

Bet rīts jau ir klāt un zobens mieg rokā
un puika mostas velk bikses un kapeiku
paceļ un končiku paceļ un kabatā liek bet
bikses ir galīgi cauras un kabatas arī
cauras.

Izvelku maku vai jums ir tās koko mar-
siešu bikses jā ir gan bet vienīgi cauras.

1970

* Krājuma "Piemineklis kazai" pirmizdevumā dzejoļa 5. pantā izlaisti vārdi "un manos stilbos
no cietuma restēm bēg". Šeit labots saskaņā ar manuskriptu.

*

Ar sniegpulkstenīšiem uz Avotielas
stūra ar sniegpulkstenīšiem; reiz mežā
lasīdamu tā mani tukšā dūšā aizkūkoja
maijs nāk pats no sevis (marts, aprīlis, tad
maijs) un kauns, kas nav zem ceriņziediem
cīnījušies, un klusas sestdienas, no kalna
lejā tek svētdienas jau ģeorgīne zied

bet viņa zvana zvana Jāņi garām sen
līdz vēlam lapkritim tā kūko kūko kūko
(Putnu dievs būs licis).

Ei, ļautiņi, to putnu dievs mums licis!

1974

BRUŅINIEKS UN SANČO PANSA

I

Jāj bruņinieks klibā zirgā jāj ciemam
cauri četriem vējiem virsū.

Jāj bruņinieks dienām cauri naktīm
cauri.

Jāj bruņinieks augstu domu domā un
nevar izdomāt.

Jāj bruņinieks jāj un smejas un raud.

Cik ir pasaulē velnu un milžu to zina.

Cik ir divreiz divi to nezina.

II

Jāj Sančo Pansa uz ēzeliša jāj ciemam
cauri sasodīts kas par vēju.

Jāj Sančo Pansa cauru dienu cauru
nakti.

Jāj Sančo Pansa un vienu garu domu
domā ka tā pasaule ir apaļa ka nekur
neaizjāsi.

1969

DZEJOLIS PAR VECUMU

I

(Jāņa 21. nodaļa 18. pants patiesi patiesi es tev saku jauns būdams tu pats jozies un gāji kur gribēdams bet vecs tapis tu savas rokas izstiepsi un cits tevi jozīs un vedīs kur tu negribi) bet Pēteris tikai smejas.

Mācītāj Pēteris saka ko tu par vecumu zini tev ir nolemts jaunam nomirt.

Jaunam vīram ir bail viņam var dzīvību atņemt ko tu no veca ņemsi viņa dzīvība putns kokā.

Jaunam ir bail viņu var sakalt ķēdēs vecs vīrs pat bedrē ir brīvs viņa brīvība putns debesīs.

II

(Vecums nāk) negribas vairs melus melot (vecums nāk) nepatik vairs lielities vecumdienas ir pienākušas un kāds tu esi tāds tu esi (apnicis ir izlikties).

Vecums atnāk kā lietus no debesīm

Un noskalo putekļus.

III

Bet dažs līdz pēdējam kā vinda lokās
ar spaini rokās kamēr nomirst mokās

viņš smeļ un smeļ un nezina pats iekš kā
viņš lej un ko un nezina pat priekš kā

tā gads aiz gada skrien un puse mūža garām
vai vecums nāk nē vecums paiet garām.

Viņš iesāk lielīties ar to kas agrāk bijis
ko viņš ir vīra gados izdarījis

viņš mantu tur (bet manta pūst un rūs)
un gads aiz gada skrien līdz vadzis likst un lūst

viņš zārkā guļ deg sveces dzīve garām
nāk vecums novēršas un aiziet viņam garām.

IV

Tikai lai sirds paliek gaiša
Par acīm es nebaidos.

V

Vēl viena lieta ir laba vecumā ka mugura stīva.
Vecam vīram grūti liegties vecam vīram grūti locīties gribi vai
negribi jāstāv pie sava.
Kapeika paliek necelta pazemība nerādīta (kurpes paliek nešņo-
rētas bet tas nekas).

VI

Lai man dievs dod līdz vecumam nodzīvot.

1967

ULDIS

Jāj puisī karā uldis pār plecu vīrs iet egli
cirst uldis padusē mēli auļos laid pa birzi
trenc kur uldis aug putns galā sēž.

Melšu tālāk skat rudzi ziliem uldiem
pilni viens brauc ratos grožus velk nū nū
uldi tu tāds.

Melšu tālāk muižas kūts divi uldus pa-
ķēruši met mēslus kaudzē re ciema kapi
kā krusts uldis apakšā.

Melšu tālāk skat treji namu melš viens
korē viens baļķī viens sēž sētvidū uldi tēš.

Melšu tālāk žīds brauc pretī sauc puika
pērc par uldi gabalā.

Ceļā krogs krogā viens letes galā stāv
saka saimniek ai dod man piecus uldus
alus.

Eimu klāt prasu puis kā tev sauc saka
Uldis.

1970

KĀ MEKLĒT

Kā man meklēt man papardes ziedu (kā tev meklēt) kā.

Meklēt smilšu kastē meklēt zem eglītes spožās.

Meklēt zem spilvena rītos.

Meklēt skolā zem sola.

Skolas atlantā meklēt (jūras dibenā un kalna galā).

Meklēt grāmatās (lapu pēc lapas šķirt) saudzīgi ņemt kas ir ziedējis pirms simts gadiem.

(Ai bībele melnā un senā manu vectēvu pirkstus tu zini tu ziemas un vasaras atceries un saimnieces vecas un jaunas kristības kāzas un bēres govju un dzērvju balsis pastāsti varbūt bija varbūt pārnāca vienreiz agrā rītā no pļavas kājas rasā no galvas līdz kājām rasā — debesis rasā — bet rokā bija un apjukums tāds un kur noslēpt bībelē atšķīra ielika vienu vienīgu reizi tas varēja gadīties) meklēt.

Meklēt kur veci vīri dzer taujāt varbūt kāds atceras varbūt ir gājis garām.

Bērniem prasīt bērni zinot visādas lietas.

Prasīt skolotājam lai min var būt ka uzmin pareizi.

Meklēt krāsni kas deg meklēt mutē kas smejas latviešu pasakās meklēt.

Vāciski mācīties vēstures grāmatā meklēt "tādā un tādā gadā mežos ziedēja dīvaini ziedi Jēzus asaras toruden sākās mēris".

Meklēt kur karavīri soļo rota pēc rotas riteņi kāpurķēdes kas zin varbūt taisni par spīti un aug un nav samīts un ziedēs.

Meklēt kur pakārtais aprakts kur nošautais guļ kas zin varbūt tur kvēlo varbūt tur laužas ārā no zemes varbūt tur ziedēs.

Meklēt savā dzimtenē (tavā dzimtenē) citu dzimtenēs.

Meklēt debesīs (meklēt virs zemes) zem zemes meklēt.

Kā man meklēt Jāņuzāli (kā tev meklēt) kā atrast.

Meklēt janvārī sniegā uz ledus aprīlī dubļos karstā vasaras dienā uz tirgus starp tomātiem zivīm un putniem vasaras naktī mežā starp smaržām.

Atrast kā atrast nezinu.

1970

(TROKSNIS

Dun un dun un dun tā kā rūsa ēd.
Zeme dūc zeme brūk lēnām zvaigznes
drūp.

Viena mute mani sauc nav tik tālu
gadu simt sauc un sauc nevar dzirdēt
sliedes dun.

Vadi sīc vadi sēc nogurst vārds tā kā
putns klūp neatnāk.

Duna dun šalka šalc laiva grimst.

Krūzes šķind balsis murd.

Troksnis nāk un nāk un apēd mani.)

1972

KRUSTNEŠU
PĒTERIS

Mēmais
nedzirdēs savu balsi
samīta vaga
nebūs par valsti
pacelta roka
krīti un kalsti
tūkstoš gadus
man miltus malsi

tava ziņģe
satrunēs krogā
tavas atslēgas
Pēterim rokā

1970

VIDUS LAIKS

Brēc dvēsele pēc ziepēm, grīda smird
un slīd, niez kāja zābakā un putu prasa
Jān.

Ar alus grēmām drēbes, ziepju vajag
man ir mute melna ar akmeni velns kasās
lācis berž gar paksi muguru.

Jāj ķēniņdēls un sola par vienu unci
ziepju pusi valsts ei Jān ei Jān.

Stieg vircā stallis pleci sāli svīst ik
priedē nīkstu vindā sijā smoku Jān.

Es kunga bruņas cērtu kalpa kreklus
utis mani ēd un akmens neputo ei Jān.

Stāv baltos kalnos Rīga mušas san un
sīva tērce tek Daugavā un mokās no-
sprāgst zivs ei Jān.

Kāpj saule zilumā jau vienpadsmit sit
zvani Vāczemē, ir vidū laiks un ziepes
meklē bende.

Pie kāža mani velk bēg uts no bārdas
Jān.

1972

STATISKAIS MOMENTS

Mazais Jēzus, sieva, pats
un viņiem virsū dieva acs;

varavīksne, ratu loks,
pagasts, baznīca un krogs;

ecē, ar un galvu liec,
cilvēks klusē, gailis kliegz;

koka krusts un goda svārks,
priede, dzenis, zirgs un zārks.

1971

KURZEMES PĒTERIS

1750

Tur puika stangas, kalējs kaļ,
Bet rūsa saēd atpakaļ,
Un paiet gads, un paiet rīts,
Bet it nekas nav padarīts;

Gan jauni dzimst, bet veci ģimst,
Dažs sāk, bet divkārt vairāk rimst;
Klus circenis, un liesma dzis,
Stāv rūtī Melnais Pēteris;

Kož zobens, nograuž zemes sāls,
No kauliem irdē atlec māls;
Kā grasis ripo šķirbā vārds
Un apklus; mēda tukša kārts.

1971

LATVIEŠU MĀCĪTĀJI

gliks raksta sirds lielās un lēkā
trīc latviešu bībele rokās
kā traks viņš grūž piecus pirkstus
savās smagajās sprogās

bet aiziet no rokām dievs
aiznes vārdu un garu
viens vecis trinas pie pulsts
uz vaiga plūkādams sarus

kliedz mancelis sodošām acīm
es taustu tev viltīgās nieres
kā debesu uguns man skatiens
kā roka guļ tev uz pieres

bet aiziet no acīm dievs
nodziest ugunis sejā
no kanceles vecis akls
taustās pa kāpnēm lejā

dzied firekers eņģeļu balsī
kā puisēns sirds jēzum lec klēpī
ai parādi kungam sirdi to
brīnumu ko tu slēpi

bet aiziet no lūpām dievs
aiznes to gaišo un cēlo
sirms vārgs vecis stāv
un melo un melo

1971

*

Vai Daugava dun,
Vai tie kukaiņu soļi?

Aizpalo, noskrien dvēseles,
Paliel oļi.

Aulekšo nātres pa ceļu,
Kur zviedri? Kur poļi?

1976

*

Kuro gadu jau stādām,
Ragana apsit apses,

Provēs ar pūķu zobiem,
Es sitišu, vecais apsēs,

Ei, lapsene, nemeties matos,
Zini, labs es.

1976

KĀJĀM NĀCĒJS

1850

Brēc krogū vijoles stīga.

Čigāns ir spēlē, ir dejo.

Kā izsalcis vilks

uz Rīgu,

kā leišu ubags es eju.

Un sapņoju, nomācis bažas

ar sāļa brandvīna malku,

par ostu,

par Pētera gaili,

par vācu jaunkundzēm smalkām.

Rīgā dažs galu sev ņem...

Jā, bet dažs sāk dzīvot it zaļi.

Jā, kas māc, tam ik šķērslis ir zems.

(Vīri dzer. Un smieklī kļūst skaļi.)

Ceļos. Kam laiks, lai zviln!

Es rīt jau pilsētā būšu.

Laucinieks puisis, pilns

ar pilsētas kungu dūšu.

Durvīs vēl vijole sīc.

Vijole skan man līdz.

1966

ZIŅĢE

Es zārkā gulēdams valodu sacīdams.

Es zārkā gulēdams ar rokām plātīdams es zārkā gulēdams.

Es zārkā gulēdams vēl skaļāk svilpodams vēl prastāk runādams.

Es zārkā gulēdams uz meitām glūnēdams.

Es zārkā gulēdams pēc glāzes stiepdamies re kā roka trīc.

Es zārkā gulēdams vēl smēķa prasīdams.

Es zārkā gulēdams kungus lamādams.

Es zārkā gulēdams vēl melus melodams.

Izspļaudams izberzdams ko domā pateikdams.

Es zārkā gulēdams vēl celties gribēdams pusrokā paslējies nekā šļūk atpakaļ.

Es zārkā gulēdams (viens mazāk muldēdams) nāk un nāk aiz ulda uldis visiem mēle mutē.

Es zārkā gulēdams es zārkā gulēdams cits rokas kabatā muti brūķēdams.

Es zārkā gulēdams cits tālāk runādams melodams izberzdams ko domā pateikdams.

1970

PATIESĪBA

Patiesība karājas pie debesīm

Un zied kā zāle pļavā

Šķūnītī rūs kā lemesis

Un aug kā parkā kļava

Patiesību visi redz

(Es arī bet pa vecam daru)

Un tādēļ vajag, kas augstu lec

Un nolauž no patiesības zaru

Patiesība ir nodzeltējušās grāmatās

(Bet atnāk pāvests sakrauj sārta)

Un tādēļ atkal vajag, kas

Paraksta savu vārdu

Stāsta ka patiesība kož

(Ai man ir bail es sviedros mirkstu)

Un tādēļ vajag, kas ir drošs

Un iebāž patiesībā pirkstu

1966

VIDZEMĒ
NO ČETRIEM LĪDZ PIECIEM

Vecos klusumos kā lindrakos vecs dārzs,
nav rakstīts grāmatā, bet krēsla sten, daudz
redzējis, klus baznīcgalā gailis, jā Jēkabs
gausā zirgā, jasmīns nešķir ceļu, jocīgi nu
sirds, drīz laikam Piektais gads, aust zie-
meļos, un miesās rosās tie, kam purvos
krist, kam nāvi mīlēt, karstā dzelzī spļaut,
nav rakstīts grāmatā, bet jau aiz kalna
dun, jā Juris brangā zirgā, pļavu saknes
tūkst, ir mutēs elpas pilns un abas tautas
lielas, bet miesās rosās tie, kam svešumos
būs mirt ar lamu lūpā, jocīgi nu sirds, jā
Jānis akmens zirgā.

1974

*

No zemes es esmu izkasts.

Sarūs pret mani izkopts.

Man kungi apkārt braukā.

Slejos kā akmens laukā.

Zin mani pagasts un klusē.

Mūžība vēl nav pusē.

1972

ZĪLES ZIŅA

Kas sit pie vārtiem šorīt gulēt gribu.
Aizraudāta acs lec saule mākoņos lai
mazais brālis jāj lai kumeļam nav grūti.
Nē smejas kara kungs.
Un tik vien paliek: mētēlis to auzu skaru
tā cepure to zirņu ziedu paiet gadu daudz.

1972

*

Nu sijas sazaļo, tad aizsmok lakstīgas,
guldz mīlestība, kaklā nāk, tad mēle
ģībst (vai sāksies valoda?) trīs īsas zaļas
naktis rūgst un runā muca, četras garas
dienas (brauc ratos Tēvs — vai sāksies
valoda?) un pūlas kamene, bet divi bru-
ņinieki ar šķēpiem cērtas vagas galā, dū-
šīgi tie karo, debess elš, ja viena lāse, viena
pati lāse kritīs Daugavā, tad visi zvēri
skurbs, jau eglēs pūsma, un muca pagrabā
sāk grozīties un miņāt īsām kājām, pa ga-
balu dzeļ nātres, vaga milz, un ābelē ir
tāds, kas piespiež novērst acis (un paliek
klusss — ko gaidi, valoda?)

1974

ČETRI GADALAIKI

PAVASARIS

Kliedz dievam slava cīrulis kliedz ale-
lujā gaisā augstu

Sit durvīs sirds kliedz sirds un sit
kliedz durvīs sit ar savu plaukstu

No zariem nomirušie lec un grūstīda-
mies iebēg dzīlē

Tik salnās naktīs vijoles pa pļavām skan
un sāp un mīlē

VASARA

Saule kā mēle plūc purenes pļavā

Saule smejas man mugurā sēd

Bet pa vienam iet klusumā savā

Nomirušie un vasaru mēd

RUDENS

Kauj cūku kauj un kvieciens saulē dur
un izlīst zelts

Kauj cūku raustās sirds ai raustās sirds
un smeldz

Un cūkas dvēsele kā pūslis liels uz me-
žiem stāv kūp dūmi alus guldz

Līst sirdī asinis līst traukā cūkas žults

Kas nāk tik liels kā nakts kā mana piere
tīrs

Ai mīlie ļautiņi tā cūkas nāve ir

ZIEMA

Kāpēc ķēves kāpēc trejas
Nāve krustkamanās smejas

Balta pati melni mati
Ieskrej grāvī mani rati

Vijole un smiekli gausi
Plūst un meklē manu ausi

Ķekatnieki brauc pa ceļu
Es ne acu nepaceļu

1970

*

Tā ir pavasara nakts tādēļ zemei tik
silti.

Zvaigzne staigā pa debesīm smarža pa
zemes virsu.

Cilvēki guļ un kas mīl pat tie jau guļ
tikai puķe neguļ dārzā.

Rīts sākas un ir tik skaisti bet puķei bail.

Jau paliek pavisam gaišs kaut kas iekus-
tas koku zaros saule nāk dunēdama augšā
drīz krāsas būs klāt un putni modīsies
bet tajā brīdī ai tajā brīdī neguliet celieties
nāciet palīgā.

Tajā brīdī dārzā ielec salna noķer puķi
un nokož.

1967

I

Sākumā ir auksta spoža nakts lauki sniegā upes ledū tāli logi
ugunīs vidū mēs trīs vīri veļam dienu galā atkal tukša spoža nakts
tavu brīnumu kamanas paskrēja garām laikam dieviņš brauc

II

čigāns nāk pa nostieptu meridiānu zāļu biksēs putnu rokā nāk no
Ēģiptes smejas un dzied
ka tik kāja nenosprūk

III

saimnieks nāk sētai pāri saules sāļuma pilns katrā solī vezums
siena vienā rokā koka krūze krūzē dzira
otra roka kabatā lai jau pakasās

IV

es eju mežam cauri sarkani mati galvā zelta naudu skaitīdams
atpakaļ neskatos zinu decembris nāk no muguras.

1969

PĒTERDIENA

Sus lielie lieti, žūst un sprēgā mucas,
māls kā mīkla plok zemē atpakaļ, brēc
gaiļi svešās balsīs, klusa lokās upe, pabāž
galvu velns no atvara, kur dzīlē pinas
dzelme, balta kūp grava ķimenēm (brēc
gaiļi svešās balsīs), vienam jānāk vēl, tad
vasara būs pilna, iesprūk zemē tārps, ap
meža taku putni kā tukši klus, zin krupis
vecu vārdu, pāri kalnam, pāri bērzu ga-
liem nāk lielais vīrs, brēc gaiļi svešās bal-
sīs, koka karote tam rokā, siena kaudze
galvā, mute rij un plītē, nezāles tam sa-
augušas pautos, putni bēg, nāk lielais
vīrs, pa priekšu kviesis tek un ceļu rāda,
gaiļi brēc un brēc, ir launaglaiks, guļ Jānis
milzu miegu.

1973

ALUS

Rūs galdā sāls, ar mielēm pielīp diena,
vai gads ir apstājies? uz ziemu zeme sien;
vai gads ir apstājies?

Ar gļotām aplīp mēle ziema nāk.

Top tukši dārzi ziema nāk mieg muša
stikla kalnā, putna zarā nav un pakrīt ods
uz sava zobena vēls noasiņo rīts brūk zemē
debesmala aizbēg migā zvērs nāk nomi-
rušie sētu apraudzīt peļ peļ kā spainis
akā pazūd laiks

Tad sesks dara alu.

1972

*

Kūts lūst no lekniem luteņiem (cik cū-
kai bail no tuteņiem) laiks doteņiem, laiks
gūteņiem, ar zuteņiem pa uteņiem, cik
branga tauta, viebjas dies no siteņiem un
suteņiem, no zīdeņiem un grūdeņiem, tie
zūdās vēl par zudeņiem, bet oktobris uz
ūdeņiem, laiks līteņiem, laiks pūteņiem,
vis neiztikt bez rudeņiem, pa dubļiem un
pa puteņiem gar Mārteņiem uz Meteņiem.

1973

*

Lejiet to dulķaino sauli, grieziet to maizi.
Cik pliki tie sarkanie meži, cik tumši tie gaisi.

Dvēseles nāk nu ikrītus un miera mums neliek.
Vai es vainīgs, ka apīnis ābelē netiek?

Visu vasaru stāvēja rakstīts nepļautā zālē.
Apaļos ūdeņos iekāpj, apaļos mākoņos mālē.

Apīnis dūmo (deg, tīdamies riņķī ap lēktu).
Dievs noķers jūs, veicīgie putni, kaut jūs līdz Ēģiptei bēgtu.

Liecas un padodas puķe, priekšjautā elpo aka.
Ei! Ko tu kāp ābeles zarā, pagraba smaka?

1975

*

Kā vērbaļķi man bikšu sakas, vienu kāju
sen stāvu nākotnē, vēl otra Sāmu salā,
vējš man acīs sāli, nāvi, daudz ir slikts un
dziedāts, dzīvotgriba kā balss uz ūdeņiem,
vīrs, mācies mirt, uz tālām zemēm kāsis,
kuģis, laupītgriba man lupatā ap kaklu:
mācies dzīvot! augša man no igauņa, bet
apakša no leiša (pirtī labi redz) gars paze-
mīgs, un lībis piesien laivu pie mana ceļ-
gala, un reņģu cenas krit.

Kā vērbaļķi man bikšu sakas, mute
plata.

1973

KĀDĀ KRĀSĀ PIENENE

Zied zālē, meln burtos,
Vai ilgi prātā

Katrai savs vārds,
Paliec pie nodomātā,

Pamet puķi, plūc vārdu,
Kod kātā,

Võilill taraxacum,
Melnziede apmātā.

1974

UZRAKSTĪT "Ķ"

Visreiz kā jauna, kad jāslīkst. Visreiz, ik sēklī no jauna, citādāk katrā karā, gadā, ik putā. Malā brists, selgā irts. Zūd plikos burtos, jūrmalā pagaist. Atkal iejuka vārdos, tukšs raibā lapā. Gāzies tu slapjajās smiltīs, valgumu od, tausti ar muguru vilni. Nē, ne tā: gulies, kā nācis, cepuri galvā! Klausī un tausti ar mēli, bojā, lauz aplamās zilbēs, izskalo sāļumā muti, provē, pasaki "jūra", "krasts", "joma", ne tā! — uzraksti: buŗa, kuŗa, tad JŪŗA.

1978

EI MÜHLENBACH

Tikai celmi man Mühlenbach mutē
mēma man mēle šļupst nokostu galu baltas
es asinis riju pa izgāztu mežu es nevaru pa-
melst man celmi un ciņi zem kājām ei

Mühlenbach galotnes sadur man mutē
lai mēli kā koku loku lai kā vālodze ga-
lotnē sēžu lai kļiedzu laikus un dzimtis
un lai kož mana mute lai melš ei

Mühlenbach saknes man saki tur sauk-
šanas spēka jēga lai sakņu kodīgā sula
tek tev caur zobiem ei izrauj man sakni
kā zobu no lūpām lai sajūtu vārda sāpes
vārda asinis riju dur sakni kā skabargu
mēlē lai mute tūkst vārdu lai kož mana
mute lai melš ei

Mühlenbach valodu dod lai es muldu
dod man viscietāko vārdu pārkodīs mana
mute pat ja reiz kāja vai nūja man izdau-
zīs zobus ja paklupis nespēšu kost tad
pieber man muti ar gotu un jaunajiem
burtiem un visādiem cipariem zīmēm un
atkal lai kož mana mute lai melš.

1970

VALDEMĀRA AUZAS

Man ir bailīga sirds bet auzas pie zābakiem duras bet nepietiek zābakos dūšas man valoda guzā turas ne mana cūka ne druva pin mani stunda pin cilpa skauž droša bij viņa sirds cik lielīga un cik tilpa.

Pa viņa bārdaino muti dučiem peld piekrauti kuģi upju iztekas uztūkst un grīvas aplīp ar bruģi zelts cūku tauki un darva jelgavu zarnās vārās cik dižena muļķība pil no viņa mēles kārās.

Nokāpj no sienas bilde pasmīn un pienāk par tuvu kā sapītas ķēves mīdās Kurzemē auzas pa druvu vētra svilpo man nāsīs un sirds paliek droša brien auzās viņa kuģi stāv man apkārt un klausās.

1971

*

Kliedz fraka plātīgā un lokās diriģents ei
klausies mazticīgā tauta! sper soli atpakaļ
un dēļu starpā krīt (tam kāja aizķērās aiz
ķeburainās drukas, tas ilgi gulēja — vien-
alga, rīkles skan) els, krāsām vītais pūli,
dur, duna, mākoņos un saplēs debesis.
Zem senis ziedējuša ceriņkrūma jau atkal
trijatā, lai alus neviļ, mūs, lai bārdā pinas
pirksti, lai saule brīdi rimst un koris ne-
runā; tad zilis ziedis.

1973

KRIŠJĀNIS BARONS

Makā rubļa man nav bet vienā man kabatā dziesma otrā man ziņģe allaž man alus ir mutē man rūgst mana muca sit meldiņš man miestiņš sit spundi ei visu krogu es varu apdzirdīt Jānis met muti uz letes un mielo un mielo un zelta nauda ik vārdā un sudraba nauda ei dancojiet dancojiet velli un augstāk lec pastala vienā tai otrā tev caura kurpe velk dziesma uz vienu pusi velk ziņģe uz otru un danco un danco pats papus Vāczemes zābakus novelk lec līdz zib puišiem zib kājas cits danco pa grīdu cits danco pa griestiem cits danco pa muguru savu ei dancojiet velli cik dziesmu cik ziņģu zin Jānis bet senāk es eju nāk pretī man puiši un meitas nāk vīri un sievas bet putnu tiem galvas uz pleciem nāk nāk mana tauta pastalām kājās un dzied dzied dzied putns pie putna te maļ mana dzirna te muti es veru mana valoda rūgst ei mute ir mana mulda es latvisku muldu es valodu mīcu mīklu es minu lip man pie kājām un mēles bet vēl senāk es eju te nevar vairs saskatīt senuma saule spīd acīs te top tās veidnes kurās to mīklu lies dieva kalves te kladz kaļ četras rindas un pirmie meldiņi rodas strazds ābelē plāpā raud vālodze lietus un zivis ceļ galvas no ezera rāda man mēli man pelīte pašaku saka par dieviņu mīlo bij muļķis un tūļa un pa mežmalu vien pa to mežmalu vien līdz izdomā pats savu Vārdu viens bāliņš es esmu un dziesma man rokā man cepure dzied dzied man kumeļš un danco un zobentiņš danco un spēlē un dzied es dziedādams klūpu karā es guļu sēž dziesma kā žagata zarā tarkšķ dvēsele mana maza puika es esmu dievs mutē man dēj dievs mutē man perē un dziesma šķijas vai kā cīrulis debēs skrien vai kā gailis ar debesi rājas bet brāl ko līdz tava dziesma ja tai nav Grāmatas mutē tur kalniņā Jānis guļ ciet viņa mute cik dziesmu tur palika iekšā nē brāl Grāmatas vajg vai tu dzirdi burtos ir valodas spēks un Barons zāģi trin kātā dzen cirvi velk zābakus kājā jūdž zirgu un mežā brauc Grāmatu cirst saspļauj saujās kā egles krīt mūža gadi kauj kauj savu mūžu un strādā cērt zaŗus un pagalmā ved zāģē dēļos un plānāki plānāki tiek ņem ēveli Barons un Grāmatu tēš no pagasta pagastā

laiž pa lapai plēš savu mūžu un Grāmatu ar un ecē un Grāmatu sēj
un ļauj kuļ Grāmatu kuļ un maļ svīst Barons durvis es veru ceļ
galvu no lampas ai Krišjāntēv sakiet vai Grāmata gatava sirds mana
mulda Jāņa mīklas tā gaida Jāņa alus grib mana mute danču grib
manas kājas un vēl vēl vēl vajag pateikt bet Krišjānis saka gaidi
puika vēl man ir darbs vēl dzirnavās maisi vēl mīkla nav mīta nāc
vēlāk tad brūvēsim alu bet velns velk aiz mēles un Krišjāntēv saku
tās foršākās ziņģes ar vajdzētu savākt tur valoda iekšā ej puika ar
savu ziņģi klie dz Krišjānis tiec pa durvīm taisies nudie nav vairs
pasaulē vietas kam kam es to Grāmatu tēšu kam kuļu un maļu cik
dziesmu zināja tauta tik dzīvību tautai bija ziņģē tā degunu šņauca
tu pastalā dzimis pastala šūpulis tavs ko pelīte kāra ko žubīte zarā
kam lien tanī vācieša korpē bāz savu mēli ej grūd vārņai knābi ne
Grāmatā manā bet durvis jau ciet es pa trepēm jau skrienu pa
lenteri laižos un trīsdesmit gadu paiet un Grāmata gatava Krišjānis
muguru atliec un izstaipa rokas tagad tu burtlici nāc un liec lapā kā
mutē karamēle ik burts kut kārā tev tava mēle nāc burtlici nāc liec
burtu pie burta kā zobu pie zoba cieši liec lai neizsit vācieša roka lai
mute ir stipra bur burtlici burtu pie burta lai neviens neatbur burti
ir pūķa zobi ber rindā kā vagā kur kritīs tur tava valoda izaugs un
dziesma atskrien un šaudās pa sirdi no durvīm durvis no kambara
kambarī plauktā es ņemu un šķiru vēl negribu nomirt vēl pagaidi
Māra māt brīdi gan Barontēvs atbrauks ar Uldi un burti sāk spēlēt
un dancot Jāņa balsi es

ēdu Jāņa sirdi es dzeru

Barons brauz mehle salmus kuļ

es vīrus un sievas redzu

un putnu tiem galvas uz pleciem skan godi un gadskārtu svētki
manas kāzas tur dzer tu daina tu samani meitīšu lindrakiem cauri
un puīši dīdās uz beņķa pa kupenām ķekatas nāk brauc ragavās
čīgānu Maija un lācis galvu nes slinko un gudro dzērve ziņkāro
knābi nes izkapti nāve un es mēlnesis savu mēli es nesu un galā nāk
dziesma smeļ sarkanos brunčos jūk ķekatas raibās ņurd lācis pūš
Maija pipi sēž dzērve sēž nodurtu knābi mēle man stīva un nāve
paklūp uz izkaptis sagriež sev kāju skat bēres man pretī nāk mani

kapsētā ved klibo nāve pa priekšu un lācis un pelēkā dzērve zirgs
kalnā klūp domādams domu un maza meitiņa nopakaļ tek melnu
lakatu galvā dziesma tā dziesma tā ei dzen zirgu pa debesīm dzen
no pakaviem dzirkstis birst jultos Jānis auļo deg ritos ugunīm
zaļām zem zemes es guļu Zemgale man zem galvas nekā es nezinu
vairs ne laiki ne valdības kādas tikai ik vasaru dziesma atnāk glāsta
un saudz mani gadus

es skaitu mūžība tek

Barons brauz mute mīltus mat

man cauri Jānis pa debesīm

jāj katru gadu es dzirdu un dziļāk un dziļāk es grimstu klusāk jau
skan tur augšā bet glāsta un skan dūc pērcons Daugavas tiltus kāju
zābakā speru Zemgale man zem papēžiem druvas es minu kunga
zobenu nesu kungs manu bēdu ai lād mani samītās vārpas ai lād
mani ļaudis mans kumeļš lād mani bet ir man vajag dziesmas ir
man viens katordznieks esmu kroņa krekli man plecos kroņa tupe-
les kājā ir man vajag dziesmas pie sevis es dūcu es lūgšanu saku
dod dieviņi zemītē pārnākt dod izdzirdēt dziesmu simt pagasti
Rīgā sanāk un dzied dzīro lejas pa laukumiem tautu zābaki zib un
Rīgas kungi lec līdzī tikai viens kaunīgs latvietis stāv ar cepuri rokā
man logā žubīte kliez māt dziedī mani un aijā es karoga nesējiņš
būšu liec šūpulī dziesmu īsu svārku man šuj garus matus man
audzē vecs mālderis amatnieks esmu man patafons spēlē kā dun-
durs dūc krogs balsis slaistās gar logiem kāp puīši kāp tai kalnā
kam vārds alus un šnabis

augšā iet forši bet rets ar

Barons brauz mehle maifus vel

godu top lejā un galva riņķī

bet spēks ir mutē un kliez dziesmu kā dūri durīs triec mellu kuili
un špāsīgi runā un uzreiz paliek kluss un div putni skrien gaisā no
divām krūzēm es dzeru vienā rokā man dziesma otrā man ziņģe
man Rīgas puikas tais tiltu un ja smok balss tad tu Krišjāni ne-
piemin ļaunu vai drikst es tev saukšu par tu es tevi patiešām mīlu
tu zini un feini ir sēdēt še krogā ar tevi ei iedzersim vēl es no divām
tu no tās vienas bet Krišjānis saka puika pie malas met ej jūdž zirgu
pie Jāņa mēs brauksim simt gadu nav gabals tik liels pie Jāņa es

gribu aust sestdienas rīts pa mežiem un laukiem es laižu un saule
zilumā spoža kā muiža un dzeltenī jumti eža pie ežas jau pamale
zib stāv baznīca ozolos melnos un veras bieza kapara lūpa sāk
runāt zvana strostīgā mēle

vakaru melš bēg saule

Varons brauz luhpas mihklu kuhgst

pa mežu galiem uz Vāczemi

bēg velk Kurzeme sestdienas kreklu kūp pirtis un te ir tās mājas ver
Krišjānis durvis dod vakaru saime sēž galdā sauc sēsties kur Jānis
kur āre guļ pirtī mēs šovakar nekūrām pirti un maza meitiņa pa-
galmā stāv melnu lakatu galvā ak vienmēr tā iznāk šķir kuru grā-
matu gribi arī mums Krišjāni tā varbūt cits būs tam labāk būs circenis
nakti jau melš es pagalmā eju un zvaigznes man tālu un sunīts pie-
nāk man pieliek purnu un mēnēstiņš pienāk un saka neraudi puisīt
un saulīte uzlec un saka neraudi puisīt jūdž zirgu Krišjānis kājām
ies ir zils svētdienas rīts visi

zvani rāda man mēles uz

Varons brauz mute krahsnis deg

mājām es braucu ceļš kalnā

iet zvani dun Piektais ir gads un viens puisis klieudz kungus nost no
dziesmas tā mute tik plata ceļš lejā iet zvani klus un klus ļaudis tik
dziesma vēl skan kā maza meitiņa raud kā māmiņa mierina lēna un
apraujas dziesma skat kazāki jāļ lec no zirga skrien dziesmu ķert
iebāzt maisā skat zobens pa zemi kuļas bet dziesma par gaili paliek
sit spārnus un akai pāri un jāņogu krūmam pāri un kūtsgalā uzlec un
dzied un klupdams plinti ceļ tūliņ šaus bet paliek par strazdu sēž
ķirsī un pļāpā un atkal ceļ plinti bet re kur jau cīrulis zilumā smeļ
nāk ļaudis pa laukiem un pļavām nāk puīši un meitas un tētiņi veci
tik putnu tiem galvas uz

pleciem dzied dzied mana

**Varons brauz mute kust maises riku
gremodams**

tauta kā pie saulītes sildās

pie savas mutes tur karstums

tur vara ir iekšā nu tad provēs ar vienu ziņģi kā Rīgas puikas rauj
uz aci Vrangeļš bēg ar vienu aci Rīgas puikas rauj uz zoli jā tas ies
tas man ies to man drukās un Polijā tulkos un drukās kaut poļi tur
tālāk smieti un tagad Krišjāni svētību man no debesīm dod lai

dainā provēju roku viena doma man ir edz ušņa bij vienā dārzā es
eju un ušņu loku ušņu roku svīst man mana muguriņ labāk gāžu
lielu koku kā to nieka puduriņ lai liec manis kura roka lai rok manis
kura kāja stipra zāle nelocīta vēl jo stipra nolocīt dzird neiznāk tas
ko vajag gan ideja tā kā būtu uz savu būs stāvēt kā ušņai bet mana
mute nav dziesmu teicēja mute nav man to četru sudraba rindu
trūkst man tās Jāņa mīklas Jāņa dzirnu man nav nāc Krišjāni man
klēts atslēgu dod un

lai rūgst Jāņa mīkla
Jāņa alus lai lejas
un dancosim dancosim
abi lec Krišjāni lec traks

**Esu laisē ar paštagu tur sposehums
uslez un vascho un vascho no
kolchosa kolchosaš**

nu tikai sāk dimdēt pa durvīm laukā un sētvidum pāri skrej
griezties es nevaru vairs ei es krītu bet atkal uz kājām jā man ir
zābaki grūti nevar to dziesmu izdancot elpa man grūta bet Krišjānis
lec un lec lūk pagalms pilns tautas muld smejas un plaukstas sit
palūk mans brālis sēd ratos un Toms raibās ūzās un Kravalis azotē
ziņģi re čigānu Maija ar pīpi un Lelde un Māris un vēl nāk klāt un
brauc ai kā zviedz tie zirgi aiz sila Uldis tur Leinerts nāk ar vijoli
padusē un visi sit plaukstas un smejas un klieudz tikai Ļenas te nav.

1970

PAPARDE

Re, akmeņogles: Periodi, saspīesti par blīvi, var izlikties par nāvi, uzdoties par dzīvi, var priekš-esīgām, paredzētām kājām te pastaigāties (te mēs abi gājām, un lūza papardes un dūrās pēdās, mēs — ķirzaciņu priekos, pteroputnu bēdās, mēs) ogle tukša, tukša, nākotnībā tikpat mēms abstraktums kā sākotnībā, re: ķirzaciņa izbīlī un jūsmā — un jau par skaitli top un pazūd skaitļu drūzmā, brēc augšā cīrulis, bet nejūt lejā lemss tos tauriņus, kas lidinās zem zemes, patiešām nejūt basās pēdas par kalorijām abstrahētās bēdas, lēkāšanu un refleksus, nāc, turies cieši blakus, tur neskaties — tur paparde uz takas.

1976

*

Dies skrien un laika ratu griež bet cilvēks akmentiņus sviež kaut kas ir bijis kaut kas būs viens kaut ko slies bet kaut kas grūs tu stāvi akmentiņus svied tos aizrauj laiks un projām iet nāks laiks un tevis nebūs (drīz) un arī mani tumsa rīs un reiz vairs burtus nelasīs un fonētika apklusīs (tas brīdis nāk un ir jau klāt tu nevari vairs parunāt) dies visu laiku kaut ko dara bet tā nav tava darišana tu no tās tumsas nebaidies un priecājies ka neesi dies nav dievam laika apstāties kā akls zvērs viņš mūžam skries lūk viens laiks rodas otrs zūd bet dies tik skrien ne redz ne jūt tu stāvi akmentiņus svied laiks tevī ir tu turi ciet tu esi tas kurš redz un mana tā ir tava darišana.

1969

ABDULHAJA ULAŠEVA TRĪS SAPŅI

I

– (Kā čūskas lokās zāles, sarec treknās upes. Zeme kust un izverd akmeņus. Ei Abdulhaj Ulašev, stāsti sapni.)

– Puspiecos piecēlos un šļūcu tupelēs. Bij logā akla ausma, kokos pūsma. Deķi saburzīju ap vārgo rīkli, ieraudzīju sapni: vilkādā un dzelzīs viņš Aulekšo, zem pakaviem kā odze vijas upe, lūko dzelt. Tie četrdesmit viņam pakaļ. Esme rēc, nosmok gaiss no zirgu pirdieniem. (Laiks nekust ne no vietas, saule sīc, sieta debesīs.) Ar gaviļēm tie norāpās no segliem. Vieni kūra, citi kāva. Viņš mani leraudzīja, Rādīja ar pirkstu, vienacainais nāca un svieda jēra cisku un ādas kuli (kulē susla). Kā suns es riju. Tauki tecēja uz krekla un sekumā. Kā ķēve dzēru, mēle dzēla — tad tapu Aicināts; tam utis rāpoja pa izroboto vaigu kā baltas aitas tālā kalnā. Kājās klupu, pirkstos blēja stīgas, miesā dega mute. Es iedziedājos kāzās, reizēs, spēlēs. Izspūrušas tautas vazājās zem mana loga, sen sakapāti Izteicēji vārtījās pa muti, elpa sprūda, mēle smirda. Manos vārdos dzīvi, tie Auļoja un Maitāja viens otru. Simtiem gadu sapnis mani mocīja un jāja: dīdos migā, mokes modā. Metos bēgt, Maskavā es tvēros starp saskaņām: pa piemīdītām stacijām un koncertzālēm no stūra stūrī, un kādēļ ne? Ei! Labi! No staigulšautām novērsīšos, kā Figaro pa ēvelētiem dēļiem slidināšos: es arī esmu, kā tu, no Ādamdēļiem, tikai šauracains! Un ceturtajā kursā man atdarīsies ausis, vērsies sirds. Par labu mežaputnu taps mans ieslavētais tenors, uz visām skatuvēm daudz reižu pavadīts, bet nevar dabūt rokā — ap staru virpuļo. Kā vētra zāli, pūšu pirmās rindas...

II (MANASA NĀVE)

– (Milzu kauli sāk raustīties zem zemes. Saule trula, stunda gurda. Nāk lepna tauta, zirgu pulkus dzen, tie nepamana taku un nogrimst apvārsnī. Es jaušu šaubas tev acīs šķībajās, ei Abdulhaj Ulašev, stāsti otru sapni.)

– Es biju mazs uz manu tēvu zemes, es ērgļos lūkojos tad zāle mani skāva saule kāpa dzīle tirpa (pusdivpadsmit; tukšs — nosprāgst sienāži) trīs tautas pajāja man garām un apmetās. No samīdītām zālēm sāka kņudēt gaiss, no putekļiem. Ei, tauta, kas tu prot no pusvārdiem, tu nedomā, ka saule debesīs uz riņķi vien: nav tiesa. Beidzas brīdis, brūk no apstājušās sejas — par kalnu Top! par kalnu! Es redzēju, kā strutas tecēja tam vātis atpakaļ, tam zirga nebija, es ilgi bēgu, tāle lēna, ēna tāla. “Dziedi, suns, dod spēku tevi Panākt un Sabradāt!” Viņš radzes Nolauza un Meta nopakaļ. “Es tevi Baroju, tu tārps, es tevi Dzirdīju, kur tava tizlā balss?” Viņš Gārdza, iekritis līdz ceļiem dzīlē, un Sita akmeņiem un pletnēm, elsa gaiss. Ik solis gads. Man bārda sirma mute tukša. Pie upes atskatījos: kamielis un suns, tie trakoja pie viņa miesas.

III (MANASA DZIMŠANA)

– Es ieraudzīju, kā pie ādu būdas veca sieva slauca ķēvi. Tā sieva sauca, vecis skrēja, un puisēns piedzima, un ievaidējās kalns zem jauna smaguma — tai brīdī sākās cikls, griezās virpulī ap mani Izteicēji. Klusē, elpa! Trūks pusvārdā, nav, nebūs pierakstīts šis garlaicīgais stāsts. Ai, puisīt! Paliec mazs un putnos Noraugies.

* Krājuma “Piemineklis kazai” pirmizdevumā dzejoļa 1. daļas 2. pantā teikums “Esme rēc, nosmok gaiss no zirgu pirdieniem.” publicēts šādā redakcijā: “Esme rēc, nosmok gaiss no zirgu spērieniem.” Šeit labots saskaņā ar manuskriptu.

*

Jā, pareizi, jāņem vērā,
Noputēs, dzeltēs,

Vītis, birs, trūdēs,
Velns raus, kūpēs speltēs,

Sals viņnos, irs dubļos,
Urgās peldēs,

Nē, ei, nemin virsū,
Gan ģeldēs.

1976

*

Čikst vārti stājas pūsma visu pamet mēle;
ne vārda nebūs teikt: lai ienāk istabā.

Uz durvīm neskaties (daudz ziemas
gaidīts!) un labu nodomā lai neaiziet lai
ienāk istabā.

Lai nenopeļ lai ienāk pieliek pirkstus
pūt guni pūt lai ienāk istabā.

1974

Poētisms baltkrievs

(1984)

1875

1876

Poëtiikka

1877

1878

PUSVADĪTĀJS

Kas priekšā tumsā staigā
Es nedzirdu, ko klaigā

Un kā man sakliegt vecos
Kas acīm dur man plecos

Es taustu, kur man atbalsts
Tak tikai mana atbalss

Ko skabargas man dzīt aiz
Balss? visur pusvadītājs

Es plestu muti klustu
Jūs, jūs, kaut jūs to justu

1982

VECGADS VILCIENĀ

Tu nezin, tak es gaid
Es zin, kaut kas nāk
Sik stacij bez sav skait
Jau Vidzeme tuvāk

Vai, kā rīb riets, kūp dūms
Skrej acs man pa led
Čūkst, jau čūkst lūpās jums
Karsts dzelzs, ko es ved

Vilciens iet, pulkstens skan
Zaļ debeš skrej pār
Ai, Rīg, Rīg, pagaid man
Tumš gais man piln spārn

1983

MAIJS DEBEŠOS

Dievs pamodies? kā dumjš es klauvējos pie lakstīgalām, cits neviens man vaļā netaisīs, tik ziemelis — zaļzīlais gaišais logs, kur dievu diena griežas kā varavīkšņains nimbs ap zemes pieri, sauc nomods milzīgais, un lakstīgalas brēc, es latviski. bet augšā Igaunija pie Igaunijas liesmo debešos (nāc nelišķēt, jo nežēlīgi sirds — aiz muguras, kur karstā tumsā murd Roma, Stambula, čukst Kāhira, klus Kudsa, kur zemeslodes tukšais vēders rūc, kur ķīlniekus ņem, skrūvē degļus, kur mels pret melu aug kā kalns pret kalnu — kurš kuru nogrūdīs? karsts lipīgs piķis pil no lapām, liksmo, ņaud, spindz, ož, kož, skrāpē, pogā ciet un vaļā, ķērc un burbuļo) svēts! svēts! dārd debešos, dedz lāktus gads un lakstīgalas rēc, ak, pretim ziemelim simtjūdžu soļiem iets, zviedz granītkumeļi, ar rītu satek riets, deg debešos, deg dīķī, akā, rokā, peļķē, jau kuro nakti deg — nu gads ir sacēlies, ei, pusesīgā nakts, ai, caurspīdīgais gadsimt, lakstīgalas klie dz, miedz telpu mūžība starp bezgalīgām līknēm, par ingeriem un viņu kviešu maisiem ir biezās grāmatās (es lasītājiem zemu klanos, es prasītājiem) ziemelī, tai ābolzaļā logā (o, lakstīgalas brēc) triec mani lakstīgalas, krēs la zarus liec un apsedz ciemus, uz visām pusēm sprāgst esība (dīgst, zaro, drīkst tavs īsais mūžs!) uz visiem gadsimtiem, šķind šķēpos lakstīgalas.

Kā tumšā istabā, blāv lielais zaļais logs, oi, oliņ boliņ — pusdebesī! Tur dievu diena, tur Jāņi mūžīgie, turp jāiet nelišķēt.

1974, 1980

VĀLODZE

Tāds sapnis nāk no bērnības sētā nāk
puisēns un saka man libisku.

Puisēns saka un es klausos neviens vārds
nedrīkst pazust viss ir jāatceras.

Septiņas saknes puisēns saka septiņus
celmus septiņas galotnes šalc (mākonis
pārskrēja pāri).

Septiņas pasakas saka septiņas dzelzmes
septiņas senas Ziemeļa zemes.

Tāds sapnis sāj no bērnības vālodze sēj
septiņās apsēs un saka man libisku.

1970

PULKSTENS

Ī, skābs kā dzērvēne, ū, asins piliens — nu jāpagūst, pirms pulkstens nozvanīs! Gar milzu logiem tu gaišos gaitēnos, tu apgarotā steigā starp lībju studentiem un lībju profesoriem zem rokas pavadīts, rīts, rīts, vēl sekunde, un pulkstens nozvanīs — caur Ziemeļzemes viršiem nepārrēdzamiem gar vitrīnām ar bronzas gredzeniem un saktām, gar dzeloņžogiem nepārrēdzamiem, pa jūrmalciemu kartēm maldies, gar sabirzušiem nolādiem un paldies, pa baltām smiltīm un pa sniegiem baltiem, gar sienas avīzēm un grāmatgaldiem gar, kur "Sūr mer — arm mer"*; "Piški mō"**; kur Prints un Valdemār, kur Štalt un Damberg, un "Izād kēl"*** III, IV, VI (tavs dzejoļkrājums gul! velns, nepērk, blēži), un garām sauklim "Oppō, oppō un vēl kōrd..."**** (sak, vēlreiz mācīties) pie sejām, sejām, sejām — tūliņ nozvanīs, maz vajag — pussekundi, līdz skābā pile atšifrēsies locījumos, kuri tev trīsims gados asinsvados glumos kā bute gulēja un klusēja tev mutē, bet šonakt pamodies kā Jona butē — turp, gar kabinetiem, auditorijām, gar sejām, sejām, sejām uz durvīm plašajām — trīs pakāpieni, galds, kā selga baltā aktuzāle šalc, sejas, sejas, sejas, sejas, sejas, pag, te pakāpieni, te — cik gausi stāpās gadi! tur, tur, pie mikrofoniem, turp, un izsacīt (cik lēni ceļas mēle — jau simt gadu), drīz pulkstens nozvanīs, maz vajag, vēl pusgadsimtu, līdz locījumi konstituēsies par dzeju, balss sienas piepildīs un sasies sejas, tu mēlē iekodi; maz vajadzīgs: viens spilvens brīvas vietas un sekunde. Tad pulkstens nozvanīs.

1983

* "Dižjūra — miera jūra" (lībiešu val.)

** "Mazzemīte" (lībiešu val.)

*** "Tēvu valoda" (lībiešu val.)

**** "Mācīties, mācīties un vēlreiz..." (lībiešu val.)

*

Te es. Te tu, te viņš.

Nāk aizmirstais un prasa: kur pagaisi tu mana uz puķes asinsrasa? Man bija bulta lokā, es šāvu putnu kokā, nu sastapu reiz Dievu — tam nav tā putna rokā. Irst viela, plešas telpa, un drēgna sveša dvesma (tā esot Tēva elpa!), un nevar redzēt cauri simt-semantiskiem stikliem, nav, kas lai aiznes vēsti uz turpmākajiem cikliem, pat skaitlim pazūd jēga, jau visas krāsas melnas, un, kas bij mācīts skolā, tas guļ iekš velna delnas,

nē, tas ir štruunts. Tas es. Tas tu, tas viņš.

1976

*

Tas trako aprīlī un miera neliek, paliek
un sprediķo, pussešos rītā kūst un most,
un meklē kašķi, mokās kokā, asnā lien un
zarā smok, niez, trako,

gadā miris, gadā dzimis un trako akmenī
(liec pieri: nestājas, kunkst, pukst un trako),
palūk, vēl viens brauc, jau veras vārti,
zvans kalnā mutuļo, un vīrs ved rādīt
Mārai: latgaliski un plānos vāciņos — bij
sīks Tavs gars un sīks Tavs darbs, bet
krata zārku: pa skujām bērtu taku zārks
staigā dancodams, un bērinieki klūp, —
nu, kā tu domā, kas tur zārkā trako?

akmens neatsauksies: tiltu balstos un
piļu pamatos, un dzīlē, zem tās plānās šķē-
les, ko sauc par Latviju, — mēms! mēms!
bet ne tas kumeļš (tik ne akmens kumeļš!)
tas gurst (mirst, mieg), vienalga, akmens
trako,

cik zīmīgi: sen atpakaļ tie mani Lielos
kapos rok, pūst kauli, akmens krīt, bet
gars — jau mēnesi gars tajā vietā trako.

1974

*

Sakiet, jauns kungs —
Kas te dus diez?

Spīd pusnaktī
Ņem krusties

Sen krusts virsū
Vēl, maita, kusties

Ne acu jaust, mēles paust
Vien dvēsele justies

Nē, nebūs joki
Būs ties, būs ties

1982

*

Pil asinis no kļavas
Re, debesis nav tavas

Un krustu priekšā aizmet
Un simtreiz garām aizved

Tak te nekas tev pieder
Kaut visu pilnu pieber

1981

*

Dievs pārteicies: uz nenoteiktu laiku
man uzzeļ esme—lauks, no mana skata
sarkst mākoņos, no atbildības brīvs, es
tralalā, es lieliem soļiem, es virpulī, o, ai,
uz brīdi telpa mana, es velnam iespēru:
Dievs pārteicies!

1981

UZ ZIEMEĻIEM

Taujādams ciemu, kur tatāru valoda
būtu pierādījusi, taujādams vāverei un tā
joprojām.

Brizdams pa stiklainām upēm, kur brē-
cošas vēdzeles lokās,

Gar dzimstāmām vietām un mirstāmām
vietām, turp, kur dievi kā gaiši vilki skrien
baros, un pāris dienas gar Obu un piecas
un desmit gar Jeniseju,

Turp, kur Kunga pravietis nav, ne soli
nav spēris, kur vasara īsa, sveķaina, rūgta,
kur dieva brālis gaiņā un perina knišļus,
vecais saimnieks, lasīt un rakstīt nepratējs,
zāļu mulsejs, vāveru midzinātājs,
velns;

Taujādams, taujādams tālāk tundrā, kur
visu vasaru trūd, kur pavasaros laužas
no zemes, kur jūnija vidū ik miklai un
vārīgai puķei ir Māra un Mudīte vārdā,

Tālāk, tur, kur blondi un badīgi troļļi
mums lūkojas mutē, kur tikai roņiem un
putniem nav auksti, un vēl tālāk, vēl tā-
lāk uz gaišajiem ziemeļiem.

1972

JAKUTIJA

Nosauc, tad atkāpsies telpa aklā
Ievēl esmi ar kniņļiem kaklā

Izelpo vārdu! Vai jūti, kā kļūsti?
Uzdzen galotnē vārdu un gūsti

Kā lec no rīkles, tā šaujas kokā
Šņāceņiem božas, galotne lokās

Iespruks biezumā, nepagūs nosaukt
Kā tek briedaļa (nepagūs noslaukt)

Laid resnās galotnes, notver tievās
Atkal izspruka, te nav kā ievās

1983

*

Ko, Piekdienis?

Jau pavasaris projām jūnijs rāms ar jasmīniem un usnēm, cildenums pār kapjiem stāv un svētums pilda mežus, dievs nemīl mūsu zemi salīst siens.

Bet Piekdienis?

Viņš esot gubernators kādā sīkā salā, ar plašām pilnvarām bet lāga zēns mēs Jāņos kopā dzērām Leons pillā bij un Viktoram, ai tā bij dziedāšana un upes malā ugunskurs un Knuts.

Ak Piekdienis?

Kur vasara, tā aizsteidzās kā četras īsas dienas oktobrī uz Smilteni es braucu šoferis man acīs paskatījās zēn, vēl nav galā viss vēl gads aiz gada un skrēja sarkani pie koka koks.

1974

DETERMINATĪVI

Raksta tev brāli tavs brālis^{BLĒDIS}
Tik nedaudz rindu (...) tur^{DIEVU} klētis

Te vārds^{MĀLS} te sirds^{AKMENS}
Garš mels^{VĀRDS} īss^{VARŠ} asmens

Ko tad zvejnieki (?) dziesna vai diena
^{ASINS} (ikviens? neviena?)
ūdeņos

Nevar salasīt) tīklu izvelk
Es^{ZIVS} mēs jūs^{DIEVS CILVĒKS}
tu^{ZIVS}

Atklāšu tev caur vārdu^{MĀLU}
^{VĀRDS} MŪŽĪBA^{zāle}
ūdens dibenā

Brāli nebaidies divatā ejam
Lielākais ja nu apzogu ceļā

Tik nedaudz gadu (tūkstošu? simtu?)
Tālāk trūkst apm. 20 rindu)

Pamodos^{ZVAIGZNE} uzšķīlu gaismu
Tik tas vārds^{MĀLS(?)} cits viss kam vairs nu
Es^{DIEVS} tu^{DIEVS} (...) neko līdzēt
Tikko redzēsi sāksi ticēt

Tad ejam abi man trīs tev divi
Ja tevi apzagšu pārnāksim^{DZĪVI}

Zinu gaidi lai zīmes nosauc
Nu tad lasi (velns, stūris nolauzts)

1982

*

Divi vairs klibais ar līko
Upes likumā līgo

Plaša virs galvas vaļa!
Puse debesu zaļa

Saprašana, ai, sapraš...
Suns manus kaulus atkaš

1972

*

Nudien, pumpuri vaļā
Debesis vaļā, paties
Novērsies tūliņ no zaļā
Tagad ne zilgmē skaties:

Tik ar uzacīm taujā
Klusu klusu nāc staigā
Ieklausies (mūli sauļā)
Kā skudras aizlaikos klaigā

1982

DUMPO ŪDENI

Quo vadis Albert Staprān? steidzos es ar hostiju pie mirēja bet kalns ir stāvs un glūda gluma ceļ Alberts stērbeles un min uz talāra bet Gars kā zalktis tek pa priekšu pie laipām nonāk tie un upe burbuļo un lielus klučus rauj met Staprāns krustu, plānās lūpās lūgsna: Gans šo vienu reizi sargi un smejas Gars un dumpo ūdeni.

Cik plaša pasaule cik dzižas Tēvam tautas ei mosties Mars un dumpo ūdeni.

Bet Leinerts nu jau trešais gads kopš pārvērties par vītolu un glūdā atspēries (ai, aprīlis!) ar straumi cīnās tam nolūst zars un dumpo ūdeni.

1973

*

Pēc lietus,
kad zeme nes atpakaļ to, kas ir palicis pāri no manis,
kad debesis aizaug ar dillēm,
pēc lietus.

Pēc lietus,
kad igaunis sētienā iznāk, kad leitis laipo pa peļķēm,
kad atliec muguru puķe un kalniņā kauli top mani un saož,
un ceļas,
pēc lietus.

Pēc lietus,
kad jūra pietek tik tuvu,
kad zeme man pasaka — puisīt,
kad miroņi iztvan no stiebriem un sastopas elpā,
pēc lietus.

1970

*

Pa puriem ciņiem aiztek zeme brēc ķī-
vītes bet īsta velna nav nāc cīkstīties ar
mani zaķi brāl.

No sētas sētā dievs un suņi rej bet vilka
lāča nav nāc zaķi brāl.

Drīz pusnakts: kumeļš dveš un zemi
kārpa es apjozies un gaidu zaķi brāl.

1974

*

Zem četrām acīm Jelgavā un Pēterī, un Rīgā (un īstais vārds nav jāpateic) ne vēsture: es pats uz savu roku, un solis nenodod, man pakaļ nedziedās, ar visām propuskām; un apklust gramofons: sēc, mana saule, tiec, mana muzīka un poņimaješ.

Ei, smaržo, krāsa! Ziediet, politikas puķes! Gana nīkts pa jarmarkām un brāļu lūgtavām — kāp žaunā, žults! Alc, akna! Kurni, lūpa! Uz svina grobuļiem mans trallis kūst un pil, un vārās avīzē. Ne vēsture: te mēs. Pie lielām ugunīm! Deg dēģeli un nāk pār malu gars (un jēga iekavās, un miesa iekavās), mēs priekšā vēsturei par vienu īsu sprīdi (o, kāda tumsa!), mēs uz vienu brīdi pa priekšu vēsturei, puis, poņimaješ?

“Cik vēl līdz stacijai? — Vēl divas verstis.” Naudu pārskaitīt nav paredzēts, te adrese, te pase. Te meža mala, satumst Sestais gads (bet Sešpadsmitais? — — sestais? — — sestais? — — sestais?), tālākais kā sapnī — neapstrīdams, tomēr neizstāstāms pa Latviju pa apsnīgušu lauku pussešos bēgot nošauts, te sākas vēsture (o, skatiens stiklainais!) un poņimaješ.

1974

*

Es protestiem un pretestiem
Tak vajag mietiem netēstiem

Ar cipariem es pierādīt
Tak man būs jāiet grozus pīt

Es kliegt, ka vienreiz bijis tā
Tak vajag trīsreiz trijatā

Es (ak, zem zaļās zemes te kā
Kalns ugunsvēmīgs!) nu nekā

1981

*

Nav tālu brīdis, kad izkāps
Liks plecu un sitīs driskās

Ļautiņi, paejiet malā
Drīz modīsies iezī, alā

Klausieties: nupat smējās
Te stāvu: zem kājām ir, lejā

Ei, lēni kā lapas no koka
Birst stikli zemē no loga

1971

REKVIĒMS

Tu, kurš kā lauva cīnījās
Nu ķeries laika līnijās

Un šņaukājies un penterē
Bet zārks jau sitas stenderē

Tu velti steidz un skroderē
To vienu rubli oderē:

“Še dzeramnaudas nepieņem
Tu tikai laivu nepievem”

Smok šņāceņos, plok plūdeņos
Un aiziet melnos ūdeņos

Un nobūkšķ zeme atraktā
Un noplunkšķ upe abstraktā

Un āķī veste pogotā
Un bilde zelta ļogatā

...Ē? Atkal balss? Velns, atkal klāt
Kliedz burti, liedz, lūdz, lielās, lād

1981

SLAIDIE BURTI

(1864—1904)

I

Te guberņā un ārā mēnesnīcā zini:
pulkstens! kaut kur pulkstens iet un iet
un aiziet svinā,

krampis rauj lapu kulakā un spārdās
apakš tavas labās rokas paliek un saka,
paliek mēms un mēda, sprakš slaidais Ro-
mas burts tev trejos strupos pirkstos, karsts,
nevar noturēt, un Vāczemē iet svinā,

tavā skūtā galvā, tavā uzpampušā sirdī
niez, duras papīrā tavs puspatiesais vārds,
skrien kalnā nodrukāts. Ik dienas pie-
dzimst dievs, elš velns, tad aiziet svinā.

II

Kaut visu lielo loku
Tu velti apliecini —
Ar vienu pašu roku
Tu Esmi atliecini

Kaut spiež tev sirdi kakti
Ar paktiem, aktīm, aktiem
Tak burtlicis pa nakti
Tos atspītēs ar faktiem

Un tūkstoš gadus dzirdēs
Kā atbalsojas sienās
Un vēl pēc krāsas smirdēs
Trīs četras piecas dienas

III

Nekas liels nebūs
Burti paliks

Ber, kā pagadās
Burtliči saliks

Kā uti kauj burtu
Kā šūna, dalīgs

Liecina, daloties
Kaut viss ir galīgs

1976

M. E. SĀBIRA KASĪDA

Mirza Eleķbers, piere tumsā,
pirksti smalki, tik papīrs gumzās,
līki burti no labās uz kreiso,
sīki burti, tie runā reizē,
kauns nepaliks, nesmuki sacīs
pašai tautai, ar pirkstu acīs,
"visu ko Tev pagrabā atrod,
nepaiet ilgi, ka Tu atdod,
Pēterburga, Parīze, viss kas
viskur pasaulē, Tev tās driskas,
te mulla, tur mulla, un kukņā mulla,
tauta! Tu zini, cik Tu dulla,
övlad-i vätän?"* Čerņila
(viņa lietots vārds) asins zila,
skatieties, tek! (Deg?) Nu jā, ka lasa
visus šos gadus (un skolā prasa),
gaida mušainā logā alvā
mazais vīrelis, jērene galvā.

1980

* övlad-i vätän — tēvzemes dēli (azerb.)

*

Vai aka apcirsta?

Bet Moldāvijā, nevar būt, ka sen, es vienā ciemā ieraudzīju stirnu koka krātā, kā viņa tecēja no režģa režģī, un acīs neprātīgajās tai stāvēja, ka viņa jau kopš laika gala novērsusies prom no dieva ceļa, no savas siles, no Platona, tur, viņā pusē, kur vēl nav izsacīts, ar nepiemērojamiem, akliem, saltiem likumiem, kur tevi nežēlos. Bet lejā avots burbuļoja, celdams delnā un dāvādams (ir Namdaris! ir! cērt!) es pavaicāju ūdenim: "Tu zini? Tu varbūt esi zīmogots ar dvašu? Saki, kur?" un nobijos; jau bija septembris, un sazin kurš jau bija gads, un avots mirkšcināja glumo, smago aci. Tad pāris vārdu vēl par avotu: tas izmūrēts kā akmens kauss, un, tonnu smagu lāsi šūpodamam, tur iekšā slīga stars. Ja ūdenī (tāpat kā ziemas naktī un vēl šur tur) tu dziļāk ieskaties, tas rāda tukšo pusi. Ar bezgalību izdalīts, tas plok. Te tevi nežēlos. Bēdz, piesargies no svešiem attālumiem! Alc, apmānies — ej pļaut zem ābelēm!

Bij septembris, bij gads (tas tik bij gads!), un avots mirkšcināja glumo, smago aci.

1974

LEIŠMALES DZEJOLIS

Cits zied cits zeļ druva drūp diena dzel
dies rūp zeme sauc drīz līs dies brauc pūš
vējš pūš par leiti palikdams.

Viens klūp viens skrien vējš vien vējš
vien viens mūžs vējš pūš zirgs sper par
leiti palikdams.

Dārd dārds nāk vārds dur šķēps kūp
sārts ceļ cirst ļimst mirst dies pogā ūzas.

Sper grib dārd zib krīt koks brūk žogs
dies mīzt sāk (līst) uzskrienu kalnā par
leiti palikdams.

1972

FOLKLORAS MAPE
NO KĀBULAS

Āboli saldi, nelaikā nāk mums
Dziesmiņa prātā, beigas un sākums

Man ābols rokā, man ābols rokā
Kā bij tālāk? Nestāsta to, kā

Runājiet, lūdzu! — Smaida un klusē
Pusē palika pieraksts, pusē

Smaida tikai, taujā, ko taujā
Jāved laukā ar ābolu sauļā

Te tā daļa no balss, kuru burtos
Glabāsim mūžam, parādiet, kur tos

Pārvērš pelnus tavs skats par zeltu
Neskaties, mīļā! pelnos pārvērtīšos

Mīlais, mīlais, uz Kābulu neej
Tur āboli saldi — tev aizmirsīšos

1980

SORM-KEREMET

Nu skaidas lec! Jau sen, kopš mirts bij bads, kopš karā kristis. Divdesmit piektais gads! Cērt liko bērzu. Stāvēdami klāt, uz viņiem ciema veči velti lād, velti rāda pakaļu un draud tā vecā ragana, kas ceļa galā raud, jo mainījies pats laiks, jauns tagad stāsts, top cīņas kārtībā viss vecais gāzts, un cērt un cērt, un iebrūk debess loks, ko balstīja simt gadu Sormas koks, tak tumšās sirdīs ķērc vēl Sormas bieds un sava bērza malku tautai liedz, gan ņemtu citkārt pops, tak dievnams ciet, un skolai negrib vest, kam skolā bērni iet, tā paliek brikšņos bērzs, un nopūst tāss, un trūkstas lops un cilvēks vietas tās, bet nepiepildās tumšas tautas lāsts, jo jauns ir laiks, jo Sormas koks ir gāzts, un veciem velniem spēka nepietiek, un cirtējiem ne velna nenotiek, tak tumša sirds ir ceļš, pa ko tu nāc, un visu otrād izlemj ļaužu prāts, sirds laiza savu pušumu kā zvērs, tur, tumšā sirdī, uzvar Sormas bērzs, un paiet gadu daž, — vai brīnums kāds, ka biedrs Jēkabsons ir nošauts notiesāts, ka vecais priekšsēdētājs miris traks, bet Abdulla no kara nepārnāks, — tā īstenību pieviļ Sormas bieds, tu iecērt kājā. Pamoaties. Un klieudz.

*
NO KABELAS

Pūst uguns alkšņi gruzd jau galā gads
un nomirst pēdējais un apsnieg trūdaliņa.

Brēc uz salas putns kliedz nežēlo vairs
necerēdams nolādēdams un aizsalst purvs
un apsnieg trūdaliņa.

Trīs četri pieci seši.

Dod roku ārā tumšs nāc galā gads tu
paliec parādā un apsnieg trūdaliņa.

1974

*

Rok dārzā kurmis, tumsa dīdžē dzīvi,
tārps rokā nedodas, un dziļi nogrimst pils,
no zvēriem htoniskiem ņudz akacis un
aka, verd speltē pods, dveš milzu krās-
nīm elle, sprēgā garoza, un melnu maizi
nakts, ja dieva šogad nav, tad velns ir
daudz no svara, purvi gruzd, tur levia-
tāns grozās miegā migā, to nokaut nevaid
šķēpa, neņem bulta tumsu, tikai tas, ko
pats viņš piedzemdēs, tam uzliks jūgu,
rūgst un rosās dzīle, ķeburainām saknēm
dzīve ziž, plok rāva, lēni ceļas apakš ze-
mes kalns, ar karā kautiem pilna dūksts,
un rūgst un rūgst, un gudram tumsa prātu.

Ar tukšiem maisiem malēnieši.

1974

*

(Kur Jumis palicis?) ar vienu ģīmi viņš
ņirdz par izdomām jo naski zēn stum zo-
bos vārdus mels un paud gan riņķī stās
puis rādi muļķību gan ticēs neciet klusu
(kur Jumis palicis?) sauc sludini un teic
trim rīklēm deldē kal grūd debesis lai mēli
tautas redz kā kapos sazeļ mieži (kur Ju-
mis palicis?) bet otrs ģīmis bargs no rauk-
tās pieres kā riebeklis deg acs viss divkārt
paspēlēts nevienu neizglābs vien tizlais
paliek taisns velni blēj (kur Jumis pali-
cis?) jau ziema nāk.

1972

BRĀL, KO VARAM

Kaut augstā zarā dore, kaut neaizsniegt
līdz skarām, kaut jumtam gluma kore, vajg
rāpties visam baram, rēc bezgalīga rore
no melnām dzilēm Garam, bet stiepdamās
tur šnore pie izdomātām varām, brāl, mēs
ar kaķi arām un nu ar diegiem aram, tik
lēnām gorās ore, ei, nu tak laidiet garām.

1981

MĒMS

Muld ļaudis muld pat putns knābi pleš
kas viņam sakāms akmens mutē man klus
manās ausīs Jēzus.

Mēms es esmu mēles mutē nav ar galvu
māju mēms es esmu mēms un kurls vārds
man žaunā briest kā vepris gārdz zem
naža.

Lec kājās ķēniņš āksts pa kāpnēm klūp
nāk melni mūki vienu zārku nes ko viņi
mutes plāta.

Redz runā ērģeles jūt mana piere runā
gaiss un draud vārds manās plaušās pūst.

Ar pirkstu rāda man ar roku met ej
bedri roc.

1972

NAREKAS GRIGORS

Dzēsiet nost sveces, es pliks, es pelus,
kaulus pīšļiem, jums tikai melus, daudz
mēru, šis par garu, tas īss, man izbira,
kurš lasīs? nopūšu sev, jums degs spo-
žāk, es nolādos — lai jums drošāk, es
noliedzos, noliecos, kauns, es bešā, ejiet
tīrumā, es mukšu mežā, laiks sīks ak-
mens, pie tā jūs klūpat, uzprasiet kalnam,
teiks: tepat nupat! par skanīgām velvēm,
kur dzirkstis tumsnestās mīt, nu zinu
smalki (neies jau stāstīt).

1983

* NĀRĒKAS CĪRORS

Nāk likumiem, tek no tumsas. Nevar
noturēt zobos, glums tas. Izburtot diez-
vai, izsacīt kur nu. Es slienains zvērs, tek
zīmes gar purnu. Smeldz kakls grozot,
tirpst lūpas gaidīt. Ai, prast programmu,
ei, pogas spaidīt.

1982

PIEMINEKLIS DONAM ALFREDO

I

Kā eju istabā, tā trūkstos: dieviņš lapas plēš no manām burtnīcām, sit mēmums mēli, aklums aci. Griežas rats, velns mālus min, bet dieviņš krūzes dauza. Daudz ir dzīvots: skausts un solīts, daudz ir ticis dziedāts. Pārpaliek šķēpeles: Tehws muhsu... Tukšā stāvu, gāžas krusts, ne vārda neteic trūds, tik vēja karas šūpo zāli (velns tup uz upes un gremo akmeņus, un mūrē, mūrē un brauka vēderu, aug Bābele), kas vairs to atceras: bērzis, varens, greizis un zarains, bet ne vēl burts, — tur tiku bijis, tur tiku skatījies, kā saule kar šūpoles, un tajā piec-pasistajā gadsimtā es iemācījos boksterēt: Tu—dodi—momms (dod, treknā, skabargainā lapa!) to pašu vasaru ar dievu ganos: uz pirkstiem rēķinātājs, trešais tēva dēls — nu jā, mans dievs ir velna jaunais brālis (no kosmiskajām vēdergraizēm top un top, un mūri kalst un plaisā; sten un mokās velns, un sazeļ Gars, kā nātrās žogmalā) un visai slīpēts zēns, bet dūrē nav padevies (dzi, pusnakts: lakstīgalas laksta, iet Brāļi viens pie otra zagti, es ceriņkrūmā stāvu, ausos, aiziet garām dievs, augstu debesīs virs upes mīkstās miglas ar astēm zvaigznes sit, iet šķērsām stars ar staru — ei, slavēts, esmes brīdi! zari lūst, nāk velns un mūk uz sava sūda, sprūk jērs — ai dieviņ! Antiņ! izbradāts, un nevar salasīt ne ķīļu zīmes, ne tavas pēdas lejā Gaujmalā.) Kur, vārdi, glābsities, kalst roka, mēle gurst, un ķirmis apēd lapu. Kluss: dieviņš noskaities — ar velnu nerunā.

Pa izbārstītām lapām bēgu, četri evaņģēlisti man pakaļ, un tantiņa un skolas direktors, tie ķer aiz sterbelēm, tie kāju priekšā liek, tumšā gaitenī mēs uzjājamies virsū klačotājam, tas karājas visglumākajā burtā (burtā Lām) un Rāmizs Roušens raksta man no Isfahānas, izrādās, ar otru burtu sievas šobaltdien pļauj kviešus (ar burtu Sīn). Vārdveidotājos afiksos (to blakusnozīmēs — sedz, semantiskā telpa!) es noslēpos kā čaļu havajā. Gan armēņiem ir maiga Bībele, tā pieviļ vecām krāsām (tās krāsas nebalo), bet rakstu zīmes dusmojas uz mani, šķautnes dzeļ un duras piedurknēs, man pirksti asinīs; bet vienā plānā un sadriskātā izdevumā kāds mazražīgs, bet sirsnīgs literāts (no maskaviešiem) vēl man labu. Pavasaris klāt un bismillāh! raks putni jaunu tecī, nesīs kalnu velns. Kā katrugad, kāps Tievais klibā zirgā un Tuklais pukosies un rāpsies ēzelī (tie jās uz debesīm!), jau Sprīdītis sāk pūst, jau lielās Kājas mīdās, urkš Vēders mākoņos, un verdošs lietus list — pūt, pūt, lai ļogās mežu gali, gan īsa vasara, Gars, nāc pie varas un stabulē!

Par lāga vīru un par bezgalīgu sniega lauku: par tukšu lapu. Alfrēds Ķempe, diena īsa, ziema dziļa. Kur Janvāris? Tais vecās tēva reizēs. Kur Februāris? Sācies nav: jau beidzies. Nāk nebūtība. To, kas dzīvots bija, kā sniegputenis aprij entropija. Dieviņš auzas sēj, nāk velns un bradā auzas. Velns mālus min, bet dieviņš krūzes dauza. Viss top un zūd — pār malu esme vārās, un čūlas vien uz manas mēles vārās. Nav citas izejas — mēs lāga vīram ļausim vilt, mēli reizināt un dzirdēt četrām ausīm, un tulkot: krūzes raut no dieva delnām un atveidot, un mālus izvilt velnam, ar Brāļiem spēkoties un darīt savā garā, ko tiešamībā veikt nav mūsu varā. — Kā katrs, kurš pret Jēgu iespītējies, daudz mūžā raudājies viņš tiks un rūgti smējies. No skaitļa un no vielas nenobijies, viņš aizies bojā, sniegos nomaldījies, bet ir laiks, ka mēs tai krēslas stundā tagad atgriežamies.

VAROŅDARBU JAUŠ

Top ārā tumšs.

Uz brīdi dons Alfredo varoņdarbu jauš.

Gan tērgā strazds un lallo lakstīgala (tie abi viena kunga viena velna) kāds vidū klus un mēle tizla klūp māt kurlums ausi mēmums putna rīkli.

(Viens pieveiks, tūlīt atdarīsies trellis.)

Zelts sudrabs bruņas pekles tumsa mirga es celšos dons Alfredo teic daudz dziesmu igaunim bet man ir mutē mēju (bet loga rūtī nodziest sūbais kauss).

Pa puriem sirotājs pa ceriem lakstīgala.

Varš vairogs pieši zirgu mēsli (dakšas rokā gurns pret gurnu plecs pret plecu) mēli tā kā kumeļu no staļļa seglos lecu auļošu gan ūzu dibens dils bet nedils manī mūžs to visu garo ceļu no tintnīcas līdz burtlicim un plauktam mana mēle veiks gan attaisnots tad būšu spoža uzlec sirds uz brīdi Fredis Ķempe varoņdarbu jauš.

DURVĪS SMEJ

JEB

ATDZEJOŠANAS MĀKSLA

Nem spalvu Fredis raksta Vārds un Jā un Nē un papīrs papīrs
Jā un Nē (pag Jā vai Nē?) un papīrs papīrs papīrs
(klau īgaunim viens vārds ne Jā ne Nē bet lielisks tā kā Jā un pa-
tiess tā kā Nē)

vai Jā vai Nē slid kurpe sūdains papīrs

(kur tinte: Vārds! tas nav ne Jā ne Nē)

ir vai nu Jā vai Nē (vai jā vai nē?) un papīrs papīrs papīrs

smejas Nē trīc āzim smailā bārzda novīst bērzs un karā aiziet brā-
lis rij lapsa ķekaru un Ķempe ķer pie sirds

jā saka papīrs Jā zeļ lepnā vārpā alus un vīri nāk ar algu vepris
kūti murkš un agri gailis ceļ (būs tūkstoš grāmatu un visur Jā un Jā)

jā jā un nē un papīrs.

Svīst delna pielūp vārds grauž Ķempe stostīgs nagu un velns un
Veinemeinens durvīs smeļ.

LOCĪJUMI UN DZIESMAS

Uz viļņa minu.

Vienā kājā kurpe, otrā kuģis.

Lejā reņģe, augšā kaija.

Kā dēļu grīda jūra.

Pietiek slikts, no dvēselēm un zvīnām vilnis zaļš un sāļš, un stipri daudz ir dziedāts (to dienestā: ka melodijas akurāt tās pašas, locījumi citi).

Pietiek nīkts un melots. Zaļš nu, sāļš nu, zils. Ikkurā vienā drusku manis, manī papildnam katra viena.

Daudz ir dzerts un lādēts.

Uz Hanzas mucām dzelme blīva, melna.

(Tur locījumi nenokāpj,
ne dziesmas.

Mēmi tur
pie vīra vīrs.)

Daudz gadsimtus no tevis acu nenolaiž tur krastā tiesneši,
te selgā siļķe.

Par maz ir dziedāts. Pārāk lēti mirts. (Zaļš, sāļš un zils.)

ANTIŅŠ

apstājies, antiņ — es esmu apjoms
es netilpstu prātos un neēju skapjos

apstājies, jefiņ, es esmu jēga
debesu eņģeļiem bail mana spēka

apstājies, jātniek, es esmu nāve
(dauds zehles lepmi, bet wiffus kahjwe)

aulekšo! aulekšo! — es esmu ķirmis
gan klusu lienu — paspēšu pirmis

DONS ALFREDO ATVADĀS
NO NEPADARĪTĀ DARBA

Ai, piedzimšanas, nomiršanas, un ne-
tauījās saprot pats: nav pazīšanas, pie-
došanas, tik bende, tiesnesis un rats.

Raud, dzied un danco visi radi (cik velti
meklē rada rads), bij viegli gadi, grūti
gadi un trakais komjauniešu gads.

Ai, rudens, kādas tumšas dienas, kā ellē
mokās spuldzē vats; kā polka bilde lec no
sienas, un velns un Kalderons, un acs.

Jā, tagad nobirst acīm zvīņas, ai, rudens,
rublis, sirds un bads, uz kruķiem atnāk
dieva ziņa, un tad no galvas nokrīt mats.

* Krājuma "Poētisms baltkrievs" pirmizdevumā atšķiras dzejoļa pirmais pants: "...piedošanas, ik ruden ātrāk atnāk rats." Šeit labots saskaņā ar manuskriptu.

DONS FREDERIKO
NĀK ŽĒLOTIES

Dons Alfreds debesīs no putnu mēles
tulko, no maijpuķīšu mēles, gaišs nu rīts,
ne zeķes jāmazgā, ne nagi jāgriež, tam
vēlē Gars un balta roze zied, un Fredis
korāļos iet luterāņu korī, bet noti nomāc
nepaveiktais darbs, pie spiritistiem pus-
nakts velk, ai, tautās mīlajās uz brīdi at-
griezties, man kaudzē papīri, pēc tautām
salst man kājas astrālās, es dziļi ieskatījos,
bet laika bija maz, man kaudzē papīri, jau
dārzi sarkst, un bieza migla līcī, torņi plēn,
tu mani pazīsi, tu mani mierināsi kastaņ-
kokā rudā

(Dons Alfreds spokojas man rudens
stundā).

DONA ALFREDO ZIEMASSVĒTKI

Dons Alfredo Ķempe svētais Klāvs uz Igauniju — vārtos Pēteris nav laika daudz ķer Ķempe plecā maisu visu gadu griezis un līmējis uz mazām lapiņām ir Alfreds Ķempe vārdus sarakstījis

(Ir Ķempe piesēdies

Un visus uzrakstījis).

Viss Milēnbahs un Endzelīns vēl citi vārdi dažu pats ir Ķempe izdomājis kā tam labāk šķita citus pierakstījis te debesīs no vecu sievu mutes vārdus devis tiem jēdzieniem un zvēriem kuru nav virs zemes miljons būs viņš jūru piepildīs lai brālis saprot brāli skrien saulē sirds un strazds un lakstīgala ik bāleliņam caurmērā pa vienam

(Ir Ķempe šansējis

Tā caurām dienām).

Sāk biezēt zilgme aiztek riets uz Sāmsalu pa asiņainu ledu viena spoža zvaigzne stāv pār pilsētām kā allaž tajā naktī lūk dons Alfredo kāpj ar sirmu galvu purpurmētelim grauž plecu maiss čīkst kāpņu kristāls (varbūt vārds ir smags kā svins?) ik solī noskan zelta pieši Ugaunija tumst bet logos sveces klusās balsīs tērzē un dažā baznīcā ceļ dzidro mēli zvans dažs iet uz krogu skrab zem zolēm ledus rauj dons Alfredo zieģeli no maisa

(Ei, bāleliņi, turaities,

Viņš maisu vaļā raisa).

Bet vecais zēns (kā daždien atdzejotājs, un tas nav jāuzsver) un tas nav viņa maiss tas Kalifornijai šai naktī bijis domāts ak tu čorts kā mazi eņģeļi moru zēni dzied no skaidrām debesīm no zilām zvaigznēm birst kā pūka sniegs ar cukuru uz pusēm

(Stingst bāleliņi, mutes ver

Un tā kā zivis klusē).

AR PUTNIEM

Ei Fredi vai tu atnāksi ar nāku putniem
(lai filatēlisti un esperantisti lai nāk un
makšķernieki lai ar rokām plāta tie visi
liecinās) ei Fredi vai tu atnāksi ar nāku
putniem (cik savādi bet tiesa gars ir tas
kurš pūst un mēslo zemi ja šogad gara
daudz tad nākamvasar zels) ei Fredi vai
tu nenāksi ar putniem (tas plikais gars
tam miera nav top kārdināts bet nāks un
liecinās) ei Fredi pavasarī atgriezies ar
putniem (ik teikums līgojas kā cinis muk-
lājā bet mēle nepiekūst un lībis piesien
laivu pie tava ceļgala ei mosties plikais
gars un alksti cel dumpi decembrī un kā-
vos dedz) nāc trakais don Alfredo vēlreiz
nāc ar putniem.

UZ MILZU NEDĒĻĀM

Uz milzu nedēļām skrien pulkstens. Un sajūks radu raksti, un sajūks minūtes. Un sajūks adreses. Sāk saule jaunu kausu, durvīs dauzās gads, drīz plēsīs zemi sēklas... Nē, vispirms

gars lauzīsies no irdes. Dzirdi, gars no kapsētām, no neiesētām lapām, no pērnēm kalendāriem, no pērnām vēstulēm sāk burbuļot. Ei, Fredi Kempe, vai tu ko paguvi? Neko! Tik padomā: ņemt visu pasauli un pārtulkot — ik stādu, zvēru, cini! Ar baigu pretinieku tu steidzies sastapties, un mulsa novakars. Ko iespēj gars? Vai gars var uzveikt skaitli, jēgu, esmi? Un vai tu tiki attaisnots? Un vai tu tapi mīlēts? (Varbūt es kā Sančo Pansa tev kulšos iepakā?) Kur igaunis pēc tevis taujās: vai blakus trepēs? vai Valmierā? vai antikvariātā? vai vārda dzimtē? darāmajā kārtā? vai tukšā istabā? vai šepat kapos? un savukārt

kur lai es meklēju pēc igauņa? vai autoostas rindā? vai deviņpadsmitajā gadā? vai Piektajā? jo grūt,

arvien jo grūtāk ir sastapties, jo sajūk adreses un sajūk radu raksti. Pulkstens skrien uz milzu nedēļām (no naftas gūtnēm tālu, bet tuvu pulksteņiem — ej meklē vēsturē), un laužas laukā gars.

SKREJĀRĀ PASKATIES

Brāl slikta smaka nāk no garlaicīgiem
ārā skrej.

(Dons Alfredo Ķempe iet pa debesīm.)

Tie sienā skatās mutē pigas nav tie ir tie
nākamie kas būs pēc mums ne roku tiem
ne kāju tikai rumpis rumpī tukša mute
vairies viņu tārpā ārā skrej.

(Trakais Fredis Ķempe iet pa debesīm.)

Ne kakls niez ne mēle (entropija! bēdz!)
nav uts kas viņus ēstu nesaka nekā ko
sēdi ārā skrej.

(Kungs Alfreds Alberts Juris Jēkabs Jū-
lijs Pāvils līdzī Kristaps pakaļ Augusts Fri-
cis Ķempe iet pa debesīm pieši šnakst.)

1973—1975

POĒTISMS BALKKRIEVS

No zoles cauruma līdz blaugznām vecticīgs, tas vecais. Otrs līdz krekla rūtīm baltkrievs, poētisms. Sābra vietā. Ne no abras izgrābts — avīzē pastrīpots, osts eļļas lupatā.

Ar krekla rūtīm, baltkriev, ar eļļas plankumiem (ar krekla utīm vajadzēja, ar šķūtīm, ar Raini; asprātīgais hēgeliskais laiks nu nosebots; tev burzās zem zolēm pļava, man zem pirkstiem lapa).

Paliek spēkā par zemi allaž teiktais; nav kur piesieties. Ei, lēzenā, man arī vajag spiesties zoles caurumā un sūkties asinīs. Tu vari iemācīt; mēdz uzrunāt ar vietvārdiem un ārēm, ar odu dzēlumiem. Tev nātrās pārliecinoša un neizdrātējama inde (augstu no Tevis, lēzenā, līdz debesīm, pie tam vēl griežas). Raini, ja Tu dzirdi: zemu nu lejā gravas, lejas, Tev neaizsniegt; bet daļa paliek spēkā Tevis teiktā, kaut gribas piesieties. Nu, dižais popularizētāj: kā nekrist bedrēs, kuras rok mums Dievs? Kā, pārvērzdami, tapt par sevi?

Kā kroplis pirtī vārds uz lapas, kā zaglis baznīcā, un krustās pamīšus ar abām rokām. Tīci, kaut nav tiesa. Netīci, kaut neapstrīdams fakts.

Kurš ceļš tiks asfaltēts? Un kā te būs, kur grāvi raks, kur sēs? Diemžēl, ka poētisms. Un apmelosies kā ikreiz, bet vajag bilst. Kuš papīrlapā. Kad gaismu uzgriezīs, sāc sludināt.

1977

PROZAIMS LAKSTĪGALA

(Cik liela jēga ir no jūsu drukaskļūdām, gūdi, malēnieši, no jūsu čupudziesmām? Kā teicis Hēgelis, ka Dieva gultā nav visām vietas. Trešā, pastarīte, tikai kukņā: tādu radu.)

Purvi purvi, gāršas gāršas.

Pa kartupeļu zemi cauru pavasari miglas miglas, silts, visu nakti lakstīgalas brēc, sabrēc mirkli. Saucu: – Vecais! – Esmes jūklim cauri lido burts pie burta, valkā miesu, auj zābakus un klusi saka: – Jā?

– Te es. No turienes. No tāla gada.

– Paroli!

– No tālas priekšas, vecīt. Laid nost stroķi.

– Ko tu te lien?

– Tāpat: tik putni brēc.

– Tad tu no nākotnes?

– Bet ne no tavas.

– Tu mani nepazīsi?

– Tevis sen vairs nav.

– Es kritīšu?

– Cik man ir zināms, jā.

– Te, čuknā smirdīgā?

– Cik man zināms: čuknā.

– Tu zini Elziņu?

– Kas man no vecas bābas.

– Tad bračku pasveicini?

– Dulls tu, neticēs.

– Ne velna neder mirt!

– Bet pats — it dažu reizi?

– Tie — čuknas utainie!

– Bet tas ir Kunga rats!

– Tad viss pa godam?

– Tā šī lieta jāņem.

– Tu vari izručīt?

– Nē, papīrs neklausīs.

– Šie uzvarēs?

– Cik man ir zināms, jā.

– Tad viss bij dirsā?

– Cik var saprast, dirsā.

Tikšļ lakstīgalas, pinas komatos un sāk ar mazo burtu, klus ne-
gaidot — jūk čalis uztrūcies no nejēdzīgā sapņa, daudz punktu dau-
zās sirds, vai neierunājās tur lūzdams zars, nē, atkal lakstīgalas;
kamēr dzied, spied droši muguru pret daudz balsīgo prozu, neviens
tur nestaigā, mīz miglā,

kas man ko pagaidīt.

Kā lolo lakstīgalas, ne Bels ne Jakubāns — klus negaidot, lūst zars.

– Halt! Parole!

– Tfu, velns: “Nachtigall”!

Te gārša, viņā pusē purvs, un zeme atkal griežas. Tur sitas laiks,
tur blakus mostas lauks.

Svin, svaidās rasām prozaiskās balsis, ikvienam sava stunda. Te,
katrā ziņā, dīvaini ap sirdi. (Sit laiks, dīgst lauks. Kur posies, pastarīt?)

1979

* Krājuma “Poētisms baltkrievs” pirmizdevumā dzejoļa rindas “– Tad viss bij dirsā?/ – Cik var
saprast, dirsā.” publicētas šādā redakcijā: “– Tad viss bij dimbā?/ – Cik var saprast, dimbā.” Šeit
labots saskaņā ar manuskriptu.

ESTIŅA MOTĪVS

Es ložu neliekšos zied kalnā liepa smok
sirdī mūžs par rubli gabalā un saksa kurat.

Klaudz beņķi kājās draudze abās ausīs
skan gan svēts ir svēts ai svēts gan saksa
kurat.

Kam skuķus dancināt kam zemi ecēt
kam zemē pūt lai rāda piķa dūzis mani
elle raus un saksa kurat.

Eins, eins pie pleca plecs pa ceļiem zam-
painiem un zemu riņķo dziesma dievs visu
redz kož nagla zābakā vienalga es tevi
nodošu un saksa kurat.

1973

*

Daudz ziņu pagaisīs starp dzeltējošām lapām bet sit pie loga kara ziņotājs tās dvēseles pa purviem klīst un mokās un nezin gala nakts bet kāds nāks rīts grauž zeme zābakus un salna saēd kaulus sen aizmirsies kur kara ziņotājs un ceļas rota rāvā gāžas liķi skrien rudenī pa asiņainām lapām sēž ešelonā kara ziņotājs ap eglīti stāv puiši te skumjā bunkurā un kauja rīt ja maz būs bijis varoņu un drāmu tad ilgi gudros kara ziņotājs un gala nezin nakts bet nāks reiz rīts uz svešu kungu pigām tautas dziesmu zemi cels Rūdis Celms un kara ziņotājs jā baigs ir likteņlaiks pār Latviju kā barga dieva delna bet tik pie Gaujas tik pie Gaujas tik raud vidusskolniece un Vecvargars liec galvu pie klavierēm sēž kara ziņotājs skrien zirneklis pa asiņainām lapām plok gadi atpakaļ un skaidri sajūt sirds ai saldaizmisum vēl vācietis tur fronti trīs pusstopi un kara ziņotājs jel neticiet jel neticiet nevienam es esmu redzējis cik riebīgi gan mirt par ko un dvēseles pa purviem klīst un mokās uz ceļiem kaktā kara ziņotājs ir laiva viena laiva gaida taisies Janka nav laika palicis un baigs ir maijs vēl viena laiva un vēl viena laiva bet paliek krastā kara ziņotājs.

1972

ČIGĀNU BARONS

Skrien puišēji pa Sloku, putni baros
Ei, redzi — ar somu: čigānu Barons

Jā, tas! Kurš teiks, kad šis? kad es?
Pa dienesta laiku? Vai pēc fakultātes

Var jaust nedarbu niansēs, aizmāršībās
Jā, jau! Pats diezvai... Pats nezin, vai gribas

It kā ko tādu (nez vēl, ko? kā?)
Kas staigā tam pakaļ? mēda aiz koka

Nē, iekšpus taustus pa tumsu nāk viņā
(Nokautrējās. Re, kurpgalu mīņā)

Vēl neprot spraukties tiem priekšā, kas dziedās
Vārdus, kuri guļ dažādās vietās

Bet prot klusēt jau līdztiem, kuriem
Vairs mutes nav. Iet gaisi pa puriem

Āboli ripo pa Sloku, mākoņi gaisos
Puišēji pa skolu, āboli maisos

Krišjāntēvs debesīs, to puisīti svētī
(Nokaunējās. Stāv, purngalu pētī)

1982

NO TUVĀ
GADUSIMTA REDZ

Visur jūsu nejaušie skati,
Ko lai sedzos?

Miedzu acis, griežu purnu,
Visviens redzos

Katrā lapā (tā atkārtosies,
Tie stāvēs) akmeņos vecos.

Prasāt: vai Jāņa nebīstos,
Vai ar Pēteri lecos? —

Trīs tēviņi mūžgreizās debesis
Tur zillodi plecos.

Aizrijos, izsakos. Piesakos:
Jums trūdu, jums dedzos.

1979

*

Nebūs tiesa, tikai ienāca prātā.
Nebūs tiesa, vienīgi sapnī rādās,
Nebūs tiesa.

Diez, raudzīt otrādā dzimtē,
Ačgārniem burtiem. Kādā no gadu simtiem.

Kas to teica, ka visādā ziņā jābūt?
Varbūt ir, tikai kioskā nevar dabūt.

Nebūs tiesa, atnāks un acī bakstīs.
Nebūs tiesa. Viss kas skurstenī rakstīs.

1978

*

Zem kolhoziem murd iežūdens, guldz
asins, strādā taukos, locītavās sit un silda.
Smok zem ledus karpas, jāsit āliņģis, un
iknakt tenka debesīs kā kāvs. Tik kluss,
ka dzird, kā peles mostas sienās, kā nauda
dilst, kā pusnemaņā zivis diķos, zvēri ze-
mes caurumos, kā siltā būdā bites, kluss.
Viņš, bišu gans, nāk raudzīt, pinkains Bēr-
tulis, un zvaigžņu debess griežas, būs labi,
mīļā zivs, caur ledu meklē stars un glauda,
taču kurp skrien uzrakstītā debess, kādos
griežos nu Raiņa garais neiztulkojamais
gads; vai agra gaita; vai kāds nāk ap-
raudzīt?

1979

ASTRAS

Abstrahēts ērms, kurš vairs burtos tik
pastāv iedrukāts (noprotu — maz tas)

Pavēršu netiešās, atceltās acis turp: as-
teres augšā tur, astras

Debess tik melna pār Prāgu un Rīgu,
pār valodām, valdībām — kas tas?

Tas ir augusts, tik gadsimts jau cits; tur
tās asteres spožās, tur astras

Ei, cilvēciņ, paceļu tukšās acis un zinu
caur māliem, jā — tas tas

Atkal asteres, mūžīgās, mirkšķīgās, bal-
tās, tur asteres spožās, tur astras

1983

*

Dīdz, priļo, maijini, vėl nu, vėl, cel mani,
zalgo, dzel, zalo, cēso-baldzini, jūņ-jūļo,
smilteņo, zel-dzal, bal-balo, atatā, Džoni,
lec putrā, dedz pie poda, brēc, putā pil,
palo, jūs atkal uz strīpas, jūs kā buki uz
bukas, jūs mucu jau galo, jūs ies pirti kurs,
jūs trimtrallām tralo avē, Džoni, moritūrie
tev salo klieziet no rudeņiem, priec- un
sirdiniet manu-ē-sirdi? nē, val-manu-
valo-velns-valo-ē, Džo-Džoni, kurp velc,
kur pa tīrumiem alo, slapjumā negāz, su-
su-sumā guldi, sie-sienmalī malo, re, me-
teors nosēžas, melnjūrā zvaigznāji salo,
mūžība laiza jūs, čaļi, pa rudeņu zvaig-
znēm jums jālo-jā-lodā, i, bitīt, tev, bitīt i
mana, Tev, tauta rām-dūcošā, sūcošā, lū-
dzošā, jūdzošā, puteņiem, ziedoņiem, lieto-
ņiem, rietoņiem, ritblāzmu ietoņiem, laika
un vietoņiem cauri Tev, Tev. Džo-Džoni,
čalo. Velēnu paceliet, mans ies zem krūma,
nāvot miez's skalo.

1982

NAKSNENIECE

Ap mēnesi. Tāds zaļš. Nes blāvu kāvu salna. Nāk bariem mūžiņa kā lezgīni no kalna, divtūkstoš sestais gads — vēl vilciens dauzās sliedēs, daudz gaisu, apakšā tik viena priede — Naksneniece; sprīdiši zem mākoņvelves smagās mēs, tupus ravēdami izdomātās vagās... jā, mums bij taisnība, nē, nebij velti, šo zemi mēs kā hana kāzu telti pret augstām pasaulēm, mēs nostājāties vietās un vaigus piepūtām, un pārvērtāties lietās, nu brīnums būs: līs lietiņš, aste ziedēs, kā pūce tumsā spožu olu iedēs Naksneniece! ziņas nāk un atziņas, un jausmas, no tumsas šaubas nāk, bet ticības no ausmas, tik vienu nenosaukt — to pirmo kautro jēgu, pirmo dvēseli, kas kļuva tev par dēku, kad pats vēl priedē dīgi, lietū liji, kad bijī puika — pats tu brīnums bijī; tumšs (čukstas pasaule) jau visi gaidītie te, tik Viņa nepieņāk; klau: mīlīgi kā bērnu Viņu biedē Naksneniece.

1983

*

Uz neaizbristas kalnes, pazaudēta naža,
uz nesisista stikla sagriežos. Tā tas ir
piepildīts.

Gan sola, māna, lolo — otrā logā blenž
nezināms, tad aiziet. Asins. Piepildīts.

Ja vajadzēs. Ja vajadzēs, tad visu. To var.
Tu. Es. Un tas ir piepildīts.

Man drošāks viltus: tāpat reizē viss ir
un bijst, un būst.

Es upē iegāzos. No parīt celtas laipas.
Vairs nelīdz atrunāt: jau piepildīts.

1979

DEBESS VAĻĀ

Cikos būs debess vaļā?

Piecos. Jau piecos

Kustēsies visa zeme, pie Smiltenes iesāpēsies, pie Saldus kutēs, saule mals miltus, Jelgavā putēs. Gars: stars, roka! Tiltus stutēs!

Sprūk viltus no mutes.

Krīt. Liecos.

Pašķīrās mākoņos.

Tur tukšs, tur tiecos.

1977

ZINIS

Nelikties zinis, no mazlietotiem māņiem
uzbūvēt, no dažu iedomām, no noklau-
sītā. No noklusētā sliet, ar slienām sa-
saldēt, ar asarām.

Atrisinājums tikpat negaidīts, cik paš-
saprotams; neturēsies, kusīs, tecēs mutēs,
ik ausī sadalīsies abstrakcijās.

Nelikties ne zinis, bāzt cimdus azotē
un uzbūvēt: no čiekuriem.

1979

*

Dziļš, auksts un akmeņūdeņmelns (mans cauri redz) tup rudens; velns! mans lūkojas: kur stumbri stingst, tur tālā alā āpsis slinks, jau atdzisušas pļavas, tāls uz Rīgu ceļš, man netic māls, tek grudzinādams Gaiziņkalns kā — krēslas mulsā — zir-dziņš salns, nāk gads, un mīl, kas mīlēt prot, nāk gads, tak ceļa neatrod.

1983

PAGRIEZĪSIES

Cik aplam,
pats pamats pagriezīsies;
atkal taisnība Rainim,
pats bīsies;
cik nejaušami
ainava sakustēsies;
kāps ausīs šalkt,
kur dēsies;
kā sarkanš sudrabs
asinis tīklā;
aknas sūks aizgūtnēm
pašā rīklē;
dunēs kaulā,
lieks mēli, kalpos;
sliesies ielas,
iedursies alpos.

1978

SIRDSIBENĀ

Sirdsdibenā jūs manu
Un elpas atvilcienā

No vienas sienas grūžos
Un sitos otrā sienā

Zem intonētiem meliem
Ko velk uz miesas dienā

Es redzu, pliki ļaudis
Man gaišā prātā ienāk

Tu, kurš vēl neesi ieņemts
Tu, kurš jau iemīts plienā

Ar visiem pulkā melo
Kaut esat manī vienā

1981

*

Un šajā sakarā tu celies, beigu rindā kā-
sētāj, tu, Pēterson, labs iemetāj un divu
bērnu tēvs, tu, acīs nelecāj, tu, darba ne-
kavētāj, tu, anekdošu iznēsātāj, bet mutes
turētāj (tā ir: pie tam kopš skolas sola, tā
ir: es nešaubos) tu, dieva nelūdzēj, no tiem,
kas tic uz pazišanos kā uz stipru pili, pie
Rīgas būvētāj, tu, baidītājies no grūti ār-
stējamām slimībām, tu, māņticīgais racionālist,
tu, trolejbusu nacionālist, — tu pārlūko,
vai priekša ciet, grūd krēslu, ce-
lies augšā, tāda note ir: cits necelsies, cits
nevērs muti, Pēterson.

1975

GALDS VIDŪ

Es tenka, es tēma
Vārds vārdā, vējš dzenā

Malds maldā, mats matā
Galds vidū, lūkojies zēnā

Jēga jēgā, diena pie dienas
Es ēnās

Teciet pašas
Vectēvu sulas lēnās

1976

DAGLARI NEPATEIKS

Kas bijis, nepateiks

Kas būs, prasiet

Allaž vēl varēs atraisīt

Nevarēs sasiet

Gan slāps, teciniet

Gan niezēs — kasiet

Nav, nebij, nebūs uzrakstīts

Pieskrieniet, lasiet

1976

ES AIZ LOGA

Iebirsim akacī, oga
Sēdēsim, vārna, uz žoga

Izzvejos dzērveni vārna
Puikas ņems putnu rokā

Vārna bij nosalusi! Gaudio
Vējš (i.e. es aiz loga)

1976

DĀGLARDŽAS MOTĪVS

Katram karote priekšā, tupeņus saliek.
Katram ķebliis. Kur lai nosistais paliek?
Stiepjas un pārnestā nozīmē krustojas taisnes
(Augstu pār metaforisko galdu punktā uz zvaigznes).

Variants: tas ir mans skatiens — atsitās tukšajā peklē,
Atrīt uz zemes, mežā smiltiņās meklē.
Citādāk: viņa skatiens. Lūzumā zvaigzne stutē.
Man uz pirkstiem krīt, manā pilnajā mutē.

1979

*

Sapnī nācējiem runas viņš teiks

Vai nopietni uzklausīs tie tās

Sašauts ar ķiršu kauliņiem

Sadurts dažādās vietās

Iztecējis no leksikas

Iesūcies dažādās lietās

Tagad ne vārda nesacīs

Zem zemes varbūt i dziedās

1979

PADOMI IESĀCĒJAM

Sāc ieklausīties dunā
Dull-padsmitajos gados
Ar radiem ej un runā
Tak nesapīnīes rados

Sāc tērzēt mēlēs saldās
Ar vārdā nenosauktiem
Kas gadusimtiem maldās
Pa apakšējiem plauktiem

Trīs gadus klusām staigā
Starp aktrisēm un žūpām
Un apstājies un klaigā
No pārplisušām lūpām

1975

*

Debesīs atkal par daudz
Tādēļ lekcijas ellē notiek
Bēres būs jāatsauc
Vēl ir niķis zem eļļaskokiem

Līkrati citur brauc
Joz nu iepūstiem vaigiem
Kā tie zābaki klauz
Joz uz mērnieku laikiem

Pusmēlē nepārtrauc
Vēl visas viltības siltas
Pusmēlē nepārtrauc
Pārtrauc rītā uz bildes

1975

*

Tikai ar muti plestu
Nemūžam ar donu ēstu

Tikai ar pirmo zāli
Tur ne, kur zelta vāli

Tikai pa pirmo sniegu
Ne soli pa lāča miegu

Tikai pret rietu saltu
Ne vella ap kāzu galdu

1982

*

Vajg sākumā pirkt esmi par dažiem grēkiem gunī par divām mīlām kālā un pēcāk pārdzimt sunī un dabūt dažus tekstus par dažām esmēm lapā un apdomīgi trūdēt un nākt pie sava kapa un celt pie krusta kāju un vēlāk šķilties vārnā un būt — un aizliegt esmi un paslēpt knābi spārnā.

1977

*

Viņš vilka skurbas mušas
Iz uzrūgušiem miežiem
Bij bikses aplipušas
Ar Nāves jūras kviešiem

Viņš brūces briedināja
Ar ieeļļotām bindēm
Un mēli dziedināja
Ar labvēlīgām indēm

Un viņš jums pakaļ skrēja
Kur locījumi glumi
Bet kāja paslidēja
Uz aizmigušu jumi

1975

ULDIS LEINERTS SNIEDZAS ŠURP

Kā kukaiņu pinumi aužas
Gaitas, ko nu viņš ietu
Viņš cauri sekundēm laužas
Netiek caur vielu un vietu
Viņš vislaik nāks, vislaik sebos!
Spīd saule, vird versme, dzis dzesme
Nemūžam to pasaulju nebūs
Kuras viņš jauta, bet es ne

1982

PAMOŠANĀS

Iesācies ar saleniekiem Jaunais gads. Jaunais gads.
Sētā taujā pašu pats, rāda rads.
Barā nāk. Plaukstas dauza, ārā sāk, iekšā nāk.
Mazais kalējs pašā priekšā nāk, priekšā nāk.
Kas tur spēlē? Kaut kas tāds. Ko tur man. Ka tik skan.
Ir, visapkārt notiek. Esmu. Vai pa īstam? Īstam gan.
Kā no augšas. Debess mala līka, sala sika. Čuš. Paliek kluss.
Murgs. Ap sešiem. Tā nav bijis! (Tagad būs.)

1979

GAISA GABALI

Viens kaķa ņaudiens, viens kranča rējiens

Viens karā gājiens, viens mājā skrējiens

Pus āža lēciens, cepures sviediens

Ē, vēl (pusmetru?) labs rokas spiediens

Ei, ko tu pūt, nevar tak redzēt

Puišiem vēl vecēt, ūdeņiem tecēt

Ē, jau dun, jau galīg tuvu

Tu pagūsi, es nepaguvu

Ei, nemuld, nevar tak dzirdēt

Stāv ūdens, ka nesāk smirdēt

Tu pats kurls, ko tad es? ko viņš

(Skat. J. Zemzarim: viens "vierša bljuovīņš")

1982

ZIEMĀ SKOLĀ

V. Belševicai

Es uzmodos, bij pāri pusnaktij, pats ziemas vidus. Man tāds sapnis bij: ka šoziem atkal visiem jāiet skolā, ka mēs ar Vizmu blakus vienā solā, un Brutāne bij mūsu skolotāja un smaidot solu rindām garām gāja, kaut kas bij uzdots, un es cēlos izsaukts, bij pantiņš jāatsaka, bet mans prātiņš izjaukts, bet skolotāja smaida: Laid kā senāk! Drikt improvizēt, — bet man prātā nenāk, nu, tad jau jāiet projām, puikas smēja; es ārā klausījos, kā Vizma atbildēja, bij taujāts: Norimāties (kur? kur?) Bēnē? — Kā apakšzemes pali neolōgisms NĒNĒ! — Bij taujāts: Aizmirsāt jau (Smiltenē)? — Un virspus zemes lakoniskais: Nē! — Šķiet, viņa sauca: Ū, jūs Liepupē! — Un jaunā Radība no sniegiem: Bē-ē! Bē! — Un gaisma uzdegusies visā mājā, un pāri kupenām dim neolōgisms JĀJĀ, un puisis pamodies uz sola stacijā, un miega apmulsumā skaļi: Jā! — Tumšs: Ērgļu viesnīca, kluss: balsu kņada projām, es nomodā — tak ausīs vēl joprojām.

1981

*

Es gribu tautās sabūt

Es viņas gribu dabūt

Es piedūros, man likās

Nē, tautas neguļ plikas

Tās ļaužu mūžu drānās

Un ļaužu mutēm mātās

Ar vārdnīcu es dzeju

Kā stīviem pirkstiem seju

Man atkal iziet dumi

Man tikai locījumi

1982

ANONĪMU CILTS

Maz virs zemes
Tak apakš daudz

Brauc kāvi pāri
Kā vilciens klau dz

Vilki nes sniegus
Nē, saulgrieži kau c

Saule? Mēness?
Nu, kā to sauc

Īsiņ vārdiņ
Tu audz vēl, audz?

1982

DAŽAS RINDAS PETITĀ

Dzejoļi "Pulkstens" (75. lpp.) grāmatu galdam garāmejojot pamanīto dažu lībiešu grāmatu autori: *Jānis Princis* (1796—1868), bet varbūt kāds no viņa dēliem — *Jānis* (1821—1904) vai *Pēteris* (1831—1889); Prinči bija pirmie lībiešu rakstnieki un tulkotāji; *Krišjānis Valdemārs* (1825—1891), pazīstamais jaunlatviešu darbinieks; redzams, viņa darbu izlase izdota tulkojumā no latviešu valodas; *Kārlis Stalte* (1870—1947), lībiešu dzejnieks; *Pēteris Dambergs* (1909—1987), mūsdienu lībiešu kultūras darbinieks. — Trīs dzejoļi ar kopējo nosaukumu "Slaidie burti" (1864—1904)" (95. lpp.) runā par latīņu rakstības aizliegumu Krievijas impērijas Ziemeļrietumu apgabālā — Viļņas, Kauņas, Vitebskas, Mīniskas, Hrodnas, Mahiļovas guberņās — un par tiem drosmīgajiem un izdarīgajiem vīriem, kuri šo aizliegumu pratās apiet un drukāja grāmatas Rīgā, Tērbatā, Karājaučos, Tilžē, vēlāk atkal Rīgā... Aizliegums stājās spēkā ar Viļņas ģenerālgubernatora cirkulāru 1865. gada 6. septembrī (jaunais stils), bet 1866. g. tieši Jāņos nāca rīkojums visās drukātavās iznīcināt latīņu burtus. Gadu desmitiem aizritot, Lietuvas, Latgales un baltkrievu guberņu grāmatnieki mācījās arvien noteiktāk un nekaunīgāk rakstu aizliegumu ignorēt, panākot pat īpašas atļaujas atsevišķu grāmatu nodrukāšanai, — ē, svina siekalas! ņem zobus sakod, tev ausīs svina jūra iesāk trakot... Pil burti, irdz un laužas sīkiem strautiem, pret mūri atduras — un pamatus jau grauž tiem! velns, burtus aizslodzīt nav tāda sloga, jau svina pali mutuļo aiz loga, — aizliegums bija zaudējis nozīmi, un 1904. g. 24. aprīlī to ar ķeizara ukazu atcēla; svina pali noskrēja, skaļie strauti saplūda rāmu upju gultnēs. — Dzejoļu cikls "Piemineklis donam Alfredo" (109. lpp.) stāsta par kāda igauņu literatūras un folkloras latviskotāja savādo diženumu. Tajās personīgajās debesīs, kuras es nēsāju uz galvas, dons *Alfreds Ķempe* ir svētajos skaitā; es turu viņu par latviešu tulkotāju amata patronu. Zemes virsū *Alfreds Ķempe* bija savādnieks un gaisa piļu cēlājs. Ķempe teicās pārtulkot latviešu valodā visus igauņu rakstus, iesākot no pirmajām tēvareizēm; viņš ticēja, ka abas tautas patiesībā ir viena, tik "mēmums" un "kurlums" tās nošķir; "šī" Vidzeme "viņas" Vidzemes runu nesaprot... Ko mēs, tulkotāji, darām pa daļai un pamazām, to mūsu dons gribeja paveikt kopumā un uzreiz. Viņš cēlās cīnīties ar mēmumu un kurlumu, valodas neizmērojamie dziļumi nebiedēja viņu. Zīmīgi arī, ka Ķempe nebija

izcils stila meistars; viņu uzskata par viduvēju tulkotāju. Bet viņa sapnis bija stiprs. Es viņā saredzu Lielo Vīru. Es redzu: stāv starp zenītu un pekli ar pirkstu mutē. Es tam pieminekli. *Rāmīzs Roušens* (110. lpp.) ir mūsdienu azerbaidžāņu rakstnieks; *Isfahāna* — pilsēta Irānā; *Lām, Sīn* — arābu alfabēta burti; pirmais atgādina atritinājušos cilpu, bet otrs — sirpi; "*Bismillāh!*" (arābu valodā) — "Dieva vārdā!"; *Entropija* — šeit: uzbūvju iziršana, siltumu un spriegumu izlīdzināšanās, izdusmoto dusmu, izdomāto domu apstāšanās, balss izdzišana; 112. lpp. "viedais, vecais" *Veinemeinens* — teiksmainais dziesmiņnieks un kanteles spēlmanis somu Kalevalā. 115. lpp.: *Kalderons* — spāņu dramaturgs (1600—1681). 84. lpp.: dzejoļa "Determinatīvi" grafiskais izkārtojums atdarina latīņu burtiem pārrakstītos senās Bābeles ķīļrakstus, kādus tos izdod mūsdienu pētnieku un tulkotāju vajadzībām. *Determinatīvi* ir vārdi, kuri nosaka, determinē cita vārda piederību kādai jēdzienu grupai; latviešu valodas vārdnīcā "guntiņa *poēt.*" būs uguns, bet "guntiņa *bot.*" — puķe. Transkribējot Divupes ķīļrakstus, determinatīvu liek iesāņus virs paša vārda. ^DMarduk — ^{DIEVS}Marduks, ^{AL}Adab — ^{PILSĒTA}Adaba... Filologu izveidotie paņēmieni ir tik vien kā muzeja stikls, kam cauri ieraugām apdedzināta māla plāksnīti, un vēstules rakstītājs, mūsu brālis no sensenās Bābeles, pašapzinīgi nosaucas par BLĒDI, bet DIEVU klētis glabā savas bagātības vai varbūt mūžīgās dzīvības noslēpumu tāpat no viņa, kā no mums. ^{NEKAUNĀ}vārds gadu tūkstošiem vēl klusēs / kliegs, tev sabirzušo roku tumsā sniegs kāds, ausā tev pie karstā pleca dursies... Vārds ^{UGUNS}nodzisis, tak atkal kursies; un pastāv nenoliedzama metaforiska sakarība starp ūdeņiem, kuros peld laivas, un to neizmērojamo ASINS un apziņas okeānu, kurš mutuļo tūkstoš paauzdžu dzīslās, kurš tūkstoš tūkstošiem gadu šalc mums ausīs un miegā modina. Vai nesaklausīs mūs viņā krastā, ja mēs sapnī sauksim? Kur pietāsim, ja taisni tumsā brauksim? Rēc ^{ASINS}ūdeņi, mēs — puikas jūras malā... Kas vētrā slikst? Kas dzīvo tur tai salā? Es acīs ^{ZAGLES}tekstā ^{TUMSĀ}sūtu, es neredzu, es tikai — taustus jūtu. — Dzejoļos "Dumpe ūdeņi" (88. lpp.), "Sorm-keremet" (101. lpp.), "Daudz ziņu pagaisīs..." (125. lpp.), "Un šajā sakarā..." (139. lpp.) pieminētie *Alberti Staprāni, Jekabsoni, Abdullas, Rūži Celmi, Vecvagari, viduskolnieces, Jankas un Pētersoni* ir dzejas statisti vēsturiskās lomās; kāds konkrēts cilvēks tur nav turēts domās. — *Sorma* (101. lpp.) ir vieta Čuvašijā. Čuvašu vārdkopa *Sorm-keremet* apzīmē Sormas ciema "elkuvietu", "raganu

koku". — *Mirdza Eleķbers Sābirs* (97. lpp.) — izcilākais azerbaidžāņu dzejnieks satīriķis (1862—1911), ievērojams tautas atmodas darbinieks, "Pupuļa grāmatas" autors. *Narekas Grigors* (107. lpp.) — Narekaci, Narecietis (951—1003) — izcilākais armēņu viduslaiku lirīķis, "Želabu grāmatas" autors. — *Fāzils Hūsni Dāglardža* (143. lpp.) — mūsdienu turku dzejnieks (dz. 1914. g.), apussimt grāmatu autors. — Dzejoli "Rok dārzā kurmis..." (103. lpp.) minētie "htoniskie zvēri" ir zemes dziļu dievības pretstatā "celestiālajām" — debesu dievībām. Bet malēnieši uzcēlušī namu bez logiem un sanesuši tajā gaisu ar maisu. — Par dzejoļa "Poētisms baltkrievs" (121. lpp.) nosaukumu: ne "latvis" latvieša vietā, ne pavirši poētiskais "sābrs" vai "sābris" baltkrieva nozīmē šodien neskan vairs īsteni. Kādēļ? — Jo mēs arvien emocionālāk piesātinām to neitrālāko, "prozaiskāko", tiešāko ikvienas tautas apzīmējumu. Baltkrieva vārds ar tā visnotaļ ikdienišķajām konnotācijām ir man spilgts poētisms, tāpat — latvietis, lietuvietis vai leitīs, igauņis vai pat "estiņš", armēnis, ingers, vepss, čukčs, ebrejs vai žīds, azerbaidžānis — un drusku "piepaceltais" azerietis, libietis — un pašnosaukumam tuvinātais līvs, gruzīns, krievs, kirgīzs, čigāns, tatārs, jakuts, — neitrālā stila vārdi vai pat to parupjākie sinonīmi ikkatrs izsaka vienu veselu, nemūžam neatkārtojamu pasauli, ikkatrs sniedz tik daudz "jūtu informācijas", ka pietiktu dažai poēmai. — Dzejoli "Gaisa gabali" (152. lpp.) pieminētais tāluma mērs "vierša bljuovīns" ir no J. Zemzara grāmatas "Mērs un svars Latvijā 13.—19. gs." (R., 1981, 207. lpp.), bet čehu rakstnieka V. Pārāla romānā "Mīlnieki & slepkavnieki" (Prāga, 1969) izlasīju, ka Indijā šo seno mērāmo gabalu sauc trāpīgi par "mū".

Uldis Bērziņš

PARDOMĀS 12. JANVĀRA 1913.

Nenotikušie atentāti

(1990)

bet tik ir notikuši
bet tik ir notikuši

1990

PĀRDOMAS 13. JANVĀRA IELĀ

Kā gaišās pagirās, tik kluss! Tik lielām
pārslām snieg — pat naidam jāiet gulēt,
ik sirdij vajag aprimt dziļos palagos; lai
sēkla zemē, zivis diķī, vēsture grāmatās.
Bet uznāk sals. O, minusvasara: tik tievs
kā franču pareizrūna dūms kāpj zilās
zvaigznēs, pirksti aši svilst, bet mēness
sārts un zils kā citkārt maijā — spēlē man-
dolīnu. Rīti, ogļu smaka, paši zināt. Skrab,
čakli mīņāts, vakarkaltais sniegs. Šai sa-
karā pie tilta gala šauj virsū. Ziema lus-
tīgā! No sasalušās zemes bail nemaz, par
to ir lasīts; lai tik pal, lai sūcas sniegā
samaitātā sula un krāsas dažādo — man
bail no lodes brūces salā, kad atsegušos
kaulu apdedzina gaiss! Ja ļoti vajadzēs,
bet tik, ja vajadzēs,

lai kūp, lai vārās ledū, mutuļo no mē-
lespīlnās rīkles, lai sasalst debesis tāls
sarkans tīkls,
brāl.

1977

DARĀMAJĀ KĀRTĀ

Meļi un grēkodami, bet strādādami zemi.
Dzerdami durvīs daudzīdami, bet strādādami zemi.
Jāni svētīdami Pēteri svētīdami dzerdami dziedādami ņurdēdami
paģiras lāpīdami.
Nazinādami nasaprazdami, bet zemi mīlēdami.
Akli kā kucēni, bet debesis redzēdami.
Sliņķi un lielībnieki, bet strādādami taisnību runādami.
Utaini kaudami utis.
Puņķaini slaucīdamies.
Spļaudami ar kāju izberzdami.
Spļaudami ar sauju izberzdami.
Spļaudami ar pieri izberzdami.
Mirdami, bet dzīvodami.
Meļi, bet ticēdami.

1970

*

Stāv pateikts pašā debess malā:
Mēs nepinkšķēsim! Nav vēl galā!

Stāv iegriezts kokā, iekosts rokā
Un muļķa putns viņu pogā

Lai ņem un sapūst striķis zarā
Rauj muķis krogā, krukis karā

Sirds vielo, politika telpo
Tu, Latvija, aiz krūma elpo

1981

KONSTATĒJOŠA PROZA

Gan veste, gan zelta pulkstenķēde, gan Stefenhāgens un dēli reiz noderēs atkal. Domine, tavi gadi nebūt nesteidzas ātri; katru pavasari atlido tūkstoši putnu un brēc par pamatu nemainīšanos. Svētie turpina sargāt viņu tēvišķajai gādībai pamestās pilsētas. Ik rudeni ienākas kartupeļi, vaimanā vaga zem kājām, pirms aizmieg. Zeme neatsviež ģimī ne sviedrus, ne asinis.

Vectēvs jau sen ir aizsaulē, un lādes dibenā guļ viņa veste ar zelta ķēdi, bet tu valkā tālāk sava vectēva godīgumu.

1967

* Krājuma "Nenotikušie atentāti" pirmizdevumā publicēts tikai šā dzejoļa 1. pants. Šeit labots saskaņā ar manuskriptu.

EPISTOLĀRA PROZA

I

Ja tu, vācieti, gribi, nāc uz Rīgu atpakaļ.

Tikai nenāc zābakos (zābakus mēs tev beigtam novilksim).

Nāc, vācieti, uz Rīgu. Skaidrs, ka tu gribi uz Rīgu — kur tu otru tādu atradīsi.

Un neslēp savu uzpūtību, vācieti.

Lielies, cik uziet, ka tu to Rīgu esi uzcēlis, ka tu esi Pēterim to gaili uzsēdinājis.

Bet pēc tam parādi, ko tu māki. Un, ja tu ko prātīgu māki, tad šitam sauļā.

Es zinu, ka tu gribi uz Rīgu. Atkal ir maijs, un Mežaparkā zied ceriņi.

II

Nāc, vācieti, uz Rīgu basām kājām.

1968

EIN KURLÄNDISCHER DICHTER
IN MAJORENHOF

1850

Dievs, kam tik tālu tā vēsture sākas?
Pūļi, karogi vīnēs un prāgās

Nākotne? nebija baiļu no tās
Gaišās pagīrās tautas modās

Trauksmais, kaut provinciāli galants
Kodītās lūpās stumdijās atkal pants

Kādā leņķī balss bij ar spalvu?
Zināms, mākoņi skrēja pār galvu

(Viņš nedzird mani, kārpa uz vaiga
Es viņu dzirdu, tik man nav laika)

1984

GADS AR CILVĒKA SEJU

1. A. D. 1968

Tas laiks nāk un ir jau klāt:
Uz tiesnesi ar pirkstu rāda,
Bende dzer un sajūk prātā,
Un, ja kādu notiesā,
Tad tūlīt ir zīmes pie debesīm.

Tas laiks nāk un ir jau klāt:
No paša rīta līst lietus,
Šķiltavu nav,
Pakulas izmirkušas,
Un — sancta simplicitas! — nav ne tās vecenītes, ne tā žagaru saišķa.

Tas laiks nāk un ir jau klāt
Kā zaglis naktī neaicināts:
Sēž Avinjonā sinode,
Bet nevar Husu sadedzināt.

1968, jūlijs, Rīga

2. VĒSTULES

a) Kur ir tā vēstule kuru

Viens sūta no trīsdesmit septītā gada uz septiņpadsmito.

Kur ir tā vēstule kur

Vai tā jau tālu ir aizgājusi.

Kur ir tā vēstule kur

Vai viņa drīz būs galā.

b) Kur ir tā vēstule kuru

Es sūtu uz Prāgu uz sešdesmit astoto gadu.

Vai viņa paspēs līdz divdesmitā augusta vakaram.

c) Kur ir tā vēstule kuru

Viens sūta šurp no gada

Kuru es nezīnu.

1969, Ļeņingrada

3. JANA PALAHA GUNS

- a) Laikam šovakar ir salūts liels spožums nāk no debesīm.
Nē tas zēns iet ugunij cauri tāpēc tik gaiši spīd trīs dienas viņš
iet un svaidās pa gultu un vaid jo ļoti sāp un sadeg bet spožums
nenodziest.
Un ja vakar bij viena alga kam taisnība kuram ne tak šodien
sāk domāt un šaubīties tad nebij velti.
- b) Vai es kurls vai kādēļ tāds klusums apkārt.
Nē, nē neesmu kurls.
Dzirdu lāpstas šķind sasalušu zemi rok un visas pilsētas stāv
apkārt klausās.
- c) Šodien visi pasaules laukumi Prāgā sanāk sacītu Nāzims visi
laukumi Prāgā Vāclava laukumā Nāzims teiktu zēn sadedz kā
Kerems tumsai un tankiem par spīti paies gads divi un simt ne-
dzisis guns.
Oranžā rūgtā Saigonas recepte guns.
Guns svētzagtā guns.
Ko tu drebi sirds suns.
Tūkstoši iznēsās pa visām eiropām amerikām svecēs un acīs
manā Latvijā atnesīs Ļeņingradā Marsa laukumā atnesīs.
Dun dun tava guns mākoņos sitas un dun.
Un, un.
- d) Un simts gadu pāiet un ir komunisms un es eju iekšā un prasu
cilvēki sakiet vai tam zēnam bija taisnība un viņi saka jā bija.

1969, Ļeņingrada

4. IEDOMĀTA PRĀGA

Torņi tornis ar torni rokrokā jumts jumts
pie jumta.

Mājas pelēkas vitrīnas pelēkas ugunis
pelēkas tik lapas sarkanas krīt.

Smrkovskis iet pa ielu lietus līst.

Lietus līst Smrkovskis iet pa ielu.

1969, Ļeņingrada

JAUTĀJOŠA PROZA

(Katru reizi notiek tā) cilvēka dēls iet uz Jeruzālemi pavasaris ir koku zaros. Un tie ļaudis tic ka šoreiz atnāks tā valstība.

Katru reizi notiek tā (bet valstība neatnāk).

Pavasaris ir koku zaros zeme ir zaļas zāles pilna. Divi sēž ceļa malā. Ja Godo ies uz Jeruzālemi viņi ies līdzī.

Varbūt ka tā ir valstība.

1970

APOKRIFISKA PROZA

Lūk nāk divi vīri ko tiem diviem vajaga.

Viens prasa nācarieti vai būs ķeizaram
meslus nest otrs stiepj denāriju kam pie-
der Dievam ķeizaram?

Cilvēka dēls saka rādiet to rubli šurp
redziet ķeizara bilde dodiet ķeizaram ķei-
zara Dievam Dieva ko jūs manis taujājat.

Un tie nespēja to ķert viņa vārdos tautas
priekšā klusēja aiziedami.

Zvaigzne spoži spīd debesīs un liela
nakts virs zemes un cilvēkiem labs prāts
jo visi guļ bet nācarietim nenāk miegs kā-
dēļ dēļ tā denārija.

1970

MORALIZĒJOŠA PROZA

Viens vīrs sēž krogā dzer vīnu un Bībeli lasa (abus reizē viņš dara un pareizi dara jo ir sirdī) un pēc tam iet uz baznīcu viņa pudele kabatā un Dievs saka cilvēk es tevi kaut kur esmu redzējis un tas vīrs saka jā šorīt krogā riktīgi Dievs saka.

Bet citi iet uz baznīcu saka mūsu tēvs debesīs svētīts lai top tavš vārds bet sirdī nav un vēlāk krogā sēž pie galda saka velns parāvis neredz ka Dievs sēž blakus.

1968

ĪSPROZA

Viens liels vīrs vienreiz bija un tas teica.
Viens liels vīrs bija un tas teica tā.
Vēl viens bija liels vīrs un teica otrādi.
Es neesmu liels vīrs es esmu mazs vī-
riņš es saku šitā un tā un otrādi.

1969

MELOŠANA

Kad ir daudz daudz melots.

Kad ir melojuši deviņas dienas deviņas naktis.

Kad ir melojuši uz tavu veselību uz manu veselību un lai mēs visi vēlreiz satiktos kad ir melojuši.

Kad no meliem mēle pietūkst.

Kad no meliem vēmiens sāk nākt.

Tad iesāk gribēt patiesību.

Kāda tā patiesība ir kā tikt pie viņas.

Liekas tepat blakus ir tikai roku pastiept
paņemt bet nekā.

Mana roka stiepjas tava roka bet nav nevar
paņemt varbūt pirksti deg nezinu un tad sāk atkal
no gala deviņas dienas un deviņas naktis.

1969

DEVIŅI PĒRKONI

Deviņi pērkoni viens vīrs saka deviņi pērkoni es to tā neatstāšu un tad deviņi pērkoni nāk tam pirmajam lec uguns no acīm un otrais runā tā ka visa māja rīb un trešais liek ar dūri pa galdu tad viens brīdis paiet un pēc tam nāk ceturtais ar piekto un saka valdišana vainīga un tad nāk sestais septītais un astotais un no katra pa rublim un pašās beigās atnāk devītais pērkons ierauga tukšu pudeli un ņem un laiž pret sienu un tad atkal paliek kluss.

1969

PIRMAIS SNIEGS

Sētā vilks un dziļi bluķī cirvis sit neželīgi sirds un roba nerod poga gar svecēm grābstās mironis un ceļas (par vēlu krusīties) par vēlu barot suni, nez kas ir noticis? vai esi lišķis bijis? vai esi melojis? ko meklē tevi Dievs?

1974

HISTORIOGRĀFISKA PROZA

Viena diena pagājusi vēl ir viena palikusi pils ir zemē nogrimusi tikai zeme palikusi balss ir mutē apklususi bet ir mute palikusi karote ir nolūzusi tev ir roka palikusi paskaties uz vienu pusi paskaties uz otru pusi vēl ir putra palikusi vēl nav mute paēdusi.

1970

KRIŠJĀŅA VALDEMĀRA KĀJAS

Dzen tu caur akmens kājstarpi stalto
skārda un benzīna smirdoņu saldo, taus-
tīgo cerību, kura šurturpu skriedama
padara ūdeni skurbu, iesmējies? neviļus
atliecās kakli tiem, kuri krit tev caur va-
reno stakli, apmetis (nākotnei?!) tiklu siku,
vaņķos ieķēries, velc visu Rīgu, atkal avī-
zēs gadsimts cauri, parūkas nav, krusa
dauza pauri.

1984

*

K. Skujeniekam

Knuts rok bedri

Ābece lapā

Zosis pāriet mūsu pusē

Knuts kasās kapā

Piemirsties, tava piedurkne

Pieduries, tava roka

Kuram ticēja puīši un zirgi

Sviež ar granātu logā

Sirds šaudās no mutes

Paklūp uz vaiga bārdā

Dakšas ieduras

Nerakstītajā vārdā

Ābele atvēzējas

Vaga neskatās dodot

Met kādu sauju silē

Cūka neies nodot

1972

*

Leonam Briedim

Riktēt zem asinīm stutes
Uguni bučot uz mutes

Nest savu galvu drānā
Staigāt ar čūsku sālā

Skrūvspilēs rūdīt roku
Akmeni lūkot un logu

1975

DAUGAVMALA

STRAZDU MIERS

Niez.

Kā utis padusē man lodā dienas.

Vairs ulmaņnaudu neņem pretī budzis,
dzen nost no vezuma; smīn rūtī Klinger
kundze. Bij Strazdos nolīgts miers, nu
kakilā smok un baža nokauj sirdi Bermonts
nāk un debesmala smird kņazs prūsīm
roku stiepj līgst lāci vilks nāk melnā Krie-
vija un vācu mēlē lolo ņirdz un plandās
cara flaga un greizais krievu krusts uz aero-
plāna un vācu zābakos ar vācu plinti plecā
barons nāk ar spožiem uzplečiem un manu
zemi min.

BARONA DZEJOLIS

Es esmu skaists man zābakos lec rīts ar
spožu asinssauli zobens rotā rokā.

Ar cara karogu nu iesoļo ar vācu ziņģi
mani vīri Slokā.

Lai Rīgas tilti dūc o Morgenrot singt
Herz und Blut.

Es ņemu savu tēvutēvu tiesu.

Un kas man ceļā nāk un negrib kaklu
liekt lai pazudis ar valodu un miesu.

Barons nāk ar cara pagonām un manu elpu min man rīklē tūkst man asins garšo dūrēs klus tornī zvans un visi slēgi ciet bēg Ulmanis uz Cēsīm tumsa sliedēs skrej bēg Ulmanis kladz pulmanis pa mijām tumsa biez nāk rudens nakts Dies par mums smeļ pār Rīgu ēnas baisas viens dīvains steidz pa ielām un pa jumtiem pretī man un prasa puis vai dūšas būs uz mutē tilta galā gult lai mute klus ar savu klusumu lai aptur prūšus puis vai pietiks dūšas mirt puis vienreiz klust nav grūt ir grūti gadiem klusēt puis un vēl viens dīvains nāk un saka zēn cik baisa salda nakts cik laimīgs laiks kad malāstumtā cilts kam nebij lemts tapt Lietuvai un mākoņmelnī auļot jūt savu valodu uz kausiem mestu dziesma klus un aizsniedz Dieva ausi zēn ei trakums svētītais hei skaudrais rudens gaiss man skauž cik baisa nakts cik salda nakts viens dīvains mēness noraugās uz Rīgu Bermonts nāk jau pusnakts klāt starp diviem rādītājiem kā zaglis ūķī sildās laiks es stāvu viens un blenžu Doma sienā Jēzu klausī svārkā ķeros tev uz ceļiem klūpu trīs vai četras rotas svētaļo man dod vēl Rīgu varam glābt nāc auļo Holivuda velns karatē man melnos spārnus dod lai es kā plēsējs putns kurpju nagiem triecos prūsim krūtīs lai man dūrē sadrūp prūša sprands pa tukšām ielām skrienu Daugava man priekšā tiltu galiem trīs vai četras rotas stāv šķind lāpstas durkļi glūn un kam nav šautenes tam kūšā svētais gars kā baiga uguns kulakā un acīs un kam nav gara tam ir mutē lāsts un kam nav lāsta anekdotus stāsta un citi smeļ ar nemirstību pilns ir smiekls baisā saldā naktī kā pīga liktenim klus katra smiekls karavīri nāk bez saviem virsniekiem un virsnieki bez stābiem un Nezināmie nāk un vārdus rokā nes tos Vārdus kuriem aizbāzt prūsim tiltu bēg Ulmanis kladz pulmanis pa mijām bet Daugavmalā stāv pie puisa puisis pietiks dūšas mirt lai mute klus ar savu klusumu lai aizbāž prūsim dūri ceļ pilsēta un visu nakti nāk un ataust rīts un bučo lielgabals.

KULAKS PRIEKŠĀ

Velk Bermonts nagu Rīgas plānā pie tilta pielīp nags jo kulaks priekšā.

Velk Bermonts nagu grīvā atsprūk nags pie Daugavas plok plan-dās cara flaga velti riņķo pār jumtiem aeroplāns.

Un Bermonts kaut ko noņurd, vai nu jopt, vai maķ. Kā apgāzts vezums kulaks Rīgai priekšā.

Zvans tornī nerunā.

Kā strūgu poļi krastā liķi guļ puksts manu elpu kaļ ai Rīga ērglis metas tiltos knābj un spārniem sit un bučo lielgabals man manu dūri laiza un paiet rīts un paiet nakts un Rīga stāv.

Kā nāves dienas birst, kā lapas trūd. Kā mutes sirdis smeļ: varbūt, varbūt, ka Dievs, par mūsu spīti izbrīnījies, dos zīmi debesīs un aizbēgs prūsis, bijies, varbūt — bet Jelgavā jau ielauzējies ar Niedras kungu iedraudzējies ar pigu krustās mācītājies tur roku biksēs vācotājies jau sen nav velns tik gardi smējies dzen Jēzū naglas attei-cējies zem krievu ērgļa rīkotājies bet rindā gaida tīkotājies vaid Tor-ņakalnā vācu ermoņika tusnī pie Dzegužkalna smagā batareja sit jumtus bulvārus maļ skaidās liepas pa Iekšrīgu kā traks man mērķē prūsis un zalpe zveļ un dziļi iekšā sāp man krūtīs tūkst man valoda pukst kaklā uz mēles nāk par prastu lāstu top zobs meklē zobu pirkstu pirksts un svins un čuguns kulaks Rīgai priekšā.

DZEJOLIS PAR SALNU

Abos Daugavas krastos

Trešajā naktī bij salna.

Kritušo dvēseles — abos Daugavas krastos — vijolēm lika skanēt
un muzika dzēla un zila mēnesī cēlās.

Kareivjiem modrē sala kājas, taču vairums guleja siltumā mīt-
nieku pamestās mājās uz grīdas

Abos Daugavas krastos.

Un agri no rīta viens mūsējais teica: Nāvīgu putru mēs esam
ievārījuši. Būtu laidušies, kamēr laiks. Šitie zoni bez Rīgas neies.
Taisnība ir, kad runā: nesāc ar stipru kauties, ne ar bagātu tiesāties.

ARGUMENTS

Tā kā raganām un velniem pat uz krāsmatām un pelniem mums te jābūt cits tak nebūs miesa pūst bet mīla nerūs neglābs žobele ne placis — redz no nākotnes mūs acis mēmas tā kā līcī butes sauc no nākotnes mūs mutes ei! tu nāvei acīs duries pieliecies! bet cieši turies ķeries tā kā krogus durīs turies Juri tiltos turies turies Juri turies sliedēs lielgabals mūs nenobiedēs ložmetējs mūs nenoskalos turies cieši tiltu galos ja mums jāput tad lai izput iepriekš sirds lai dusmās izkut sirds lai savas bailes izjūt prāts lai melnā salnā izzūd toties kauns kad liepas lapos nebūs kauliem Meža kapos.

BERMONTIEŠU BALLE

Ermoņika vācu mēlē tumsu plēš un
žaunā zelē bermontieši kājas cilā Deutsch-
land—Rušland naktī zilā.

Tā ir mūsu zeme dota jo tā mūsu at-
brīvota bermontieši staigā lillā Deutsch-
land—Rušland allaž pillā.

Unser' Riga sveiks lai dzīvo tā mums
ausmā jāatbrīvo bermontieši nāk no bal-
les Deutschland—Rušland über alles.

Ēna krīt pār upi — paša velna ēna. Sveša
Dieva acs mūs meklē lēna.

Kā jau allaž, vēsture tiem piedos. Svešas
dziesmas skanēs, kad būs Rīga ziedos.

Jādzīvo būs tālāk, iesplaujiet man acīs.
Ģimnāzijā viņu varoņdarbus mācīs.

DIEVPALĪGS

Nāk šķira nāk no zavodiem un ūkām vienā vīrā lielā dūre top ik vīrs par smagu dusmu vilktu dūri šķira nāk (un draudziņskolnieki — es, Bruzgulis un Cers) viens aktieris un viens vecs vīrs ar koka kāju nāk un Vidzeme pie rotas rota nāk ar bruņoto brauc igaunī un dun pa sliedēm rūsa tālums atveras un prūsim pačukst Pūķis zem mūriem rūķu dūres iezī sprūd lād svešo varu pavērusies zeme zaimo trūd grand liulgabals un elles vārtos dauzās Pūķi “Pisuhänd” ei Pērkons “Uku” no jūsu vārdiem čūdu mēli glūmo es sākšu mācīties dur divi uguns pirksti prūsi hei dur prūsim acī skabarga un baļķis Torņakalnā jumts un prūsi spiež un uzbrukumam ceļas milzu ezis mirdz kā asinis uz durkļiem dūša dievpalīgs kā vējš pār galvām mutē pīga velns viņus kuprā nes dim tilts zem zolēm kņud uz štikiem uz štikiem ai sargi mūs latgaļu Māra tam ģipti uz pulķa ne Rīgu bet iekož man plecā kā klucis es klūpu klus mute plok uzbrukums tiltā plok sirdis un vaļā ris pīga smok dievpalīgs vaidā

Kritušie ap manu lampu nāk.

DZEJOLIS PAR KRITUŠAJIEM

Sēž kapitāns Dzeguze zarā un kūko top
sirds mana — dzeguze zarā un aizkūko
jēgu.

Viens pienāk man oficiers ūsains un sme-
jas tu zini tur debesīs bar mani degunu
gardīnī šņaucu.

Liela sarkana brūce kūp pierē.

Cik jocīgi kritušam būt kā bērni tie kas-
dārzā spēlē tiem Rīga vienalga Dies dvē-
seles nevajaģ rāt un tauriņus tvarsta un
kasdārzā spēlē bet citi tāpat vien zālītē
sēž vai guļ un viens latgaļu puisis skaita
rožu kroni.

PROZA PAR KUĢIEM

Kur divi zvēri ligst ir trešais lieks no jūras veras elso baiga rikle — kas viņus atsauca? tak Ulmanis ko solija? tak priekšrocības un vēlāk mežus linus sviestu cūkas un pusi ķēniņvalsts un princesi par sievu un nelaist strēlniekus ar karogu uz mājām krāsnis dveš kūp dūmeņi kā sauca kuģus? jods to zin bet varbūt “Haribda” un “Scilla” varbūt “Ellessuns” vai “Mīļo Klementain” cik vīru uz tiem bija? jods to zin bet vienu atceros kā krodzinieka dēls tas puisis likās bieziem sārtiem vaigiem biezu gaitu un kad viņš lūpas vēra ieraudzīju tam pīga mutē tas bij tāds kā mēs (tik klibā lorda klājā neredzēju) debēs kā milžu ēnas staigā dūmi lai ir mīts kas citus lolo mīt ei dižā taisnībā rij zvēru zvērs ņerkst komandas ol raiti skraida puikas pusdivos dienā anglis pirmo laiž starp ceļiem galvu noslēpj velns drūp elle debess jūk pie balbiera sēž barons Renne vācu garu liela debesis sāk vemt mūk Renne pusē skūtu vaigu kaklā dvielis zeme kust zem kājām anglis laiž un laiž kas viņam žēl ka Pārdaugavai pāri vaga iet pēc ielas ielu norij biezcollīgā mute bet grīvā puiši kaujai ceļas laivā lec tur mana vieta.

DZEJOLIS PAR VIENU VĀCIETI

Kā smaga skabarga tam krūtīs ieskrien
durklis.

Par gārdzienu rūk vācu runa lūpās par
zemi zemā vācu piere rūk par manu zemi
top.

Un vācu dvēsele uz mājām iet kā lus-
tīgs vagabunds un klusu ziņģi dungo uz
skumjo Vestfāli un mūsu ceļi šķiras.

OTRAIS DZEJOLIS PAR TRAKO ALKU

Deviņpadsmitais ir gads te mūsu valoda uz lieliem kausiem mesta sit svoločus kāp lāsts un iečūkst ausī Dievam iet uz prūšiem Juris Cers jau aizelsies jau solī gausāks plinti rokā iet un šauj un šauj tam biezās brilles smīn un biezās lūpas smīn es latvietis es mūžam mīlēt gribu zemē krīt un mīl un mīl iet Jānis Bušs pie katra ciņa klūp un šauj un šauj tam līkais deguns kūko brille latvietis es esmu mūžam man un zemē krīt un mūžam mūžam Feķka iet Sazonovs glumš kā sazāns lielīgs tā kā fazāns iet viens krievs no forštates viens Rīgas puika latvietis es esmu lielais gars to rauj kur pierē acs tur tagad sarkans traips viņš zemē krīt gars rauj un pieceļ kājās Feķka iet un norauš asinis ar delnu ei gar melniem biķeriem pa zaļu upes pļavu pa nokusušu salnu puikas skrien un Francis Upenieks un Uldis Leinerts skrien puis taupi lielību puis pigu taupi lai tukšā neatsprūk puis netaupi nekā es latvietis es mūžam kauties gribu aiz prūša dvēseles to grābšu ciet aiz cara pagonām un žmiegšu kamēr pie žaunām pogas trūks es latvietis es mūžam kunga garā man bailu nav ei skurbais rudens rīts es mūžam dziedāt gribu reibum lieliskais un nāve trakā žēl nav mirt ka tik līdz prūsim tieku vienu sārta puķi vienu asteri man kliedziens irst no puķes krāsa lup un man pa rokām tek un zemē plok.

DZEJOLIS PAR TROFEJU VEZUMU
UN VEZUMNIEKU FRICI

Uz grīdas bikses, frencis, kaktā plinte,
guļ vezumnieks, nāk sapnī Vāczeme,
klimst paša zirgs, nāk smejoj Matilde,
draud vecaistēvs ar siksnu uz ielas šauj
nāk sapnī gadatirgus saule uzlec naģenei
uz platā vaļņa leitnants gultas galā stāv
pleš Fricis muti un zem deķa nīkst marš
ratos jūdž, uz siksnām pirksti sprūk un
mezglā never, krauj puiši kastes divi lož-
metēji un miljons raķešu ko gaismot zo-
niem ceļu uz debesīm, pa tiltu bagāts
Rīgā vezums līgo bukā Fricis lūpā pīpe
un puiši līdz ar plecu piepalīdz.

EIN LÄNDLICHES RONDEAU

Par Kremli sapņoja
un Kaukāzu tavs kungs
bet pats tu gribēji
tik apmesties pie mums
kā saimnieks nāci tu
te sēt un pļaut
un pīpi kūpināt
un bērniem draiskot ļaut
cik ātri zudis spars
un aptumšojies prieks!
grauž nagu virspavēlnieks
grauž i ierindnieks
spožs sākums durkļos

ķiverēs bet gals mūk rāvā bailēs gļotās aiz-
smok balss bēg pametis plinti bēg Bermonts līp tīrelī zābaki asinīs
kvēpos smird zeme tam pēdās smird tranšejas tukšās un Bermonts
uz vēdera lien uz muguras valstās lien Lielupei pāri un Zemgales
zampainos ceļus un Lietuvas lietavas lād bēg bēg padusē sar-
kanu gaili un biķeri zagtu zem bukas, uz mājām, sakšu vīrs! uz
mājām, prūsi, švāb! ka pauti neizbirst

ar roku turi glāb
šai zemē nebūs tev
ne kult ne malt
ne dārzus iestādīt
ne pieminēklus kalt
atpakaļ neskaties
šai zemē čūskas aug
tā bedre ir ne zeme
tā grib žņaut
no katra ciņa
žults un inde irdz
ej meklē citur draugus
man ir čūskas sirds

DZEJOLIS PAR ASTERĒM

Rīgas puikas tiltu taisa pagrabā aiz miltu
maisa nav vēl plintes naglā kārtas plintēs
asteres tiem sārtas

bučo Minnu apgāž pannu netur roka
alus kannu ziņģes pēļas mēles dzēļas plin-
tēs asteres tiem mēļas

dievpalīgs lai viņus glabā lai tiem dāvā
Māra labā pieres platas kājas cilas plintēs
asteres tiem zilas

vienam puikam vienu puķi taisni ģīmī
iemet skuķi mutes saldās naktis saltas plin-
tēs asteres tiem baltas

iet pa pirmo trauslo ledu kritušie (pie
rokas vedu) mutes sātas dziesmas stātas
plintēs asteres tiem kādas

FANTASTISKS DZEJOLIS
PAR NOTIKUMU RĪGAS STACIJĀ

Skan taures muzika pa bungām dejo
jods brauc ministri no Cēsīm.

Skan muzika bet kur tad bundzinieks
tūlīt tūlīt to sameklēsim.

Pa placi puisis nāk kā lūks uz abām liks
un mutē smeļ un rādās piga.

Ar samta bunguvāli puisis met lec zemē
jods un vilciens pienāk Rīgā.

VĒSTĪJUMS
PAR ATDARĪTU LOGU

Es Uldis Egīls Bērziņš Rīgā dzimis Rīgā
audzis (pa spundi barots — tā jau ir kā
smej) viens tramvajs brauc top ielas galā
rīts ei miegs man nāk bet sirdi putni mos-
tas un tas nekas ka samuldēts tik daudz.

1971

STRĒLNIEKI

aiziet ar mulsām sirdīm
aiziet ar žulti dzirdīt
aiziet ar dziesmām mutē
aiziet ar kauliem stutēt
aiziet ar dzīslām sasiet
(ko sasiet?) citam prasiet
aiziet (kurp?) garām aiziet
nezāles, zoles laiziet
aiziet ar īsiem matiem
reģistrēt, vaktēt, kratīt
aiziet (kurp?) trīsreiz mini
AIZiet, ap kājām tini

1976

ĀBOLS

Viens iet pa ceļu no Ninives uz Bābeli
un redz ābols zarā sarkans smejas un grib.

Un viens cits brauc kariatē uz Tulūzu vai
Parīzi vakars dārzs saule un zarā sarkans
ābols un viņš smejas asīrieša prieks pielīp.

Un atkal ir augusts un viens kaut kur
Krievijā vai Amerikā brauc ar motociklu
un uzreiz aptur nolec nost paskat zarā at-
kal tas pats ābols.

Debesīs viņi satiekas bet nepazīst viens
otru.

Jo āboli neaug debesīs.

1967

SPITAKAVORAS VECENE

Sapnī gulēju redzēju To, Kas
Ved mūsu tautu pie labās rokas
Aizbalsis klausos ikamēr tu te
Tās ķēniņu valodas manis pašas mute
Nē, man vārda nav gaidi līdz rītam
Kad atnāks Armēnija tu lasīsi spīdam
Redzi, meitiņ jau debesīs karogs
Ā, Latva Litva zinu: Gogs Magogs

1982

KONCERTS VECAJĀ AUGSTSKOLĀ

Vagramam Tātikjanam

Zangezura kūp saulē, karstie dienvidus sienāži niež,
upe lejā, Vorotana, maļ, mīl tūn muļļā,
kazeņu krūmā svelpj, aizsvino čūska, un
lāča pekas uz takas, šeku
velēnu plēsis, rāvis mizu, rau, debesīs
vareni koki, izdomā viņiem vārdu,
tiklab činār-i Eflātun, kā platanus Platonis,
aš-šadžaratu-l-Falāsifa,
be-cēl 'Ēc, apakš tavas svētītās ēnas,
carrik džan,
mūžīgais platlapi arbor Aristoteli, arbor Plotini,
borē tik, borē,
grieķiski nebija uzdots,
pirmās armēņu augstskolas sēta ņudz dienvidū mūku dvēselēm,
kauli sen izvandīti,
klostera glosti un kapela mella,
vielā iesalis laiks, balss,
vīna un medus laikmets,
pusgruvuši kruveši, aizauga,
gadsimtu apsēta kapsēta, vējlobīts piereskauss,
mantas alcēju izlodāts apakmens, paskat —
kapakmeņi, jūsu tūkstošgadīgie diplomu, viss
priekškambaris tiem bruģēts, un daži
lauzti kā milzu zobi no pazemes mutes,
zeltu meklējot,
hagiogrāfijas grausti,
ķirzaku Lielā mīkla,
maza saliņa
zaļos kazeņu viņos, ei,
taisnība Bredberijam,

daba ir traka vētra,
traucēja, jaucēja, lauzēja, grauzēja,
galdiņu šķēlēja,
glābiņa liedzēja,
stiebru liecēja,
galviņu plūcēja,
pusnakts kliezēja,
pērkona dūcēja,
zuzinātāja, zēlēja, pēlēja, mele,
ļauņvēle bargule,
nerime bangule,
virsū nācēja, viļņu krācēja,
Noas vilēja, Jonas rijēja,
aizesīgā bijēja,
mezozoiskais reālisms, mietsirdīgs, plāpīgs un mēms,
rijīgā rūsa, dobule, kode,
vienīgā,
mijīgā,
lielīgā plijīgā,
Aleksandre, Cēzare, Napoleone,
utopistu mēditāja,
auglotāja, skopule, atpakaļpaņēmēja,
bērnu biedētāja, miroņu saņēmēja,
kurlzaļā smējēja,
tukšuma vētītāja,
dzemdētāja, laizītāja, kājām mīditāja,
sējēja, plāvēja un kājām mīditāja,
zīdītāja un kājām mīditāja,
ēnā guldītāja un kājām mīditāja,
pilsētu atpakaļarhitektūra, pēdējais tīrais stīls,
biļo pasaulu pašpārliecīgā inkvizitore,
neaicinātā līdziniece, niciniece, nieciniece,
mūsu nepatiesību aklā lieciniece,

visuredzētāja klusucietēja,
īdzīgo noziedznieku smīnīgā līdzgaitniece,
pūdētāja, kūdītāja, rīdītāja, nīdētāja,
nenovīdētāja, dedzinātāja, slicinātāja, kājām mīdītāja,
kājām mīdītāja, urr,
Vorotana maļ, mudina, mīl,
veļ akmeņus, drupina klintis, skaļ,
dziļ un seklē, pil
pusdienas saule, sienāži badās, svelpj
kazenēs čūska, bailīga, trekna un nikna,
logos šķirgatas lodā, viltīgi augi klanās pār sliexsni,
kapelā lauznis guļ kaktā, te
viens nesen rada zeltu,
nu cietumā, taču šā pēdās jau citi,
zelts pārņirbis skaitli, bet akmeņu ārds un
samītie kauli kapelā pals
pie paša altāra,
viens stars no kupola birst,
balts ložņā pa kaltajām gložņām,
mūsu soļi tausta, taujā un atdim
mūžības krēslīgos bēniņos, tagad
Vagrams izsaiņu ģitāru, kura
krasi un asi
duras acīs un pinas šīm sienām pa kājām,
aizkustinoši apliecinot
armēņu studentrenesanses un vidusskolēnu neo
naīvo spontānumu,
sāk gumzīties pirmie vārdi,
Narekas Grigors, dziļi no tumsas,
no biežām kā mūri lapām, no
locījumu un raksta kļūdu biežokņa
vārdi sāk velties kā dūmi,
vārdi čokurojas un plēnē,

balss smok viltū, melos,
slikst tuklajā miesā,
maldās, zūd, klūp aklības tumsā,
ceļas un ceļos metas,
balss bedri rok, pamatu rod, ceļ un jauc,
sauc Dievu, slavē un gavē,
lād, nīd un nopulgo sevi,
slīd glūdā un mīdās trūdās,
mēma brēc kurlās smējējas durvīs,
nolād rūsu un kodi,
nolād parādu, kalstošo roku, trulo zobenu, trauslo loku,
nolauzto bultu noliedz un dreb
aklās spriedējas priekšā,
bet knapas trīs rindeles lejāk
deklarē savu nākšanu, neaiziešanu un
slavē zeltu, kas jāatdod nebūs, to
priecu, ko dzirdēs visi, mantu, kas nerūsēs,
sāpes, kas nepāries, cerību, kāda nezudīs,
derību lielo, nerrību, darību, varību, cerību, Cerību, To,
ka paliek no tevis,
ka aklo piemānīt vari,
ja acis tev pierē, skan,
skurbuļo, skumst balss, vidžu virpuļiem vijas,
bezdelīgo, ūbeļo, ērgļo,
te sprediķī pārsmok, te metas kā sikspārnis griestos,
kā mājokli ievīlies putns,
un stīgas kā trīsas skrien līdzi, ei,
trūdainā dzīle,
balto sakņu un krāsaino šķēpeļu cīņas trauks,
tintes ķeburu ķeizarvalsts,
rakstmēle vecā, vidžini, vizi, krāc,
tu, ķerīgā, piņķerīgā, tu, skolās aizmirstā,
tu, mans parād, mana puspatiesā plāpa,

mana pusvara, mana zagle, mana uzvara,
mans allaž vēl divdivi pieci,
priedēkļa cilpā noķertais laiks,
no šņāceņa bailēs atrauta roka,
aoristā līdz puskalnam pakāpies bēglis,
mani asie līdzskaņu nagi, mans
patskaņiem šķindīgais zutni,
tu, sēžamsols, dzerams medu, tu,
nedrupe siena, auss, kas tver manu muti, ei,
skani, lec, vijies
un rimsti par runu, un atkal spurdz gaisā par dziesmu
un (balss kā alus drabas sarijies krauklis
svaidās, kā galotne vējā, ik
vārdā aizsmok un atsmok, ap
gāmuru mutuļo, plosās un lejas, eijā,
lai skan, lai muld mūžam kā upe, klausies,
Narekas veci, ei, svētuli, baltais
dievlūdzej, melnsvārci īgnais, ai, dzirdi,
mīļais nelatvi tētiņ, mīļais tālais, tu
zini, īstajās mutēs tev dziesma,
uz īstajām mēlēm) un
līki pirksti
no valodas dziļākās tumsas
pār biežām kā mūri lapām,
pār vārgmēm, sērgām un mirām,
pār jukām un sirām,
gunsgrēkiem, plūdiem, pār
locījumu un raksta kļūdu biežokni
paceļas svētīt, ai, tētiņ
Narekas Grigor,
nezinu, kur tavi kauli, bet
pergamentā, papīrā, tintē aizvien
tava saldā, čerkstīgā balss,

mūsu neesums, mūsu sākums, vidus un gals,
un pa vidu tie nesauktie nācēji,
lēnvaidžu zadzēji, nodevu vācēji,
kaimiņu ķēniņi un viņu zēniņi,
Klibais un viņa komanda,
dzīrotāji un sirotāji,
to klēšu, to lāžu tie vērāji,
ūdens, vīna un asins dzērāji,
avju ķērāji,
zirgu bēdzinātāji,
sievu brēcinātāji,
lāpu vēcinātāji,
to tīrumu, to altāru tie skubīgie dedzinātāji,
paskat,
logs gunīs, sliexsnis gunīs,
grāmatu padusē
melnbārdis bēga, baltvaidzi savu pie rokas,
ka neprata burtus, vai bēdāt, grāmatu
padusē, sarkanvaidzi pie rokas,
gan dēli un mazdēli lasīs, liel
dziesma, lūst un apklust, nekad vēl
ausīs nav tik Dieva un klusuma bijis,
mūsu soļi tausta un klausās, mēs,
pietēlodami prasmi,
stundām stumdām un laikojam plāksnes,
nedatētus aizklājam pīšļus,
kupolā sairst stars, laiks jau atceļā,
Vagrams ņem lauzni no kakta,
lai nepamestum ne
miņas par nadzīgo vīru
un zadzīgo zeltu,
vakara tveice zil acīs, Zangezura
blāvumā aujas līdz kalngaliem, lejā

kā piekalts zvērs Vorotana ņirdz rikli, raujas,
kā lācēns murd, ņurd un laizās, un
šņāc kazenēs čūska, bēg bailīga, trekna un nikna,
un Vagrams met čūscai ar lauzni
un ietrāpa lāča sūdā.

1972, 1982

NEPRAZDAMS GRUZIJĀ

Tukša man mute par vėlu atnācis būšu
burti nobirst no skārda un parāda mēli tie
mana labdiena nezin un piga.

Vēl piešus nozvinkstam jaušu vēl pa-
kavi trallo susla burbuļo maisā tek bārdā
netek man mutē un viens puiselis ilgi
saka un saka.

Piga.

Melna saraina cūka sastingst par bluķi
paliek uz ceļa un koks nedāvā noplūkt
lapu.

Kalns mani nomet pils aizvērš prom
galvu viens vārds man uz papīra bija tukšu
pa kabatām čamdu kā zaglīga roka niez
mēle.

Kā tumsa klus aunam tas ķeta pulk-
stentiņš kaklā.

Piga.

1972

TĒRBATAS BIBLIOTĒKĀ

Jau gadu simti

Līdz "Ašķim", "Būkšķim"

Kā var nokļūt

No "A" līdz "Žvūkšķim"?

No "P" līdz "Svuoķim",

No "R" līdz "Ürnik"?

Nu vira, maina

Pasaļu Mūrniek!

Ā, ievilkt elpu

U-ū, aurot

Pildīt esmēm

Visumu cauro

1983

TELEGRAMMA
NO Ģ. BĻODNIEKA

Valoda mani pameta Ēģiptē: zināms,
mana vaina, un grem; debesīs decembris,
miers virs zemes, es viens dūņzemē, es
zem, vārds tak perē kā putns! grauds cerē!
dzen, zeme, mani, dzen dzem; aloda! ča-
loda! nevar skaļāk — nāc ņem pati — no
mutes ņem, ja tev patik, tad ņem un norij,
ja tev netik, tad izspļauj vem, vienabad man
Mūsa, Mēmele, vienasāt, vai N vai M,
mēmulis paliku sakostu mēli, varbūt —
meloju? nāc, lem.

1987

א יידישער
דיכטער
אין מוסקווע

1952

Trīs auģu nakti zaglis zem krūma
Apakš tā Visaugstākā patvēruma

No sniegiem baltiem, no bedres melnas
Pie tā žēlīgā Kēniņa delnas

No mēles žiglas, no čūskas lēnas
Apakš tā Visuvarenā ēnas

Paliek un saka: lai nāves mokas
Es sēžu pie Savas labās rokas

1980

KIJEVAS FEDAIŅI

Ei, ei — mēs fedaīni
Mūsu 2, 3 — apkārt smīni

Tādas netišas naīvas domas
Man bail, tev lūpās stomas

Mēs basu valodu, apautām kājām
Starp RS, CK un trakomājām

Cits Amerikā. Cits dzeloņdrātīs
Gadi nāks, varbūt kino rādīs

Tagad pameklē! Kāja metas
Pavērās māls: jā, te tas

1985

DZEJA MAIJAI SILMALEI

Tie gaiteņi, kameras, kabineti, tās —
odu ar ziloņiem! — kaujas; els, audz, ra-
gainā zāle, un vīsti stundu pirms pļaujas,
plūc, jauc, Pērkons nes saujās ūdeni put-
niem — daudz: Gauju un vairākas Gau-
jas, brauc! Jau brauc! Ei, elpa aujas, ei, jau
sauc, ei, nevar gaidīt, zirgs raujas. Plauc.
Attecēs lapsa. Un lapsenīte. Pie jūras, pie
ābeles taujās.

1974

PROZA MAIJAI SILMALEI

Mēs sadalījām tavas grāmatas un skaņu lentes.

Tavus dzejoļus un klades neņēma neviens. Es nezīnu, kur palikušas kleitas.

Rīga mainās, daudz tāda, kam neticētu. Karš nesākās ne tad, ne nākamgad.

Vēl vilnis nāk un lēkā lēktā, prieko rietā, tavām pēdām pielabināts, mijstundā pieradināts; pusdienā ar lielu apdomāšanos te staigā kaijas; zem kadiķīša Dievam sarunāts ar Slokas čigāniem. Bij malka, bij gliemežvāks, bij vāze; un bij lielas laivas, darinātas zobeniem.

Mazais Klāvs ir tagad dzejnieks.

Tava meita ir šķīrusies.

Tu neticētu, Juris Kunnošs ir tagad dzejnieks.

1981

AUTOSTOPS

Bez pierakstīšanās (un arī Amsterdamā) man lēti nepiedos gan izrunājams bet rupjš mans uzvārds (Inčukalnā un Ļeņingradā tu manis netaujā) zem Vērša zīmes dzimis zem tūjas rakts (ar muti Rīgā!) bet nelišķēt: gan piekrīt krēslos un uzslavē — bet viss krīt mēslos redaktor ne Bibelē pēc manis meklē ne papīrkuŗvī aizmugurē tālu Armēnija meln un Kazbeks balo Babkens Stepanjans un Bērziņš gar Rostovu uz Rīgu zemeslode šķobās nones sānis gar Rostoku jau jūlijs klāt man siena kaudze pakaļ raud un dzirnavas met krustu (Amsterdamā: kā jūliju lai vārdos atdarina bez siena kaudzes nevar) man lēti nepiedos nedz Amerikas vajag man ne mīlestības es puikas Amsterdamā jau pusseši pie lielā pulksteņa kā rādeklis mans laiks.

1973

DIVDESMIT CETURTAIS JŪNIJS

I

Nav jūrai Jāņu dienas. Hercogvalsts uz beņķa indijās, sit sāli viļņi, mēļi putni ķerc, ai, tālu Daugava ar izloksnēm un dārziem (bet Lejzemē: tik no tām kristālkruzēm, no tām kristālkruzēm!), pie ūdeņiem ir viegli gūt un zaudēt (bet nelišķēt?), pūš zemes vējš, nu bēdziet, Jēzus zivis, naski iras lībis, brēc un pluinī kaija, oi, kād sen putn — pirms vēl Dies radij zem! bet saliešana neiet ilgi, lieliski guldz pudelē un čalo glāzēs — līksmo rīkle; nu zvēro patiesība te, vislabākajā no liepājām.

II

Nav jūrai Jāņu dienas mūsu Dievs pa viļņiem nestaigā (kā sacīs tie, ko likteņi un kuģi tālu aiznesuši?) vis nelaid, kamene! no cepļiem un no tempļiem, no brūžiem, izloksnēm kāp karsta dves un esi, hercogvalsts, un pūlas kamene.

1974

NEPACIETĪBA

Salaspils. Vilciena nenākšana
Izkāpšana, iekāpšana

Maiju, jūniju gaidīšana
Tāfele (kādu brīdi pirms zvana)

Rainis: viņš kaut ko mākoņos mana
Vēstule. (Adrese, tā nav mana!)

Septiņus gadus sēdēšana
Smēķus pa kabatām meklēšana

1979

PIECPADSMIT

0

Saprotiet, ka Klāvs vēl brīnās
Kluss viņš skapī tukšās džinās
Kaut ko zin, bet neatminas
Nesaprot, ka nav! Vēl cīnās
(Vārdi, ziediet lēnās mīnās!)
Visiem citiem Zeme griežas
Kas tas tāds, kas Dievam kniešas?

I

Nevar būt, ka balss no vielas!?
Ka virs Altonavas ielas
Vārdi vēl kā plēnes lielas
Ka vēl kokos runa tieša
Tumšs jau logos, Zeme griežas

II

Ķer pie mutes misas roka
Re, aiz spuldzes baltā loka
Strīpains kreklis vaļā poga
Leinerts Uldis stāv pie loga
Klusas vizītes, tak biežas
Sniega pārslas ārā griežas

III

Ieraugu starp Rīgas mājām
Mūs, kas kopā izstaigājām
Patiesību basām kājām
Pusmetru virs ietves gājām
Tamdēļ pēdas neatstājām
Trepēs klus vēl mūsu smieša-
nās un pļāpas, Visums griežas

IV

Naskie dīkie, taisnie līkie
Biedru kungi dižie sīkie
Trešās šķiras apzinīgie
Nāk, viens otram garām spiežas
I ne skaņas, plate griežas

V

Nočirkst plate patafonā
Melnās brillēs gaišā fonā
Vilis Lācis zaļā zonā
Stundu skatās telefonā
Tikai valoda mūs tiesās!
Bija bail, bet Zeme griezās

VI

Re, kur sagul zāle pļauta
Re, kur aiziet pulka tauta
Aiziet svešu garu rauta
Aiziet svešu varu kauta
Laidiet man, es pakaļ skriešu!
Aiziet tā un neatgriežas

VII

Klusums spožs ap mani ir kā
(Mēmā kinofilmā?) — cirkā!
Tērpies zeltā, tinies mirgā
Irbīte jāj koka zirgā
Svēto Grālu rādīt tirgā
Lai man dod, es neizliešu
Aizjāj viņš un neatgriežas

VIII

Ulmanis ar cūku maisā
Iet un skatās zilā gaisā
Lielus darbus darīt taisās
Tikai kreisā kurpe spiež tam
Aiziet viņš un neatgriežas

IX

Rainis nāk no ministrijas
Kāja metas, Rainis bijas
Gara, kas starp kājām vijas
Aizbēg Gars un neatgriežas
Jo tā Zeme grieztin griežas

X

Galva balta, bārda balta
Akls sēž pie tukša galda
Nezin vēl, ka viņš te valda
Saucu, viņš tik logā griežas
Laiks pret mani nepagriežas

XI

Strēlnieki nāk Rīgai cauri
Pašā priekšā Čaks ar tauri
Kājā zābaki tam cauri
Kad grib jaunus, jāpaciešas
Kliedzu Saša kā tev sviežas
Bet tam galva nepagriežas

XII

Aizbrauc, tinies sirmos matos
Vecais Pumpurs pārkonratos
Drebēdams es pakaļ skatos
Smagie riteņi kā griežas
Aizbrauc viņš un neatgriežas

XIII

Pīpkaloņi (savu dēku!)
Nāk un atrod vārdos jēgu
Jūrās zeltu, zārdos spēku
Darbu mīl kā saldu grēku
Debess rats ap viņiem griežas
Aiziet tie un neatgriežas

XIV

Vajag kliegt un runāt prasti
Kodiet ķetnā, rijiet asti
Rīga, Rīga, kuģu masti
Kluss, nu taisni neparasti
Pauļuks iet ar leijerkasti!
Skrienu saucu nepagriežas
Vārtos zūd un neatgriežas

XV

Tūkstoš gadus gaidīt varam
Kur mēs pelnu lauku arām
Melni zirgi rikšo garām
Vārds no saknes līdz pat skarām
Klusēs mums (ne zemes varām!)
Iemiedz puiši zelta piešus
Aizauļo un neatgriežas

1969?—1987

*

Niekkalbju zelts, Miķeļu žīda nauda,
liepu vērpete, jābūtnes alejās rauta, māca:
grēko, kaut sākotnes–galējā jauta nelaiž
tevi uz kino, nākotnes–malējā tauta.

1978

*

Tausti gaismu, kāri od vielu, kamēr vēl
Pauļuks starp Valdemāra un Gorkija ielu,
skaras, kur var, tā, šitā, tas nebij tas, tas
sagāja citā,

Klāvs vai Nikolajs, balti sniegi, tai na-
badzībai miruši liecinieki;

liek eglīti plecā. Stāv pēc pusstopa. Sme-
jas. Kas viņam es, kas šitās dzejas,

laiks, viela, apjauta. Bijīgs, irīgs, reāls,
re; gads, iela, pūlis, tas tepat netāls,

tevī tumšs, neskaties, var notrūkt, dziļš;
turies pie āra, ķeries pie malām,

līdz kāja nosprūk.

1980, 1986

POLITEKONOMIJA

Uz pirkstgaliem tā sniedzas pēc ražošanas spēkiem un pārvelk slapju sūkli i igrekiem, i grēkiem, un stāv pie viņa sola un nemītīgi runā par piecām formācijām, tas saplūst skaļā dunā, viņš lēnām izstiepj pirkstus, un sirds tam lec un dauzās, un dievi vaļā muti aiz dimensijām klausās, un viņa runā tālāk, un viņu ikšķi duras un trīc un skaras plaukstas, un nezin, kuras kuras, un subjektīvā telpa čīkst, liekdamās ap viņiem, kam asins spārdās ikšķos ar sīkiem zābaciņiem un izspiežas uz mēles, un šļāc izapakš nagiem, un niezot laužas pierē un izliecas par ragiem, un viņa runā tālāk, un asins aug un lejas, ver dievi dimensijas, blenž, sānos grūž un smejas.

1982

ACU DZĪLĒS

Es izstājos no sapņa, man vaļā mute sus
Un darbība rit tālāk, bet vārdi tagad klus

Es ļoti labi zinu, ka īstenība vārds
Ka bezgalība zīme un katra doma dārds

Tak tā nav patiesība, tas paliek murgi vien
Kas turpat vai ik nakti man acu dzīlēs skrien

Man likās, viss ir manī, viss miljards gadu būs
Bet tā nav patiesība — jo tie tak neesat jūs!

Ak, atsevišķā esme, tu fiktīvā, tu plāns
Ak, varoņdarbs — tu saukli! ak, noskārtums — tu māns

Tās latvijas, kas murgos man rītapusē nāk
Tās meldijas, kas rītā ne tuvu neiznāk

Tos nebijušos ļaudis, kas manī naktīm ir
Nu izslēdzu — nu tumsa; nu acs vairs neizšķir

Dziest ekrāni, bēg telpa, zūd viss, kas neko līdz
Iet tikai skaitlis, līkne un plinte tālāk līdz

Es mostos no tā visa, kas bij man miljons es
Es samazinos skaitā, es tagad teikšu: mēs

(Nāk sapnī, klaigā, meklē, sauc vārdā vairākreiz
Es tss! jo — ja nu viņiem es tagad — nodevējs?)

1983

ILGAS PĒC DZEJOĻU SACERĒŠANAS

Sapnī jau dzejolis; tik nav pamosties laika. Varu uzrakstīt (tagad duna un klaiga, reizēm skaitlis) pazīstu: patiesība. Nav vienkārša! Spontāna gan; te Rīga, te runa, te rība, bet, paņemta delnā, pārtop putnainā tekstā: asaras acīs sanāk, kad vārdi izteic ar sektēm, ar priedēkļiem, spārniem, ar visu semantiku vienu no patiesībām, sarežģītu un pliku. Es pat varētu klusēt; jau mute savelkas vātī. Pietiktu pamosties tagad un rādīt un rādīt.

Atceros ligatūras lapā (un gaisīgas bailes, kad nāca pa tramvaja vadu mans kolēģis Dainis Gailis).

1986

*

Meži liksmi no bailēm
Putni aizgāja ailēm

Debess un zeme iekš brūnā
Dzirdams, ko turki runā

Grūt, ka mums baļķis nesams
Bet svinīgi, ka mums esams

Salīgsim mierus, iekams
Kāpjams un logus liekams

1983

OKTOBRIS

Tur lāpa laukus tēvs
Tur uzrunā kartupeļus

Nav vairs eņģeļu eglēs
Nav vēl istabā peļķu

Nav brālēnu Austrālijā
Nav Cēsu, nav ceļķu

Muca rūgst, Veļu māt
Ģērb savus meļķus

1983

*

Latvijas laiks
cikos tas bija
cik ilgi tas ilga
vai nebija garlaicīgi

Latvijas laiks
cik maksāja silķes
ko rakstīja puikas uz sienām
par ko lika cietumā

Latvijas laiks
vai bija labs laiks vai lija
cik laika tad īsti bija

Latvijas laiks
vai putniņš pulkstenī kūko
Latvijas laiks

Latvijas laiks
mūsu vectēvi vecvecietēvi
kam ticēja kāvārdā taisijās nomirt
kādu tabaku pirka vai blaktis tiem koda
vai lidoja aeroplānos
vai nauda oda

Latvijas laiks
pa bruģi vēl fūrmanis vēl uz ietves klauz spieķis
ar halvu vēl vitrīnās turks ar karstām kūkām vēl grieķis
gar miegainām kazarmām ved mani autiņš no bankas uz banku
te dūmo pēc griķiem un desas bet nesaož eļļojam tanku
var gadīties nebūšot kara sarkst saulīte Daugavmalā

ar sudraba ķēdi man vēders bet nav tai pulksteņa galā

Latvijas laiks

Latgale greizā gudrā

brauc Reigas kungi pa ceļu

suns sētvidā lāj galdā putra

Latvijas laiks

jūrmalas ciemos kurn lībji

vecam vācietim monoklis acī

ik karoga kātam

vēl Piektais gads prātā

man aknās vairs niknuma nav

ar aplietu galdautu māšu

Latvijas laiks

šķiņķiem skatlogi pil

uz cūkas es karot jāšu

Latvijas laiks

vēl asinis nelip pie zolēm

vēl židu šāvējs tu neesi bet Juri jau rakstīts uz pieres jau acīs
tev stāv tu nolādēts asinīm nopilēs nopelēs sirds svešu plinti tev
iegrūdīs rokā

snauž mākoņos saule

snauž pulkstenī

Latvijas laiks

vēl zābaks nav minis

vēl sirdsapziņa tik plika

vēl Latvijā visi

vēl nav atklāta Amerika

Latvijas laiks

aiz jūras trompetes trīc Čaks grāmatu drukā ai nelaidiet Dau-
gavai pāri stāv Daugavā kuģis kā trompete sirēna gaudo Čaks grā-
matu drukā tak lasiet jau trompetes rēc bet ausis ir pakulām pilnas
nav šimbrīžam aknuma nīknā un asinis neklaigā

Latvijas laiks

vai tas nenāca nelaikā

1971

*

Putniņš — kā grib

Mēs varā

Mēs sakarībās

Tas zara zarā

Kur palika? Kur ir?

Putniņš barā

Es, tu, tūkstoš, simt

Nekrīt svarā

Čir, čir, ne sēšu, ne pļaušu

Tādā garā

Sit knābi pie rūts:

Bāliņ, karā!

1978

1939

Purngali visi rindā
Papēži niez un nīstas

Tās laivenes nepadosies
Tās apaļās galvas jau bīstas

Drīz šausim jau cits uz citu
(Un veselu gadsimtu dzīs tas...)

Saulpuķe skatās pār žogu:
Vai tās saules nav īstas?

1976

1941

Čak, ieklausies un ieskaties:
Kaut kur dun pērkons, gaiss ir biezs
Un liepas kasās — lapām niez
Un uzlec mēness sarkans, liešs
Drīz tava tauta karā ies
Viens — šaus, viens — bēgs, viens — lodes lies
Viens — cilpas sies, viens — karāsies
Un novērsīsies mīlais Dies
Dun tālē pērkons, gaiss ir biezs:
Čak, ieklausies un ieskaties

1970

LITENE:
MEMORIZĀCIJAS MĒGINĀJUMS

Stāv spāre zālē, stāv debesīs lidene.
Klusē tas vārds: litene, litene.

Vasara, ziema, vasara: cauri videne. Die-
nestā zēni zin pieminēt: litene, litene.

Jā, kopš bērnības trejzilbju dārds dzī-
teni ritina, saulenī, litenī, ledenī; litene,
litene.

Rudenī, smīdenī, paudenī, klīdenī, mi-
dzenī, modenī, dotenī, zodzenī, lūdzenī,
tiktenī, liktenī ierakstīts. Bītenī, vītenī, zu-
denī, rodenī, vasarā, asarā. Simtiem gadu,
un paliks. Piemini, piemini: litene, litene.

1987

LITENE

1

Ko zemesvēzis cakā

Ko slieka klusu rakā

Čaks izelpoja delnā

Un iedvašoja lakā

Tie nepateiktie vārdi

Nāk ausī, dun kā akā

O, Litene! o, mele!

O, nodevība trakā

2

Nē, Litene! nē, mele!

Es klupšus krūmu takā

Es bēgu! dzīvs! bet nu jau

Es tā kā grasis makā

Re: atrotītām rokām

Es bildē bendes jakā

Zēns manī raud un nomirst

Zvērs manī rēc un kakā

1987

NENOTIKUŠIE ATENTĀTI

Ei, ermoņika! nespēlē! tu man vairs laba nevēlē drīz puikas plintes iekravās (un viss mans mūžs ir iekavās) man liepās šalko Vokatīvs! bet liktenīgs kļūs Lokatīvs drīz puikas plintes ielādēs (bet tālruņi čukst iestādēs) vai pateikties un atteikties (tas Janka tūliņ pateikt ies!) un baiga miņa mani min: cik Rozenbergs par mani zin? kam jānotiek tam jānotiek kaut pašam ķelle jānoliek un čīgā Jurka bāls kā krīts un vēlu ataust Bauskā rīts (ei, mīlestība!) Piepīpēts. Un mīlestību — muzikantiem.

Ar slapju nazi jānokauj un ozollapas jānorauj un instrukcijas jānozog un tumšā dārzā jānorok ne velns ne Jekelns nederēs (triec tanku dūri federēs!) lai tautu meitas sedzenēs lai rudens plīvo dedzenēs ikviens ir iekšā aicināts pēc "Ogres mežiem" taujā kāds skrej dzirksteles no griguļiem un lēkā sirds zem spriguļiem velns! mīlestību neminiet velns! mīlestību muzikantiem.

Tev, pulkvedi, būs lavierēt uz pirkstgaliem pa klavierēm ar āžiem un ar uļākiem tev dancot būs uz kūjakiem tev jāsaprot no pusvārdiem un jāvairās no uzvārdiem stum karotīti cukurā (laiks? šausim viņiem mugurā!) pa slīpmalām pa stāvmalām un pienenes pa grāvmalām nav domāt laiks par līdzsecēm tankš! vilciens lec no līdztecēm lien liktenis pa pielocēm šurp aptveres! pie ielodzēm! par līdumiem un rūpnīcām mēs kausimies uz kupīcām daudz divreiz divi reizināts ei skurbā sirds jel reizi nāc triec! lai tev roka nenotrīs to krupi Gebelss nenorīs mēs Konjunktīvu neciešam ei! Ādolf! lec uz ecēšām! mums priekšā galvas atsedziet bet mīlestību — muzikantiem.

Ne velns ne Čērčils nesaprot bet čālis čāli neatrod velns tavu roku neatdod (vai čālis čāli nenodod?) mēs ieplakām un pieplakām un uguns krita ieblakām ja nevēlaties neticiet bet mana mute reti ciet cits manā vietā nemelos un sveši ļaudis nežēlos un tava mute novēlos ja mana mute nekvēlos ei! pašu vaina neliedēs un sveša daina

nedziedēs tai vietā puķe neziedēs bet elle mani nebiedēs man bij to
sapni apbērēt un divi var to apzvērēt viens pēlējs otrs pulētājs (bet
smok zem kalna Gulētājs) es nopūšos un parakstos ej meklē mani
sarakstos man mīlestības nevajag — met mīlestību muzikantiem.

1973

HITLERS SAPNĪ

Labi, Genosse, tagad ejiet!
Pag! Sakiet jūs — kāpēc Eiropa neiet?

Kā pa ķešu tu cilvēks cīnies
Galā, brilles uzlicis, brīnies

Vai mēs pasauli neuzveicām?
Pareizi sākām, kā lai nu beidzam

Daudzreiz likās: jau gals mums karā
Tagad gals mums papīru varā

Mensch! Jūs to papīru otrādāk turat!
Nevar atmosties! Man gribas čurāt

Uz rīta pusi visādāk iziet
Ādolf Aloizovič, atļaujiet iziet

1981

ATKĀPŠANĀS

Kā atvaraina upe lokās bataljons, pie
nāves nāve, bet pie zona zons, Dievs mūs
ir atstājis, bet uguns spēks sedz atkāp-
šanos, pēdās ugunsgrēks un kāposti ar
velna gaļu.

Els, plauša! Rausties, šaubā (mels, gvelz!).
Sirds, belz! Es zobus sakožu, un lēkā
dzelzs, no tēvutēviem tas man niķis vecs,
gar nabu grābstās vīrs, no pakša skaidas
lec un kāposti ar velna gaļu.

Smird slapjais jumts, bet klausa, reize
zust, slīd zābaks, mētājas pie krūtīm krusts,
ņirdz klibais, kas man dzelzi krūtīs kaļ,
ei, zemcilvēks, — es nākšu atpakaļ! un
kāposti ar velna gaļu.

1976

1947

Nav it neviena, kas noceltu kastēm vākus
Vēl var nocelt! Nē, vēlu — jau sākas, jau sākas

Pagrabā skatos, acis kā vistai aklas
Nav it neviena, kas izrautu dēļiem naglas

Slāpst. Nav neviena, kas miroņiem pastieptu trauku
Ņipra kā ragana rītdiena skraida pa lauku

Svētdiena nobradāta, pirms pirmdiena ienākusies
Nav it neviena. Kas uzies to bedri, kas uzies?

Nav, nebij, nebūs. Izsistiem zobiem ņirdz nami
Tālrunis iebrēcās aizkauts. Smiltene, griezies ap mani!

Nav it neviena, kas atvestu mani pie prāta
Man paliek pēdējais vārds, nobirst uz palodzes kārtā

1977

VIEDOKLIS
PAR MŪŽĪBU

Riņķojiet, īsās dienas
Pļavā aiz alkšņu sienas

Verieties, debespuses
Malieties, aizsaules krusas

Liecieties, zilie gaisi
Pār miroņa kluso maizi

Velieties, lepnās miglas
Bučojiet gaišos stiklus

Lēkājiet, zaķi, pa sniegu
(Nošauts, vairs neaizmiegu)

1979

KMB

Kaspars, Melhioris, Baltazars

Kals mani dzelzīs Belzacars

Mēnesnīca, lai atvados

Es velnam zem sola atrados

Krāsni plēni un stīdzi, guns

Ko tu man posies līdzī, suns

1972

SAMIZDATU LASOT

Cik pulkstens? Kas ir atgadījies? No kā tik bail, no kā tik vientulīgi? Re: pa ziemēlapsas taku Kaspars Sīlis.

(– Vai visi ierakstīti? Vai Tu visus atcerēsies? Visiem pietiks vietas? – Nē, jaunais cilvēks, daudzu trūkst. Kur Kaspars Sīlis?)

– Kungs, pienākušo direktīvu jautājums te netop cilvēks, nē. Mēs maza tauta, tak cits citam sveši... – Tie mani aizmirsuši, tie nemeklē; uz slēpes sliedes jāmet ēsma, lapsa gudra, sliede cieta — viltīgs, garš, gaišmatains (tam neredzēt vairs Līci!) ir starp visiem citiem Kaspars Sīlis.

Nē, divi meklē: dzelkšņu kroni pierē (Tam delnu brūces — rubīnos, Tam asins lāses — putnos), ar gaišu apmulsumu cirtās sirmajās pēc viņa taujā otrreizējais Atnācējs un es, pa gadalaikiem, es pa plānām lapām, pa burtu kupenām (nav sniegā sliedes!) ei! riņķī vēršas laiks! ei! delnā satek telpa! man tagad gļotām nolip mēle, nosmok elpa, dzirdu, kā vilka lamatās sten Kaspars Sīlis.

Pārplūdušas teces, plosās tērces. Viens, neticēdams vairs, uz skujām meža būdā (pavasaris, ai!) sauc, Tevi lūdz un mani nolād Kaspars Sīlis.

Cik pulkstens? Klausies — sit. Jā, kaut kur pulkstens sit. Kungs, viens mums jāsameklē — Kaspars Sīlis!

1975

SĒNOTĀJI

Ja mežā sauksi
Atsauksies, lēmēs

Sen sūna pāri
Bail. Ilgi tēmēs?

Bez godkārības. Iztecējuši, iesūkušies
Paldies, ne mēs

Ka nepaklūpi
Lien zābaks no zemes

1976

BENDES ROMANCE

Skan šāvieni un vaimanas

Līst velti asaras

Šauj Juris

vārdu nepaprasa

Un pumpiņrasasā

Ir žīdi bedrē

bedre ciet

Zied koši vasara

Aiz Biķerniekiem muzika

Skan

pumpiņrasasā

Skan asāk alts

jau basā sāk

Dūkt lielgabali

krievi nāk

Pēc kuģa kuģis

jūrā trauc

Uz siltām zemēm

Juris brauc

I kajītē i kubrikā

I muzika i publika

I pumpiņrasasā

Un gadi iet

un gadi nāk

Kas bijis

aizmirsties jau sāk

To Karakasā neprasa

Un pumpiņrasasā

Bet Jeruzālemē ik žīds

Ir kartotēkā ierakstīts

Kur nošauts aprakts

kuru gad

Kas šāvis
 racis
 bijis klāt
Stāv pastrīpots
 tur Jura vārds
Jo ziņu trūkst
 vai ticis kārts
Ir daži veci zēni tur
Tie garas šabas nenotur
Tie vecas lietas
 ņem pie sirds
Un revolvēra stobrs ņirdz
Un tie
 bez naža nodurt prot
Un aprakt tā ka neatrod
Tie kartotēku šķir
 un spriež
Ka ķēķī gaisma jānogriež
Un Karakasā putni dzied
Un desmit gadi nepaiet
Kad zēniem šaubas nepaliek
Tam rokas sien
 pa zobiem liek
Un Juris raud un Juris sten
Nu nē
 nu jā
 tas bij tik sen
Un Juris raud un Juris trīc
Un Juris klausās bāls kā krīts
Bet spriedums netiek nolasīts
Tam lodi taisni ausī triec
Trīs
 putnu dziesmās rīts

Vai beigas skumjas
priečīgas
Spried pats
jo man vienalga tas
Viens vīrs ir nošauts Karakasā
Un pumpiņrasasā

1968

PĒTERBALĀDES

1. BALĀDE PAR GAIĻIEM

Un Pēteris paliek Rīgā,
Pēteris nāk mums palīgā.
(Atskaņa)

Tas Kungs debesīs saka Pēterim:
Iekams gaiļi būs dziedājuši,
Tu trīs reizes noliegsi Rīgu.

Vācieši nāk Daugavai pāri.

Šaubas ielaužas sirdī:
Un ja nu uzkrīt vāciešu bumba?
Bet Pēteris nenoliedz Rīgu.

Bailes sagrābj:
Kā lauva rūc krievu lielgabali.
Bet Pēteris Rīgu nenoliedz.

Uguns un dūmi sitas Pēterim krūtīs.
Bet Pēteris nenoliedz Rīgu.
Pēteris ir kā klints.

Un tad gaiļi dzied.
Lejā sarkanais,
Augšā
Pētera zaļais gailis.

2. SKUMJĀ

Zaļās biksēs Rīgā ienāk pavasaris.

Bet Pētera sarkanie mūri zied kā pilādzis salnā.

Un vienreiz

Čaks iedzēris iet garām.

Čaks: "Ar savu lielo un miklo sirdi es nolaizīšu tavu uguni, Pēteri.

Dzirdi, es nevaru dzīvot bez tava priecīgā gaiļa, bez tava frontona
lepna un spoža un lielīgā zvana muzikas prastās un drošās.

Kad, kad es atkal redzēšu, kā tava resnā adata piešuj mēnesspogu
pie mākoņu zilajiem svārkkiem?

(Ai, sirds mana tai par aci, un ievērtā tajā ir manu dzejoļu melnā
dzija.)

Es gribu tevi kā kapara naglu atpakaļ iedzīt debesu velves sijās.

Ai, Pēteri veco zēn.

Saki — vai tad nekad vairs mums vakars kā uzmanīgs viesmīlis
nenesīs kristāla glāzītē zvaigžņu šņabi?"

Un Pēteris saka: "Nenesīs.

Mēs redzēsimies debesīs."

3

Katru rītu, kad es eju uz darbu,

Pēteris stāv pie savas nodegušās mājas.

1968

PĒTERPROZA

Stāvu uz stūra un skatos kā nes rokas
uz mājām steidzas garām skatos uz ro-
kām ko nes vakara grib grib pie galda bet
rokas nestāv pēc nākamās dienas grāb-
stās agruma niez celt un nest rokas niez
lielas naudas rokas niez ņemt un dzīvot
pēc āmura niez ātrāk kamēr vēl jaunas
kamēr var saturēt niez skrūvi skrūvēt lai
izput laukā tā lai simt gadu stāv un ne-
viens nevar atskrūvēt rokas niez Latviju
mūrēt metināt sijas augstu uzcelt un no-
berzt sarkanu spodru niez izdarīt tā kā
nav nekur ne leišos ne Japānā tā kā nekur
nav bijis ne Pēterburgā ne prūšos tā kā i
hercogs Jēkabs nav varējis, skatos kā ro-
kas uz stūra niez nākamās dienas jūtu kā
manējās niez zinu gaiļa laiks nāk manā
pilsētā zemē manā gaiļa laiks zaļais un
spožais lūk gailis kliez tornī kliez dienu
un nakti steidzieties āmurus cilāt kamēr
rokas vēl jaunas kamēr vēl niez gaiļa laiks
pierē sāk niezēt gaiļa laiks kut uz mēles
Labās Cerības rags ai kā niez Vasko miera
nav sirds niez pasauli iesāk gribēt Gama
slikst Daugavā gailis kliez.

Cik ilgi kliegs cik ilgi niezēs kas to lai
pasaka varbūt būs simt gadus varbūt pus-
gadsimtu tad nogurs norimsies tas nekas
gan atkal sāks niezēt.

*

Visvienalga nāks zaglis naktī, gar vi-
rām grābstīsies, bailīgs būs, akls būs,
nebūs izredžu, ūdens kāps mutē, lāsts
pār galvu, dzirksts pakulās būs,
ko var darīt, viss vēlreiz nāks priekšā,
soģis būs, pūlis būs, bende būs, kakls būs;
ak, cik forši būs! Atkal no gala: klušu
būs, tumsa būs, svece būs, zaglis būs.

1987

*

Kazaņā šķībā pūlī
Es acīm saulei mūlī
Cik saule maza, maza
Un lejā draža, draža

Kuš nu kā lācis krātā
Man prātā nātre kātā

Dzird: lūst zem mēles ledus
Tūkst upes melnais medus

Nu, lai kāds pateic cēlāk!
Es pasacišu vēlāk

1982

PAR VIŠOCKI

Tik patafonā dziesmas, tik tukšā lapā
dzejas, bet aizsalušu muti viņš melo, raud
un smejas, un stāsta katram jeņķim, un
stāsta katram krievam, viņš piesienas uz
ielas šim, tam, man, Tev (Tev, dievam).

1985

Elle stiebrā stīdz
Līdz vārpai netiek

Aulekšo mākoņos
Sirdīm lēkt neliek

Kas nebij pareizi?
Kungs, kāpēc nesnieg

Lācis vazājas
Nemieg, nemieg

1982

*

Jā, lietos, jā, sniegos

Tik ne ēkā

Cik reižu jau atcēluši

Visviens, spēkā

Vēl zvirbulis nepiereģistrēts

Lēkā, lēkā

Ne pestīšanas

Atļausiet nomirt grēkā

1982

PILSĒTAS PROZA

Hārūns tas Rašīds nepazīst tās brūces, kas jums nesadzīst, un tādēļ viņa skats tik rāms (kā zīda kreklam piegul sāns!), to plāniņš mats no Kunga šķir, jums garā rindā jāstāv ir, Kungs viņam savu prātu dod — jums pašiem daudz kas jānoprot, jums asu runu saprāts liedz un allaž acis jāpiemiedz, tam Kunga nolūks izvedams, bet jums pie Rīgas ceļams nams, tam šaubas klievē zīmju tulks un rūpes dara sievu pulks, tam miesa tā kā sudrabs mirdz, bet jums zem taukiem plika sirds kā zivs ar asti sit un sit, un pulkstens rāda tukšpadsmit, re, kur jums priekšā izgāzts baiss laiks, vaļā atrisis kā maiss, tas nāk, jau gaisu atvilkt grūt, tak vajag dvest un pūst, un būt.

1983

*

Ādam, tu esi tas bads
Ko dievs ielika rokā
Ja nebūtu bada, pats
Tu nenokāptu no koka

Dievs smejas un ļauj
Lai Ādams cūkas gana
Rudenī cūkas kauj, un
Pasaulē speķa ir gana

Bet svaru strēle sāk svārstīties
(Ja nav bada, nav laba)
Kas cūkām pārles bārstīt ies?
(Sili nolād daba)

“Kaza kāpa debesīs...”
Ja nav bada, kur sniegties?
Ja silē ir — kas zarus šķīs?
(Līkne iesāk liekties)

Ja nav bada, tevis nav
(Krit atpakaļ svaru strēle)
Cūka ir, cūkgans ir. Tevis nav
Un man nokalst mēle

1969

*

Es teku Māras zābakos, bet trešo ragu
noslēpj gos, bēg tumsā kurmis, cūka rok,
un Māras vārds man ūkā smok, nav pogu
Māras mētelim, man nav ko sacīt svē-
telim, stieg ceļš, ar sūnu apaug pirts, es
esmu lops, bet man nav sirds, gan muldu
mēlēm māžotām, bet Svešais sēž uz
āžādām.

1972

*

Tikai ar muti plestu
Nemūžam ar donu ēstu

Tikai pa pirmo zāli
Tur ne, kur zelta vāli

Tikai pa pirmo sniegu
Ne soli pa lāča miegu

Tikai pret rietu saltu
Ne vella ap kāzu galdu

1982

*

Bij nakti jēga gluda
Nu kņada, knaukšķis, kņuda

Nu liecas galva ruda
Zem saulesstara puda

Man sirdī jauta zuda!
Kur labais cilvēks Buda?

Kur, Jūda, tava džuda?
Ap pieciem suta, suta

1981

*

Sargi, sargi manas acis drosās
Ak, cik tuvu lapsenes dēj losās

Ieskrūvēti liellēpeņu osās
Mušēdāji lokatori grozās

Debess augša spožās zilās jozās
Lidmašīna celties nesarosās

1986

*

Pil asinis no kļavas
Re, debesis nav tavas

Un atkal garām aizved
Un krustu priekšā aizmet

Kaut visu pilnu pieber
Tak it nekas tev pieder

1981

*

Kur milža mēle laka
Tik sen zem zemes taka

Krūms, zaļa tava jaka
Cik smaga stādu smaka

Te priekšā kurmjā raka
Neviena, kas lai saka

Slīd kāja kaķa kaka
Top arī nātre traka

Zied zelts no Kunga maka!
Bet aka? Kur tā aka

1985

*

Velns dod man tūkstoš mēles
Tad kā lai neaizrijas

Man kamols tek pa priekšu
Un pakaļ dzenas dzijas

Ved acis mani droši
Tak kājas pašas bijas

Es klaigādams uz mucas
Es pakāries pie sijas

1984

*

Kungs, vai Tev kādreiz ienāk prātā
Kas nav vēl lādēts aparātā?

Kungs, vai Tev ir uz vienu roku
Gan ko es izlūdzos, gan zogu?

Kungs, vai Tev sapnī rādās plikas
Trīs neaizmirstās Republikas?

1977

BRĪDIS

No Dieva slapjās otas
Vēl brīdi žurga tecēs
Vēl dainas attaisnotas
Dēļ sabiedriskām secēm

Vēl ļaudis gaudos dvieli
Dēļ nemantiskām vēlēm
Vēl Dievs mūs brīdi lielīs
Ar mūsu pašu mēlēm

Klus atzīdītas tautas
Ar pielaizītu spalvu
Bet mums vēl stundas ļautas
Pret sili daudzīt galvu

1977

SMĪN UN SMĪN

Raini cērtu Raini cērtu neapklust.

Raini cērtu vārdi roku sien muld Rainis
muld un vilks ar lāci līgst rij čūska savu
asti Rainis muld ik vārds kā skolmeistara
pacelts pirksts par gudru muld ei drebelī-
gais veci.

Raini cērtu mana roka likst.

Raini cērtu Raini duru smīn un smīn.

1970

RAIŅA PAREDZĒJUMI

Nav, nav —
sāk tikai manifestēties.
Izpaužas murdoņas niansēs,
meklē dēties

ba-, ba-, ba-,
gads gadā
Kur palika?
Auss-acs badā

Jau, jau,
jau stostās korī
šķobās mutes,
ne norīt

1978

*

Te sēdēs, lieksies, gulsies, sliesies
te ilgi klīnās
mūsu piemīzto sienu
mūsu Dievs mīnās
ei, varde dūnās, zivs zvīnās
nenododiet to
kurš par jums mākoņos līnās —
es dzirdēju vienu jocīgu lietu
kuru drīz drukās "Cīnās"

1975

*

Re, kur atrisinājums
Pilns ļaužu, teikšu: Kā jums

Šķiet, esmes jēga lielā
Vai garā tā vai vielā

Un, politiku skarot
Ko domājat jūs darot?

Nē, nestāv noteikumos
Tas top man kaklā kumoss

Tas viss ir zināms, ko te
Tik smaids un anekdote

Tad es jau — bumba spēlē?
Es kožos stīvā mēlē

Es jēgās pinos plānās
Priekš kā lai sēž un mātās

Priekš kā man vērties smaidos
Un tālruņa es baidos

1982

*

Tā patiesība

Tā baigā

Kur palika

Ūdenī tek, noņirb tvaikā

Netelpā, netelpā, netelpā —

Tikai vārdā, nebūt ne laikā

Nē! Nē! Reāla

Re, staigā

Tas vaigs visur pie sienas

Neskaties tajā vaigā

1976

*

Griežas fonētika
Brēc raud'ša, rēc smeļ'ša

Žmiedz rikli: no cieša pie cīša
No cīša pie ceiša

Klīst šķībs smīns, runas klīst
No leiša pie leiša

1979

*

Iezīmējas tendence
Uz darāmo kārtu
Un netiešs sakars
Starp sārtu un vārdu

Notirpušās intereses
Sāk jau niezēt
Pēdas jau svīst
Siekalas jau biežē

Acis sāk meklēt
Piekto stūri
Parādās pievilksnās
Starp mūri un dūri

1979

RAINIS PRIEDĒS

Dzirksts plešas, pārtop tālā logā
Lūk, Rainis bālā lampas lokā
Sirms, nedaudz neprecīzi datēts
Pieļaujams, ja pat nekonstatēts

Uz dziļu, zaļu ziemu, uz siltu mūžību kā zīdā tārps mieg vecais skolmeistars, stieg stars; cst! izgājušais gadsimts, drāšu konstrukcijām plokot, sagul plaknē; atlikušās taisnes griestos projicē un krusto doma, kustas ēna; lielburtotais Cilvēks, viņa runubiedrs, re, piecēlies: pa galda malu iet Nākotnē... cik dīvaini to vērot... nesavmūž nav redzēts kustam.

Šķirt lappuses, kaut nemāk lasīt
Vai mēmu muti plest un prasīt
Nu, ieprojektēs, uzprojicēs
Tak liekulis, kurš pats sev ticēs

Rūti pieri spītpilns taujā vecis: "Kā tapšu jūsatnē?" Pusgadsimtu uz priekšu tumsā šķitās dzirksts, tak zuda, plakstos kņuda, priedēs maldās jauta (mūs meklē, mūs! ak, debess gailīt) tur, tur tumsā šķietam, tur tak — esīgi kā pierē acs, kā sirds (nu — esam? arī tu, tu, tu, tu, Tu, tu, nu) zem delnas! nē, neviena, nē, nē, nē—nē, tukšos augstumos tikšķ sveša viela: laiks; tikš, takš o, Jugendzeit

Du, schöne, — od pewnego czasu
Tu, w pustce, tikš, kā muļķis prasu
Kurp, takš, lai nākotnei, tikš, zvana
Kurp jānes biedranauda mana

Tikš—takš uz naktsgaldiņa Dievam kā uzvilks Hēgelis, kā sakarībās izsecināts svārsts: tikš, nodevējs, takš, nodevēja nodevējs, tikš, nodevēja nodevēja nodevējs, takš, siebmal sieben Professoren, tikš,

Minerva, takš, pūce (nē! — faktūra man! — pukstīgs pulss, mulss
mels! man — zōbā kustīgs nervs, man — nočurāta siena) takš,
Rainim — kristāls, nav, kur atdurt aci, aiziet zvaigznēs.

Varbūt tāl-telpā (ha! kas to dos)

Ja mūsu skati sakrustotos

Vai deformētos svārsta vērsums?

Vai nemiedz aci universums

Raini, čauņā; zūd esme kosmiņā, un mēle nomūk, par spožu ogu
logs (kur spuldzes siltaudzē kā tauriņš tvēries no mēnesnīcas mū-
žīgās bez Burta cilvēks: Jānis Pliekšāns, Rainis) rūk.

1982

SOLIDARITĀTE

Skrien mēness pa debesīm
Kā plīks pa lauku

Kā ķinīti: uzdegās augšā
Un — pilna zāle (vai draugu?)

Garie gadi garām
Nu joņos īsie

Ei, tēvoči no Borneo
Šajā sērijā mūs nevārisiet!

Atslēgas caurums — balts punkts
Mēmie teikumi beidzas

Veru šķirbu: pie manis
Saulainas trepes steidzas

1982

*

Jāj austrieši, jāj ausekļieši
Trīs mazas zvaigznes šķind, tie pieši

Pie vārtiem nolec mēnesnieki
Tad aprīlis? viss cits ir sniegi

Cik čangaliski runā dievi
Uz gleznas, kur šalc alkšņi tievi

Līdz upei pavadīšu kājām
Ja marsieši jās rīt uz mājām

1985

PROZA PAR VECU NAUDU

Tur, ļaužu nākotnē, tu, Juri Kalniņ, izrotātās biksēs kluss, aizvien vēl pagirains starp igrekiem un iksiem, tu pinies frekvencēs un viļņos labirintā ar anketām, un nezināmo rindā tu pazūd pielāpumā, rodies raibā pūlī. Pieņemsim, griežas vēl; pieņemsim, jūlijs. Juri — vai tu abstrahēts no skurbās jūdu-grieķu eļļas, Lebānona ciedriem, vai puķes neož vairs pēc Dieva sviedriem, neatceries vairs, kā rakām Daugavu, ei, Juri brāl von Galdiņ, Klājies, vai tu ar citiem putniem nerunājies vairs, vai lietus mākoņos un elles spraugā vairs nelielies no četriem kaktiem laukā? No asinīm (kas man vēl lūpās smeķē) tu izdalīts? Tev zelts vairs neberž zeķē? Dēļ tevis Ievai debess durvīs iesists. Dēļ tevis viens pat esot krustā piesists. Par tevi Sātans iepriekš laika smējās. Dēļ tevis utopisti izblamējās. Dēļ tevis lauki plāva, lopus kāva un tavā vārdā viens uz otru šāva. Dēļ tevis plēsāmieš pa mieriem, kariem. Dēļ tevis ķērāmieš pie prožektoru stariem, vēmām vēsturē. Dēļ tevis ticam vēl, ka jēga smalka, dēļ tevis raustāmieš pie vārda kā pie valga un zaļus ābolus no uzgleznotiem kokiem priekš tevis pūdējam uz izdauzītiem logiem. Mums brēc no saules pilnās bērnudienas trīs četras dainas. Rainis vēl pie sienas. Kad saskatāmieš, sit un kaut ko pazīst (pa Junga līniju) un zarnās iesalst nazis. Mēs ticam vēl ar aknām barot pūļus. Vēl katru gadu Vecais noved kūļus pa mūsu zemi, nostrādina lietus. Vēl metaforizējam lēktus, rietus. Kaut Marksa pašpārliecinātība mūs nomāc, pats lineārais princips cēli domāts, un vēlāk Rainis, un Čaks tāpat — reiz saltā rītā pat Čaks mums lineārs un sola: tumsa kļūs par gaismu, burkāns nebīsies no govīs etc. — kauns klausīties, kungs Jēzu, turi — kauns klausīties! bet ko lai dara, Juri, bez jēžošanas nevar ne durvīs nokrāsot, ne logu likt, bez idejas, bez malda tas neizdodas, vecīt, naudu galdā! meklē ķešā, von Galdiņ, Klājies, — jūlijā jau bešā? Es liecinieks no balta un no melna, lūp krāsojums no Jēzus un no velna (aiz ērģelēm tie tumsā figurē, viens ģipša X un otrs koka Y), par celmu paliek Pāns, un satrun flauta, un zelts un sudrabs paliek papīrnauda, ko tikai pagātnē var bankā mīt (un kurss — ja

alegorizējam tālāk — krīt). Bet vēl mēs kapos laistām zilas puķes, vēl raudāts, utopizēts; spožas, asas suķes tāds Egils Plaudis šupo tuklās delnās, pret logu ceļ — bet norij rūtis melnās. Viņš delnās jūt, bet neierauga cauri, tā rit mūžs; kam grūst? kurš jems? viss cauri?! viņš groza tālrūni un skaita pantus trīs četrās valodās hijos de puta santos nevar sazvanīt, nu kā lai neuztraucas ja pagājība nedzird, priekšā — neatsaucas pie agra rīta un uz strupas tautas viņš apelē uz aizsmakušas flautas, pagaid, 请问 Juri, 在那里可以换钱 O

1978

JAUNĀS IESPĒJAS

Pār jūrām neatļautām
Pie gaišmatainām tautām
Uz turieni ar kuģi
Un tur pa bruģi bruģi
Gar vitrāžām un ģildēm
Gar nekautrīgām bildēm
Tu beznaudis starp smaidiem
Tu pats! uz košiem slaidiem
Bez idejiskiem spaidiem
Gar aptiekām un aidiem
Ar autobusiem skrieties
Ar frančiem smieties ieties
Diet lidot nenostāties
Ar divriteņiem jāties
Ar motocikliem vis ties
Un tikai nenosisties
(Brāl, nelaid vaļā dūri?!)
Gar aptieku gar stūri

1987

*

Ercens padusē
Kreics katram uz kapa

Tās divas zortes vien
Tā zole knapa

Tūliņ, tūliņ vērs vaļā
Skrien Valters, skrien Rapa

Tā gudrība, tā nav mana
No papa, no papa

1985

Parasts akmens

(1992)

1872

1873

1874

1875

1876

I

Ne pacelt, ne novelt.
Šito smagumu nevarēs kustināt.
Nav jau akmens.

Kas spēj pret tevi, tirānija?
Varbūt laiks?

Daudzus tu esi nospiedusi kā vārdes.
Mēs izliksimies,
jo gribam dzīvot.
Mierā mēs neliksimies,
mēs gribam elpot.

II

Mao Dzedun, tu nomirsi, bet mazos velnus es sasiešu ar dolāriem, ar tehnoloģijām, ar komunikācijām, ar kontraktiem, ar smalkiem vadiem; nevarēs šaut pūli, slodzīt cietumā. Gomulka, Gerek, Čaušesku, Ulbriht un Honeker, Brežņev, Podgornij un Suslov. Gustav Husāk un Co. Simt neredzamiem pavedieniem jūs saistišu ar pasauli, ar Ameriku, inflācijā un parādos jūs norimsieties žņaupt, mazdruscīņ ļausiet elpot.

No brīvības un zila gaisa.

No caura maisa.

III

Vara, tās melnās asinis tev jāizsvīst.

Ja tevi nelādēs, tu nosmaksī.

Elpo, āda.

Izsvīsti savus murgus, akmens,

izsvīsti melus, papīrs,

daudz jūs esat šais gados pieredzējuši.

Un tu, brāl, vem

vem, labāk paliks.

IV

Es redzu to tikpat skaidri kā tu redzi mani.
Iezas, tik plānas kā mats, jau iet līdz serdei.

Gadu vai pusotra, ne vairāk.
Tu pasaki visiem,
daudzus es vairs neredzēšu.
Tas velna karceris man laikam būs pēdējais.
Jā, jūs gan sagaidīsiet.

Armija, tā stāvēs malā.
Čerņenko, tas nav dzīvotājs.

V

Es savu tirānu aizstāvēšu.

Viņš pažēlos mani, ja vaļas būs.

Es žēlošu savu tirānu, kad viņu sveši nogāzīs;
mana māte un mana sieva raudās par manu tirānu;
kas mūs nu aizstāvēs.

Es piedošu savam tirānam nodevību, Dieva zaimošanu, greznību
un cūkgaļas ēšanu, kā arī zināmu skaitu slepkavību.

Mana tirāna krišana paliek man sirdī kā melna ugunsvieta,
gadiem ilgi no tās nāk siltums.

(Iedzēsim par Rašidovu, džanim latvieti. Kādam tak bij tas jā-
uzņemas. Iedzēsim par Kunajevu.)

To jums pasniegs kā jūsu uzvaru,
vai varbūt kā dāvanu.

Teiks:
pagātne ir uzvarēta,
ar tirāniju nu ir cauri, vēl tikai kāds spainis ūdens jāpielej.

Nekas te nav mainījies.
Šis akmens negrimst ūdenī.

"MINOTAUROMAHIJA

Te maldāmajā vietā nāku paša zolēs uzrakstīts, te, sirdī dancodams, neviens no tēvadēliem nav vajadzīgs, neviens te nenāks līdzī, tagad klausies: es neesmu vis, kā rakstīs grāmatā: gaišs tiesnesis, nedz taisna Nemezīda, un mani pirksti drebēdami tik pavaicās (jau min pa purpurainām grīdsegām, nes lielo, cēlo galvu), es, viens no tēvadēliem, viens no tēvadēliem (aiz portjerām elš Taurs) tad labi, solis pa labi un uz priekšu, pati uzlec roka, izbrīnēti ģīmji, spied, trīsreiz tagad spied, un padarīts (rēc, simtiem gadu rēc skatītāju rindas manās abstraktajās, bet mūžīgajās ausīs, pēcāk iesāk klust).

1975"

Mēs, mazie ļaudis, dzīvi iziesim pa pa
vidu diviem ķeizariem.

Starp tiesām un laupītājiem.

Ar aitu pulkiem vai ar dziesmusvēt-
kiem. Ar dainām vai ar doinām.

Starp suni un starp vilku krēslas stundā.
No rīta starp vilku un žandarmiem.

Starp iekarotājiem un atriebējiem kā acu
starpā paslēpšos.

Bet mēs — starp Karpatiem un Alpiem.

Bet mēs — starp sarkaniem un baltiem.

Cik daudzus sašķaidīts.

IX

Portreti un saukļi ir prom,
tirāni slēpjas mazbērnū barā.
To augstprātīgo skatienu, cinisko smaīdu, iznīcīnošo klusēšanu
tagad var sastapt tikai vairs ikdienā.
Mēs uzvarējām,
cilvēks nu atkal ir cilvēks.

Asas drumstalas duras ceļgalos.
Ko tu tur meklē pa zemi?

Nu ir pagalam, pagātne apglabāta.
Ienaglo iekārtu plānos dēlīšos,
atliek tik pārļaut pindzeli.

Kāds tu biji, tāds paliec,
sēdi kā akmeni norijis.
Tevī paliek visa tā zemošanās, tā pielīšana un ziņu pienešana,
tā neizbēgamā klusēšana un plaukšķināšana,
tā saukļu saukšana un tā balsošana,
tevī, tevī. Saki, niez? Jā, jā, nebrīnies,
Nu, ko tu klusē.
Spļauj saujā, cel. Es ķeršos otrā pusē.

Dzejoļi no
Ulža Bērziņa un Jura Kronberga krājuma

Laiks

(1994)

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

Das ist die
Ursache im Jahr 1904

Links
... ..
... ..
(1904)
... ..

1979, PARALLELISMUS MEMBRORUM

Nepaspēs piedalīties
visplašākajos pasākumos
 nevarēs atcerēties
visierstākās kombinācijas
 visgarākie uzraksti
 paliks neuzrakstīti
nemūžam nepienāks
visdrošākie sūtījumi
 uzbudināti diriģenti
 neskatās acīs
 pavirši ieklausās
 šūpo galvas
vislielākie priekšnieki
 medībās sasmīnas

vislēnākajās pārvērtībās
nepaspēs piedalīties
visbūtiskākos norādījumus
nevarēs atcerēties
paliks nelasīti
visīsākie dzejoļi
visticamākās pārmaiņas
nemūžam nepienāks
caurlaižu birojā
apmulsuši režisori
nodaļu vadītāji
iejutīgi instruktori
pirti smejas
visslepenākie ienaidnieki

1989, Rīga

JURA KRONBERGA ROZES

Puikas raugās manī viltīgām piedodošām acīm
viņi iet katrudien tur kur man ieiet liegts
savā nākotnē tur kur manis vairs nav
cik noslēpumaini nākotne spoguļo viņu teleskopiskajās acīs
viss bijums mans
seši tūkstoši seši miljardi gadu
pie viņiem man ieiet liegts

Vannas istabā
spoguļteleskops raugās manī lustrainām acīm kā garnei (krevetei)
alfabēts atkal sāk ālēties
Zojai Rīgas garkājei garmēlei krievietei
nepatīk rozes
aizmirsu zīmīti kabatā žaketi kafejnīcā
aizmirsu sarīkot Zojai izstādi Stokholmā
viņa glezno ķirbjus un Laiku
ko uzdod par telpas modifikāciju

Mana tauta ir pārziemojusi
kā čūska ledusskapī
kāda būsi tu vasara

Pirmais maijs
sociāldemokrātu karogi
un manas Satversmes sarkanbaltsarkanais karogs peld pa Zviedrielu
ja es būtu aktieris
nesavmūž nedeklamētu dzejoļus
ja es būtu akadēmiķis
Beļševicai jau būtu Nobeļa prēmija

Kādu dienu atvērsu kādu no mammas grāmatām
ko neesmu vēl izšķirstījis
divas vai četras rožlapiņas
brīnums turpinās
bet viņai te ienākt liegts

1989, Rīga

BIEDRAM ZAĻKALNAM,
CILVĒKAM KUĢIM

Stokholmā šērmalī kapteiņu krodziņā
dūmeni kūpinot smagi pūšot iepeld Vil-
nis Zaļkalns ar fraktu, frakotais viesmilis
sastingst. Paktu zagtās, svešvaru apgrauz-
tās kartes atkal jau stūres mājā! Aizvai-
nots tālrunis ietalkšas stūra mājā: Jā, tas
velna "Vilnis Zaļkalns", tas ūdeni jauc! Jā,
devām instrukcijas. Tikai: viņš jau brauc!

Aprautie kuģu ceļi iezīmējas papriekš
prātos, tad putās. Nu, tās Stokholmas ķi-
res, tās nelidos līdzī, — galvenais, dūšu. Es
būšu. Dūmeni kūpinot smagi pūšot iepeld
"Vilnis Zaļkalns" dažās Ziemeļu ostās. Ne-
nostās, nenostās vairs — jūrmalas mostas!
Helsinku reidā nopūtās uguņos, reibumā,
gaidās, Ventspils priekšā ķīļūdēns zvī-
ūdēns klaidā šūpojās kaijas no Kurzemes
krasta.

Stāt! Kas nāk?!

Tu, "Teodor Nete"? Ne te, Padomju
Krievijā ārlietu kurjers, kupejā vienreiz
kopā ar Majakovski, "Atpūtā" lasiet.

Stāt! Kas iet?!

Palūk, Nete, —

trijām zemēm pār

miljons ļaužu

rokās sadodas,

paklau, Nete, —

arī tevi skar

ko tie klaigā
 trijās valodās:
 Kaut lai
 dzeloņdrāšu zona
 apvijas, —
 varat bumbām bumbot,
 mīnām nominēt, —
 vairāk negribam
 bez Krievijām
 bez Latvijām
 mājot jūsu
 viscilvēciskajā kopmītnē,
 negribam
 bez Igaunijām
 Lietuvām
 braukāt
 jūsu
 tramvajā
 bez pieturām...

Tedi, kur tu? Te ne? Vai bezlaika telpā
 tu viens, Nete, vai grāmatā, Nete, tu lieks?
 Prieks, kur rodies?!

Stāt! Kurp dodies?!

Te, te! Neraudi čal Tedi Nete. Nē, ne tā:
 te Daugava ietek Letā. Tu liki savu godu,
 lodi un esmi svešiem rokā, mēs ne; mēs
 citādāk, eku — barā varzā pa Stokielu
 bruģi Rūži Egili Jāņi Beņi Žaņi Niklāvi
 Jozi Juhani Alži Uģi utt. un atkal uz Brīvī-
 bas kuģi. Smagi pūš "Vilnis Zaļkalns",
 gaidot ar fraktu; kartes jau stūres mājā.
 (Ē, paktu piespraudes nogāz!)

Stāt! Kas zogas?!

Visgrūtāk bij noturēt to, kas tik viegli
iekrita rokās. Nosarkst Latvijā meži,
pui-
kas ies ogās. Stokmalī "Franciskānos"
dūmu kūpinot skaļi pūšot iepeld Vilnis
Zaļkalns.

Svečotie spoguļi ļogās.

1989, Rīga

*

Deg debesis no kļavas
Šīs asinis nu tavas

Kaut krustu garām aizmet
Roc mirkli, vēlāk aizbed

Gads nāk un mirkli ieder
Velc mūžību un iever

1989, Rīga

SĪMANIS.
PĀRDAUGAVA

Draugs! Ļaujiet pasmaidīt:
par ko jūs kritāt?

(Tu turi muti, mels!
Pats turi muti, citāt!)

Kūst sniegs uz bruģa,
te jūs bumbu sitāt,

nams. Puikā augāt,
augšā tur jūs mitāt,

nu smilšu Sīmanis.
Bet manī zagšus ritat,

vien tas vēl svarīgi
(kaut biedri domās citād).

1980, Rīga, 1992, Minhene

KAULA LAIKMETS

Juri

te Tavam ieskatam
dažas rindas no jauna dzejnieka, t. i. bijušā manis
pirmajiem sacerējumiem
Ne gluži pa notikušā pēdām
kākus gadījumus nopakaļ
es tecinuš Laiks ašāk
Magyar Népköztársaság

puikgados iespaidi nenoslāņo
vēl jūtu to skāņo kņudu
Medeņa teiksmu raksti reizē ar Peštu un Budu
Kaut kas iesalst un danco pakrūtē niez pinas mēle:
"Viņiem nedreb rokas,
Acīs auksta kvēle,
Cauri tumšo gadu loka
Negodīgā spēle"
Par šo tēmu pietiks
tālāko notikumgaitu zini Tu pats
Imre Naģs esot sacījis saviem tiesnešiem
Klusām jūs apraksiet mani un manus biedrus
atkritumizgāztuvē
reiz mūs izraks un tīkami apzināties
ka spēlēs mūzika
pirms trīsdesmit diviem gadiem Eiropā
dauzija padomju vēstniecīblogus.
"lai manu cerību kā diegu pārrautu
lai tavai rozei pārlauztu kātu
lai ar padomju lodi pāršautu
Imres Nadja spītīgo ādu."
tu!

tu ar esi vainīgs, tu!

arvienvēl jūtu to kņudu

dzirdu tāpat kā tai dienā pakausī asins dveš: tu!

jūtu slapajos vaigos Budu un Peštu

“Imres Nadja vairs nav. / Bet nošautam vieglāk gaidīt. / Viņš simtreiz piecelsies atkal, / Simtreiz ies pūlī pa ielu, / Viņš staigās pa rūpnīcu korpusiem, / Pa kooperatīvu gatvēm, / Gar zemnieku iebrokušajām akām, / Gar jaunām siltumnīcām, caurspīdīgām un lielām. / Ne zeme — tūkstošjumbtainā Budapešta biedru Nadju ietvers. / Viņš / Radio smagās durvis atvērs / Un mikrofonu noliks uz ietves. / Un neviens viņu neredzēs! / Neredz / Ejošā laika spēku. / Bet laika ugunsgrēku nevar dzēst / Kā piecdesmit sestajā gadā no dzēsa cilvēku ugunsgrēku.”

Par šo tēmu pietiks

vēlāk tanī bedrē rakti zvēri no zooloģiskā dārza;

kraupslimā zebra?

orangutans un čūskas?

zilonis?

Tā mūzika skaļā

Tās debesis vaļā

lāprevolūcijas pieder

aizvadītajam gadsimtam

ši ir svečrevolūcija

1789. gadā sākās XIX gadsimts

1989. beidzās XX tais

vecu vīru jauneklīgajiem ģindeniem visiem

trīsdesmitdivi gadi

savs laiks miroņu aprakšanai savs atrakšanai

Kārtējais kaula laikmets nu noslēdzies

Polijā Krievijā Tatārijā Baltkrievijā zeme sāk atdot ģindeņus
Jenisejas krastos lejpus Igarkai tā daudzus izvēma agrāk
ik ziemai sākoties, kad jaunais ledus blīst
un daudzus modināja buldozeri stadionu vai skolu ceļot
Altajā Ķēniņielejā mēs dažus satikām
kas modināti daudzas reizes varbūt simtgadreiz

Aglyunā vai citur, mīnusdejā.

Nedejā, uzsakot.

Laiks lēkā ātrs, runā gudrs. Neesi kūtrs

kāp lejā, pusicīgais, paraugies man sejā

Inese teica: ģindeņiem šai ejā neviens nav skāries klāt,

simtspiecdesmit vai vairāk gadu katrs,

par spīti revolūcijām, nav traucēti te lejā

Vai sarga viņus pātars?

Kā lai saka — nē, jā

Es puika ģindenis man četri gadi

nāciet nākamgad man piecas sveces dedziet

Kad man būs piecpadsmit, jums aizmirsīšos

1989, Rīga

1992. JAUNAS LIECĪBAS IMRES NAĢA LIETĀ

Kā loks atkal savelkas tundra, dreb Budas tilti, deg Peštas jumti, puštā tūkstoši tanku ganās. Sauc kalnu gali: slava kaganam!

Jā, zelts Reinā, zvaigznes durkļu galos. Ziņojiet, tikko vagonš padots! Ledus Donavā stumdās čagans. Paceliet klausuli, biedri Nagan.

Piedodiet, tāle atkal sāk biezēt. Pliki šie kauli, bet sāk niezēt. Jaunekli komunist, vai tu dzirdi? Karstu galvu, trīcošu sirdi

un miklām rokām. Viss pats no sevis, sit sirds ikšķī, nav paša tevis. Piemaskavā aiz jaunām mājām smiltis un skujās rotālājas

ģindeņi: jau piecdesmit gadu! Tak ne sveču, ne rožu, ne radu (tie, kas atrakti odžu grāvī, cits citu paši sūtija nāvē)

ne goda rakstu.

Visus var sodīt, pareizi, Atila Visarionič!

Piedodiet, tāles atkal sāk niezēt. Varbūt vajadzēs sāli iesēt? Ko var pārnest. Pat Odins nezina (divi tam kraukļi: Munins un Leņins).

*

Bēg debesis no pļavas
Šīs dienas katram savas

Nāk krustu gāž un aizmet
Bet Kristu barā aizved

No paša rīta iedzer
Laiks, tikai laiks tev pieder

1990, Rīga

AUSTRUMĀFRIKAS LAIKS

Sprogaini bērni nu jau gads gadā

Stokholmā manā ķēķī mirst badā

I. G.

Generālis Mengistu viņnedēļ atcēla Marksu
Un vienreiz viņš atcēla Jēzu Kristu
Nav neatvietojamu
Kaut debess no jumta kristu

Tveicīgās naktīs
neizdevušies apvērsumi
kā sirds vājuma brīži
Kaut septiņi mani sistu

Abpus frontēm un demarkācijas līnijām
bērnu pieres pleci pušumi
bēgļu nometnes
nebūt ne tādas kā Vācijā
Visviens kur Kains mistu

Viņus atrada mežā nocirstām plaukstām
pie asinīm pierasts
pie vaļējām acīm nevaru
Kaut saule caurulē dzistu

Baltais kungs baltais kungs palīdziet
man nocirta pulksteni

Pamodies. Stokholma
Viss
Tu tutū
Intrigas, komēdijas, komitejas
Kā kreklis to sirdi iztur

1990, Stokholma

*

Cauri gaisam es slepens dievs starp rītiem
un rietiem pie sarkanās guns bass caurās
biksēs lai brauc virsū kam dūšas pietiek,

taču nē: zinu jau, ka tie — jau, jau —
meli, zūd basuma patoss. Es stāvu auto-
mobiļu joņos skatos.

Vairs nevarēs pacelt no bruģa puķi, sa-
brauktu putnu. Cauri ar mani. Es jau kau-
nos... Es zināju to, es jutu!

Izsmeltas visas rezerves! Taisnība bija, ko
teica. Es biju par vāju, pasaule mani veica.

Neskan tā mūzika pierē. Domas par
baudām vairs nedāvā baudu! Un pus Rī-
gai es esmu parādā. (Vai tagad nāks do-
mas par naudu?!) Un kā atmodies tagad
zinu: tak visu laiku, vārdā nepazinis, sa-
runājos ar Laiku, tik tagad ieraugu.

Apstājies klusu cieš manī skatās mole-
kulu, medūzu, skaitļu acis platās

manī

no degungala un zvaigznes; nenovēr-
sīšos, lai vai kas,

Laike, Laike,

aš tavo vaikas!

Man norauti visi vadi. Iela, teorija, va-
loda aizmirsusies. Laiks, tu beidzot man
vaļā. Telpa ir aizvērussies.

Es necelšu klausuli man ne vārda nav
mēlē. Mana duna ir pierē apklususi uz-
griežu Rīgu lai spēlē. No Mīnhenes vakarā
noklausīšos dobju kā mesu tik pazīstamo
balsi, kas cīnās ar akcentu un ar stresu.

1988, 1989, Rīga

10.12.1988

Uz neilgu laiku
apturēt Laiku

Laiku piemānīt
vai piemānīt Karenu Hamletoviču

Ja aizdegto papīrkurvis ja aizdegto
bibliotēka
ja nodegtu visa skola

ja skolotāju istabā neviena nebūtu
ieskrietu nospiešu zvanu kādu laiku pirms zvana
saulīte spīd
visi pa galvu pa kaklu visi jau pagalmā
visi paliktu dzīvi

ja bezkauņu Aramu izdzītu beidzot no klases
ja viņš ietu aiz šķūnīša uzpīpēt
viens paliktu dzīvs

Viena un tā pati laika josla
klasēs un pazemē

1989, Rīga

1983, PRĀGA UN PROVINCE

Laika vidus

šīs vietas nav minētas Bībelē, toties te Bībele bieži minēta vietā un nevietā

garlaicības priekšstats te ietver gotiku renesansi un baroku Eiropas vidus

Starp pauguriem zemes apstaigātība pēdējos tūkstoš gadus bieža kā Bābelē

telefonizācijas ziņā atpalikts abām Vācijām

toties daudz humānisma, šveiciska kosmopolītisma, šveikiska nacionālisma; blīvs nepiepildītību, ideju apstrīdētuma, daļēji īstenoju tehnisko, skatuvisko un literāro ieceru slānis

virmo pār kaulu audzēm

rudeņos redz, ka strādāts

mirts, jā mirts ar garšu un iecietīgi

taču dedzināts, kauts, šauts te arī, kārtņi sekojot Marsam un Jupiteram

gaiss piefantazēts un cipariem pierēķināts, bērni rūtaini ģērbti un bezrūpīgi, narkomānija vēl pašā aizmetnī

būtu ko teikt savam Laikam

20 tajos gados prasījuši lai Āfrikā piešķir koloniju

kad bij tāda mode uz komunismu, lūdzu — vislielākā partija Eiropā viss veltīgi

atkal sveši tanki dārd pār

Eikumēniska sazvērestība: jūs mums atņēmat brīvību tagad jums atņemsim sirdis pus Maskavas katru vakaru astoņos lūdzu ar mums Dievu

Mēs šveiku tauta

it neviens ar mums nav galā ticis un muļķi tēlot par čēķi ticamāk i čīgāns neprātis

tak slepus

kungi mēs ikviens pār savu ķēķi un garāžu
krievukiņi eku kā friči piedurknes atrotījuši
jā, un to tu vari ticēt: pusstundu vajadzēs
pusstundā viss te atkal būs kā mūsu laikā
no krieva cementu pārkam pa lēto tur viņš tur mūrē zem zemes
jā, šodien 15 gadu kopš viņš te iebruka, kuņšabērns
Ivanu, panāc!
jāizmaksā tiem puikām kāds alus, vai kā

1989, Rīga

1.09.1983. SEULAS REISS

Tā kā zirdziņš laidni uz dēja
Nosit lideni liesma mēja

Aiziet uz visām sešām pusēm
Balsis, kas miljoniem gadu klusēs

Pasaule savu vēderu resno
Nes vien tālāk, nes uz, nes no

Klusu klusu Minhene runā
Zvirbuļi zālē, strazdi krūmā

Prāga

* Krājumā "Nenotikušie atentāti" šis dzejolis publicēts ar nosaukumu "Seulas reiss", bez pēdējā panta un ar datējumu "1983, Prāga".

SEULAS REISS —
DZIMŠANAS DIENA

Vai tad prātā kāds sajuka?
Vai kāds tika tiesāts?
Vai uzpleči ir kādam norauti?
Vai kādu atrada Dieva pirksts
— uz kāpnēm, uz sliedēm, Melnajā jūrā,
Afgānistānā, uz ezera žibulējot?

Seši gadi jau kopš jums pazuda Laiks
vistiešākajā filozofiskā nozīmē meklējat
Laika pavedienu
vienlaikus bojāēja — abstrakta
— neviena, kam drūzmēties — it nekā
“naturālistiska”

Ģenerāļi vairs neatceras
kā tevi sauc
Tik viegli bij aizlaist garām un glābt savu
dvēseli

Nezinu
vai kādu atrada dzelmē
slīkoņu ceļojumi vairākkārt aprakstīti pa-
saules klasikā
Eliotam Nīkajā zemē un Milošam Por-
nicas hronikās
jebkurā gadījumā
visiem ģindeniem šodien
jau seši gadi

1.09.1989, Rīga

TAGAD BRĪVS

Vecotant, kad tu meitiņa viena pārkonī skriesi
es par tevi Dieviņu lūgšu, nebaidies i

Kapteini Ozol, ja tu ar čekistiem nesapīsies
es tevi vedīšu naktī, kad tev pakaļ dzīsies

Klāv, ej uz staciju, bēdz! Re, smiltīs man celis
es esmu no nākotnes, zini, es tagad esmu velis

Turās! Lai žladz transportieri, palikt nozīmēs iegūt
es redzu sevi tur pūlī, tikai netieku piekļūt

1990, Rīga

*

ja tie gadsimti pasēs
uzars ies pūrus pasēs
cits tavus maisus lietās
iešujiet mani lietās
neviens klasēs un pasēs
glabājiet bērņus kasēs
palieciēt savās vietās
tūliņ nāks koris dziedās

1990, Rīga

ATROD

Sirdis sāk visiem kutēt
meli novīst uz mutēm

saņemas sirdis zem taukiem
atrāpjas krūmi no laukiem

staigā uz pirkstiem skaita
kas zin, ko rītā lai gaida

iet savu negodu aprok
rok, rok, ņem mironi atrod

1988, Rīga

BIEDRĪBĀ

Mēs ļaužu prastu, zemnieks un bodnieks. Vēsture sākas vakar un šodien. Mēs savu ļaužu, podnieks un galdnieks. Piedzims puika, būs šai zemē valdnieks. Mēs prastu ļaužu ar stipriem zobiem, dēli būs kungī pār zemi un lopiem, tā tik ir luga!

Smieklus ar mokām valdot pa bīni airējos rokām, smeļ tu ar! Es kā muļķis uz dēļiem vēstures aktieris starp zibšņiem mēļiem; Alunāns. Blaumanis. Dzimsim, lai būtu, kas šautu viens otru un līdzās pūtu.

Saķēru galvu iekodu mēlē. Labāk tu ej spēlē tai spēlē.

1988, Rīga

STRĒLNIEKU PIEMIŅAS DIENA

*Piemiņas diena kā meitene jauna
basām kājām pa planētu iet.*

Māris Čaklais

Mikli vēji nes sveikas uz mājām
sūdīga zeme, lip pie kājām

Slaucījām zīdos un skalojām vīnos
ieēdies sarkanais, skatos brīnos

Dzimst ienaidnieki kā kucēni akli
cērt cērt atgalvo hidrai kakli

Ar naganu staigā pa sādžām mīla
padusē paslēpta ķīlnieka ķīla

Popus un virsniekus visus gnīdas
brīļļainās jaunkundzes bailīgos žīdus

(Piemiņas diena? veltīgi skumāt)
nošāvām visus, kas ko te runāt

Piemiņas diena kā meitene jauna
aizsedz acis no tīksmes un kauna

1986, Rīga

REKVIĒMS

Pie velna tos vārdus, kad lielījos, ko visu es zinot un darot, — kā tik daudz klusuma uzrakstīt, ko miljonu zvaigžņu barot, tu, Juri, Jāni, tumsā tu lēnām ar tukšumu sarod, klusuma ozoli tumsā aug, klusuma stumbri sāk zarot, pār hospitāļiem, pār hospitāļiem vakars kā liela plauksta, es tavai rokai piedūros, roka jau bija auksta, ģitāra spēlē pus debesī, miljons zvaigžņu jau kājās, samieri- nies ar neesamību, drīz tu lidosi mājās, tam es ticu un man ir skaidrs: tu neprati Šveiku mētāt, kad bij par puikām jākaujas, tu kāvies kā puika sētā, tik viena lieta man neticas, man tas liekas pat stulbi: vai, Rīgas čalim, nekad tev nav teikts ne vār- da par Melno tulpi, tā ir nor- māla lidene, čal, reiss pēc reisa gads gada Melnā tulpe pār robežu beigtus ka- reivjus vadā, kaut es klusumu uzrakstīt spētu par tevi, čal, tum- sai likt starot, lai telemeli ekrānos dziest, vesj afganskij narod, — vai tāds mums simt gadus liktenis, zēn, kādam, starp citu, velnam pret veču turbāniem balta- jiem, pret bērnu galviņām melnām vai tāds mums mums liktenis zēn nolādēts jobanarot mums visi dod to netīro darbu mēs pa tiro mēs varot tik to plinti to plinti var latvietim dot nāve tu zem- nieka arod pret miljonu miroņu atkal sūtīja Jāni un Juri karot, nu klusuma ozoli tumsā aug, klusuma stumbri sāk zarot, klusu klusu tev dvēsele zvaigznēs paceļas garot.

Rīga, 1989

BRŪNO KALNIŅA LIEPAS

Atceros tos trīs burtus, zēni, ES ES ES —
nē, daudz senāk, tad Tautas Padomes rota
pret Bermontu gāja visa Rīga, jā, visas for-
štates gāja zem liepām mums meičas un
precētas sievas no logiem māja,

atceros trīs burtus, ES ES ES — ne es,
nē, tās balsis no dzimtenes, kā gājām ar
strādnieku karogiem kājām gar rāti un
ģildi, ES ES ES — ne es, Strādnieku Sports
un Sargs, maija vējš, dves un sarkano ka-
rogu pildi, dzirdiet, dim atkal zem darba
cilvēku pazolēm tilti,

piedodiet, varbūt raudu, drīz jau tukšs
vārds es būšu, bet palikšu ar savu tautu,
pieminiet, zēni, tos burtus ES ES ES, es
vēl staigāju dzīvs, ziniet, man tas ir brī-
nums, bet ne Dieva — mirušo balsis man
sauc: tu sagaidi mūsu vietā ieraugi pirms
tu klusajos gaitenēs nonāc, laiks ir apaļš
kā zemes lode, tie teic, gaidi tik. Būs reiz
kā domāts.

Kad jūs apmelos, nenosarkstiet: meli pie-
der pie lietas, kā saka, pie šķiru cīņas. Bet
laiks steidz, daudz melu ir dzirdēts, vai-
rāk neklausos — laiks visur izslaucīs tīru,
tas nav mans sirdēsts,

piedodiet, biedri, par šīm pāris veciš-
ķām asarām, jāteic, liekām, drīz es ēna
jau būšu, tumsišu Rīgā zem liepām.

1989, Rīga

1953. GADA VASARA. BERIJA

Tēvs mūsu mīlais Tēvs Tu kas
mūs neesi aizmirsis pagaidi vēl
kādu gadu nesāc vēl šodien pagaid
kamēr es izaugu liels kad iešu
septītā klasē jau varēšu šauteni cilāt
karogu nest pagaidi vēl mūsu Tēvs
nesāc bez manis mīlais Dieviņ
klausīgs es būšu man jau palika
deviņi gadi

diena, tu pati!

gaiss, jodpilnais (joda un jodu)

jūnija gaiss!

turp, aiz!

debess, ņem līdz!

trīc puikam sirds trīc

blakus istabā tantes čukstas un

klaigā bijušas izsauktas rotas

neesot bijušas laikā mīlās

kvēlsirdes tantes atkārtos dažādos

toņos rīt parīt būs lidenes debesīs

vīri mežos karogi torņos

1989, Stokholma

NOSALUŠĀM ROKĀM

No knišļiem nu pie strazdiem
no klajumiem pie krastiem

no biezokņiem un kāviem
no prožektoru blāviem

no tabelēm un vieniem
no piespļaudītiem plieniem

gar aizslēgotiem logiem
gar nekrāsotiem žogiem

no pagonām un pogām
nu nosalušām rokām

un nosalušām kājām
pa stacijām uz mājām

Laiks iesalst pliena gļotās
un glumās alvas bļodās

bet žogs pa naktīm fonā
tu sapņo zonu zonā

tev tēja skārdā vārās
tu velti meklē nārās

starp miljoniem un dažiem
ar īsiem trausliem nažiem

jau otro nakti salsti
un bēdz pa visu valsti

cik tur bij sapnī labi!
bet tagad sapnī stabi

1986, Rīga

IEVAI LEŠINSKAI

Lai atpogā mēteļus, lai ļauj tev ienākt,
lai izanalizē kasesamību, grūtākais bija
iesākt sakodītiem nerviem un nagiem, pār-
rautiem gadiem, atvērā kviesis ar miezi,
rudzs liecies pār kapiem, iesākt būt visur
reizē nekur, būt nekad, neuzrakstītas grā-
matas varonei diendien gadgad, iet lidenes,
nākotnes krustojas pār Šampēteri un Spilvi,
atvērā kalendāri, mēneši gailes pilni,
Stokholmas meži gaileņu pilni, Dievs, cik
tu esi viena visu sekundi! bail dienas, bail
svešā Dieva, kosmoloģijas nemitas, nedzis
elle, Kuriķis sveļ asini aklo, augstu pār mi-
nūtēm Jumīķis melnu debesi naglo, ja tu
mācētu lidot! ja tu mācētu lidot: tumsa,
Tukums, tumsa, tad Pati Rīga deg vidū,
aug augusts! Meln dzeltenu ugunu strīpa!
Tu kurla Ārlandas lidlaukā, kluss. Tā tak
nav tava riba.

1989, Rīga

POLKA

Visur nāk ielejām kalni talkā, sīceņi Piebalgā, milzeņi Balhā, ei, Hindukuš, kuš, kuš, te — laiks, tur — mūžība, te — mūžs, te balss, tur kluss, tur nelaiks, netelpa, te — jūs, te pasaules skrējīnš, pūš, pūš no šļūdoņa vējiņš, kā vārnas pa gaisiem lidmašīnas, kā odzes lodā pazemē mīnas, eku sprāgs! tur bezgalība, te — letiņš zēniņš, ai nāvīte! turiņš, tejiņš, tur sprāgs! no akmens uz akmeni puika dejiņš, kņūpus knipsēdams. Pīpiņš tējiņš čalmoto pulkā. Kalns, nāc talkā! nones spēku, kalns, Kolkā Valkā! Traka pasaule, jāatzīst gan, ka: tur Vilis Valdis, tur Jurka Janka, tur sprāgs! Puikas, šai karā man palieciēt dzīvi, vai varā, vai barā, vai gūstā, vai brīvi, jebkurā sakarā — tik ne cinkos, ne vēl šoreiz! — es gribēju satikt jūs, puikas, kad nāve jau slinkos. Ei, Hindukuš, kuš, kuš, nevar paraudāt; kas mūžs? es gribu tiem acis uzņemt. Kalns, ļauj man viņu asinis uzņemt! Uguns, debesis, pīpiņš tējiņš; kluss čalmoto pulkā zēniņš smējiņš. Kur alka, kur selga? vienalga? Kalniņš, lejiņš. Pūš, pūš no šļūdoņa vējiņš, tur sprāgs! Skrien ar kameru Atis Lejiņš.

1989, Rīga

DŽEMALA SIREJAS MOTĪVS

Pulkstens sit Ķīnu...

Dž. Sireja

Nakts, jūnija baltā nakts, Stokholmā jājūk prātā. Latvieši iznāk no kroga. Pulksteņi Rīgu rāda.

Pulksteņi sit Almatu, to pasaule nedzird. Nevienam nav tovakar laika, labāk tad nemirt.

Ei, mosties. Nekas, ka tumšs. Pulksteņi sit Tbilisi, dubļi, karogi, asins. Vai visi? Vai visi?

Visu nakti staigā asins lākti, dienu augu. Ar kareivja lāpstu tonakt tev Almatā nosita draugu, studentu, kuru tu nepazini, nezināji, kā sauc, tagad mini. Ei! Skaties, ar autobusiem viņus ved sniegotā stepē un sit, sit. Neceļas, ne bū, ne bē.

Sit mani pulkstens tik stipri, ka nesadzīst. Stokholmā krogos spēlē. Beidzinā šonakt trīs.

Pulkstens sit Ķīnu, lūdzos: "Nesit!" Desmit. Pulkstens sit Ķīnu, līdz man pusnakts uznāk. Vaid vēl, tagad jau klusāk.

Pulkstens sit Ķīnu. Mirsti šodien, es rīt. Negrib mirt. Mirkļi mokās, bet rīt: četri.

Pulkstens sit cietuma jundu pa slieci, nē, tas bij tikai murgs. Pieci.

Saulstariem pretī mostas kalni, tuksneši, asinīs iela. Beidzinā seši. Nošāva mani vēl agrāk pēc Beidzinas laika. Maņdzūrijā mostas ezeri, mostas taiga.

Piedodiet jūs, kas neesat. Novembra nakts, tumšs kā peklē. Klausos, visur pulksteņi Rīgu meklē.

1989, Stokholma, Rīga

1989, STOKHOLMA

Laiks šovasar
vairs vecās sliedēs neiet
zied jasmīns maijā
saule nemaz neriet
gar Ziemeļi kā sarkans putns svaidās

Kurš baidās?

Laiks bažās un gaidās

Atkal Virza
virza, jā atkal virza
asaru lāses pār
(cita jau!)
puikas vaigu
Laiku pieminiet!
Miniet šo Laiku
vairs tāda otra nebūs

ne mūs

Laiks apiritējis
Krievija atkal lūdz pulcēties Taurijas pili
Satversmes sapulci

nāciet nomērdētie nošautie Krievijas tautu likumdevēji
lemiet pār mums
eseri mazinieki lielnieki kadeti trudoviki zemstes ārsti popi un
tatāru tautskolotāji
nāciet no kaulu bedrēm un birzušām avižlapām gadsimts sāk
raukties badā mirušo miljoni nāk pie Tevis, raug, Dies

celieties dažnaki celieties musavatisti no saviem kapiem Solovku
salās kur gulējāt visbeidzot samierināti
uguns atkal nu jultos
celieties kulaku miljoni nav kam art zemi
celieties miljoni badā nomērdēto ukraiņu kazahu celieties apšau-
tās turkmēņu dzimtas izkautie uzbeku pagasti celieties
mironu miljoni celieties nāciet uz Pēterpili

Sekundes lempīgas kā metri

šonakt trīs

(Rīgā četri)

klus Ārlandas lidlauks

nāc, lēksim pār laikabedri

četrdesmit minūtes lidlaiks

starp Ārlandu un Šampēteri

nāc, ķersimies Laika saknē

šonakt Laiks plaknē

nāc, Laiku roko

Ak, nē

vai nedzirdi to, ko

latvieši nākotnēs joko?

Lai sajustu kas ir Laiks

mēnesi sēdēju viens pie loga šērmalī skatījos laivās

divi vai četri putni šērā uz akmens

kaut paliktu ilgāk kaut neceltos spārnos

Citreiz, ja nakts ir skaidra, var dzirdēt

pāris gadu desmitus uz priekšu un atpakaļ

ko tie tur priekšā runā nesapratu ne vārda

nezkādēļ likās

tonis atkal bij pārmetošs

Laiks viss tavš
Dievs viens pats
nu, ko tu klusē

vai neaptrūks dūšas
ja Laiks atkal stās pusē?

1989, Stokholma, Rīga

BERLĪNE

Uz kāda pamata viss šitas balstījās?

Ne tanku, ne raķešu nav kļuvis mazāk.
Pestītājs otrreiz nav nācis. Amerikāņi nav
draudējuši, zeme nav atvērusies. Šķīvīši
te nav sēdušies.

Iesirmie biedru kungi savos kabinetos.

Skriet, rokās sadoties un ādamdēlus spē-
lēt, un bučoties, un kliegt, un laimes vē-
lēt, miegt acis ciet un neticēt un prasīt, vai
ir tas sapnis: Laiks, ko nevar pazīt?!

Cik lieliski piestāv šīs dziesmas, šīs sal-
kanās frāzes un asaras,
jo tauta ir uzvarējusi.

1989, Rīga

ANDREJA IRBES MOTĪVS

Acenes bija pazudušas, tikmēr
grāmatā stāstīja zviedrs,
ka mēs esam Sietiņa vienaudži.

Vasara bija karsta kā Kastīlija
Latvijas laiks pierietēja
Maskavas laiks apstājās
Ciparnīca krita kā Bastīlija

Daugavpils grandēja kā Vandeja
Kalendāra nemiers
pārņēma i tos aizmāršīgākos

Acenes neatradās,
grāmatā apklusā zviedrs;
maiņa vaboles solaici,
sataisies pārvērtībai.

1990, Stokholma

FIDELS SAPNĪ

Ja ledusskapim būtu spārni.
Ja studenti Beidzinā prasītu sociālismu.
Ja Parīzē uzceltu giljotīnu.

Kadafi runā ar Dievu tuksnesī.
Kam lai es prasū.

Proletariāts nocirpis Marksam bārdū,
Nu latviešu strēlnieki dezertē.

Kapeiku miljonārs Kremli taisās uz putēšanu.

Ja mēs vēlreiz uzkāptu Sjerramaestrā, visa tauta un pionieri.

1990, Tšerna

ZIŅU PIENESĒJU AIZSTĀVĪBAI

Viņi cēla uz klints.

Viņi neļāvās purva gunīm, viņi nodeva purvu.

Viņi neļāva pagātnei valdīt pār acīmredzamo,

Viņi zināja droši: nav dieva.

Jādzīvo i pie krieva.

Kā mēs visi, tāpat viņi sargājās no ziņu pienesējiem, jā, kā smeļies.

Viņi visi cieta no savu situāciju divdomīguma,

Tāču ārstējās dažādi.

Šis sevi identificēja ar grupu, sirsnīgs, melīgs visusapratējs, dzi-
vei tāds nebūtu tik un tā derīgs.

Tas identificējās ar varu un tēloja lielu vīru: Ss! —

Precīzs un efektīvs. Imunitāte nerodas. Viņa īpašības noderēs ka-
pitālisma celtniecībā, lojālitate firmai

Ir tikums. Laid mani pirmo!

T. s. neziņošana vairāk piedien viduslaikiem un vidusskolēniem,

Jā, kā smeļies, lielo firmu laikmets tik sākas.

Tagad dažiem ir nepatikšanas.

Viņiem pietrūka paredzes spējas, tā sacīt, un gluži hronogrāfiska
mēroga,

Tāču cilvēks nav mūžīgs.

Nu, kurš ir tik dūšīgs?

Kas bijis, bijis. Ceturtdien esot lijis.

Mēs nezinām, kādas situācijas gaida nākotnē, kā smeļies, nē!

1990, Tšerna

ŠŅORZĀBAKI

Gudra cilvēka nelaime: nespēja izšķirties! "Nu, vai man šķirties?" Pilns "Mercedes"s ar vīnu un medniekdesām, ko tu sirdies. Nodila zoles un riepas... Cik zem-apziņā zandāļu krājies, viss noderēja! Vai nepārgājies, nepārlidojies? Viņi renovēja norvēģim māju, nodokli nemaksāja, viņi sūtīja paku, viens nositās Holandē, otrs nevar vairs atrast jaku. O, o, Eiropa. Jau (past)markas krādams tu biji te, un sešatā bungodams jādams. Karalieni tu redzēji. Taupi vācmarkas, velc tik kājā, ja tie pas. Izput šogad dziesmusvētki, velti zied liepas. Tu nostiprinājies savos ieskatos, neticībā un deficitā, gudrs kā čūska, tak atkal tik pliks kā Ādams; neapstrīdams kā Nostradams, — pusgadu Zviedrijā nostrādādam.

1990, Rīga

ARHETIPS

Atkal dati palika nenostiprināti, pamati jāmeklē esības sīkajos kambaros, tikmēr ekrānā dīki virpuļo veidi,

ielaužas neapjaustajā, kļūst par saikni ar Kurzemi. Tūkstoš saka no aizlaika: Godā drēbi, meitiņ!

Jo sabiedrības dāma lāpa zeķi, kaut saraksti nesastādīti, cīņa neizcīnīta, Eiropa nelāpīta.

Un deg kā tāds likteņu musturis spuldzē uzava nolāpīta.

Kurp, kurp, dzīve, stiepies, kā polis saka, po kažzieli?

Baltām un pelēkām rokām no Kurzemes sniedzas meitu un māšu veļi.

Vecāmamma no alkšņu lapām: milē lietiņas, Vilmiņ! — basu veļu saimes

staigā ap tūkstošgadīgu pavedienu, tie jārespektē. Bet varbūt ņemt aizmest?

Kurp, kurp, dzija, stiepies? Blēdamas avis barā,

baltas, melnas gar baznīcu, garām kapiem. Divi puīši iet karā.

1990, Gēteborga, Rīga

* TRIKS

Tur nākotne, kur gaisos
Es putniem līdzī maisos
Bet vēsture, o, silta
Zem Gēteborgas tilta
Iet mēneši (bet augstu
Man nenasniegt ar plaukstu)
Viens ierauga šīs dzejas
No nākotnes; viņš smejas
Par mani, jums, — bet vēlē
Lai uzvaram šai spēlē
(Dinēvičs Valdis? Ei nu!
Viņš neveiks Jāni Šteinu!)
... O! visās laika spraugās
No nākotnes kāds raugās
Kas šo tā sajūsmina?
Viņš taču iepriekš zina...
Es acīm tvēru kāri
Es ielai metos pāri
No nākotnes viens sauca
Un mani nesabrauca

1990, Gēteborga

*

Pustrīs pēc Rīgas časa
Man mēle staigā basa

Rīts, nu es tava rasa
Un asins lāse asa

Ak, dziļais kuģi "Vasa"
Jasā, vēl Rīga sasa

Laiks, vai mēs Tava vasa
Pusčetri? – Jūda prasa

1990

PRIEKŠ

Te lakstīgala nesēdās
Bet bērni ilgi nebēdās

Prieks, gulgo tālēs zalgotās!
Mēs iesim, bērni, golgatās

Mums jāraujas kā nēģeriem
No jāņiem līdz pat lēģeriem

Trīs miķelistēs notuļās
Mēs iesim, bērni, rotaļās

Mēs lietavās jau dietavās
Mēs iesiem, bērni, lietuvās

Tur putns pāri nelaidās
Bet mazi bērni nebaidās

1990, Gēteborga, Rīga

MURGS

Auksti pirksti gar rīkli,
auksti gar elkoņiem tikli,

smīn un par vergiem notur.
Sūtīt Kainu, lai nodur?

Grābstās gar pasaules virām.
Vienreiz mēs te jau mirām.

Nometīs kruķi un atzīs:
suns es biju, ne gadsimts.

13.01.1991, Rīga

*

Bēni, zālītē neskrieniet

Cīrulis visu zin

Cīrulim visu laiku bail

Ka olas nesamin

Bēni, avenes nelasiet

Avenēs odze iet

Bēni, brūklenes nemīdiet

Čiekurus neplūciet

Bēni, Ļizočkai nesitiet

Ļizočka nesaprot

Ļizočka krieviski nerunā

Latviski nesaprot

Bēni, sniegavīrs izkusīs

Pazemē aiztecēs

Bēni, degunus noslaukiet

Stāvēsim klusēsīm mēs

1992

MEKLĒJOT ANDRI SLAPIŅU

Jā, viņš atbrauc vējkamanās, izviļ ceļu:
pa zariem augšup pie gariem, pa saknēm
pie jutējiem lejā.

Ei! Panāc iespļauj man sejā; uj!

Dulls dēls, noķers garu un dzīs to (mēs
viņam neparādijām īsto). Uj!

Redzu, nošauts guļ nākamā ziemā pie
savas būdas savā ciemā, ņem paskaties
ugunī! viņam nav apkārt sargātāja — diez,
vai tu atskārt? es viņam divreiz apvilku
loku, kur palika? Dod paost roku! Uj!

Jā, esmu bijis, ceļu minu: te! — te!

— tur! — turp! — turpat! tālāk zinu, uj.

Nē, viņš tevi neatceras. Ne savas abas
sievas, ne būdu. Viņš nepazīst mani, kad
saodis pienāku jūtu. Viņi tur paši apprecas. Uj.

Tagad ej.

Viss. Tfuj!

1992, Rīga

ILGĀS ATVADAS NO PIEMINEKĻA

Čalīt, celies! velns, vai sašūpojās? velns,
priekšgaitā neiet, turi glāzi, nē, es lūdzu
man neliet, pusčetri no rīta jau, nokāp no
kājas, tu neliet, bet janvārī — ai, asinsgarša
prastā! tu biji kāts, bet nakts bij karogs
mastā; ap jums, kas paši sevis neizbijās,
no mutes garaiņi, no uguns dūmi vijās,
tas bij šoziem. Operātors smējās. Kāds re-
dzējis, kā ap to iezīmējās jau viegla ēna.
Videoieraksts rāda, ka paceļas ap viņu
gaisma kāda, jau pusseši, debess vēl mellē,
es pūlī, es pilī, es villā, es pillā, es tik vālē,
es Plzeņā, Polijā, Pālē, vienalga tu tālē! es
ballē, es hallē, es cellē, ai, es — lellē, de-
bess gailīt, vai tad Leņins jau ellē?

1991, Rīga

LAIKS

I

Viļ ierastā mājienu rotaļa, citus tur rāda, ne mūs, tā nav luga, tas ir taisnība beidzot, aplausu arī nebūs. Pazaudē jēgu nianse liegā starp liegto un ļauto; un jūs, b. Bluka, ārā negaida auto.

Ei, jā — grimētāji un rīmētāji, sūdz- un lūdzēji, rindā gaidītāji, lietā liceji, kliegzēji, mēdzēji, jēdzēji, bēdzēji, liedzēji, laureāti, čapstinātāji, plaušķinātāji, nedrīkstētājiem — un jūs, b.b. Gori vai Mori — ko jums šobrīd lai dod. Ei, tu — platā Sibīrija! Ei, tielīgie lauķi, pus-trakās tantes, neskuvušies veči, kas nomirāt nesagaidot

... Viņi netika līdz tai vietai, kad nāk nocirstu pirkstu un kas zin, vai dzīs tam; vairāk reiz Antiņš man teicis: bail katru reiz, ka rūnīs pa īstam.

Aktieri saloka žestus, noglabā runas un zin tās, nolec no rampas, sasēžas priekšējās rindās, uz pakāpieniem, cits klēpī citam. Sirds te pat netāl, auss gaida dzelzi sitam.

Slaidās ciskas izceļ no stikla šķirsta, sakārto tērpu. Visa tumsa, visa klususī zāle, viss — nu pabeigtais! — gadsimts, viss stars.

1992

II

Savu brāļu smagajā elpā dauzos, traks tu, sapni. Murgs, es pamodies tevī lauzos.

Sižets Tomasam Mannam, ne Rainim: Republika, patverta nāvē kā studente jauna. Debess pār Meža kapiem svečugunīs droša, ne baiļu sirdīs, ne kauna. Spožā liesmele plika piesegta salīgiem pirkstiem. Sakta zagta! Piga! Republika deg sauļā ik Jurim, ik Jānim.

Bet kad dod, tad jāņem: tu vari, piemēram, žīdus uz staciju dzīt vai rediģēt "Tēviju", vest uz staciju budžus, zvanīt CK'ai vai čekai, komponēt komjaunatnei, gaidīt komunismu, pensiju, prēmiju, nosodīt neitronbumbu, štrunts, čura, šjura, čal, lej zemē, šauj čalmotos babajus Afgānistānā — tava Latvija pastarpināta "Atpūtā" plānā, paturpināta dziesmu zemē, lielvāržu zemē, dejzemē...

Un uzreiz sametās brāļu kulstīgās mēles: Jāzeps dzīvs, Jāzeps Lejzemē.

1992

III

Enģelis Miķelis izraujas ellei un uzspurdz gaisā. Zagto biķeri atradīs tava ēzeļa maisā, brāl. Es gribu tev palīdzēt nest daļu, kas tevi baiļos. CK instruktore, kurp diet gribat novada brunčos daiļos? Daiļā, viņš grib jums vaicāt, ko tad sacīja Aivars Goris, bet jūs nedzirdat viņu, jo atkal sāk dziedāt koris. Draugs, kas tu nodevi draudzeni, mācītāj, kas tu draudzi: o, nekas jau nav noticis, tādi jūs Dievam daudzi, saviem kalpiem Viņš noteicis, ka būs sudrabu tērēt — jūs sveces liesmiņu glabājāt, Dievs nemēdz ko vairāk cerēt.

1992

IV

Svece iznesta gaismā. Ai, kā stāv mākoņi debesīs, lāses dreb za-
ros, tālas balsis gaisos, putni stāv baros, putni stāv. Vairākus gadus
oda pēc piemīztām drēbēm, to varēja paciest, nu sāk gurnos un de-
gunos drebēt. Piedod man didaktiskos, tik burtiskos atbilstumus,
es nebaidos, ka var nopūst, tagad degs, kaut visaugstākā priede no-
lūst: tak to sveci tu neredzēsi nekad, nemūžam, ja tik sapnī. Mēs
gaidām tevi mājās. Ikdienu kņud katram degunā. Kāds neticams
stāsts ir beidzies, kāda izrāde sākas un apnīk.

1991

Tevi gaidot laiks joņos ap mani, līdz nostās. Karstās jūlija naktis logā siciņas grozās. Nāc projicē manī laiku, tu redzēsi tur, kā nedēļas, dienas, stundas sablīv mirklī kā murgā. Blenzt Vērmanes lauvās kā jauna mēmuma mūzās, ost kūdrainos mežus? kāds kvēpina Kādam un lūdzas? Es tevi pazaudēju, tikko tu atlidoji, mums uzdvesa karsts šis bruģis, bet mūsu nebij šie soļi, Rīga sava — to mūsu leģenda neviņ. Nāk neesīgs, neaizstāvams: tā visa it nemaz nebij? Gaist izesmes jūsme, sarkst lepnā netiklība, zūd leksiskā daudzdievība, nīkst vārdnīcu harēms, irst daudz sološā daudzsievība, konjugācijas klus, tu nedzirdi mani, te runā bruģis, ņaud kaķis, liepās šūpojas zvani. Kad karsta Rīga ņem ziež sevi tavos matos, es nevaru pastiept roku, apstulbis atstumts skatos, kā tevi atvažo, atdrātē, atmotivē, atmotīvo no manis, kas laiku nemāk un mūsu pagātnē dzīvo. Rīgas skolniece tevī aizmirst mani un bīstas no manām acīm, grib citas, kas veras un mirkšķina īstas. Kad Dzintaru panelī mūzikai piedegot kūšās ķeltu dieves zaļās un mēļās kūšās, lielvāržu rakstiem uz platajiem pupiem un pleciem, es klusēšu tev taisni matos, jo vārdi nu visi par veciem. Mani iesauc un iezābako tukšumam, tur jāsoļo, jāklausa, jānīst. Laiks atpin un atpis tevi man, atpestī tevi manis.

1992, Rīga

ATCĀDĀNĀJĀMS

Ar šo grāmatu sākas jauns izdevumu sērijas
cikls.

Pirmās izdevuma sērijas grāmatas
tāpat kā šīs grāmatas, ir raksturotas ar
sīkatiem un precīzi.

Dzejoļi no izlases
Kukaiņu soļi

(1994)

Šīs grāmatas izdevums ir raksturots ar
sīkatiem un precīzi. Šīs grāmatas izdevums
ir raksturots ar sīkatiem un precīzi. Šīs
grāmatas izdevums ir raksturots ar sīkatiem
un precīzi. Šīs grāmatas izdevums ir
raksturots ar sīkatiem un precīzi.

Šīs grāmatas izdevums ir raksturots ar
sīkatiem un precīzi. Šīs grāmatas izdevums
ir raksturots ar sīkatiem un precīzi. Šīs
grāmatas izdevums ir raksturots ar sīkatiem
un precīzi.

1994

ATGĀDINĀJUMS

Atceries atceries atceries pa mēnesi staigādams.

Putnus biedēdams puķes mīdīdams kalnā uzlēkdams lejā lidodams mani sastapdams kaklu staipīdams atceries pa mēnesi staigādams.

Mēness rietā pabučoties rītā auties karā doties mēnesnīcā sardzei auties iet uz lodēm neuzrauties jā tas ties nē nē tas nav ties mēness Nicā! sapņiem ļauties atceries Žilu Vernu kādās jūrās tas brauc varbūt uz mēness būs nav nekā Klondaiku atceries kur nu vairs Ziemeļu zelts Eiropu atceries Francija lejā staigā koka tupelēs mēness putekļus brien Linkolnu atceries Linkolns uz mēnesi raugās viltīgu domu viņš domā vairākas pēdas zem zemes.

Ei, galvu atgāzdams muti pavērdams dzīlē apskurbdams tālē atskurbdams atceries atceries atceries atceries galvu uz leju staigādams.

1971

MIERIELAS ROMANCE

Pumpurs rāpos pa melnu zaru
Šķitīsiet manifestējamies garu

Eņģeļi kapos skūpstīsies ūsām
Liksies jums ka jau pazeme kūšā

Pavasaris melos jums acīs
Tik aiz muguras taisnību sacīs

1983

AMPFLIKĀCIJA

O, kā lai IDEO-mājos
To tevi, kas te mājos

O, kā lai uzrunāju?
Redz, es ar roku māju.

Bet kauns man skaļi prasīt
Brāl, vai tu māki lasīt?

Brāl, vai tu tici Dievam?
Tu tici draugu sievām?

Vai, pamodies no rītiem
Tu esi taisns pret žīdiem?

Tev gribu klusēt patiešs.
Brāl, pacel galvu, skaties,

Ja vērts šo tavu pūļu
Es, kas ar trijām guļu.

1988

ARTIFICIAL LIGHTS

1. The first light is the candle.

2. The second light is the lamp.

3. The third light is the gas.

4. The fourth light is the electricity.

5. The fifth light is the sun.

6. The sixth light is the moon.

7. The seventh light is the stars.

8. The eighth light is the fire.

9. The ninth light is the water.

10. The tenth light is the earth.

11. The eleventh light is the air.

12. The twelfth light is the sky.

13. The thirteenth light is the sea.

14. The fourteenth light is the land.

PASAKIJA

Kurijė ir laisvė.

Kurijėnė kartą buvo pabėgusi.

Kas?

Ir visi padarė, kaip ir ji.

Šiandien visi yra laisvi, kaip ir ji.

Dzejoļi no izlases

Dzeja

(1995)

Mūsdienās ir ļoti skaņi.

Kurijēnē ir ļoti skaņi. Kurijēnē ir ļoti skaņi.

Šiandien ir ļoti skaņi. Šiandien ir ļoti skaņi.

Šiandien ir ļoti skaņi. Šiandien ir ļoti skaņi.

Šiandien ir ļoti skaņi. Šiandien ir ļoti skaņi.

Šiandien ir ļoti skaņi. Šiandien ir ļoti skaņi.

Šiandien ir ļoti skaņi. Šiandien ir ļoti skaņi.

Šiandien ir ļoti skaņi. Šiandien ir ļoti skaņi.

Kurijēnē ir ļoti skaņi. Kurijēnē ir ļoti skaņi.

Šiandien ir ļoti skaņi.

Šiandien ir ļoti skaņi.

Šiandien ir ļoti skaņi.

Šiandien ir ļoti skaņi. Šiandien ir ļoti skaņi.

Šiandien ir ļoti skaņi. Šiandien ir ļoti skaņi.

Šiandien ir ļoti skaņi. Šiandien ir ļoti skaņi.

Šiandien ir ļoti skaņi. Šiandien ir ļoti skaņi.

Šiandien ir ļoti skaņi. Šiandien ir ļoti skaņi.

Šiandien ir ļoti skaņi. Šiandien ir ļoti skaņi.

Šiandien ir ļoti skaņi. Šiandien ir ļoti skaņi.

Šiandien ir ļoti skaņi. Šiandien ir ļoti skaņi.

Šiandien ir ļoti skaņi. Šiandien ir ļoti skaņi.

Dzefoji no ixisee

Dzeja

(1993)

PASACIŅA

Ķēniņš ir labā omā.

Ķēniņam kaut kas ir padomā.

Kas?

Ir tam paslēpts tērpa krokās

Kāravkalps ar kokli rokās. Un ķēniņš met kārti galdā. Ķēniņš grib, lai viņam paglaimo. Kurš ķēniņš tad to negrib? Kāravkalps pasmejas, atglauž no pieres matus un ņem kokli:

“Lielais ķēniņš ratos kratās,

Mazais ķēniņš virsū skatās.”

Ķēniņš nekā nesaprot. “Varbūt tu esi slimis?” — ķēniņš prasa. “Nē? Nu tad dziedī taču par manu varonību un manu bagātību, par manām pilīm un manu cēlsirdību, par maniem senčiem un manu žēlsirdību.” Kāravkalps klusē. “Vai tad tev nekas vairs prātā nenāk?”

Kāravkalps ņem kokli: “Nenāk.

Lielais ķēniņš vārtās cisās,

Mazais ķēniņš

Ij to nemāk.”

Ķēniņš nobāl un tumši piesarkst. Ai, kāravkalp, nu tava pēdējā stundiņa ir klāt. Bet vēl tu vari glābties. Ķēniņam kauns no svešzemju viesiem. “Tu laikam viņa skurbulī muldi,” — viņš saka. “Dziedi par zobeniem un pīķiem, un mūsu ienaidnieku liķiem! — Nu, dziedāsi?”

Bet kāravkalpam šodien cita dziesmiņa prātā. Tiesa, nav jau ne no garajām, ne

veiklajām — bet pirmo reizi paša sace-
rēta. Kāravkalps ņem kokli: “Nē.

Lielais ķēniņš tup uz lauka,
Mazais ķēniņš
Ehehē...”

Ķēniņš saka: “Tiksi kārts, nelietīgā spēļu
kārts. Sauciet bendi!”

Nu, pasaciņa, staigā vesela. Kāp vilcienā,
brauc uz Stendi.

1967

VASARAS LIETUS

I

Tas lietus kas pa pasauli klaiņo
Tas lietus kas pa dārzu bradā
Tas lietus kas aiz loga mīņājas
Tas vasaras lietus
Lai ienāk istabā.
Atver logu lai istabā ienāk vasaras lietus
Un reizē ar viņu
Tā pavadoņi
Smaržas.

Bruģa smarža kuģa smarža zemes
smarža namu smarža parku smarža arku
smarža rāceņu smarža plāceņu garša
dūmu smarža krūmu smarža priežu
smarža biešu smarža nātru smarža ātruma
un lēnuma smarža saules smarža ēnu
smarža karpu smarža arbūzu smarža —
vesela barža.

Ņujorkas Majorkas un Jorkas Vidusjū-
ras un Singapūras Rostokas Vladivosto-
kas Stambulas un Džambulas Sahalīnas
un Ķīnas visdažādākās smaržas

Ir vasaras lietum azotē.

Un viena asa smarža kas pūst.

Tā ir asiņu.

II

Ienāc istabā vasaras lietu
Un noskalo asinis no sienām.
Līsti kā tu liji pār neaizbērtām un aiz-
bērtām bedrēm.

Līsti vasaras lietus līsti
Un noskalo tās pūstošās asinis.
Noskalo no mežiem un no ielas bruģa.
Un no tās sejas kuru es tikko iedomājos.
Un no tās otrās kuru nevaru.
Un no meitenes bedrē.
Un no grāmatas lapām.
Un no alkšņa lapām.
Un no karavīra piedurknes.
Noskalo no Latvijas un no manis.

III

Vasaras lietus līst un Jānis ar Juri šauj
žīdus mežmalā.

Katram ir tikai viena plinte bet žīdu
vesels bars.

Stobri jau sāk čūkstēt bet žīdi nāk un
nāk.

Un pāiet divdesmit gadu un divdesmit
pieci un atkal ir Jānis un Juris un dzied to
dziesmu un kad vasaras lietus līst es eju
klāt un lieku pa purnu.

IV

Daļu manas tautas nošāva un ieraka
zemē lai pūst un es biju mātei klēpī un
nevarēju aizstāvēt.

Ebrejus nošāva viņi bija dzimuši mūsu
zemē viņi saprata latviski kopā ar latvie-
šiem dienestā gāja tā zeme viņiem piede-
rēja tāpat kā mums.

Daļa manas tautas guļ Biķernieku bed-
rēs un citās bedrēs no Liepājas līdz Dau-
gavpilij (par ko?)

Par ko par ko par ko?

Par ko velns nosprāgstiet riebekļi kropli
suņi maukas cūkas sakiet par ko?

Par to ka avīzi šķīra uz kreiso pusi?

Par to ka uz sinagogu gāja?

Par to ka mati sprogaini?

Ā!

Ak par to ka pēc ķiplokiem oda?

Ak par to ka deguns bija līks ak par to
ka bode sestdien ciet?

Ak par to ka židiski vervelēja?

Kāpēc manis vēl nav cirvis guļ ķēķī pie
plīts kādēļ tu paliec dzīvs dodiet man cirvi
ak Dievs kādēļ manis vēl nav.

(Jānis apžāvējas pie plīts un aiziet.)

V

Kur latviešu Dievs bija
Kad vasaras lietus lija?

VI

Lietus list un ož pēc Nikozijas.
Lietus list un ož pēc Nigērijas.
Pēc asinīm ož kad lietus list.
Un tāpēc.
Kas tajā zemē ir dzimis tas ir latvietis.
Kas ar mani skolā iet tas ir latvietis.
Kas to valodu saprot tas ir latvietis.
Kas tās pilsētas ceļ tas ir latvietis.
Kas tos laukus ar tas ir latvietis.
Un ja tu saki nē nav es tev eju klāt un
lieku pa purnu kamēr par vēlu nav.

1967

STĀVOKLIS PROZĀ
UZ 1979. G. FEBRUĀRI

Izrādās, saslapušas
Gan vices, gan vides, gan venes;
Urbi et orbi
Šļakstās ūdens no renes.

Kā uzvilks, takti
Sit sistumā dzenis;
Pistumā Žanis, vīstumā Tenis,
Dzistumā senis.

Gan nakte, gan diena.
Spīd saule un mēness.
Vilciens uz riņķi.
Klaudz, klaudz, šurp turp nenes.

1979

*

Tava α kā delmu valgs
Tak tev padusē žvirbli lēkā
X un **Y** tik mājiens smalks
kaklā, kaklā tev jauna Ω
dodies dillēs kā Rokpelnis mēdz
klausies Millē vai lūkojies Dellē
re, kur ar krītu stāv uzzīmēts
kā tev vietu sataisa ellē
šoziem sapnī nāk pūces brēc
nākamvasar nāks bumbas rēks
tikmēr uz tāfeles aizmālēts
kur tagad **X**, kur **Y**

1989

*

Auksti pirksti gar rīkli,
auksti ap elkoņiem tikli,

smīn un par vergiem notur.
Sūtīt Kainu, lai nodur?

Grābstās gar pasaules virām.
Vienreiz mēs te jau mirām.

Nometīs kruķi un atzīs:
suns es biju, ne gadsimts.

1991

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

1881

1882

DIAGNOZE

Neatkarīgi no tā, vai ir

tas, kas ir jānoskaidro.

Uzdevums ir jānoskaidro

un jānoskaidro.

Nozagtie velosipēdi

(1999)

Lasītāja uzdevums ir jānoskaidro

un jānoskaidro.

1999. gada 1. ceturksnis

Anketa Nr. 1999

Mozaikie vėlospėdi

(1991)

DIAGNOZE

Nu no ugunīgām ārēm
Tec uz Hiumu un Sārem—

U, uz dzimtām vilku vālēm
Nu no geizeriem un gālēm

Tu no Holandes, šīs peļķes
Palaid asinis, šīs neļķes

Laid šīs apvītušās tulpes
Rīgup, Cēsup, sen jau stulbs es

1994, Reikjavīka

Amsterdama, 1994

TROĻĻA SAKARĀ. LEONAM BRIEDIM

I. NAKTS

Regas klāt kā dziļas dunīgas žegas: pa buslogu pamanu Briedi ar gaišelfiem puslokā dejam. Ei, sveiks! — tad re, kur tu velno un dievzodz? tad mēs abi mājās? — Tam Ganību dambī paskrēju garām un Baronielā, bet nu redzu skaidri: puszirgs pusvecpūsis — kā pusnakts, tā pusdievs (Piedņestras Republikā viņa bilde ārā pie stacijas stendā, pie dūzenes, mīzenes tirgū un alus bārā — “Tos meklē” — jā — Pēteris Cedriņš sapnī bij tur, viņš stāsta) pus pasaules piekļiedz, kaut klusu; tad Odina osi pieliec, paskrubina, pus Eddas deldē, pus Dantes no pudeles nolej, o, datnieka dullskaitļi nodziest, viņš tak nemelo, nenožēlo ne mirkli, ne mūžību nosviest, pusi nakts nodej, kur ieži zem plikpēdām kvēlo, novēlo, notēlo, mēļo, čabošas debesis paklāj, elles parok, izklāj valstis, izauļo jūras, vaļus un klinšradzes izjāj, tad slauka tāfeli melnu: no nullskaitļa! esība, noeļ! — visu nosmej, noraud, nozaudē, atdod — modies ķer roku blakus — ir! Uzliek acenes, skatās — katrurīt atrod. Cik tas ilgs, diez? Nieks liekas neatmosies — bail most un neatrast.

Viennakt ņem atkal nozaudē. Rītā ķer blakus — nav!.. Viņš rikšo pa Rīgu un Rio, viņš paelš klausulē, viņš laikupes pārpeld! viņš nošauts Sestajā gadā, viņš no Huserla lekcijas iznešts, viņš skrien pa istabu: vai papīrkurvis nav izmests?! Starp atskaņām iebāž pirkstu, zem patskaņa palien, ieausās mulsulē (nav!) Tad ņem par akmeni paliek.

1994, Ākureire

II. RĪTS

(Uzaugt par trolli) mēness tūliņ pat rietēs (par akmeni palikt) trallojot joņo debess, tūlīt Austrumceļš ziedēs (no rīta ar pirmajiem saules stariem) rērihzaļš, rērih-zils augšā starp kalnu galiem (es liecinu: nenokrita) nakts ellēs un ezeros salien (no Odina oša zariem tas puisēns, kas patskanī mita — ne lapiņa nenolīka!) viņš gadiem nebij mājās (Dņestrā viņš nenoslīka) viņš partijā neiestājās. Zeliet, dvesnes! nazālās nezāles, usiet! (Nu būs grūtāk.) Mēnesim mākonis uziet. (Klakšķiet, mēles. Tālrupu dvesules, klusiet. Nedarīt to, ko pērk? Ne-pirkt, ko sola un dara? Būt trollim nākam-nakt?) Debesis kaltas no vara, zeme dzelzs. (Tās virsus nav tava skurbuma radīts. Kā ods tu ielīpi gaisā un padīc. Kur lai aprok to grasi, ko viltene nākotne prasa? Nu lēks saule) uzkrita Ziemeļim rasa.

1994, Ākureire

III. DIENA

Trollis grib tagad kļūt cilvēks, ik rītu stīviem zvirgzdaiņiem pirkstiem sapogā kreklu. Ar firmām iet runāt. Elsulē iedveš, krāsu pagalmā norok, papīra rulli nozog. Iet baļķus mizot: žurnālu izdod... Pag. Vai nebij pareizi? Palika nekārots — nenīsts? Viņš atzīst: pušums bij svešs! tas ne sāp, ne dzīst! – Griezies, debes, nāc, nakt! – klieudz prātjukdams trollis Briedis, prātnākdams (sen jau atnācis: sen, sen kopš nošauts pie priedes.)

1994, Ākureire
Amsterdama, 1995

EGEJJŪRA: MĀJASDARBS

Nevaru atzēlt tev, pamūk aiz zvīnām
mēle, manas zilbes te nav, tava zīme, čik,
spēle, debesij nolīkst ass, rūk visap zivi
vieta, laiks tik īss jau, ka ass, zilbēs ietrāpa
lieta, nosmejas augšā Kāds, aprūk ap smilti
selga: padīgs ricinus stāds, tec uz Ninivi,
nelga!

1994, Amsterdama

DZEJNIEKA
JERONĪMA STULPĀNA
ATVADAS

Es jūsu šamanis,
jūsu sniegpulkstenis,
rīta malu samanījis,
šonakt lieks te!

Cik ātri mūžs ira
līdz celmam tiekot,
es jūsu mušmire —
nu melna sniegos

Es jūsu stublājs,
es salms kūlī,
es rāvājs, es dubļājs.
Es jūnijs, jūlijs!

O, debešos augstu
(O, svētdiena, dzirdi!)
Sprūk augustam
pērkons kā pirmdiena

O, mīlu šosauli
ausmā un dzisnā;
izrociet kaulus,
uznesiet komunismā.

1994

*

Cietieties līdz ievām,
rutki, burkān, redīs!

Sūdziet savam Dievam,
maijs jūs neapēdīs.

Lapsa, putns, puķe
man ar skatiem metīs,

atkal tāla skuķe
manu mēli medīs.

Tur, kur visi padus,
praviet, tevi bedīs —

vēl trīs garus gadus
pātars mani vedīs.

1994, Amsterdama

*

Kur meldiņa skaļā?
Vai berzeņi maļā?

Kur baltie meli, teic!
Kur asins zaļā?

Vēl dāļā dāvātājs,
Jau ņēmāji paļā

Jau plūdeņi kūkavā,
Jau dzeņi kaļā

Apstājās mutē vārds,
Es vaļā, es vaļā

1994, Amsterdama

LIEPĀJA

Tu teici, leišu lietus? Vis nevar redzēt rietus; vējš driskā krievu zīdus, nu nevar redzēt rītus; jā, ielas pilnas stūru, bet galā redzam jūru ar kaiju un ar kuģi, mēs — zvirbuļi pa bruģi un meklējam viens otru, un nezin ko nu dotu.

1992

KAZA

Nāc ar uguni pagrabā... Nelaid tupeņus klēti! Vai ir tiesa, vai tas var būt, brīnās, zvaigznājus pētī, ābelīte, ar abuziem! līdz reizei, kastani vecīt (tagad par kaķi: tam tūkstotis jau, tak ne ēniņas acī) tukšos žuburos uzzil rīts, Mārtiņ, tuteņus svēti, o, kaza tik stulba: tu nāc viņu kaut, viņa tev pasaka: "Tēti!"

1995

EREVĀNA, 1988

Cūkžults silda man saraino rikli, roku
nāc klēpī noliec, smagi apaļi auna ragi
man pumpaino kaklu noliec, saule dzalk-
sta no Ararata — cik tad no mūžības
noiets? asinis vēl nav lijušas, kreklis ar
baltvīnu noliets, nāc Operas laukumu pār-
tulko, kas miljoniem papēžu nodiets, ko
tava piemiegtā acs man teic, otra to at-
plesta noliedz.

1995, Amsterdamā

VOLDEMĀRS OZOLS, 1916

Es pie Vanezera (tu līdz, tu līdz) (pie mana ezera) marmorains rīts, man zelta zobens, man balts kumeļš, man pilsētas tic, ganišu Armēniju, zviēgs ērzelis pīts, trauks ērglis saistīts, konjaks nepalīdz, veļu dinamo, rijkurdinamīts, es pasaulu arājs, Lietrauts, Latdzīts, visus spēkus virzīt gar krastu, atroti abas rokas — abas rotas, neviens darbs par prastu, es audzēšu Araratu (i Zilaiskalns, dīdz) tu tici, es ticēšu, gadsimts gulgs, man tulka nevajag — man padots pulks! leģenda, mīts (citādi nevienā grāmatā neatrastu...) Pavēles lido pār ierakumiem, ārprāts, aparāts, drātis sīc, es latvietis krustnesis (tu līdz, tu līdz) tranšejas, iztaisnojieties! trajektorija, līc! nu runās haubices: pusemēnes, nīc! es raudzēšu Armēniju, asins mans vīns.

1995, Amsterdama

MĀCĪTĀJA SIĻĶES VAKARĒDIENS

Ak! es būtos, ka mūsu Kungs tāi saulē pienāks un sacīs — īss bija jūsu pārbaudes laiks, es pametu tik ar aci — kur manas avis? Jā, mūsu Kungs vēl pie krusta! Tik tiešām, mēs skatāties un mums atkal šķiet, ka zem Pontius Pilatus ciešam —

akmens uz kapa! Tak skatieties šai aprīļa naktī tik aukstā, cik maza ir visa zemes lode: to Pestītājs tur vienā plaukstā.

(Kungs! laid nu man, ka necienīgs vecs kalps Tev grēkus sūdzu. No Tavas bezgala žēlsirdības vien Latvijā nomirt lūdzu, bet ja man citād lemts, i tad Tava tā taka, kurp dodos) var gadīties — galā mans kalpības laiks, un viens no jums mani nodos.

Es atkal jums saku: tev nebūs zagti! — Bet, ja tik vien tev spēku, tad zini: tavs mācītājs arī zaga! un es atlaižu tavu grēku.

Nav netīrāka grēka par to, kad vīrs guļ kā sieva ar vīru — tfu! esi nolādēts! — atlaižu tev un ieraugu tevi tīru.

Bet es nevaru atlaist nodevību. Tad lūdzies pats Jēzu Kristu, tik lielas varas man nevar būt! Es nemīlu tevi. Es nīstu!

Saņemiet sirdis! Ir piepildīts: šis ūdens un biskvīts paties, ka ir mūsu Kunga asinis un mūsu Kunga miesa.

1975

Amsterdama, 1995

MULDĒTA BRĒMENE.
LAUMAI ZVIDRIŅAI

No ceriņiem skan mēļas lamas
iet tālāk jūras scanēdamas

jau jasmīnkrūmā divi cīnās
tak nedzird viņu šķindu Ķīnās

vai tas var būt? Jau otrā dienā
tu sagriez kāju zaļā sienā

uz vienas lekdams (o, kā skan tiem!)
steidz darīt vārtus muzikantiem

1989, Brēmene

MAZIE ODISEJI

Kaut grūtu nāvi pelnām,
Mēs stāsim ceļā velnam

Mēs lielu brēku celsim,
Ar lielu spēku velsim

Mēs baltu liesmu kursim,
Ar baltu iesmu dursim

Mēs dzelzi izkveldēsim,
Tam aci izdeldēsim

1990

BULGĀRVĪNS. JURIM VIČAM

(Es saku, Juri — tā nedos Dievs, bet) ja dārdīgās spāres lidos, tici vai ne — mēs kausimies tur, kur mums pasaules vidus, tu smīni caur stikliem un izvērtē, un, protams, tev iznāk mīnus — nu, tici tu man, ne mī, ne žē: i stingeri būs, i mīnas, mirī vai nost, katru nakt tur iet hercoga Jēkaba kuģi, o, aizmirsis Nostradams uzrakstīt, bet mēs kausimies par to bruģi (es saku, es tīcu, nekad vairs, nekad, bet) ja kāpuri rīpos pār parkiem, mēs, dārznieki, skopi ieliesim to, kas ar ir sarkans, Atis Klimovičs var ziņas sniegt, kā smeļ klusušo mutes, šoreiz mēs stāsimies pretī, nu, nieks, nu, nebūsim, tak mums kutēs, o, pasaul, mums nebūs vairs tevis kauns, nāc, Kuveit, Bruxelles, nāc, Brugge, bulgārvīns cauri, nāc, pasaul, oi gvalt, oi, hercog Jēkab kuge.

1995, Amsterdama

*

Vēl pērkons tā kā nieva:

Голандия, вы дура!

Un līgo mākoņsieva

atgal iš Šiaurēs jūros

Nes žurgu zemes rieva

no poldera uz grāvi

un apsīk pērkonlieva

tu slapjš zem liepas stāvi

Tek tālu iela tieva

Vai nepaprasti liksies?

ka tu priekš mūsu Dieva

kluss savās vecās biksēs

1995, Amsterdama

JŪNIJS

Mežgainā Amsterdama man sapnī nāk
un liela: lūk, pacēluši liķi — pat nāve te
nav liela, gaiss niez kā zemes kute un tek
kā šķidra viela, man jau ir pilna mute un
visa mēle miela, no asfalta lien piķis un pie-
ķeras pie liela, zem asfalta guļ pūķis, o,
graciozā iela!

1995

*

Jūs argumentot — es tik klusos, es klausos
puslūp, es svīstu susos, te tusos —
tusojos, tešos, dusos; kustat jūs Vāczemē!
es šeku Drustos, ei, kristos Ikšķilē, krus-
tos rusos, sen jūsmots, jūsots — paslēpos
mūsos, šoziem paslēpot: sniegs Dievs būs
dos, jūs trīs ceturtdaļ, es pusos, atkal viens
gadsimts man plusos, plusos!

1995, Rīga

*

O, Rīga-pīga, kanāls mans Arāls,
padzēros atzišanas, — cik avots anāls! tik
annālēs lūko! — ik skaidrojums banāls,
pirmogs tik Tavāls, tulkojums manāls,
ovālā debess pār ies un samals, lai jau:
gads vēl mums — veidīgs kā māls.

1995, Amsterdama

*

Ar riteni pa Baroneni, gar veco pastu,
sveiks, basais sētniek, asais Daugavgais,
o, amati: kurp tekāt, drēbniek, nažniek,
ķēdniek? o, Slepī Eks(ko atkal sa)per
menti, o, Baltvilk, putnu pētniek, mātniek-
tētniek; tirgus: dod man ogu, laucniek-lēt-
niek! ar riteni gar Saeimu: čau, blēdniek!
Jūlijs — dzīres: ved mūs, brunču svētniek,
dej, plaukstniek-pēdniek, sēsties, dzērniek-
ēdniek, o, daralu, ko maisa piebaldzēns!
Te paliek uzreiz kluss — kā dzimtu tau-
tasdziesma; smeļies, bēdniek: nāk gaišās
drānās jauni ļaudis, sit cimboles, sauc:
"Barons! Krišna Barons!"

1995, Amsterdama

TEKSTA PROCESORI

Kaut kur ņem ieraksties: kā saulē ve-
ries: dedz, širmi, zviedz, sirni, bēdz, ķirmi,
burt, beries, nebūs vairs apklušanas, iepuls,
ķeries, vāries, mel, brāl, manī veries! mēl,
kut, vārd, speries, vaļai, valod! mut, veries,
te tava stepe, šajai lauks, pļauj zaļu — te
izaugs. Apsīka izpulss, vēl ikonā ceries.
Nē, gailis nedziedās, suns neries.

1995

*

Pagātnes laiki aizmigs
Kas tavus burtus aiztikis?

Puslīdz ciešamā kārtā
Rosies kniešamā vārdā

Uzvelc burtu — vai skrāpēs?
Varbūt nākotne sāpēs

Cisās modināts klausies
Gramatika, vēl kausies?

Jādzimst vēlreiz vārds vārdā
Pāri darāmā kārtā

1996

BIZNESS

Vai tu ābolus mizo?

Latvieši nes un bizo

Nē, es graužu ar serdi

Tādēļ nereizē perdi

Kungs, pie rokas ņem aizved!

Labāk iekod un aizmet

1996

BANGAINIE SEPTINDESMITIE

(Guļ Rokpelnis) mēs Engelsielā dzērām ar Astru Milli un to vienu, Viļonkulis (friču laikā preses priekšnieks, Potsdamā — ministrs, tagad naktssargs) mauc galvā tējcepuri par tiāru, tad viņu iesvētījām par muļķu pāvestu (guļ Rokpelnis) tā viena teica: Uldi, tā uz mani neskaties — es iemīlēšos, plate plīsa, kad Kunnošs uzsēdās, bet pats tik smaida, uzreiz atnāk divi zolji, tai vienai čomi, letiņi, tepat pie Rīgas krieivos (guļ Rokpelnis) es saku: doma kā Roma, rio, veči rindā ģimjus sienā rokas uz priekšu bikšu kules uz āru jūs zēni izkomandē tad sāk pratināt tad uzceļ Rokpelni! — tas trūcies no aizēsīgā sapņa, nīgri aiz čupras celts no gadsimta ver nāvās iepelēkās acis: “Ko? Krievi Rīgā?”

1996

DIENASGRĀMATAS NERAKSTĪŠANAI

Tos puteņus pats pievārdoju — vienalga netiek slēpot, sēžu sestā stāvā un sapņoju par Stambulu un Prāgu, kāja sāp no paša rīta, es šķirstu, kā viens gāja un balsi dzirdēja, tur tālāk aprakstītas tā abas nāves un pavasaris. Islandē vēl tumsa, i zvanīt negribas — un dārgi. Pa dullielu man pretim trīs TB meitenes pret pilsoņdošanu — sniedz skrejlapu — “bet mēs jau zinām, jūs jau parakstijāt!” Saku: “nē! Vēl daudzus atrunāju!” — Tās uzmet drošās lūpas un novēršas, un tik nu bija. No paša rīta uzacs niez un galva riebjas, ķēķī pa radio no Viļņus kaut ko svin leiši, febrāls briesmīgs mēness.

1996

ULŽA LEINERTA
ADRESE

Liela nākotne stāv
Rūti un sajūk pasti

Tāda kā zīle nāk
Rītos ar pāva asti

B–ismi–l–Lāhi Rahmān
Želīgā Dieva vārdā

Viņējā rūtī man
Sadeg saulīte sārtā

Marta nakts sniegā mell
Un mēs abi vairs neesam

Kā man tā rubļa žēl
Ko es tev teicu neesam

1996

PLATONOVS KĀ SAPŅUGRĀMATA

Jā, galā parādīs vai Dievu, vai pigu, bet man netik gaidīt, meklēšu pa sapņiem.

Visādi ir bijis, nāk sveši puikas, man bij nobrāzts celis, skatos — vesels, zinu — sapnis. Saku: mēs tagad sapņojam! Jūs esat sapnī — var braukt pa lenterī, var lēkt pa logu, lidot, logos spokoties, celt tantēm kleitas, skriet pliks, tikt muzejā un nozagt zobenu! — tie blenž un netic. Citreiz jābēg no raganas: es rauju vaļā acis — kā tad! es sēžu gultā, lācis blakus un agrs gardīņos. Kā paejos pa istabu, tā jūtu — nebūs labi, tā nav dzīve, es esmu lamatās — no sapņa sapnī, un sveša esība sāk dominēt. Es kļiedzu, rauju acis — un atmosfost: šo reizi paglābos.

No Korāna nav sapņu. Bet Eddu vai mazos praviešus tik palasies: pret rītu notiek. Diemžēl modies zinu: tur nebiju, es biju citur, pie tādiem pašiem: kas murgā rosās, sevi projicē kā Pastiepalnieks. O, Muļļa, pašnosaucies dievs! O, Pēter Brūveri, vai Tuvā bijī? (Tiron, tālāk bijī?) Tors kaut kur gāja un kaķi cilāja, un ragu dzēra, es ar, tak rītā neatceros, bet Odins viltīgs kā Imants Ziedonis un vienacains kā Kronbergs — piecerē vēl klāt par Fenra Vilku, par kauju saulrietā, par trako izjājienu rudens vētrā. Pamet cerība, tak pasaka nāk sacer sevi; pārteicos. Sveiks, Pārteicos Pusotradanča, nasks tu vārds: kaut pirmreiz sastop, laidies dejā, pa celi plaukšķinot. Un vecais sargs, tas gaida upmalā no zvaigznes nākam bērņus. Bernē sabraukušie spriež par Platonovu, un doktors Ronens pienāk, manu runu vēl paslavē, bet saku: jūsu uzvārdu i latviski var etimoloģizēt — iznāk mīļi, tik jāgarina vokālis.

Uz rīta pusi klāt no mūsu kursa Romka Timenčiks (tagad Izraēlā), Todess (kur?) Laziks Fleišmanis (tas Kalifornijā) un Ronens visiem līdzī melnā mētelī — pa veciem žīdu kapiem — rūgtas brūnas lapas uz takas, Ronens saka — fizika šā gadsimteņa talmuds, lielais mājasdarbs, reiz uzdots Bābelē — nē, Bibelē jau čakarēts un krustots, gunsstabā minusots! — te velvē nokāpjām, ā, sākas sērija ar grāmatgaldiem un vitrīnām, kam netiek klāt! kā tik te nav, ne reizi

neizdotas, ne reizi nerakstītas grāmatas — to smārds! to pircēji un pārdevēji no pasaulēm! — Bet Lazīks kaut ko biezu melnu par kvantiem paceļ tievos pirkstos: Bērziņ, tu ceri saprast pasauli bez zīmēm šīm? Tu visu mūžu pa plānām brošūrām: bet atbildes ir te! — Es žūpas atklātībā: džeki, pag! man vajag vienu: Dievs ir vai nav? un manu jautājumu ne Einšteins atbildēs, ne skolas brošūra — tad labāk lasu plānāk! — Šai vietā man lodene top glodene starp pirkstiem: dzejmapē lapās, nu, kur rakstu uz otras puses, tais vecos papīros, skat, Lāhutī, Rīga, četrdesmit piektais, ilgas pēc Īrānas, jo persu boļševiks: lielais Leņins man ir jāpiemin dienā šai, kad latvju namos svētkus svin, sens jau Īrānā šis paradums: svētkos nācis, klaipu sniedzu jums, gan mans nākums tāls, bet nesums — lēts, tak par klaipu kas gan vairāk svēts? — o, tostkomunist, — vai Dievs ir? jo nu tu zini, koncertemigrant, festivālā spalva ceļā uz CK Meku — kur nu tev kauli?(bet relatīva nevien fizika un sapņi — ja nu šoziem pat — jau vārdi virknējas un asara kož riklē! — ja Jandarbijevs mani atsauktu uz Grozniju — vai nepiecelšos galda galā — lapu rokā un glupjš un starojošs kā Lāhutī? Kā lai to iepriekš uzmin?)

Otrā dienā pieeju Ronenam, saku: redz nu, par Platonovu tik pasēd parunā — redz, kā man sapnī gāja! — Stāstu (tic, netic?) tikko tieku pie Lazīka, tā doktors Ronens saka: ar šo kungu nenieka kopīga — dēļ viņa man nācās aiziet no darba Jeruzālemē — tas nebij asprātīgi, mani rādīt vienā sapnī ar šo kungu, un arī jums nu no sirds ardiev.

1996, Rodas sala, Rīga

PAAUDŽU SASAISTE. EJAM!

(Man baskas putļos mīnas cīģis noskrāpēts) šo baltu vasar atkal. Kā uz Gaiziņu mēs gājām uz Aglyunu baskājām Balviem uz Viļaku ar vecām štāba kartēm nezināju ka Jaunlatgales nav vairs saku: ejam!

Tik neskait dzejoļus to Heini nevar paciest to Raini.

Šo baltu vasar atkal, klībs vai vesels.

Tik vai netik, saskaņā ar netikēti no paša Torņkalna uz Bokleniekiem senām senām mājām, saules sīpolos un spožos mēneši kā ogas kokos; žiglāk gadi, aizdies krievlaiks ap Dalbi, kara notikumi, netikumi, tiec netiec, ulmaņlaiks! tad atkal ierakumi, arklys arklys kā lidotāji stāsta leišos mežu maz; kad atskatos tek nāve soli soli: tā klusā meitene.

1996

VODKA

Jūs kas gājāt ar ērgli pierē ķirzeņiem
kājā Hitleram dienēt ugunī peldējāt sprādzienos
nirāt kritāt bunkuros lēģeros mirāt — neiet,
puiši, Krievija neiet — smeijiet, puisi, zem zemes
smeijiet!

Jūs kas degāt pie Kandahāras meitenes
sādžās pametot bāras anašu pīpējāt (dienestā
visād: klausijāt ģedjiem un memļakus pisāt)
neiet, neiet Krievija — deijiet, puisi, kā velni
saulrietā deijiet!

Jūs kas Grozņijā palikāt ielā sejām pārtopot
čūlainā vielā, saullēktā skrieniet kā kaullēktā
skrējāt un, kā svešas asinis lējāt, neesamības
burvīgo vodku leijiet, puisi — man arī leijiet!

1996

SAPNĪ: PIESPRAUSTS
PIE PLAUKTA
L. BRIEŽA KAJĪTĒ

ne Minska, ne Maskava
mani nepārsteigs
ne ar ūjavām,
ne ar lodi,
ne Minka, ne asaka
man nepateiks,
ko mans brālis
domā šodien

1997

*

Kains visur blakus dēls brālis solsolī,
saplēstā bildē Ābels tāls.

Gribu gribu, lai runā kvieši, čibu čibu:
pasēta sāls.

Kaut kādi pirms tūkstošiem gadu iet
druvās, tagad tik prauli. Sausš Bibelē vāls.

Sludiniet kauliem! Ninivi rociēt! Smalks
zaglim aiz naga Bābeles māls.

Tas gālais tur notuļ zenītā ripo — ābols,
manā ābelē bāls.

1998, Jeruzāleme

PIEKTDIENAS VAKARS.
STRADA ROMANA

Sapņaini žīdi nāk no pirts, jau sabata si-
rēna gaudo, Domne, kā tavi šekeļi mirdz —
priekš mātes, brūtes un auto! Kungs (mē-
ness ass kā šķēpele šķērsielā katram uz
galvas) ved mūs mājās! (Ar šekeļiem prom
no šīs zilās halvas.) Zeme klusu kā zaķis
skrien meridiāniem garām. Skārdenēs alus.
Te rumāņi vien. Pazeme gatava karam.

1998, Jeruzāleme

SESTDIENAS VAKARS

Ziemeļnieki sanāk uz mesu zem februāra siltajām debesīm, Upsalas mācītājs austrumbaznīcu zeltā un purpurā lūdz tautām mieru, smalki stari staigā pa zemi, tā — zils cukurlauks, šķemba jau ašā zenītā, divdesmitgadīga diakone maigajās rokās tik augstu tur vīna biķeri, ka netikt klāt. Bruņinieki, stāt! — lād Tempļakalns katru, kam tik alkliidot, kvēltraukt un iedomjāt, te viss citaprāt, nezini, kur var sprāgt, un Akra kā zobens pie Napoleona smakra. — Ziemeļnieki uz brīdi atstumj šurp savas debesis. Rebe, šis sabats ir beidzies, nu drīkstu tev zvanīt un prasīt par Nevešalomu, ē, ciemu, kur žīdi un arābi dzīvo kopā. Mēness šķēpele dur debesī dobā.

1998, Jeruzāleme

*

Ai, cik tālu var ieraudzīt — talmuds talmuda galā.

Enģelis, enģelis, enģelis, ganu bars, zvaigzne alā.

Uldis Tīrons jau visu to zin. Atvedīs vīnu — un la-lā!

Laiks šajā pilsētā relatīvs, maļ gadsimti, malamuds malā.

1998, Jeruzāleme

STĀSTS

Ābelasins, Dāvidasns,
Cilvēk, sargies staigāt bass,

Jūdaslauva laukā brīvs,
Sargies, ja tu laukā dzīvs,

Vīnadēsts un Nabatlāsts,
Asinsasns: lūk, i stāsts.

1998, Jeruzāleme

MIEGOT

Cik jocīgas šīs ielas
Un lustīga šī tauta,
Uz paviljona letes
Ir sapņa zemes nauda,

Ai, cik man viegli radīt
Tās esības tai spēlē,
Tās atklājumiem spītē
Un melo manā mēlē,

Es miegot klusi smejos,
Bet pamozdamiēs raudu,
Bet atvilktnes man pilnas
Ar nosapņotu naudu.

1998, Jeruzāleme

SAMĀRIETIS

Visapkārt jūdi lokiem, tie — mana atbalss, gaidu te Tavā kalnā, kad Tavas dusmas atsals, Tavu grāmatu sargāju, Tavu altāri kuru, es zinu, cik smaga šī derība, jo es viņu turu, tautas, šie zīdaiņi, jūdi, šie pusauga aušas reiz izaugs, Kungs, tad sāksies Tavas klausas, veca šī svētītā miesa, vēl nepiedzimis jau ģimstu, lēns kāpju Tavā kalnā, nometu kruķus un dzimstu, bieza manī šī asins, ko Tu man uzdevi taupīt, Kungs, gurnos man Tava sēkla, tautām to nenolaupīt.

1998, Ariela, Rīga

VELNA ARKLS

Es stādu, stādu vagās, velns ar ārā,
Sprūd kauli, akmeņi, man sprēgā lūpa
kārā,

Kož laika zobs un apvērš Palestīnu,
Man kraupie pirksti trīc, kad jūtu velna
smīnu

Sev pakausī, un lemesis jau lien,
Nekas te nepaaugs, man jāsludina
kauliem.

1998, Jeruzāleme

SĒRIJA (1919)

Par formu paliek žanrs, visu iespaido, jo žanrs sapnis. Mani ievaino no krasta kazāki ar isām plintēm. Skan krastā rejas, smejas. Asins pil no bindēm. Es zinu, kur ir sēklis, sapnis reiz jau bijis, tur straume sanes smiltis, un nav vasar lijis, es saku tatāriski: kreiso krastu! — bet puikas latviski (ai, kaut es prastu) es saku krieviski: sariņ, na kičku, un rādu labo krastu: vidiš ptičku? — un straume parauj mūs, nes cauri laikam, es vedu puikas cauri ķinim baigam, es esmu asistents, man lapa rāda tās epizodes, kas vēl aparātā nav ieliktas, kas vēl tik režisoram, kur gadi lāsumo kā asinis no porām, es saku tatāriski: puikas, bēdziet uz Latviju pie Ulmaņa! — tie nedzird, jo žanrs nepieļauj. Jūs apraks tīrumā; kaut otrreiz skatos to, šī sērija ir pirmā.

1998, Ariela

KUOLK, APRĪL

Cik bij velnu tāi tekstā ? Divi
Jāsaka: Dievs tēvs, dod zivi, zivi!

Eios sunt Livones (lasa “-īvi”)
Kuršu uguni, leišu līvi

No austriem, zieļiem, rietiem saskrējuši
Baltkrēpji, mierā! elpojiet brīvi

Dūdo jau jumts — vēl patskaņi dzīvi —
Un brien Čaklais no Domesraga uz Ninivi

1993

KOLKA

Šūpojas upači, vinčo un linčo, debesu
uzači džindžalo, prinčo, viķinieki gar
Domragu ličo, soul noiet jūre mans vēl
stāv bičo, vienpadsmit gadsimti! burotie
nēģi: uz Austurvēģiju iet ziemeļvēģi vel-
nišķā esība! tomēr tu esi, reiz jau tu biji,
vējš, un mani nesi.

1996

KOLKA. VILNIM ZAĻKALNAM

Pais padebešos — man bais, man bries,
spožs — kā sprādziens pēc akluma —
Dies. Eiropas vidus kā pumpa niez — o,
ņudzi, esme (i manī vies!) gaisš vēss
kauss, kas lies? tūliņ lēks saule, jau asinis
biez, notici: notieci! Un kaijas te dies mū-
žam (mēs nebūsim) mūžam paties.

1997

*

Prasa: Dieviņ, liec, lai šogad debess
mēļa, liec, lai dzelmes saule klētis sanāk.
Dieviņ, liec, lai šogad viķo vīri, liec, lai
šogad Kolla cauri kalpiņu un pupabērnū
pierēm iziet.

Saka: ņoniņ, citu gadu viķos vīri, citu
gadu uzlēks dzelmes saule. ņoniņ, citu
gadu Kolla cauri kalpiņu un pupabērnū
pierēm izies.

Saka: citugad būs debess mēļa.

1998

PAAUDŽU SASAISTE. SAPŅI

Visu gadu — gandrīz katru nakti.

Ved mani mazu pa gaišām izdomātām ielām, ejam bodē, nopērk halvu. Kā zēnu sazvērestība — jo todien stipendija, nu, vispār naudas nav, bet nav priekš manis žēl, un varbūt pašam kādreiz ko gribējies. Un spociņš gaišums: laiks astrālais, piecdesmit kurais gads. Viņš saka: nedrupačo! — Saku: nemirsti! — Viņš tikai smejas. Mēs ēdam halvu. Es mazs puika. Viss mūžs priekšā. Mēs drupačojam halvu. Viņš tik smejas, smejas. Citreiz stāvam ar vēl kādiem, tādiem kā pazīstamiem. Es resns bārdains vīrs, viņš atkal tas pats students — saku: nu, neej prom! Nu, lūdzu, saņemies! Paliec ar mani pasaulē! — Viņš skatās kā uz traku, citi saka: viņš tak nezina! Viņš tevi nesaprot! Tā tas stāv fizikā! — Bet šonakt pamodos, un piere slapja: viņš — vatenē un kirzuzābakos jau dzīves mētāts vīrs, es — students. Viņš atlaists uz kādu laiku vai izbēdzis. Laiks astrālais — o, putekļi uz gleznas, Baroniela logā, septiņdesmitie. Pie manis sēž Aivars Saliņš (klasesbiedrs) un Pēters Brūveris (jā, iespraucies te — desmit gadus par agru). Man grāmata no antikvariāta, futūristu bildes, durklis, triekts debesīs, pasaules ugunsgrēks, aplupis apvāks, lasītavas uzraksts: "Kas zog grāmatu, zog maizi!" Viņš noplēš: tad jau man tur paiku nogriezīs! — (Cik sapnis absurds! Tas meklē motīvu, ved svešos likteņos. Viņš nesavmūž nav zadzis — ne grāmatu, ne maizi — nu tam nāve visa jāizstaigā — kā Kafkas bēniņi.) Bet Aivars prasa: jūs tikko laukā? — Viņš tik nosmīn: nu, bet jūs? — un nav vairs. Pēters saka: zināt ko? Tam likās, ka mēs arī no turienes.

1998

NOZAGTIE VELOSIPĒDI

Kamdēļ tu nozagi? minies kā jucis, kam tev vajaga? kamdēļ tik daudz? pakal Imermanim pa sniegiem velosipēdu ganāmpulks brauc, sen jau viedām ķīnīmēm pateikts: caunādās, zīdā pret huņņiem trauc, taču atceries — “lai nav tevī it nekā vairs, kam mirt” (Lao Dz), kur tu paliki? slīdu, klūpu, gadsimti neprasis, kā mūs sauc, nekūp vairs cigārs brūnganos pirkstos, tik vēl mīlnieču murgos mēs — ļaud's.

1998

Maijs debešos
(Dekonstruktijas mēģinājums)

(2002)

Maļa dabas
(Dekonstruktīvas mākslas)

(2013)

PROMETEJS

Jā, te ir; bet nu man jāiet.

Smēķētāji, iznēsājiet!

1967

*

Un ja teiks dur tad tu dur un ja teiks melo tad tu melo (bagrickis)
bet kā tu domā?

Un tas ir kalpošanas pamats būt ar ķēniņu ir taisnā lietā ir melos
un turēties viņa gribas (nizāmī arūzī no samarkandas) bet kā tu
domā?

Es gribu tā lai ir otrādi es gribu mācīties nemelot es gribu mācīties
nekalpot un es domāju ka man iznāks pasaki kā tu domā.

1969

I

klausies kas notiek širāzā divi putni sēž kokā un runā viens saka putns es esmu kas vēl es esmu otrs saka lido un neprāto klausies ko putni saka.

II

klausies kas notiek širāzā divas lakstīgalas dzied viena saka dzer vīnu dzer otra saka nē īstais vīns dievam lūpās.

III

klausies kas notiek širāzā viens dzejnieks raksta kas tu biji tas tu būsi māls tu biji māls tu kļūsi kaut tu kungs un ķēniņš esi nāves priekšā bāls tu kļūsi un pēc tam sauc ķēniņa priekšā un viņš izvelk to papīru. klausies kas tagad notiek tas vīrs izvelk un sāk lasīt kas tu biji tas tu būsi liels tu biji lielāks kļūsi tu mums kungs un ķēniņš esi mūžam dzīvs un slavens būsi redz kas notiek širāzā kur vēl tā notiek.

1969

*

Kur ir tas gaišākais prieks kur ir tas lielākais brīnums kur ir tas visugalvenais.

Tas ka tu esi ka tu kaut ko dari tas ka tu pats sevi redzi tas ir tas gaišākais.

Puķes nav pļavas nav bites nav akmens guļ ezerā nenojauš bet tu esi tu pats sevi redzi tu to visu zini tev tas top.

Burta nav ja tu neuzraksti vārda nav ja tu neizlasi divreiz divi nezini cik viņu ir kamēr tu nenāc nepasaki.

Krāsa ir akla skaņa ir kurla akmens nevar pasvērt sevi sauļā tu to priekš viņa dari caur tevi viņš ir mazu brīdi bet ir suns skrien tev pakaļ pa ielu.

Suns kaut ko saož suns grib tev līdz suns skrien tev līdz skrien ir lēkā ir.

Dievs sēž kokā un saka nāciet pie manis te mūžība bet tu nekāp tai zarā nolūzīs.

Mūžība tā ir fikcija plusu un mīnusu summa (bija nebija bija nebūs būs nebūs) mūžība tā ir mušmire mušpapīrs neskaries klāt tevī ir zivs un upe mūžība ir tava noslāpšana.

Mūžība ir tas tukšums kas bija un būs bet tu esi mūžībai vidū tu viņai par spīti.

Mūžība ir tas tukšums bet tu esi tas laiks.

Mūžība ir tā tumsa bet tu esi tā krāsa.
Mūžība aiztek kā ūdens bet kas paliek
tīklā kas paliek tīklā kas paliek nāc tagad
paskaties tu tak tas esi.

Tas ir tas gaišākais sapnis tas ir tas lie-
lākais prieks tu esi pasaulei vidū un pats
sevi redzi.

1969

BĒDA

Kungs fon Hāks no zirga nosviests iesviests
dubļos cimdu rokā savu bēdu lūdz ai bēda nāc
man manu spēku dod ai bēda nāc dur sirdī lai
es ceļos.

Bruņa žņaudz ai bēda roku dod man kauns
viens esmu viens kā kungs es gribu mirt teic
kungs fon Hāks nāc bēda nāc ai mana sāpe
nāc.

Un paliek apkārt kluss nāk mana bēda nāk
raud kungs fon Hāks spēks plosās krūtīs rūgst.

Un ceļas kungs fon Hāks kā lācis tā kā kalns
te mūsu dziesmai beigas.

1969

(Alfabēta cikla beigas)

Zābaks?

Bet taps mana mute

Zampa, kurā tas nomuks.

Atkal sākšu no "A".

Alfabēts, brāl, jau ir nolūks.

1970

II

III

IV

REKONSTRUKCIJAS MĒGINĀJUMS (Māla grāmata)

I

Es esmu Jānis Liepiņš, ķēniņu ķēniņš un asīrietis.
Nepaguvu atnākt laikā negribēju nākt par vēlu.
Tagad gaidīšu ventrem kabatum
Līdz atkal būs zīme debesīs ventriculum kullum lemuttam.

II

Es esmu Nabuhodonosors tavs brālis un dēls.
Gribēju nākt par brāli karš nelaida nākšu par dēlu laikam kara
vēl nebūs.
Gribu atnākt laikā, lai būtu tev palīgā.

III

Gribēju atnākt puikā, šauteni paņemt un nošaut tevi.

IV

Gribēju nākt, izaugt, atrast tevi
Un sist, ka tu nemuldētu.
Kā tu ko gribētu teikt,
Tu dabūtu pa muguru.
Es būtu par tevi stiprāks, un es zinātu likumus.
Gribēju nākt un izaugt,
Bet šie divi man aizstājās ceļā.

V

Es esmu tas, par kuru tu būtu kļuvis.
Tu prati nobīties, bet muti turēt es negribēju.
Tu meloji, bet es nedrīkstēju.
Man bija malka šķūnītī,
Bet tu nenāci saskaldīt.
Tu nekļuvi par mani,
Un es aizgāju atpakaļ.

VI

Es esmu tas, kurš piedzimu tavā vietā,
Ja viņi nebūtu to Hitleru ievēlējuši.
Skolotājs, kas mani bāra, nomira 1959. gadā nesagrautajā Jelgavā.
Tās filmas, ko es skatījos,
Nav uzfilmētas.
Tev ir tas dzejolis par Pētera torni,
Es tajā tornī uzkāpu.
Es esmu Uldis,
Bet tu piedzimi manā vietā.

1970—1980?

ŠPIKA ROMANCE.
VOLDEMĀRAM SAULESKALNAM
UN PĀRĒJIEM

Uz stūra bodnieks andelē,
Sēž priekšnieks politpārvaldē,
Ir skopi laiki, visi zog,
Kas negrib krist, tas otram rok.
Kur citi iet, viņš līdzi iet,
Kad citi dzied, viņš līdzi dzied,
Labs anekdots! — viņš līdzi smeļ —
Bet kamdēļ suns uz viņu rej?
Viņš smaidot alus glāzi tver,
Kad citi dzer, viņš līdzi dzer,
Viņš stiepj tev roku, labā tā,
Bet otra roka kabatā.
Vai lasa te, vai rāda kāds
To, kas tiek slepus izdrukāts?
Šis Kārli stipri lamājot?
Tas — Staļinbildi glabājot?!
Jā, esot kaimiņš — Ludzas žīds —
Pie sūtniecības pamanīts?!
Sīks pieklauvējiens. Durvīs špiks...
Drīz Staļinam šī zeme tiks!
Un mainās laiki, bode ciet,
Cits priekšnieks sēž, un runas iet...
Kalst špikam mēle, raustās acs
Un sitas sirds, un sirmo mats —
Viņš dzer, bet šņabis nepalīdz,
Un rokas trīc, un kājas trīc,
Viņš iziet dārzā vakarā
Un vienā kokā pakaras.
Cik iespaidīgs, kaut nejauks skats,

Tam zila mēle, zils i pats,
Bet večiem dūša nesaplok,
Tie saujā spļauj un bedri rok.

1972, 1992

LUTERS

Kur ir Tavas resnās kājas Dievs
manas kājas tavi gadi.

Kur ir Tavas stiprās rokas Dievs
manas rokas tavas domas.

Kur ir Tavas platās acis Dievs
manas acis tavas šaubas.

1974

ALBERTS SĪMURGS

Viena sieva no mutes atrauj un met bērniem
mutē, viens cērt sev rokas un kājas un met, met
visiem mutē, Sīmurgs, tas lielais putns, ņem tev
galvu no pleca, met mutē,
pasakā, pasakā, pasakā,
mutē, mutē!

1975

*

Ei franču kvēlais putns franču jaunais
džets kā šķēre tas iegriež gausumā un zilā
rūsā slikt tas pāri kāpj un spēlē debesīs
tas delverē un ievīļ telpā mirkli ir priekš-
sajūta dārds un atkal augšā klus, bet divi
nēģeri pie kino kases kaujas: cik lepni asi-
nis no melnās lūpas tek.

1975

ALBERTS BELS, LTD

Nevis pakārties, bet baisā iedomībā uzspert gaisā un ar visiem čekas krieviem vienā mierā iet pie dieviem, tak tu zini, ka tā nevar — ko tu nemāk, to tu nedar, nekur neej, trako mājās: īsts ir viss, ko iedomājas.

1978

CIRCENIS

Ka tikai nenovēlo
Jau sakas nesdams tēlo
Un krogi pilni meļu
Un mājās visu ceļu
Un bieži klanās ielās
Un mājābraucot lielās
Bet circenis tik čīgā
Nu gan tu biji Rīgā

1978

APRĪLIS MAIJS

jau lien un smaržo dučiem jau līp no jūdas bučām dievs dzen ar
lietiem rebes un kaulus dzen iz zemes

vēl šteinbergs rosās kapā jau veinbergs grozās lapā zaļš zaro lodā
karo kā musulmaņu karogs

vēl iemēj sēklu sauju un gaida dēklu kauju ko rieta meita saldē to
rīta meita kaltē

kur dun aiz kalna kari tur priekšā zaļi zari kur izaug prātā tāles
tur aizaug priekšā zāles

1979

PELE

Zem katra soļa zem grīdas ik dēļa zem dīvāna katra un Vērmanītī ik sola runā nepiedzimušo mutes un sola visi reizē muld čalo un sauc (Blaumanis bildē pie sienas saka jā bērnu to bērnu tik daudz un visi mīl mani) ei mēs šovakar gribam pie jums mēs esam jau lieli un sola mēs būsim tādi kā jūs tas puisēns tev iepatiksies un viena meitene saka es gribu dabūt man ar tādas zilās audekļa bikses noplēšu ģīmim skārdu un brīnos kāds iesēžas klēpī rausta man bārdu un saka Uldi vai tu man nevari izdomāt vārdu? naktī nāk divi palaidņi puikas un nozog man turku cigareti no loga, nupat viens smējās aiz sienas. Pele iznāk no alas un saka: es satiku tavu brāli. Viņš sūta tev labas dienas.

1979

PAUĻUKS:
DIEVTURĪBAS LEKCIJA

Simt ciltis jostu vija,
Kad kļiņģerlietus lija,

Un peļu grauztā dzija
Sen sen pirms Konfūcija,

Kas tāsīs bakstīts bija,
Stāv rakstīts koncepcija,

Ar burtu zīmēm krija,
Ar burvju zīmēm sija,

Neviens to nemanīja,
Ka meistars pilnā bija.

1980

VĒRMANĪTIS

Lauva, Vērmanes dārza valdnieks,
bet viņam troni netaisa galdnieks

Pamāj zēnam ar lauztu asti,
ar akmens muti klusē parasti

Atnāks pie lauvas, atradīs rubli,
zin Anmanis, ērkšķi kupli

Atnāk desmit kapeikas atrod,
pie katedrāles vecenei padod

Atnāk pie lauvas, hormoni aprimst,
pirksts mutē: valstība atdzimst

Pirkstu mutē stāv rozēs zēniņš:
lauva, Vērmanes dārza ķēniņš!

1982, 2001

*

Tu apstājies un pieliecies
Zem kājām dēlis ieliecies

Tas nevar būt, tas nevar būt
Tu visur gāji iemiedzies

Kā salmiņš stāv, kā putniņš lec
Tu visu mūžu pietiecies

Tu runāj gudrs, staigāj lēns
Visviens tu sūdos ieliecies

1983

*

Piepiestos ziedos vārtos
Un saspiests debess vārtos

Un tikai rīkles trīsās
Un it nevienos vārdos

Kur pirmdien aizgulēšos
Tur manā vietā kārtos

No vienpadsmitiem rītā
Pa sētas durvīm pārdos

1986

*

Caurs padebešos! Man bais, man bries:
dziļš un zils pais pār Lielupi dies, pļavas
nav drošas, tilts tik mazs, es Unai pie ro-
kas staigāju bass, man persiešu valoda ot-
rādi skan un jūdu burti ir noņemti man,
kaut kas notiek, man tas liegts, es ne-
dzirdēšu, kad debesis kliegs.

1988

REKVIĒMS MAROD

Rīt jāiet uz Kandagār, ko lai dara? Mans šoreiz paliek ār, kod, ara!
Ej, ej uz Kandagār, aiz ko tu man turi?! Mans šoreiz paliek pār, ei,
šuri muri, ej uz sav Kandagār, ej uz Gerat, bļāģ, salažata — kādu
sūdu jūs dzerat?! Mans ne mīkstais, ne silts, ne švauksts, tu ej, mans
negrib karot: manam šodien te karsts, te auksts, mans šodien ma-
rod, ej tu uz Kandagār, ej viņiem parād, mans šoreiz paliek ār! —
oi, salagas, ko darāt!?

1989, 1997

TURKU DRAUGIEM
STOKHOLMAS RADIOFONĀ

Ak jūs, reālisti, mūs krievi nelaidīšot,
ak jūs, prātvēderi, drit vai Nāzim Hik-
met, mums krievi rādīšot! man uznāk bai-
les, nāk kā mākonis no Lietuvas, kā miegs,
kā raudiens, nāk kā vēstule pa pastu, kā
Volkswagen's pilns reinvīna no Ķelnes
Vāczemē (tas nāk un uzspļauj muitai!) kā
kutinātam nāk, nu vai nav trakums, visu
maiņu nāk un neiet projām.

1990, 2001

RUBIKIĀDE,
13. JANVĀRA RĪTS

Āboli nebirst no maisa,
tanki nekrīt no gaisa,

nekrīt tālu no kakla
balss, kas nobilī akla

trīc! Sirds nostājas krūtīs,
spuldzes iedegas rūtīs,

tūkstoš uz ielas iziet.
Janvāra zvaigznes, viziet.

13.02.1991, Stokholma

RUBIKIĀDE, II

Ābols nekrīt no zirga;
vienreiz te mūs jau pirka.

Nav ko raustīties, Janka,
ābols nekrīt no tanka.

Smīnam uz dzīves ceļiem,
pietiks dzīvot uz ceļiem.

Pasakiet īsos vārdos:
vai tad mūs vēlreiz pārdos?

13.02.1991, Stokholma

RUBIKIĀDE,
20. JANVĀRIS

Pērses ieliņa caurā,
iepūt man stabulē šaurā.

Stīga tik ilgi smējās,
Rīga jau izgulējās.

Dzirnavu iela jautrā!
Skuķis pieskrien un jautā:

“Vai tu no Smiltenes, papu?
Atdodiet mūsu katlu!”

13.02.1991, Rīga

RUBIKIĀDE, GRANĪTS

Gauss vēl miljardu apļos,
neizsacīts kā apjoms

iezis ceļas un staigā.
Ceļamkrāns iebrauc laikā.

Ābols nerit zem tanka,
nē. Te Feldbergs, tur Ranka

uzrunā jūs. Re, visums
un nevis reālisms.

13.02.1991, Stokholma

RUBIKIĀDE,
ZAĶUSALA

Jūsma, kas neiet cauri,
laužas un meklē tauri.

Iesim uzdejojot, čirka,
ābols nekrīt no zirga.

Dzīvība, tā ir prasta,
neej tuvu pie krasta.

Samtabikse, man misas,
slapjas te krūmos cisas.

13.02.1991, Stokholma

RUBIKIĀDE,
SMAGĀS AVĪZES

Laužas caur atmiņas robiem,
sekundes paliek starp zobiem.

Saspiedu dzelzi saujās,
sirdis man krūtīs kaujas.

Ko es pa galvu maisos?
Raķetes skraida gaisos.

Pratīšu mirt bez steigas,
tās vēl nepaliks beigas.

13.02.1991, Stokholma

RUBIKIĀDE,
20. JANVĀRIS

Viņi man tēmēja mūli,
baidījās trāpīt pūli,

šonakt viņi vēl baidās.
Pile pār kanālu laidās,

suns aiz kanāla rēja,
zēns gar kanālu skrēja.

Viņi tēmēja rūtīs,
trāpīja taisni krūtīs.

13.02.1991, Stokholma

RUBIKIĀDE, VIII

Nestāvi tuvu pie krasta,
te nav rinda pēc pasta.

Nespļaujiet, puikas, rubļos,
ugunis lodā dubļos.

Iesim mājā no zirga,
ābols nekrīt no zirga,

ābols ābelei tuvu.
Helsinkos pogu šuvu.

13.02.1991, Stokholmā

*

I. CERĪBA

Stāv putns gaisā brīnās
kā gars no zemes cīnās
šī zilgme — Dievam celle
tuk tuk zem kājām elle

Reikjavīka, 1994

II. AUGŠMINĒTĀS ZUDUMS

Kā tas var būt, kā tas var būt, vairs ne-
klab Māras stelle, brūk dzalkstis zvaig-
znes, mēness tums un sabiez telpas melle,
no pirksta izzīsts Dievs un Kants, un iz-
domāta elle, vai tas var būt — vai var tā
būt? — ka pasaule tik lelle.

Rīga, 2001

*

Debes, nocel slogu
Un nāc gar manu logu

Jūda, nekāp logā!
Nē, tas putns kokā

Pagūs Jēzus, pagūs
Zeme, ievelc nagus

Durvis slēdzu, grozu:
Jēzus nāk ar Mozu

1996

*

Ei, latvi! Kur senais dullums?
– Tepat ir ap mani: stāv čigāndvēsele, Gars, bars. –
Kur biežpiens, Dieva līdzdots?
– Tepat ķeselē. –
Vai ir vēl pipars:
pirmam skriet, krist kaudiņā,
pa Sibīrijām nīkt un atklāt Ameriku?
– Kā sarunā, draugs latvi, kā sarunā. –
Un kad tu dzimsi?
– Kad tu man palaidīsi vietu. –

1996, 1999

FELDBERGS
UN MĀKSLAS KRITIKA

Tos oļus tumsā zagām
No svētā Gara vagām
Jūs gulējāt tik saldi
Kamēr mēs elli rakām

Ko mēs jums nepasakām
Tas notiks tepat blakām
Mēs tūliņ skriesim pliki
Pa nosapņotām takām

Tām brillainām, tām trakām
Ir argumenti pakām
Cik Berlīne ir liela!
Viss pilns ar suņa kakām

1997

IEDZERŠANA
RADIOSTACIJĀ "BRĪVĪBA"

Lec no zirga, tec namā dvēseli paklāj;
ieskatījās dūmlūkā saule — i tai jātop aklai;
netiek ne bite līdz, ne bulta rokai čaklai, yes,
we are closing now; I'll be here tomorrow at 7
a.m.; tu — jums, zeme, siena, gads, mēnesis,
diena, tu — visa mūžība, vecmamma paklāj!

1998

*

Gars kondensējies vielās, švirkst dedze-
nes un pielās, brien manas acis mielās plūkt
miglā ogas lielās, jēl nosaucieties Vārdā!
Kāpj blāzma mulsā sārtā virs Rīgas, velna
slietās, kur neīsts elšu lietās (vai Dievs ir
visās vietās!) kur palikusi Māra, vai ne-
patveršos pie tās, kad uguns ploškās vār-
tās, kad bruģakmeņi spārdās.

Re, ceļas veļi, lielās izuguņotās ielās: Čak,
ņem un ved pie rokas to biklo, to tur —
to, kas.

1998

KLINTS KUPOLS. DVĒSEĻU ALA

Tu nedrīksti lūgt te, jūds! — Ne jūds! — Kas tad tu? — Es —
jēznieks, dievskurbis dvesnieks te, kur mana fleksīvā
valoda nesniegs, nieks es Kunga sliexsnī! — Puis,
skaties, bet nevirpī lūpas — te mūsu! — Es — jūsu tikpat
kā tie platvaidži, kuri auļoja Tanī Svētumā nomirt, es
dvēseļu nesnieks, siržvārdis pastnieks, es “Dievvārdā”
nonesu Dvēseļu alā Fatimas vīram — šī nevar, šī veca,
nabaga, slima, šī Rīgā — kurš pasniegs? — Dēls, vienalga
tu nedrīksti — ej, vai es atsaukšu palīgā! — pusē palika
“Dievvārdā”,
Tempļa kalns, skatos, balts,
šoziedon otrreiz Jeruzālemē brīnums —
re, sniegs!

1999

*

Es nesu locījumu, bet man kāja ielūst,
es vārdu noturu, bet mēle piekūst,
kā sviedru pagīrās kalst auksleņi un sprēgā,
tā dāņu madarās deg taureņi un lēkā,
svešs teksts stāv purpuļo
man krastā plikā,
leksika burbuļo
pustukšā gramatikā,
lūpeņi plaisā, trīc un apsūno — tie izsprāgs,
uz akmens uzrakstīts,
Dievs pretim iznāks.

1999

ARS MERCATORIA

Sakņu rinda, smaržo skaļi,
Spēlē zaļi, koncert mans,

Žūpo viļņos treji vaļi,
Šūpo sauli elefants!

Droši veras mute man te,
Skan te bezatbildīgs pants,

Diļļu tante — diletante,
Diļļu vecis — diletants!

1999

SVĒTĪGO VASARA

Rebe smeļ, smeļ, smeļ,
rebe deļ, deļ, deļ,

rebe lec, lec, lec —
Dieviņš jauns, kaut cilvēks vecs,

rebe lej, lej, lej —
Dieviņ, nu Tu garām ej?!

Rebe dzer, rebe dzer —
lieti staigā, zibens sper,

Dieviņ, tā Jums sarunāts? —
pērkons rūc — un rebe krāc.

1999

OJĀRA VĀCIEŠA LAUKS

O, Jāņi klāt, o, lietus list, bet mutes sausas
vārstās, jo bula naktis Betlēmē tik karstas,
karstas, karstas, kas vienu rauj un otru
grūž? neuzminēji — Gars tas, re, zvaig-
zne danco debesīs, nu uzminēji! Marss
tas — bij manī elle, tevī ar, nu uzsprāga —
nu ārs tas. Ak, aizbēg divas dvēseles no
lauka, lai cik kārs tas!

1999

*

Zināms, ir mīlamies laiks:
augusta beigas, pavasara pulk-
steņi klus, vēl brīdis pirms
rudens steigas, aizbabelējusies
diagonāle vēlīgas tālas rības,
aizgavilējusies zāle vēlīnas
netiklības, mēli zeltainu ogļu
laiza mežgalus ēze — augusta
pēdējā pēcpusdiena, mīlētumies
reize.

1999

DARBA VIZĪTE

Nakts melnumā rādījās kanālmala, soliņš un pudele, Leikarts un Leinerts čurāja krūmos, tad sāka sapnī tumst — re, zvaigznes jau debesu rūmos! Pienāk Kunnoss un saka: te akls kā kulē, tu tagad labāk mosties, mēs tagad liksimies gulēt. — Jā, bet ko ar tiem papīriem? Nevaru iznest riekšā, ko es te burtoju un patulkoju jums priekšā, modā es nejaudāšu — modā es triviāls latvis caurcaur turks starp turkiem, gaisīs reizē ar sapni "Romāns par demiurģiem", par tauriņiem, kuri cīnījās zemajo pulkā, nebijās bezgalības un pārtapa arhipelāgā gulgā, debesu Gulagā, tālāk par to, kā Viņš, Kam visasākais šķēps, neņēma šķēpu rokā — un tukšs tapa otru reizi. Nu cilvēkam kārtā stāties augstajo pulkā, un sirs (velns! pat sapnī es melis — teksts jau angļiski tulkots) sirs Anugra cilvēkšaubās pavadu palaida vaļā, lūk, lācene izjūgusies — tukšuma stumbeņus vāļā! — vai es tev runāju garām? nē, kādi joki, Kunnos, tas viss tikpat īsts kā jūs un mēs un mūžīgie koki (=ķekari? < zvaigznāji?) pamodies logā skatos — jā, apveids lēni gaist Lācenes Ratos.

1999

ALVIS BIRKOVŠ
PRESES BALLĒ

Tukšs būs gadu simtos vēlos
Kas man daļas, vai mūs žēlos

Kas tas ir, kas paliek dēlos?
Vai tik Antiņš nenovēlos

Pirzdams miršu vārdos cēlos
Kas būs tie, kas rītdien melos?

Vai tu zini, kas mūs tēlos?
Kas tev daļas, ko es vēlos

1999

*

Savāc kucēnus grozā, vecen,
Nespeķo savu Korānu, čečen!

Kādi dzejoļi, tā man trūka,
Burbuļo, pudele, cepies, cūka!

Ko tu pār mani tā lidinājies,
Atkāpies, mūžība! Galdiņ, klājies!

Ko tu par muzīku runā, meita?
Lai irst pavediens, pogājas kleita!

1999

SENS PAZIŅA

Jāsmejas kaķim, Republika!

Cik ilgi šī te stāvēs plika?

1999

*

Tu mazā viltus zeme,
Es esmu tavā varā,
Jo gribu būdu celt
Un skriet par tevi karā,

Tu mazā viltus zeme,
Tev gribu redzēt cauri
Un iemācīties smīnēt,
Un tomēr skriet ar tauri.

1999

LAPAS

Starp tām lapām un starp lūpām
Te ir pretruna, te klūpam

Mēs pa dējiem dejam ejam
Ko mēs zinām par tām sejām

Vai varbūt tev arī rūp tas
Te šīs lapas, kur tās lūpas

Plātu muti, vai tu dzirdi?
Te tās lapas, dod šurp sirdi

Suflieris es tekstus čukstus
Vai te būs, kas suflēs pukstus

1999

AFGĀŅU PAKLĀJS: V. H. OUDENA MOTĪVS

Viņa ieauda tajā vīna un ābeļu kalnus,
Tālu tuksnešu rūsū, tālu Bābeļu vaļņus,

Viņa ieauda tajā laiku, kam gala, ne malas,
Klusumu, minūšu čukstus, sekunžu gaviles skaļās,

Viņa ieauda tajā Jonas zīmi, par kuru
Es teicu: debesu zivs! nepazīst meitene jūru! —

Viņa ieauda tajā Pravieti debesgodā,
Guni, kas degta lodā un grēkdarus ellessodā,

Viņa ieauda tajā Kremli un elles vārtus,
Baltdēļu zārkus un tankus, raķetes, lidenes, dārdus,

Un, nezinot kāfiru burtus un Eiropas purvaino karti,
Viņa ieauda tajā igauņu puisa vārdu.

1999

VIENS PUTNIŅŠ DZIED

Tu cauri stikliem lēni krīt

Tai pašā stāvā katru rīt,

Laiks stāv, tik pats tu saraujies,

Nāk zeme, bet tu karājies,

Vai tas var būt? Vai tas var būt?

Simts gadus tu to mirkli jūt!

Dies pienāk, un tu pamosties,

Viss beidzies sen: tik tu un Dies.

2000

DAGAM SIGURDA DĒLAM

Sapūta, saguma, sakusa sniegs,
lejā Spānijā pumpuro kaijas, putenī zaļo mums
okeāns, līdz dienvidpolam sālsvīna aijas, portvīniski
līdz žultij dzied,
dzied par Gandiju džeki no Baijas, gudriniek tu: no pay, no work...
kā tu tulko?! — Ir Verķis, nav Paijas!

2000

II. LIELDIENSTĀSTS

Augšistabā vīns un Jērs,
Tas nav mans, bet viņu mērs,

Tas nav asins, tā ir sāls,
Kāpnēs gaidu Jūdasbāls,

Saulunmēness kāzas svin,
Cits viss izdomāts, vai zin?

Karsts un melns tas Lieldiengaišs!
Gailī klausos Pēterbaiss.

2000

KAUNS

Man kauns par maniem vārdiem
Es turos tik pie dārdiem

Man kauns no siena gubas
Es turos vēl pie skubas

Kā Hamletā pa dēļiem
Kauns simtiem gadu mēļiem

Man kauns no karos kautām
Un piemānītām tautām

Man kauns no mencas skārdā
Un vēlāk kauns ka bārdā

2000

PIKA

Re, cik es esmu plika!

Es esmu Zemes pika

Re, neesīgās gālēs

Es nesos tukšās tālēs

Re, gaisotnē es tinos

Un kupolā es minos

Re, starmetis jau meklē

Un gāle pārtop peklē

Re, uzkrīt cietie stari

Un nokalst dārzā zari

2000

KNUTAM SKUJENIEKAM

Ar rakstu zīmēm nolobiju
No papīrlapas Ārropiju

Jums patik dzīles kaļķu garša?
Man patik hidronīmu smarža

Starp Āziju un Eiropiju
Kur Donas malā viens pats biju

Uz entropiju ietaupīju
Kas zūd ar alfabētu miju

Vai varat gulēt, kad tā klaigā?
Es palūkojos: valstis staigā

2000

TEKSTS KĀ LĪDZDALĪBA

Talanta trūkums mani novedis līdz autotematismam*: kas tad ir dzejasteksts?

— Lai būtu teksts, ko aiznest “Dzejas dienai”, nolemju: es tekstu nosapņošu, tad izlemšu, vai sapnis ir mākslas žanrs vai dzīvesveids. Es sastapos ar jaunu, muzikālu un ļoti dievticīgu slovākieti, mēs staigājam pa slaidām baznīcailēm, gulgām ejām un sākām bučoties. Tas ir, bez šaubām, teksts — bet tā ir īstenība, varu apzvērēt! Viņa tak lika man ieklausīties, kā Tātru sievas dzied kapellā — es, kurš nejaudā ne noti izvilkēt! bet tā bija. “Ak Dievs ir gan?” — es prasu; labi zinu — melots jau jautājot. Tā saka: “Ako áno, ako nie — kas Cits tev mani radīja šai vienai esmei?” Mēs sēžam pliki konsistorijā (!) uz garā galda, kājas kūlājam, nāk mūķene un slauka grīdu — nebrīnās nemaz. Esmes jūsma tik nevainīga, gaiša (zini, bez dumpja, bez grēka patosa — kopš videnes nav vairs tik gaiši tekstots), vēlāk starp zemiem vīnkalniem viņa man rāda: “Sagaidijām! Brauc pontifiks!” Jā, apstājās pie kapellas — kas tautas! Likais stāvs, tik pazīstamā gurdā gaita, mice gaišmēlā. Un arvien vairāk tautas, un re — gar ceļu aiziet Golems, treknā māla miesa ļum un svešie kauli spiežas: vai tas Īmis, no kura pasaule reiz radīta, vai svētmuļķis, kam jānes visas miesas slogs? Caur koku lapotnēm iet milžu stāvi, Refajieši īsām kroplām kājām, baisy mutanti, kas pāvestam tek līdz, tās baigās sirmās sievas jēliem sāniem, kas brauc pajūgā, tās arī — radītas? Ar nemirstīgu dvēseli? Priekšmums — lai neaizmirstam? Vai mēs — priekš viņām? — Vieglprāte saka: “Šajā esmē Viņš tos rāda tev, lai apjaut: Viņam — viss. Viss Viņam tikpat īsts, kā tas, ko radāt kopā: kā tavs egoisms un Tātru sievu dziesmas, kā tava kāre pēc manis, kā tava kalpotalka, glezni iezīmēta pontifika tēlā, kā mani gaišie mati, baltā āda, kā mūsu

* Daiļrades paštēma.

gaišā netiklība. Nē, paskaties, kur staigā Refajieši — šie bezveidīgie kroplie milži nāks tavam sapnim līdz, Viņš dāvā tev šo esmi, lai uz mirkli tu apjaut dimensijas, rozumieš!”

Es viņu kāroju. Es gribu, lai Viņš man viņu atkal rada, tak bail tumsas. Bail tumšās istabas, bail nākamnaktis.

2000

*

Dod man, uguntiņ, nosēdēt nakti
Nāciet sataisiet ziemu, lākti!

Piemini, putniņ, dadžu lāses
Atlej, Kunnos, no savas glāzes

Dod vēl, Raini, no neldzības savas
Aizdod, tārpiņ, no savas pļavas

Brauciet tak mājā, debess Tētīt,
Muļķi svētīt vai Korānu pētīt

(Gundega Repše, tu nejūc prātā
Nomazgā traukus, sēdies strādā)

2000

BALTĀS VINGRAS

To man prasīja reiz halīfs, nu man
prasīs krievs: vai jūs esat izdomāti, vai
tomēr jūs Dievs? — Bet, diemžēl, mēs iznomāti
vecās avīzēs. Vai mēs esam izdomāti? Jo jūs neesat
mēs, kuri skrējām sniegotērpos sniegagubās gumt, Pēcis,
Jēcis, Max & Moritz, nemācējām skumt, salām, salām karā tavā,
dullais som un sām, ies nu pasals baltā kalnā, aleikumu—s—salām!
bet diemžēl tu izdomāta baltās vingrās nāc, es tev nesu tālšauteni
tikpat izdomāts, Allāh ālim, balti baiti ekrānā man dur, kurā
gadā būs jums jāiet Rīga jānotur? Ko man darīt tavā
lapā, eņģel Azraīl, nesakustas iezī dziļi svins,
kas mani nīl, kas tad atliek? Atliek mute,
jeb, kā sludināts: "Sveicinātas,
karātavas!" — "Esi sveicināts!"

2000

ARTISTAM

Nevis tev, draugs Betmen, bet man —
o, šī ausma, o, šī tāle, debess sakne baltā
gane — tālā gāle aknās met man, tin tu
debesu dinamo, dzirkstīm lecot, Putin, tu
tin — noklus dārde, skane, sane, zane,
xane, y, z man — pietiks fugasu un lāstu,
bet uz šķembām samals miesu, kur tu
sūti jaunus krievus mirt par vecās kartes
tiesu.

2000

BŪMEISTERS

Darba rutīna. Smēķis, smīns: cerību uztur, tad vītē.

Paklusē, nosmejas: valsts? Kad — un kur?! —

Tu skatījies grīdā:

rīt. Te.

Viņiem bij taisnība, muļķi tu,

staiplās nu atkušņi, dilst dzīvīte,

vienaldzīgi tev garām blenž i rindā dzinēji, i rindā dzītie.

Atkal ziema (īsu nebija). Klusa balss, solis lēns: sāk prāts kā atkala
slidēt.

Paliks skurstenī ierakstīts:

te bij vēl, kas spītē.

2000

*

Es tikai karstu pieri piedūros
Bet skaidri likās: es tur iedūros

Es vienreiz sameklēju grāmatā
Bet Jāņos dzerot zuda man tā

Es vēlreiz atradišu vienu rīt
Tak tev vairs nejaudāšu izstāstīt

2000

MILANA RŪFA MOTĪVS

Sirds ūz un apakšo.

No zaļā krāna šļāc un šļāc —
drīz jūlijs pilns.

Nu, kas tur ir aiz dabas?

Nāc paskrubini.

Dzirdi, balsis skan!

Tie riņķiem iet un runā par mums!

Nē, nē: man šķita. Ne nāks, ne piezvanīs
ne Džo, ne Veitners.

Trakām tantēm dots vairāk izzināt —
caur skaidriem simboliem un amoliņu tin Anna dvēseli kā kamoliņu.

2000

LUNDĀ PIE ŠICA

Zelta rakstu kupolā rakstu, baltas zīmes lasu zem zemes, varavīk-
sni redzēju Lundā: saskrēja baltā, iekritu Zundā, debesīs segloju
melnu kuili, baltā cūkā zem zemes jāju, pelēkā mēlē čūlisku saku,
libisku saku — balta mēle, sarkanās asaras mākoņos raudu, baltas asa-
ras riju zem zemes, debesīs cērtu sarkanu kļavu, baltus kaulus stādu

zem zemes,

līdz Pastarai tiesai — tur mana daļa,

zili zaļā, laid mani vaļā,

zilām mugurām, baltām galvām

mākoņi

pāri jūrai iet.

2001

ĶĒNIŅA TAKA

Vakarā iztērēts ziemeļa zelts jau,
sudrabs mēnesī blāvo celts jau,
šķelmīgs pār mežiem ziemeļa smīns
jau, čalo caur mežiem ziemeļa vīns jau,
atdusies, Munin! Eiropa biezē Lundā,
studenti guļ jau, arābi cieši guļ šai
stundā.

I augustā ziemeļim nakts nav: izskrēju
laukā: samts zagts jau, pamodies
staigā ziemeļa žīds jau, zils, zils ziemeļa
zīds jau, spārnos, krauklīt! lido uz Lāsta
stabiem: mēs zinām labāk, bet Odīnam
bail par mums abiem.

2001

BURTNIEKOS

Man vislaik gribējās uz Āra Sētu,
lai palūkotos uz mūsu Sētu no Āra:
acs tak dziļāka un vairāk priekšnojautu
nekā jums daudziem, vispār, tur es piederīgs,
ne te. Un zināju, tur dažu satikšu, ko pazīstu no
tenkām, un dažu, ko pazīstu no grāmatām. Un man
tur ierādīs, kā taisīt tālumus, kā melot sakarības, kā melnā
bezgalībā aci slīcināt. Nu beidzot es tur tiku (līdzī Zirnītim,
kamēr tas aiztaustījās, ceļu meklēdams) un zināt —
mani lika piedarbā sili grebt, vēl
izplūkāja bārdū.

2001

*

Es mazs — man diennakts ilga, zāle augsta, koki — pavisam mākoņos!

Nāk sapnī Latvija — pastarpināta! nāk.

Tik — nepelnīti? viegli?

(Tu dēļ viņas sen zemē saltajā, un tu — tev rokas asinīs. Dēļ viņas!

Man atnāk, ne jums.)

Es Matīsielā pie tās augstās sētas, tur otrā pusē — Latvijas laiks.

Pār namiem — balti Jāņi, saulaina nakts tukšā Rīgā.

Pastarpināta esme: no sarungaliem, no pieaugušo strīda tramvajā, no domu matricēm un sievu runām rindā.

Laiks apstājies?

Viss laiks — mans lauks? Man vienam?

Es augu sapnī! Gads apkārt — ieraudzīšu sētai pāri?

2001

*

Negrozās mēle, aiz zobiem dusē
Jo: ko vārdi nozīmē? Tad labāk klusē

Pienāks pie galda, uzrakstīs lapā?
Jau gadu eju, lapa pusē

Iedūru debesīs — ne piles!
Iedūru pirkstā — pile susē

Citi tālumi, citas masas
Smok mana kaza velna padusē

2001

*

Čiks, gadsimts riņķī! Bulvāri un rība:
septiņi gadsimti, tas viņu mērs. Man saujā
žokene kā gana ciba un sirdi mežazvērs —
tas manu dziņu mērs. Re, dārzā spēļu
Rīga — dučiem māju! un brunču flagās
plīv pār krustojumu tilts, prieks pūde-
ļiem, ka ir, kur piecelt kāju, bet man tik
prastība un Grīziņkalna smilts. Kad aiziet
karsti, vajag turēt marku, bet tagad pa-
sak, kurš no mums ir traks — čiks, čigāns
piesītās, lai uzsauc čarku — tāds Saška
esot dzimis, būšot — Čaks!? Uz bulvā-
riem prot mamzelītes smaidīt, un puto
zodākremis — brāl, cik var gaidīt un malā
pierauties, draugs draugam teic, klau,
brālīt, beidzot mēs paši savas džudas spai-
dīsim — un drīz jau Piektais gads! Bet gai-
dija pēc balles korķēnieši, čiks, gadsimts
nost, bet nu tev zila acs. Kur tumšos gai-
sos atspuldz retas lampas, tur bruģakmeņi
dzimst kā zvaigznāji no zampas — ei, ne-
mels ne par Piekto gadu, ne par karu! kāds
Bermonts?... lielinieki? ko tu lej?

Aiz žoga muzīka, pie žoga korķēnieši —
ei, džuda, pagaid mani, kur tu skrej?! — Ar
zilu aci paliek korķēnieši, čiks, gadsimts
nost — kā korķis pudelei.

2001

DEBEŠOS

No Lietuvas nāk lietus, nāk kā raudiens, kā miegs, kā smieklī nerātņi, ak, trakums, vai sasodīts, kā bailes tas uznāk, tas kā vēla mīla taisni virsū nāk — nāk visu jūliju, nāk, nāk un neiet projām.

Gadsimts šur vai tur. O, mani vecie turku draugi Stokholmas radio!

Vārpas klus kā vārdi vārdnīcā.

2001

*

Pacel augstu trulo pauri,
Iemin sūnā tūsku,
Gaidi, tūliņ strāvos cauri:
Ērglis brēc uz čūsku

Dadzis, apaļš psihs, tev piemērs,
Nātra, skudru egle —
Divi stādi, kuriem vienmēr
Silda saknes elle

2001

ĪVS. "SVABODAI"

Nevar liriķi dabūt liķī romantīķis re
maita brīvs: sarkanbaltsarkanais drānā plīvo
baltsarkanbaltais papīrā dzīvs, brīvība —
puišelis, atskries un melos, un tev jātic, lai
viņš tev tic, otra dēla šai vēsturei nebūs, lai
aug liels, lai atskrien mums tic kameras
kvadrātā klārs kā Einšteins brīves ātrums stars
kvadrātā putns tur, atnāk brīve tu izskrien uz
plača komanda vārti bumba velns kur, un tu
ņipri kā kamerā melo vai tev melo — kā kamerā
— cits viegla lieta brīvību brīvot, brīvību dzīvot
tas jau cits, sapnī mēs ierindā uz plača
breivi!: čangali komandē čangaļa Dīvs, Aļes
sapis uz naudu vai bērēm? iztulko Razanav
krivič tu krīvs nav jau tā brīvība nav diez kas
lieti līst rudens nāk plīks putns stīvs nokārtu
knābi augšā putns brīvs puņķainu degunu lejā
es brīvs, na kreisā roka bet labā nezin
dievojas: beigts jau! —
nē, dzīvs maita dzīvs! meklē miliči Minskā
mani mežā smiltiņās es
brīvs.

SAPNĪ SAKA ŠATRA ŠATINOVŠ
(LATVISKI?!)

Ar veco dārznieku reiz skrējāties.

Es pa priekšu, viņš no muguras.

Tagad nespēju uz viņa bērēm.

2002

LAIMA UKTUPĀVELA
PRESES BALLĒ

Nosmok saksofons, man sūta miljards
baitu zaļa rūta — brīnies, Dievs, ar savu
Dievi, kāpj no vielas dūmi tievi, telpa sa-
deg mutē sārtā, izčūkst tauki altārsārtā,
haoma jeb sōma gardā uztūkst zilbē, uz-
burb vārdā. Kas vēl nupat lēca pleznās, ku-
polā nu zilgās gleznās mālē Tevi! Kā tie
radās? Tā Tev laikam reti gadās? Romietis
teic jaunam jūdām: nebij cita, Tevi sūtām,
izbrien elli, atrod Viņu, bučo bārdā, pārnes
ziņu! — Tas nav sapnis, tas ir tiesa: meklē
savu Dievu miesa, svecēs Golgāta, es ska-
tos, kā tie raud ar nagiem matos un (pie
sienas vielas tēlu!) atkal sūta savu Dēlu.

2002

*

Upe pret rītiem, bet jūra pret rietiem
iešu uz rītiem, skumšu pēc lietiem
rakstiet biedriem Krietiem un Plietiem
stingri prasiet: kā Bābelē iet tiem? —
Birušiem kauliem, kaldušiem dzietiem
Bībele pilna, zeltkaltiem ziediem
papūties pasēd pie vārdiem nodietiem
nav Kas tev laidīs pa vārtiem ne ietiem

2002

MAIJS — STĀSTNIEKU PARADĪZE.
MĀRAI MELLĒNAI

, tipa mākoņvirpalas, oi, debespodnieka
ripa, tipa kalendārs (tie papīru izgudroja!)
kuš, debesīs izlija tuša, vairāki mēneši
melni, sten, pūš ieleja — mugurā kalni, cēr-
tiet man galvu mēnesī vecā, ne vārda par
aprīli! — jūra mutē, staigā gliemezis —
mākoņi plecā, atkal gads apstājies? — eku
Tu te! Jā, problēma, ķīnzīme grūta, ja citād
neiet, jāzīmē rūta, ei, tu, Ādamson, atkoklē
debesij zilo kleitu! kuram nesaprotami lik-
sies, pavaicājiet, eku stāv viņš samtabik-
sēs, ja neatradīsiet mani, pilns bišu puišu
un meitu, gana jau muld, san, zan man,
skan. Pasūtīsim par naudu Tavu (augšā
dziļš!) Tev iru, man — navu. — Dziru, de-
besbodniek! meitene maksā — tuklā delnā
mums mākonī pastiep, jūnija sīrupu uz-
lej!... — Man kārtā muldēt? Nu, sveicienu
sūta bodnieks ķīnietis, debesis — tūta. Tipa
Majakovskis: nāc, mazais Ķīnas kulij,
skuķu pulkā! — Pūķi atlido, jūlij! Tipa pēc-
eksāmens (sapnī!), 我上当了 tuša sveša, ota
tik grūta, ķīnzīme greiza, kļūda, kļūda...
Nē, iznāca: rūta! rūta! vienu liec vērā, i
Tu — Buda!

2002

TUMSĀ PIEDZIMT

Cik viegli palika: i mēmums
noņemts, i balss noņemta, pats —
nolemts, ķīnzieme grūta, dzenis kaļas,
runā rūta iz struktūras zaļas, vārds
atrasts — nu sējums aizvērts, viss
atrakts (stāvēja aizbērts!) vai te
garām čigāni brauca? piedūros
garam? kāds jau sauca? — tūlīt nākšu,
smīnēšu bālāk, citreiz piedzimšu
rakstiņu tālāk

2002

1940 MAIJS.
JĒKABA ZAIKOVA KONCENTRĒTĀ
GEOGRĀFIJAS STUNDA

Tā sarkanā līnija ne vien kartē — tā sirdī, tā pa galvu jaucas, no jūrmalas, lūk, gar Vaiņodi, gar Ezeri tuvāk pie Auces, ar kaimiņiem glupji būt sikumainam, kā zināt no vēstures stundām, te no guberņas robežām atdevām vairākas Lutera draudzes. Dzīve ir kompromiss: gars neaizmirst ceļu, pa kuru nācis, bet jūs, zēni, meitenes, nečukstieties, kad Volgu—Donu mācīs. Garoza kalst lai, birz lai, taču jums ir paaudzēm jānodod ieraugs — dzīve ir kompromiss, zēni, nezinu, kādos karos jūs ieraus, kādās armijās iesauks, taču vienu jau atzīmēt var te: ja neaizmirsīsiet šo līniju, tā vēlreiz būs sarkana kartē! Stunda beigusies, un es visiem salīku divniekus, bet pa jokam — nu, lai paliek prātā, lai neaizmirstat, ka piederat t. s. pasaules zemju lokam, Orbi Terrarum.

2002

F. H. DĀGLARDŽAM:
TALLINAS ŪJAS

I. CILVĒKA DĒLS

Brīnās Aleksandrs — tumsa tumsa,
Zaļaištēvs ieklausās: Dzīvais ūdens!

Piesēdos dzejot, prātiņa nav,
atgriezu krānu, nav ūdens.

Sausos kaulos sabirzis vārds,
mākonī staigā debesīs ūdens.

Elle liela, bet grāpis tukšs:
pārkūruši, izviris ūdens.

Kiosks — turku vārds: paviljons/pils.
Nav lietus lijis, avīzēs ūdens.

Tagad visu rudeni list.
Tev asaras — man ūdens!

Grib igaunis reņģi, kurpju žēl,
sala pie salas, ūdens ūdens.

Jēzus atver acis un brīnās:
akmens krūkās vienalga ūdens.

2000, 2002

II. DARDEDZIS

Nelaiž debesīs, tik prātu viņ
cits uz cita septiņi tilti.

Speries kur gribi, es pagaidīšu
(Tallinā torņi, Rīgā tilti).

Tik, cik apjaust, ka cits, cits — ir...
Stāv mūžība, joņo tilti.

Debesīs skatos, tur tukšs,
aiztaisu acis: ar elli tilti.

Gurguļo Bosfors, riklē nones,
kā sudraba stīpas ap balsi tilti.

Ej klāj gultu, vārdi bešā,
sviedri, asins — tie tie tilti.

Atkal igaunim kurpju žēl;
dzīve — upe? Tad kur tie tilti?!

Šimborska saka, mēs kautra cilts,
es zivs, tu zivs, kam mums tilti.

2002

GUNĀRAM CĪRULIM

Gadiem nes sevī mēmo.
Uzreiz viņš sāk tevi saukt,
bet tu nevari atbildēt.
Viņš skaļi prāto par taviem parādiem, par tavām brūtēm,
tu nezini, kā viņam aizbāzt muti.
Visu mūžu tu nēsā sevī to aklo.
Aklu puiku, aklu studentu, aklu veci.
Un pēkšņi viņš modina tevi: Ой Гава!
Я вижу! Я теперь вижу!
Tu gribi atvērt acis un tu nevari.
Tumsa, tumsa.

2002

PAZAUDĒTO "KAZU" MEKLĒJOT

Bij, bij, bij, te bij, vajag meklēt.

Ei, likie kakli, plombainie žokļi, vēnainie klibiķi, gurkstīgie vēderi, prasmīgie meļi, apārstētie nepiepildāmo cerību slimnieki — jūsos bij, vajag meklēt.

Te! te bij, aiz likuma — nīkumā, dikumā, tīkumā, plikumā, trakumā? Nu, sākums, saki uz Kungu: kur Tavas dullās brūtes, kur sapņainās plataces budistes, ducīgās dievtures, kur tā — ar Nīlzemes ēnu uz virslūpas un agri vakaros steidza uz sinagogu, un nenoklustošais "jogs", kurš sacījās esam Tu — nu, ne gluži zaimojot lielībā, bet ticot, ka Tu viņos esmojies, viņi ir, lai Tu taptu, o, Tevis izredzētie (Tevi izredzējušie?) celsmīgie gari — vēlāk atzālots vairs nejaudāja būt Tevis celšanā līdzdalīgs, klusu nobeidzās vai kur aizceļoja — ai, Kungs mans un Dievs, tak palīdzi meklēt!

Sirsnīgie vīzdeguņi, omīgie aizņēmējies, nerunātņīgie naggrauži eksīķi, mocarttiģie pretendenti, žilbacainie nākotnes jautēji, žobeles ērgļēni — tepat jūs, iepat. Tumšs, vajag meklēt.

Atceros skaidri — pie stūra galdiņa sīkie, tiem viss pirmoreiz: kā zem galdiņa saliet, tad — pirmā tablete, pirmais dzejolis, pirmais triperis, pirmoreiz piemānīt stukaču.

Kā slidēja, krita sitās, Antiņi — kā atceros, tekalē skudras zem ādas, sods, negals meklēt.

Šajā dzejoļu grāmatā iekļauti seši dzejoļi no iepriekšējiem krājumiem: "Maijs debešos", "Pulkstens" un "Ziemā skolā" no "Poētisma baltkrieva" (1984), "Pārdomas 13. janvāra ielā" un "Acu dzīlēs" no "Nenotikušajiem atentātiem" (1990), "Murgs" no "Laika" (1994). Iedomā ir tāda, ka šie dzejoļi man palīdz saredzēt citus pirms vai pēc šiem uzrakstītiem; tāpat tie ļauj dažas manas dzejošanas norises un sacerēšanas kārdinājumus "dekonstruēt" (šoreiz godīgi pēdīnās). Aprobežošos ar vienu piemēru. "Pārdomas 13. janvāra ielā" (1977) ļauj man (un varbūt naivam labvēlim lasītājam) kā rieksta čaumalu pāršķelt plāpīgo "Rubikiādes" (1991) ciklu un tikt pie tāda kā "kodola". — Kamēr citi, kaklu lauздami, ņēmās pa barikādēm, es šuvu politiskas pogas Helsinkos, es atgriezos 20. janvāra vakarā un no ielas televizora drīz uzzināju par Andri Slapiņu. Nepagāja mēnesis, Stokholmā ķēķī-lidmašīnā-Rīgā ķēķī sarakstīju pantiņus; nedz es varēju tās plāpas nesacerēt, ne man tur kas jēdzīgāks varēja izdoties. Nestāstīšu, "ko guvu". Glupjš bijis, i glupjāks kļuju. — Citiem līdzpaņemtiem dzejoļiem tā īpatnība, ka tie visi noskatīti sapnī; varbūt vienīgi par "Maijs debešos" nedrīkstu tik droši apgalvot. Varbūt man freidists pierādītu, ka nosapņošanas faktu esmu vēlāk konstruējis. "Rekviēms marod" (1989, 1997) ir tas mazais nazītis, kas atgriez kā cūkgaļas konservus patētisko "Rekviēmu" grāmatā "Dzeja" (1995) un virkni citu pantu par Krievijas kariem. Marod — ticu versijai, ka tas ir arābu maraḍ — "slimības" vārds, ko savā laikā iemācījušies krusta karotāji. No čehiem esmu dzirdējis: Já jsem dnes marod... — es šodien nejūtos lāga... Tie jau bija tie marodieri, kas ievainojuma vai kādas ligas dēļ (ieskaitot — gljēvulības kaiti) negāja kaujā pret pagāniem un vazājās zagdami. Dzejoļi "Klints kupols. Dvēseļu ala" (1999) minētais "Dievvārdā" bija patiesībā Korāna "Atvērēja" sūra — kā i citas, šī sākas ar pasludinājumu: "Līdzcietīgā un Žēlsirdīgā Dieva vārdā!", arābiski B-ismi-l-Lāhi-r-Rahmāni-r-Rahīm! — arābu, persiešu, daudzās turkvalodās šā pasludinājuma sākums substantivējies: basmala — dieva vārda [pasludināšana].

Lai latviski "iestudētu" kādu no īslandiešu dzejnieka Daga Sigurda dēla "tulkošanas stīķiem", man, protams, nācās sameklēt pavisam citu teicienu, kurš latviskā skanējumā atspoguļotu kaut ko no viņa valodiskās fantāzijas

un labsirdīgās bezkaunības. Un, zināms, iecere nav gūta no Daga dzejas, bet gan no eksistenciālas iedzeršanas viņa jūmtistabiņā Garaiņlīci — Reikjavīkā.

Dzejoli "Teksts kā līdzdalība" skatīta situācija, kas pati par sevi bija liela radoša veiksmē, taču saglabāt to nepratu, palika tikai šis dzejolis. Ja es būtu dharmu psiholoģijas adepts, dzeltentērpts mūks vai tml., es izstāstītu dzejoli, kā radu sev dharmisku mīlnieci, un tad — vairākos sapņos pēc kārtas viņa neierodas un vēlāk neveikli taisnojas, ka bijusi tajās un tajās debesīs pie tāda un tāda Budas "apspriet ar Mācību saistītus jautājumus". Jā, taisni tā man sapņos klātos, jo aba ikviens spējam radīt esības tik no savām paša dharmām. — Būtu es līvu dzejnieks kā Valts Ernštreits, es tak ņemtu sasapņotu savai valodai tautu! — to var, bet kā neatlaist atpakaļ, kā paturēt?!

Ja man būtu kādas retas spējas, piemēram, skatīt garus un mošķus vai pareģot nākamību, nav izslēgts, ka rastos kāre vai, kazi, nepieciešamība dzejoļos paust jausto. Tā būtu ne vairs liecība par sevi, bet par redzēto — žēliņ, dokumentālā dzeja! — "septiņas kārnās partijas vēlēšanās ieris septiņas treknās partijas"... Nopietns pārbaudījums gan eventuālajam lasītājam, gan pašam autoram. Paldies Dievam, mums, vienkāršiem cilvēkiem, sapņi ir Poēzes žanrs un pakļaujas dekonstrukcijai.

Tādām, kādu mūsu daudz — kas faktiski dzīvo bez atmiņas un tātad visumā bez atmiņām, integritātes nodrošināšanai vajadzīgās "paškonstrukcijas" — sapņu un dzejoļu "nākšana" ir tādām nenoliedzama realitāte un reizēm pēdējais paglābs. Taisni šorīt es miklā tumsiņā pēc jūlija negaisa pamodos no laimīga sapņa, kurā man izdevās atgūt vecomammu, un viņa apsolījās palikt dzīvot ar mums vectēva celtajā mājā — nē! nē! tikai sapnis, es pamodies platām acīm skatos istabas griestos... Jā, kas tad īsti notika ar vecomammu? Es biju prom, visi mēs bijām prom, mēs atstājām viņu vienu, un viņa nezturēja vientulību un mūsu cietsirdību, un aizgāja no mājām — dzīvot citur? — vai nomirt citur? — vai mēs toreiz atradām viņu? Neatceros... Kam prasīt? Jāņa vairs nav, varbūt Katrīna to zina, Jāņa sieva... Tad es apjēdzu, ka vecāmamma tak sen ir mirusi, 1971. gadā, un es nupat risināju tikai baisu sapni, ko reiz jau biju izdzīvojis, aizmirsis un atcerējies tik šonakt — citā, laimīgā sapnī... kurā es mamīti atguvu. Un mostoties atkal pazaudēju, un paliku ar to veco baiso Realitāti — ar vainu... Diena sākas, vainas un sāpju slogs ir nost, es ceļos un jau pavisam ieslīdu tajā pierastības

snaudā, ko es saucu par modu. — Es atceros arī pavisam senu — agras bērņības sapni: kā mēs ar vecomammu staigājam Vērmanītī, un viņa sauc mani, un es par spīti neskrienu, neatsaucos. Un kad es pienāku, viņa sen jau ir iesalusi lielā ledus lāstekā. (Šī garā rindkopa — petits dzejolim, kuru neesmu varējis uzrakstīt.)

Šatra Šatinovs ir altajiešu dzejnieks, pēdējo reizi redzējos ar viņu 1986. gada oktobrī, kad Latvijā rikojām Kalnu Altaja Literatūras dienas. Tagad viņš uzreiz mani mazā gaismiņā modina ar dzejoli, kuru noskaita nevis altajiski un pēc tam krievu parindenī, kā varētu sagaidīt, bet jau latviski. Vai es šo trīsriņdi kādreiz būtu no Šatras dzirdējis, vai kādam citam nozadzis? Pats konstruējis ar Šatras kodu? — “Gornoaltaiskas laukumam pārgāju ausmā, / Varbūt vēl agrāk par stirnu.” — “No lodes nebijos, / Nu bļodiņa saplīsa, nu sabijos.” — “Sapnī redzēju suni un asinis — / Tu laikam, mans bijušais draugs?” O, tu paskat, ko atradu: “Jau itin kā par ilgu, / Kopš sapnī neesmu rakstījis dzejoļus.”

Turku dzejniekam Fāzilam Hūsnu Dāglardžam ir dzejoļu krājums “Hoo’lar” (1960) — tā ir izsaukmes vārda “o-o-o!” daudzskaitļa forma — tad varbūt “Ūjas” vai “Saukas”? Kritiķi rakstīja, ka (tolaik vēl jaunajam) vārsmas meistaram labpaticis savus modernista ieročus izmēģināt islāmloka tradicionālās dzejas cīņaslaukā, kasīdas formā, kur katrai divrindei relatīvi liela semantiskā patstāvība; turpat tradīcijā noskatīts atkārtojums pārrindu galos — radīfs, “sekotājs”, bet atskaņu, kas klasiķiem auļo pa priekšu radīfam, modernists šajā gadījumā gatavs pieciest. — Kā man patika “Ūjas” tulkot! “No svešiem mežiem tutū tavs miegs, / Kalni no lejām tutū. [...] No garlaicīgās, dusmīgās, aukstās / Milžu skolas sprīdiši tutū. [...] Naktī plīks metos paka]. / Simts miroņu bija man, viens tutū.” Reiz, kad Dāglardža iedzēris uzstāja, ka taisni mums ar igauņu tulkotāju Lī Sepeli viņš veltījis dzejoli, kur igauņu zivtulēns apmainās mutēm ar latvju zivtulēnu, teicāmie rakstīt viņam nāziru — atbildes dzejoli. Savu solījuma daļu nu kā mācēdams esmu izpildījis.

Viduslaikos persiešu un turktautu literatūrās populāri bija dzejasromāni par Iskenderu Dujradzi, t. i., Aleksandru Lielo. Vienā no sižetiem — Ģendžes Nizāmī versijā — sirms prātnieks pastāsta valdniekam, ka mūžīgā dzīvošana — Dzīvais ūdens! — jāmeklē Tumsas zemē. “Tu, protams, domā

to gudrību un to nemirstību, kas mums dāvāta tintnīcas tumšajos atva-ros?" — min valdnieks, taču izrādās, ka tāda Tumsas zeme ir kaut kur pla- tumgrādos, un uz turieni tagad jāpošas karagājienā. Zaļāistēvs (arābu Hidr), pravieša Ēlijas līdznieks vai citkārt līdzbiedrs, kurš piesities Aleksandram par ceļvedi, bez pūlēm atrod Dzīvo ūdeni, mazgājas tajā, peldina tajā savu kleperi, un abi iemanto nemirstību — tā viņiem bijis nolemts. Bet Alek- sandrs ar karapulku knapi top no Tumsas laukā; būtu labāk no sākta gala turēties pie tintnīcas un pie niedres čirkstuļa!

Pirmais un droši vien pats populārākais Jēzus brīnumdarbs aprakstīts Jāņa II nodaļā. Bet vēl lielāks brīnums ir, ka beidzot brīnums nenotiek, ka Jēzum neiznāk — paties, Dieva dēls nu ir kļuvis par cilvēka dēlu!

"...Tur dievi tur tiesu. Katru dienu turp asi uzjāj pār Dardedzi — to sauc par Āsu tiltu. [...] Tas sarkanais, ko tu ieraugi varavīksnē — tā ir degdama liesma. Sarmas milži un kalnu makāni sakāptu debesīs, ja katrs, kam tīk, varētu pāriet Dardedzi." (Snorre Sturlas dēls, "Gilves acumalds", 15. nodaļa.)

Bosfors (grieķu "Vēršu šaurums"? — visloģiskākā vieta Eiropas nolaupī- šanai) turciski ir Karadeniz Boğaziçi — Melnjūras Rikle vai pat Iekš-Rikle.

Uldis Bērziņš

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines.

CEĻOTĀJĀS ATCEĻINĀJUMS

I. LAIKS

Latvija ir tik skaista, tik

patīkama, tik interesanta

Ārpus krājumiem

Tā ir tā, kas ir mūsu dzimtene

Saukta ir par Latviju, un pati ir

Latvija, kas ir mūsu dzimtene

Tā ir tā, kas ir mūsu dzimtene

Reiz ir tā, kas ir mūsu dzimtene

Latvija ir tik skaista, tik

patīkama, tik interesanta

Arpus kirijumien

CEĻOTĀJI, ATCERĪETIES

I. LAIKS

Laiks ir tik bezgala īss,
Ka jūs man tepat esat blakus,
Bet starpā ir simts gadu.

Vēl stāv tās pašas mājas,
Šur un tur vēl aug tie paši koki
Un mans kapakmens tikko sāk sūnot.

Tā ir tā pati Latvija,
Bet jūs esat citi.

Laiks ir tik īss,
Ka tikai mēs paši esam īsāki.

II. KLUSĒŠANA

Vislabāk ir ceļot trijatā:
Tu, biedrs un mugursoma.

Ja gadās mašīna,
Šoferis var apvainoties,
Jo tu nekāp kabīnē.

Bet tu gribi kravas kastē,
Tu gribi kā putns zarā
Un paklusēt.

Vislabāk ir trijatā,
Tu, biedrs un klusēšana.

III. ATCERIETIES ASFALTU

Biedri, kad jūs būsiet apturējuši dienas
Un nāksit pa viņām taustīdamies atpakaļ,
Atcerieties manu nerunīgo brāli,
Ielu un šoseju pelēko asfaltu.
Tumšā un siltā naktī es gāju pa to,
Cilādams papēžus kā mīkstus svina āmus,
Un pat neiedomājos, uz kāda nebeidzama tīkla esmu uzkāpis.
Bet pilsētas pulsēja un pa tumšajām artērijām
Vēlās automašīnas, smagas kā asinis.
Un pēc kāda puksta iestājās klusums,
Un tad es nogūlos uz elkoņiem zemē
Un pieliku ausi pie siltā asfalta,
Bet nedzirdēju neko, tikai paša sirdi.
Biedri, kad jūs lēkāsiet ar mazām raķetēm,
Atcerieties manu nerunīgo brāli.
Bet nesakiet neko savām mazajām plāpām.

1963—1965

ČAKA PILSĒTA

BLAUMAŅA IELAS PAVASARIS

I

Rīts, atradis dzeltenu pogu, pie zilajām
debesīm lielās.

Pa ielu skrien bērni un klaigā un lācis sēž
zaļumā svaigā starp puķu dobēm.

Vecs žids baložiem bārsta uz bruģa maci.

Galčiņskis sacītu: baložu reliģija.

Žīdam uz pieres zilās krunciņas vijas.

Labi un ļauni darbi. Gadi.

Vārdā kā saitē tu augumu vadi — rak-
stīja Tuvims — pa ceļiem, kur zvaigznes
aiziet.

Laiziet, laiziet viņa netīrās rokas, vārdi.

Sausas dzeltenas zvaigznes mētā delnas
šīs labās, savu ticību bārsta tās abas ko
baložiem knābāt.

II

Kāds norauj sarkano ogu, aiz namu mugurām slēpies.

Debesīs iekāpj pa logu mākoņu klēpis,
uzdegas maza zvaigzne un iela kļūst savādi zila.

Tad kā no sila no Ģertrūdes baznīcas
dzeguze zvana.

1963, 1968

GVARDES DIVĪZIJA

Vismīlāk es pasēdētu pie Ķīšezera.

Pastāsti man par Rīgu. Vai daudz ir uzcelts no jauna?

Ja būtu nauda, aizkāptu uz Mazo Vermanīti

vai pie Švarca.

Vai tramvajs tāpat vēl iet pa Marijas ielu un pie Zemgales tilta nogriežas?

Tā viena, kur viņa ir tagad? Inga, liekas, viņu sauca Inga.

1965

ĪSOS VĀRDOS

Kirova iela,
Tu esi baigi koko.

1965

LĪDACIŅA

Visu dienu līst lietus,
Ja līdaciņa to vēlas,
Cilvēki sēž mājās
Un klausās radio.
Bet naktī iedegas saule,
Spoža spoža,
Un sadedzina trejdeviņas pilsētas,
Ja līdaciņa to vēlas.

Lai magnetofons to visu pieraksta,
Neko lai redaktors neizsvītro,
Lai paliek skurstenī ierakstīts,
Ja līdaciņa to vēlas.

1965

REĀLISMS

Kāda mums, vācieti, daļa
Gar Lāčplēsi un Melno bruņinieku,
Lai viņi kārtīgi izpeldas.
Mēs nosvilināsim tai vecenei to būdu
Un uzcelsim garāžu,
Man ir blats.
Un tev, vācieti, tās zelta rokas.

1965, 1970

SENTIMENTĀLISMS
(NO "BALTVĀCU ROMANSERO")

Tas viss notiek kaut kur Vācijā:

Skroderis sēž uz akas
Un lāpa vecas frakas.

Bet vai tad to ūdeni kāds var dzert?
Bet vai tad tie ielāpi turēsies?
Dzimtene tak nav te.

Un skroderis adatu dur un iedur pirkstā.

1965

ROMANTISMS
(NO "BALTVĀCU ROMANSERO")

Mit mana mīla lielā
Avalova–Bermonta ielā

1966

SVĒTDIENAS METAMORFOZAS

Svētdienas rītā virs Rīgas gaiss ir kā atlaista stīga, pat tramvaju troksnis stieg bruģī,

Un lēni kā piekrauti kuģi brauc mākoņi jūrā uz zveju ar mastiem uz leju.

Un tad (šķiet, kāds nospiedis pogu) pa istabas atvērto logu ielido kņada no ielas.

Tu dzirdi kā zvirbuļi lielās un baloži gudri klusē,

Kā aukle rāj nerātņu bērnu un draud tam ar žagaru pērno,

Kā papēži klab uz ietves un dzīvību akmeņiem iedveš, tos skarot, un garu,

Un puikas svilpienu garu un zīdaiņa protestu skaļu kad nedod tam vaļu.

Bet vakars pienāk par varu un aizspiež ausis un mutēs,

Un asas ir spuldzes uz stūriem kā adatas dūriens.

1966

NAKTĪ
PIE NEUZCELTĀS VIESNĪCAS

Maija nakts ir tik tumša un tukša,
Ka nav kur pieturēties.
Ap pieminekli snauž rozes.
Liepas soļo pa trotuāru.
Debesis ir melnas kā mitra tāfele.
Lietus jau aizgājis gulēt.
Asfalts kā bieza dzēšlapa
Piesūcies ar tumsu.
Zeme griežas!
Un kaut kur dziļi zem pilsētas
Smiltis gurkst.

No Planetārija iznāk zvaigzne. Un tad
viss pārvēršas.

Zvaigzne pāriet ielai pāri.
Svecēs atspīd Planetārijs.

Nokrīt lietus lāse — plaks,
Sēž uz kāpnēm Saša Čaks.

Rozi sarkanu un lielu
Ļeņins nes pa tukšo ielu.

Kā no vijoles no mūra
Klusums skan no katra stūra.

Gadiem neredzētas sejas
Liepu lapās zib (un smejas).

Un kaut kur ļoti augstu,
Septītā
Vai septiņpadsmitā stāva logā
Pogā Poruka lakstīgala.

1967

SV. JURIS

Svētais miltiem notrieptais Juri, rokā tu virvi turi un mūra zābaki tavi stieg Vecrīgas dubļos.

Žīds skaita tonnās un rubļos, un tava koka roka ceļ saini pēc saiņa.

Tev neatnāk otrā maiņa, līdz vēlai naktij tu strādā.

Trīc tava stūrainā galva, zvaigznes spulgo kā alva, namlūkās nodziest spuldzes.

Trīs! Dievs Tēvs mazu mēnesi rāda.

Lūdzies, Juri, lai Dievs nāk liels un bārdains kā krievs un piesprauž tev krustu pie cepures, un pūķkāvē rokā liek atkal ozola dragu! Lūdz i par mums! Lūdz ilgus gadus pilsētai manai un zeltu tās izaugšanai! — o, lepns tu Rīdziņas ielokā stāvi smiedams par kuršiem un nāvi... vec-tētiņ Juri, skaties, cik māju visapkārt un brīnumus kādus spēj Mūrnieka rokas: Rīga zem Daugavas rokas, debesis bruģē un mākoņiem izgriež pogas, un tu, tu rīdzinieks īsts, neviens sainis vēl nav tev par smagu.

Rrr! nakts miegu uzber kā šlagu, zūd laiks.

Sveces dedzis, ordeņbrālis nāk iekšā, iet ārā, kur naudas un prieku kāra jumtgalu spīdā blāvā tam uzsmaida svētā Māra.

*

Sauciet mani par vientiesīti,
bet es zinu, ka man ir taisnība.
Atcerieties, kā sacīja reiz
mūsu Kungs Jēzus Kristus:
Svētīgi ir tie vientiesīgie,
jo viņi Rīgu redzēs.

1967

PAVASARIS

Zāle.

Skropstas.

Zvirbuļi brīnās, cik daudz zemei acu.

DZEJOLIS
PAR RĪGAS ZIEMASSVĒTKIEM

Pilsēta smaržo pēc betona un asfalta
visu cauru gadu,

Bet Ziemassvētku naktī atnāk atpakaļ
viduslaiki.

Zvanu skaņas krīt no baznīcu torņiem
kā pieckapeikas un paliek uz dakstiņu jum-
tiem un pagalmu bruģa.

Un sniegs kļūst viltīgs un spožs.

SINAGOGA

Kā begemots mākonis staigā un strazdi
uz jumtiem klaigā, lepni par tālo ceļu.

Rīts pagalmos izžauj veļu. Abrams, La-
ziks un Romka iet nolikt sirdi savu uz sar-
kana klona.

Pavasaris no zilajām debesīm nonāk,
saule — kā svaidāmā eļļa, kā dzeltena de-
besu neļķe.

Pa peļķēm baloži bradā, ķieģeļu sprau-
gās dīgst puķes un sievas skatās pa logu.

Ebreji, ebreji mīļie, kā uz bērēm jūs ne-
sat savas sirdis uz sinagogu.

1963

*

Vai tev nevajag avižu zēna, Rīga?
Es gribu kaut ko darīt.
Es gribu kaut kas būt, debesskrāpis vai
skursteņskrāpis.

Es gribu berzt tavus mākoņus, Rīga,
Un spodrināt tavus skursteņus.
Zini, Rīga,
Es gribētu būt tavs metro, lai tu ar mani
leptos.

Bet es esmu par mazu.
Un par slinku.
Un tādēļ es būšu naktssargs, kas skaita
zvaigznes un novēlojušos gājējus un ne-
ļauj traucēt tevi miegā.

Uz Lieldienām, kad dzeguze Šmerlī
iezvanīs vasaras tuvošanos un strazds šū-
posies zarā,

Man izaugs eņģeļa spārni: prieks.
Bet es neatstāšu tevi, Rīga.
Es cilāšu saru pindzeli un mālēšu tavas
pelēkās mājas dzeltenas un zilas.

Kad pienāks rudens un salna noplaucēs
Bastejkalnu,

Es būšu viens no taviem bezbēdīgajiem
sētniekiem.

Es izrotāšu tevi ar sarkanām siena-
kaudzēm.

Rīga, es gribu dūkt viena no tavām ma-
zajām bitēm.

1966

AR SIRDI

Vienreiz tu ej un dzirdi ar sirdi un visa
muzīka ir otrādi.

Tramvaji apklust vējš apklust lidma-
šīna apklust debesīs.

Un tu dzirdi kā pirms tūkstoš gadiem
Daugavā ledus lūst.

1966

DZEJOLIS PAR SINAGOGU UN PAVASARI

Naumam Odnopozovam

Sinagoga, ja tu vari,
Tad palidzi šoreiz!
Tik daudz siržu guļ uz tava akmens
klona.

Tikai to vienu vārdu iemāci viņām:
Šolom.

Bet tu jau nezini to vārdu, sinagoga.
Drīz būs pavasaris, un Moše Dajans at-
kal iesauks armijā meitenes.

Saki, kādēļ tas tev bija vajadzīgs, si-
nagoga?

Es zinu kādu anekdoti,
Tā ir ļoti skumja,
Īsta ebreju anekdote:
Ahmedi un Huseini bēg pa tuksnesi,
Un tanki lēnām brauc un šauj uz bēgo-
šajiem,
Un tos tankus vada meitenes ar uz-
plečiem.

Ahmediem un Huseiniem ir kauns.
Šopavasār viņi netaupīs Dajana rezer-
vistas.

II

Tas bija rudenī. Pulka komandieris pa-
rakstīja manus papīrus
Un es varēju braukt mājās.
Stacijā mēs atkal satikāties.
Viņš aizbrauca uz Maskavu,
Un nevis uz apspriedi —
Uz lidmašīnu.

Es taču zinu,
Es taču zinu, sinagoga,
Cik trāpīgi šauj mans pulka komandieris.

Ahmedi un Huseini mācās.
Vai tu viņus māci šaut pa bēgošajiem,
sinagoga?

“Nēmās lācis danci lēkt...” (Arābu
paruna.)

Tuvajos Austrumos tuvojas pavasaris.
Drīz ieodīsies zari, drīz pacelsies lid-
mašīnas.

Bet vēl jau nav par vēlu,
Varbūt vēl nav par vēlu,
Dzirdi, sinagoga?

1968

MUZĪKA

Tā ir mana vienīgā muzika.

Es redzu un jūtu kā viņš pieceļas un pakatās uz tiesnešiem, uz prokuroru, uz to bildi pie sienas.

Es redzu un jūtu, kā viņš iet pretī šauteņu melnajām piltuvēm, un tad man liekas ka varena skaņa plūst no istabas sienām, no galda un grīdas, no logu rūtīm, no manām plaukstām.

Es redzu, kā cilvēki nekārtīgās rindās iet virsū vēstniecībai un izsit tai logus.

Tā ir mana muzika, es to dzirdu labāk kā jebkurš un es spēju to saprast.

1964

SAPNĪ IZTEICIENS

Vai tu zin to vīriņu kurš nāk sapnī?
Atnāk saka iesim teiksim ko tu domā
visu pasaki.

Un iet un saka un mostas no rīta ka tik
nebūtu par daudz pateicis.

Vīrs ņem dūšu nu nemūžam nu uz šito
mušu vairs mani neķeriet nekā naktī at-
kal vīriņš klāt.

Katru nakti vai nav slimš cilvēks būs jā-
iet pie daktera.

Dakters saka šitā vaina tagad daudziem.
Nu dzer zāles bet nekā vienalga rītā
gulta slapja.

1968?

BRĀLIS

I

Mūsu Kungs ir piesiets pie krusta un cieš un ir laimīgs. Virves griežas lielos un roku locītavās, un mūsu Kungs zin, ka Viņa stunda klāt un ka tā jābūt.

Un uz brīdi Viņa skatiens apskaidrojas un mūsu Kungs redz lejā stāv kareivji priesteri vīri sievas puikas ēzeļu dzinēji Viņa mācekļi un citi cilvēki skatās uz Viņu cits raud cits smejas cits saprot cits nesaprot.

Un mūsu Kungs saka nē es neesmu dieva dēls cilvēks esmu ja es būtu dieva dēls es nokāptu no krusta un aizietu bet es nekāpju zemē es mirstu no sāpēm man grūti es mīlu savus mācekļus Jāni visvairāk mīlu saprotu augsto priesteri Pilāta man ir žēl nabaga Jūdas man žēl bet cik labi būt cilvēkam to tu Tēvs nezini esmu cilvēks miršu no slāpēm un sāpēm bet tur lejā stāv Jānis skatās uz mani saprot mani viņa es augšāmcelšos.

Mūsu Kungs nomirst pie krusta bet Jānis iet pa pasauli brauc pa jūrām sludina cilvēki mīliet cits citu tā mācīja Jēzus no Nācāretes.

II

Neatradis mani, mans brālis iet pie ļaudīm un katram prasa: "Vai tu esi mans brālis?" Sargiem tas liekas aizdomīgi; puisēnu sauc zemes soģa priekšā. Soģis prasa: "Vai tu musini ļaudis?" Puisītis atbild: "Es ļaudis nemusinu. Es meklēju brāli." Tad soģis saka: "Ļaujiet, lai tas iet."

Es dzirdu, ka ļaudis runā par gara apsēstu puisēnu, un padomājis saku: "Tas laikam būs jauns Jānis Kristītājs". Patiešām, zēnam tagad staigā līdzī vesels bars mācekļu, ubagu, kropļu un izdziedētu slimnieku. Evaņģēlists saka — gluži kā pravietis Ezaija runājis sacīdams — "viņš ir mūsu vājības uz sevi ņēmis un mūsu sērgas nesis" — jā, bet neviens nespēja viņa nastu atvieglot, ne viņam parādīt ceļu. Es ieraugu viņu Jeruzālemes pūli kādu rītu un spiežos tuvāk, lai viņu labāk apskatītu, ak, tas ir jau manos gados vīrs melnu vēl bārdū. Es saucu: "Mācītāj! Te!" un nosaucu savu vārdu, un viņš uzreiz ņem mani pie rokas un saka: "Vai tu esi mans brālis?", un es saku: "Jā, mēs visi esam brāļi", un man paliek tā savādi, ko tas dieva cilvēks grib no manis, un es manos prom. Un vienu dienu es dzirdu tauri un redzu, ka vienu ved, un viņš nes lielu koka krustu. Es prasu, kas tas tāds, viņi saka — jūdu ķēniņš, Nācarietis! Es eju tuvāk, skatos uz viņu — vīrs manos gados vēl, tak, ak dieviņ... — un viņš paceļ acis, paskatās uz mani, un es sāku viņu pazīt, bet tie ved viņu tālāk un sauc — jūdu ķēniņš! jūdu ķēniņš!

III

Es Bībelē šķiru un lasu, kā tur augšā debesu mājās mans tēvs redz ka es esmu viens un sūta manu jaunāko brāli pie manis. Puisītis pasaulē nokāpj (es pasauli sev esmu cēlis!) bet kā lai tu ieraugi mani ja es slēpju acis kā melis. Reiz agorā dzirdu stāstām par zēnu ko visi zinot kas izsalcis to šis ēdinot kas apsēsts to izdziedinot viņš ejot no ciema uz ciemu un taujājot tuvu un tāli vai ļaudis nav dzirdējuši kaut ko par viņa brāli. Un viņš satiek mani uz ielas bet nepazīst kareivja kaskā uz skatuves ierauga mani un nepazīst aktiera maskā viņš ierauga mani ar kalpiem ballā vīnogas minam un ar Levi dēliem ražas brangotni svinam viņš redz mani kluso pulkā ar dunčiem tuksnesī ejam viņš pamana mani ar muitniekiem Romas kalendās smejam es zinu tu mani redzi uz ielas un nepazīsti brāli brāli brāli brālīt pasaki kur tu klīsti vēlreiz viņš mani sastop bet nezina ka esmu jo es zem kapuces slēpju i savu smīnu i dvesmu. Es dzirdu smieklus un raudas dzelzs šķindu vēju un tauri kareivji manu brāli ved ķēniņu pilsētai cauri es skrienu panāku viņus nokrītu zemē un vārtos lai kareivji samina mani ķēniņu pilsētas vārtos es pakaļ skrienu un citiem līdzī tai kalnā rāpjos nevairos šķēpa kāta pātagas neatkāpjos es atguvos naktī tumšu un klau kā zagļi klusu četri mācekļi nes manu brāli guldīt uz dusu es čukstu es esmu apsēsts piensiet viņu pie manis piensiet viņu pie manis piensiet viņu pie manis un tie paceļ viņu uz pleciem un pie manis piens un no tavas caurdurtās plauksta rasa pil man uz pieres.

196?

(Angļu valodas nodarbībā lika "improvizēt" ...)

GRĀMATA

Man ir divi draugi no vienas zemes Āfrikā, no tās zemes, kur tagad šauj. Man ir divi draugi — Džons un Džons.

Vienu rītu viens atnāk un saka: "Cilvēk, es braucu prom — armijā par leitnantu un uzvarēt tos otru".

Es prasu — kāpēc tā. Džons saka: "Tas ir garš stāsts. Es tev iedošu grāmatu, tajā viss ir, par ko mēs cīnāmies."

Džons iedod, un tur ir par nākotni, skolām un vienlīdzību, un es lasu un saku — jā, par to ir vērts.

Un citu rītu otrs nāk pa durvīm iekšā, un es saku Džoni redz rudens klāt, lapas birst Ņevā, bet Džons nedzird, Džons saka "Uldi, redz, es braucu mājās karot pret tiem pirmajiem."

Es prasu kāpēc, viņš saka "Tas ir garš stāsts, ekur grāmatā viss ir, še ņem pats lasi" un dod, un ir tā pati.

1969

RAKSTOS MEKLĒT

Vienā grāmatā viens iet ar nūju, trenkā suņus, baksta pazarēs; viņš meklē mani nosist, bet viņš ir apmaldījies, tur jau astoņdesmitkuraiss? gads — tam mani nesa-tikt, tam priekšā vāks.

196??

PAUĻUKS, III

Pa vidu dūmaka, tur kaktā saule ēze.
Man ir viena doma, ka; nu, tā ir tāda hipo-
tēze. Te vidū Esme: balts. Gar malu ēna:
viela. Sinonīmi ir sājš, sūrs un salds. Jau
izstaigāta iela. Iepērcieties, ar gadiem tas
kļūs dārgs viss. A man — basa Esme pa
sniegiem. Es neesmu marksists, bet uzmi-
ņas spējas man pietiek.

1981, 1993

VĒL NO PRĀGAS PROZAS

I. CHAMPS PIERRE

Šārupīte bur un buļo. Debess mell, dzirkst, vell. Latvis teltī pie pašas lidostas. Ja būtu gaislīnija Prāga—Rīga, pa dropi viens, divi un Beberbeķis. Dārslēgs līdzī, durslēgs apakš sliekšņa. Darbiņš gaida, jau noputējis Ījabs (ebrejiiski uz galda, jaunmēlēs plauktā). Aivars ļauj nākt, kad gribu, vēlē labu, i viskijs ķēķī, zodūdēns ledekli, viss kas, un norunāts, ka mūzas vest — nu, darba interesēs nav liegts.

“Šāmpēteris”, kā Italo Veitners fantazē, “Lielrīgas gaisa vārti”. Degs burti oranžie, pie letes kleķēs pasē, O, zömös lodīt — mánā! guvies honorāru, došos reiz vēlā pastaigā uz Šārupīti.

Ikrīt Vāclavs modī gruziski: Dila mšvidobisa! — Nu nāk un māto: Ibi ih maķ! Sovēti nogāzuši lidmašīnu, vid', korejskou, jebi ih maķ, vid' takhle se nedēlá dnes na svēte, ne, to se nedēlá!

Tai armijā tak biji, trīs gadus šveikoji, ko teiksi? Neriebj alus? —

Dzērām, kaut ko runājām, saulrietēja,
nu rudenzdziļš. Mell piltuve, brūk zvaig-
znes, dvašo zemestrāns. Lidenes kā sma-
gas skārdenes rit pāri — uz Bolderāju,
Blomi, Berlīni un Baķiem, uz Ašhabadu
Hazārjūrai pār, dziļu eļļa sprauslo debe-
sīs, žrr! pāri Sirdarjai un Indai, priekšā
Dijļa gunis, tad attumst okeāns.

Ei! Zemes lodīt! — tu mana. Oķi, mans!
Piedodiet, kas vairs neesat. Kas vēl vakar
bijāt, grozījāties un čalojāt.

Jūsu palikdams, es cieņā zīmējos
ar Šveikatām no Prāgas, cūka

Uldis

1983, Prāga,
(1987? Rīga, 2004, Teherāna)

II. OMNIA NOSTRA

Mārtiņam Būmanim

Mēs nestaigājām bešā, mums valsts bij līdzī ķešā, es nupat čurāt biju ar savu Impēriju — es tādžikiski pratu un tā kā zaldāts matu, šis angļiski kā bankā un tā kā zaldāts slangā, i Pentagonā speci respektē mūsu veci, mums pilna mute viltus, pār viņiem tiļam tiltus, mums kājas krievam maisā, bet Republika gaisā, mēs visu zinām frančos un Inčukalnā dančos, un Honolulū villā, es Jerevanā pillā, mums ir savs čīgāns spāņos un maoiste dāņos, un pacifiste Šveicē, un islāmiste tveicē, ar nēģerJēzu melnu dzird strīdā baltu velnu, mēs aizsēduši peklē, jau Pēteris skrien meklē, mums dūms ap galvu virmo un lezbenes pa pirmo, vēl Losā neesat mikās, bet Rīgā sen sūt migās, bet Štokos ilgi krogos — jau Ņurkā tumsa logos, mums miljons siržu mazu ap Gr'Village'ū un "Kazu", cits tatārus sēž tulko, cits mongoliski gulgo, bet mute suss jums brīna, kad mums būs sava Ķīna un sava Čangladeša, un basku nebūs sveša mums priedētība dzīvā un piedētība brīvā, kas rosināja domu, bet kaitināja Romu, un gallu mēle plata, ko Cēzars nesaprata, mēs esam tauta liela, jau esam pilna iela, lai rītā pajūk draža! te līgo tauta maza, smej Berlīnē pa šenķiem par krieviem i par jeņķiem — jā, mūs ar Dutschki laida, kur aktivisti gaida mūs mikrofoniem apkārt, un zilie krekli apkārt, tie gatavoti bija, ka būšot diskusija, tak dullāki ik reizi bij latvju zēni kreisi, no galvas Marksu spēja, Markūzi nocītēja — trīs latvji stāv uz stūra, bet zilkreklu kā jūra, trīs latvji sajauc prātus, sauc "padzīt birokatus": "Tad turamies pie faktiem! Kas tautām tiek no paktiem? Kaut bāziet pirkstus dirsās, bet vēsture tak virzās, vai ne? — jums acīs zvīņas!? Laiks atsākt šķiru cīņas! Laiks vācu komunistiem teikt "Nē!" tiem šovinistiem, kas abi nāk mūs valda, kā abi lemj pie galda!" — Tas būtu slikti beidzies, bet Dutschke esot steidzies, i latvjiem jātin gali, nāk lētie VeDeR ali ar jaunu teoriju (bet tad es čurāt biju).

1987, Prāga, 2004, Teherāna

III.

Cik jocīgi: Rīga bij Eiropas galvaspilsēta.

Vai tas izkāpa no zemes?

Kas tas bij, ko mums debesīs parādīja?

Kā tad poļi nejaudāja, bet mēs?

Vai mēs izcīnījām to priekš viņiem visiem?

Vai viņi to bij jau izcīnījuši priekš mums?

Vai mēs izmānījām vienotrus īstā brīdī uz plača?

Vai bij Hēgelim tādi mači, un trāpījās Rīgā?

Marika uzliek vidiķi, un čehi sēž muti vaļā.
Bij, bijī, bīda — ilgi vēl bīdelēs vēsturē,
iepūtiet mums.

1988

VIENTĀNES PRIEKI

Tagad skaties logā (vajā muti!) ne vārda
nerunā. Negories, nebubini. Drīz sāks jau
tumst, tad pamanīsi, koki gar tavu žogu —
nevis saauguši, nē — sanākuši ko pazi-
ņot — vai tevi uzklausīt.

1998

I. GRĀMATIZDEVĒJS
VILNIS ZAĻKALNS
SAUC NO TUKŠA LOGA

Sanāciet mīkstos brunčos, es jums māju
uzcēlu, es jums brūtgānus nosapņoju, mīlu
jūs, manas baltās, manas strādīgās, ma-
nas latvietes, Maijas manas, šī tauta gan
paakla, skopa, tak vienalga jums kleitas
apdriskās, vēroju: ejat dejat klaidā vai lai-
darā ganos vai rīkstes bīdamās tak drošu
lūpu, prastenes, pratīgās manas, bezprā-
tes — vispār jau netik man laiskās ne-
nomirstīgās princeses: ne piramidās, ne
plauktā! Sanāciet mana tēva namā, mazās
tiepšas, es šūšu jums kāzukleitas: samak-
sāšu, velns dancos.

2002

II. MŪŽĪGAIS STUDENTS SAUC NO BEZGALGARĀ GAITEŅA

Es, tu, viņš, viņa! eju, tak neviena, eju
ēstu un dzertu, mīlētu, kautos un lādētup,
dzīvotup, būtup, tak neviena te tumsā,
es, tu, viņš, bij tagadne, gramatika, bij kā
viņu supīns supilk mums brolēli bet ta-
gad kā senprūsīm stardzīsla tumsā, līdz-
tece mūžīgā, viens, viens, skaudra sāpe
pēc jums, tik pagātnes formās varu vēl sa-
saukt: mēs bijām! mesbijām, mijām — ei,
ei, ei, ei, jūs, ei, ei, ei, jā, ei, ei!

2002

IMITĒT TURCIJĀ JĀŅUNAKTI

Fāzilam Hūsni Dāglardžam

Mēms, melns gaisos, es ar tveici laizos,
te salas, tur Bosfors — tur Jāņi, aiz!

Vīns — lejies, plate — griezies, pols —
zilsti un bais!

Bet netika cauri.

Ziemeļnakti dienvidu gaisiem izklāstīt
vārdiem? pievest maisiem?

Neiet cauri.

Es, uguns, gaisšu, tu, jūra, gaissi, šī, zeme,
gaiss, gaišs paliks jums, bērni, bez apvār-
šņiem staigāt gaiss!

2002

KUNNOSS RUNĀ AR NĀVI

Tu nebaidies, mauka, es tev nesitīšu,
klāt es tev neķeršos, gan slikti ģērpts, tak
labi audzināts, līdz nākamreizei vari jus-
ties brīva; ko? Kādi pieci rubļi? Sen mums
lati (nu, ne katrunedēļ) vispār, kas kopā
nodzerts, tas neskaitās.

Nu, nav man laika,
vecā dirsā, tinies.

Ko? Vēl tu te?

2002

*

Vēl nav formulēts vārds,
Bet jau veļas dunā,
Burbuļo, ceļas gards
Un man degunā runā;

Mums parāda: vīriņš siks
Klusēdams gaida kārtu,
Man un šai valodai tiks
Priekšnojauta par vārdu.

2003

ŠOVASAR
ULDIS LEINERTS

Vārdi skrienas un ienas,
Paslēpj dražās un ienes
Karstāko mūža vasaru,
108 tveicīgas dienas.

Pazinis apustuli,
Muitnieks mums nepiesienas.
Leiši uzrakstu izkar
Zilā emaljā: PIENAS

"Celies un kļūmo sirdi
Nepiesien ne pie vienas"
Ar sarkanu krāsu: Lei Nerzi
Ķīnieši raksta uz sienas

2003

SAPNIS: TAUTIETIS
ATBILD OJĀRAM VĀCIETIM

Tiesā mani pēc manām tiesām.

Tu drīksti man pārmest neprasmi kulinārijā. Tu drīksti nosodīt mani par kārtības trūkumu virtuvē un tīrības trūkumu ledusskapī. Met man acīs manu rijību un tuvredzīgo sīkstulību.

Man nav, ko tev atbildēt. Jā, es neaicināju viņu pie vakariņu galda: vecu, slimu un līdz raudām izsalkušu brāli kanibālu.

Bet nemēģini man uzplīties ar saviem imperatīviem, tu liekuli. Manas un tavas izvēles atšķiras nebūtiski un patiesībā epizodiski. Ja es esmu radīts, tad tādēļ, lai dzīvotu, izdzīvotu un apliecinātu dzīvi.

Plāpa, tu zini, ka tev ir taisnība.

Mums nav īstas cerības pārkliegt vai pār balsot tevi. Tavā pusē ir trokšņainais dievu bars, ko tu pats esi izfantazējis.

Tev ir taisnība, bet mums garšo un mēs ēdīsim.

2003

1944: TEKSTU MEKLĒJOT

To es zinu, ka tas ir pavisam. Miršu svešumā, tak relatīvi brīvs. Nezinu, uz ko tu šobrīd ceri, drīz tu priecāsies, ka tu vēl dzīvs. Pārāk atklāts es ar tevi biju, pārāk daudz kur esi bijis klāt, patiesībā labi, ka tu nebrauc,-----:-----? nevarēsi mani kaitināt. Gleznas kastēs,-----:-----; grāmatas lai paliek. Ņem no traukiem, kas tev -- -- -- -- --?! liekas skaists. Ņem, ko varēs pārdot! tev ies skarbi, kādēļ izdevību garām laist. Patiesībā priecājos par -- -- -- -- --,-----? tevi, man tas tīk, ja kāds uz sevi tic.-----; Nezinu, kurš risinājums labāks; katreiz-----?! manā vietā izlemj cits. Atceries, tu piemānīji mani ar tām hipotēkām? Tu vēl ņirdz?! Zini: es tev smalki -- -- -- -- --! -- -- -- -- --! atdarīju; kā? Es neteikšu, jo tev ir slima -----... ----- . sirds. Gribu noformulēt mēmiem -----, -----, ----- ? burtiem visu to, ko nevar izteikt balss. Kad mēs satiksimies, mūsu abu nebūs, tiksies projekcijas, divu līkņu gals. Man tāds neliels lūgums, ja tev iznākt iet gar kapiem, man vairs neiznāks, Aspazijai aiznes noliec puķi, vai šī vainīga, ka Rainis — āksts.

2004

UĢIM BRIKMANIM, LTD

I

Tec, tēti, uz mežu, tec naski — ja putni
dzied, skrieni bass, ja sniegi snieg, zāba-
kos brien, no kariņa nākdams, zobenu
nejozis tec, tēt, cērt sikstu liksti, bet lo-
kanu, mīkstu, lai mežs mani aijā, lai putni
lēkā ap mani, lai vilciņš nes labas dienas,
lai mēnestiņš meklē mani un saulīte rītā,
trīs likstis cērt, tēti, gan krustabas izvēlēs
īsto, tēt, cērt man liksti lunkanu, smuidru,
lai augu smuidra kā egle, lai līgana teku,
lai nobrīnās tautas — tēt, cērt jautru liksti,
lai šūpulī smeju, tik vien tev tā darba —
gan māte liks pagalvi dziesmu!

II

Es, meitiņ, daudz redzējis zemju, daudz jūru — vai karā saukts, vai aiz deguna vadāts, vai koncertos dziedāt braucis — ai, kur vēl tā apīnis dejo ar miezi, dod rudzītis dievpalīgu? — te gadsimts pie gadsimta sprēgā kā balķis pie balķa, te ūdeņi rāmi, te gājputni droši iet pāri, te ledus jau stāsta par paliem un putenim ziedonis prātā, tev, eglīte apsīte mana, te smuidrai augt, te tavai valodai trīsulojot saulē, te nebēdņiem glaudīsi galvu, te man svecīti liksi un posīsi skujām, lai nenopūš, nenopūš novembra vējš.

III

Tiem acu nav, ka tevi nepamana — viens tāds tu, puis, tev šķeļas valoda un darbi šķiras, tu paskolots — kam tīk, lai smej, es lepojos: nū gazetniku dzimtas! saka sirds: tu dzimis būt kungs pār laukiem un pār stalli! tu ceļu nepagriez, tu proti atbildēt i saimniekam, i vagarītim, rāms tu baznīcā un krogū stalts, i dūri dēļos triec, i stiprus elkoņus lauz galdā par alus krūzi, tev kārtis laime, kaut paliec parādā — man raisās dziesma, sokas visi darbi, kad tevi ieraugu — tām acu nav, kas citus mīlē! tu Laimas izredzēts, tu lielus darbus veiktu, ja Rīgā notaptum, — lai runā tēvs ar māti, ko grib! — man viņnakt sapnī, puis, tu vedi mežezērā kumeliņu peldināt.

Es puisis prasts, lai uzsauc pirmoreiz,
man tikvien kā šī sirds un mazais gredzentiņš,
es tavs, man citas nevajag, tak tevi neatdošu,
es dzērājpuisis, tu tak zini, ko iekrāšu,
būs tavs i zīds, i samts, lai uzsauc otru reizi,
man klausa kumeliņš, es visus darbus protu,
ja gribi — iesim Rīgā, būs tavs gods un nams,
ja kāds vien greizi uz tevi palūkos —
es dūrē padevies! ņem gredzentiņu,
tecēs bērnu pulks: tik rātni, čakli un tīriem
deguniem, un skolas izstaiģās,
es dzērājpuisis, tu tak zini, manu
princesīt — vai ļaudis šķirs, vai Dievs,
bet nu es būšu tavs — lai uzsauc trešoreiz!

V

Ved, ķēniņ, Kurzemīti lieverēt, ved mani, karali, sist vidzemniekus, vai jautra karadziesma? — pienāks diena, vedīs mani cars, tad putēs poļi kā spaļi, Ļeņins sūtīs mani pār Dņepru un pār Vislu, pār Perekopu un aklās sādžās šaut un dūmu vērpt, un nolauzt ģenerāļus, bet vāci mani sūtīs graut ielas Varšavā, jo ļauna man, ļauna slava: ka roka nenodreb, ka tauri tālu dzird, ka biedrus nenodod. Pret brāli brālis — svešos pulkos! Sūtīs mani pret čalmainajiem — graut ciemus, Hindukušā dūmu vērpt, un vēlāk teikšu: izrāvos! vairs nedabūjāt mani graut aulus Kaukāzā! — bet reiz tālā tautā pie svētku galda celšos, saukšu: mūsu karadziesmas nav kā jūsu, neesam bērni, mums agri ūsas griežas, jājām gājām dziedādami, kur sveši kungi veda — dziesmas mulsas! — mēs lējām asinis bez asinsprieka — Dievs sapratējs lai piedod, jūs — klausieties.

VI

Kurp ved mūs, dziesma, skurbā stabulniece, pa kādām Vācēm, pār kādām jūrām ved, ei, dziesma, tu divreiz glābi mūs, vēl mēs tev neklausījām, nu, piedod mums, nu, izved viņiem cauri! — tik pavīpsnāja skurbā stabulniece, tai pakaļ bērnu pulks, nu, ved, nu, ved caur ciparnīcu vētrām, paroļu atvāriem, ved mūs un mūsu bērnus, un atved atpakaļ šai valodā, kas mūsu, šai zemē skaistajā, šai mežmalā, šai karstā vēsturē, mēs šoreiz nepievīlīsim tevi, skurbā stabulniece, tev pilnu maksāsim — ved, dziesma, mūs!

VII

Es ticu stāstam: vecis izdziedāts no zārka un paša bērēs lecis! — Bij visu gatavs atdot tev, dziesma, visu atdāvāt — vai samaksāja? Nē, ņēma aizmirsa — līdz atkal reize mirt! — un tā mēs visi.

Tev Barons dāsni solījās (bet Melngailis ar prātu) vai samaksājām tev, kā viņi lika? — tik muldējām.

Reiz i sērgu aizdziedājām prom — Tā visu nakti ap pirti staigāja un klabināja: kur tava meitiņa! dod Man! tā tagad Mana! — (tie dziedājuši!) (ne brīdi es neapklusis!) dzi, gailis brēcis —

kā traka bēdze Melnā sieva, Tā pinās lindrakos un muka tupelēs. Bet es — vai atkalpoju?

Gan krievos dienēdams es zēna aizrautībā tev solijos: mās, man citas nevajag! Tev brunčos turēšos, tu mana lielā māsa; kā savlaik Medenim, man iemācīsi i zilbju soli, i vārdu paskraidas, nu — to danci lielāko! — to nevar pārtulkot ne citā mēlē, ne daiļavām zem segas izstāstīt, bet visi nolūkojas: lūk, Jānis Medenis! Un tā — ir viņa māsa. — Es arī zināšos!

Nu, kur tas tagad? Bērnos? Tu, dēls, no-
maksāsi? Meitiņ, mazmeitiņ? Tu, ieviņ,
sērmūslīt, tu, egle, ciekurīte? Vai rūta,
naskā leišu rūta, tu? Vai jūsu nebēdņi?

Re, manas bēres nāk dziedādamas. Pa
priekšu lecu, izdziedāts no zārka.

VIII

Tu, bitīt lapsenīt, tu dūksi, tu, dziesma, skanēsi, kad nebūs manis, tu, meita, skriesi rasā basa, nebūs manis tevi ķert, vējš, dvesīsi — pie vaiga apstāsies (o, ne pie manējā!) tu, student, sēdēsi pie senām valodām, vai tūkstoš gadu šur — vai tur? — tu, čigān, velnu dzīsi, krievs, gari runāsies, bet nebūs manis — kas sitīs tev uz pleca? — tu mīsies ritenī, ei vācieti, pret kalnu — nenākšu vairs pretī ar alu portfeli, pie akmens mežmalā tu lieksi galvu, žīds — nebūs manis, kam blakus paklūsēt, tu, kaija mūžīgā, pār jūru karāsies, o, miljons gadu, — vai ilgi dūksi, strops mans, ilgi gavilēsi, mana tauta? — nebūs manis — tu būsi — būs saule debesīs (un mēness — čigānam).

IX

Man nebūs tevis kauns, ei, Dziesma, tu skurbā stabulniec, ved mani — Deviņpadsmitais vai Deviņdesmitpirmais, vai divreiz jāsaka? — nē, Rīgas nedosim! — ja nebūs bataljonu, nāks aktieri, un savu vietu zinās i šoferis, i spēkrats lempīgais.

Kā vepris sariem bozies, Bastejkalns — stingeriem! Zvans noskanēs, un atskries visa klase, un tantiņa, un skolas direktors — kad likās — zudis viss — vēl dziesma savus svētos atsūtīs, un to mums daudz, mums daudz, tik daudz, tik daudz, un katrā manī — Viņa.

Pa milzu ciparnīcām joņo vārdi. Skaitļu pali ceļas ar katru pavasari trauksmaināk — vien kaija dzird vēl sevi, pār viņiem kārusies — bet rakstu zīmes mulst! “Uz milzu nedēļām skrien pulkstens. Un sajuks radu raksti, un sajuks minūtes. Un sajuks adreses.” Tepat augāt, māsas — tu, dziesma latviete, tu, dziesma igauņiete — vēl sadziedaties? “...jo grūt,

arvien jo grūtāk ir sastapties, jo sajūk adreses un sajūk radu raksti. Pulkstens skrien uz milzu nedēļām (no naftas gūtnēm tālu, bet tuvu pulksteņiem — ej meklē vēsturē”),

varbūt jūs, māsas dziesmas, mūs pārvedīsiet sētā? Varbūt atceraties to ciekuraino taku? Mēs Ciparnieces mežā bijī kā pasakā! Mēs saltiem pirkstiem sadevušies, tak — bijī uzrunāt!

Saturs

Vairāki Ulža Bērziņa dzejoļi pēc pirmpublicācijas vēlāk iekļauti citā krājumā vai dzejoļu ciklā. Šajā grāmatā tie publicēti vienu reizi. Dzejoļu krājumu satura rādītāji atbilst oriģinālam, bet atkārtojumi tajos apzīmēti pelēkā krāsā, norādot lappusi, kurā dzejolis publicēts šajā grāmatā.

PIEMINEKLIS KAZAI (1980)

Sauc	9
Neiznāk	10
Balss	11
Piemineklis kazai	12
“Vakars, uguns, iela un es esmu...”	13
“Kā saule cērtas ar divām tumsām tā tu...”	14
“Var saklausīt, kā pulgo lakstīgala...”	15
Tas pats dzejolis	16
Vēl viens Čakam mutē	17
“Bet es esmu tas mūžīgais vērdiņš...”	18
Sapnī	19
Puķufantāzija	20
Marsiešu bikses	21
“Ar sniegpulkstenīšiem...”	23
Bruņinieks un Sančo Pansa	24
Dzejolis par vecumu	25
Uldis	27
Kā meklēt	28
(Troksnis...)	29
Krustnešu Pēteris	30
Vidus laiks	31
Statiskais moments	32
Kurzemes Pēteris	33
Latviešu mācītāji	34
“Vai Daugava dun...”	35
“Kuro gadu jau stādām...”	36
Kājām nācējs	37
Ziņģe	38
Patiesība	39
Vidzemē no četriem līdz pieciem	40
Minotauromahija	295
“No zemes es esmu izkasts...”	41
Zīles ziņa	42
Dzejolis par asterēm	197

"Nu sijas sazaļo..."	43
Četri gadalaiki	44
"Tā ir pavasara nakts..."	46
"Sākumā ir auksta spoža nakts..."	47
Pēterdiena	48
Alus	49
"Kūts lūst no lekniem luteņiem..."	50
"Lejiet to duļķaino sauli..."	51
"Kā vērbaļķi man bikšu sakas..."	52
Kādā krāsā pienene	53
Uzrakstīt "f"	54
Ei Mühlenbach	55
Valdemāra auzas	56
"Kliedz fraka plātīgā..."	57
Krišjānis Barons	58
Paparde	63
"Dies skrien un laika ratu griež..."	64
Abdulhaja Ulaševa trīs sapņi	65
Locījumi un dziesmas	113
"Jā, pareizi, jāņem vērā..."	67
"Čikst vārti stājas pūsma..."	68

POĒTISMS BALTKRIEVS (1984)

Pusvadītājs	71
Vecgads vilcienā	72
Maijs debešos	73
Vālodze	74
Pulkstens	75
"Te es. Te tu, te viņš..."	76
"Tas trako aprīli..."	77
"Sakiet, jauns kungs..."	78
"Pil asinis no kļavas..."	79
"Dievs pārteicies..."	80
Uz ziemeļiem	81
Jakutija	82
"Ko, Piekdienis?..."	83
Determinatīvi	84
"Divi vairs klibais ar liko..."	86
"Nudien, pumpuri vaļā..."	87
Dumpo ūdeni	88
"Pēc lietus..."	89
"Pa puriem ciņiem..."	90
"Zem četrām acīm..."	91
"Es protestiem un pretestiem..."	92
"Nav tālu brīdis..."	93

Rekviēms	94
Slaidie burti (1864—1904)	95
M. E. Sābira kasīda	97
“Vai aka apcirsta?...”	98
Leišmales dzejolis	99
Folkloras mape no Kābulas	100
Sorm-keremet	101
“Pūst uguns alkšņi...”	102
“Rok dārzā kurmis...”	103
“(Kur Jumis palicis?)...”	104
Brāl, ko varam	105
Mēms	106
Narekas Grigors	107
“Nāk likumiem...”	108
Piemineklis donam Alfredo	
I “Kā eju istabā, tā trūkstos...”	109
II “Pa izbārstitām lapām bēgu...”	110
Varoņdarbu jauš	111
Durvīs smeļ jeb Atdzejošanas māksla	112
Locījumi un dziesmas	113
Antiņš	114
Dons Alfredo atvadās no nepadarītā darba	115
Dons Alfredo nāk žēloties	116
Dona Alfredo Ziemassvētki	117
Ar putniem	118
Uz milzu nedēļām	119
Skrej ārā paskaties	120
Poētisms baltkrievs	121
Prozaisms lakstīgala	122
Estiņa motīvs	124
“Daudz ziņu pagaisis...”	125
Čigānu Barons	126
No tuvā gadusimta redz	127
“Nebūs tiesa...”	128
“Zem kolhoziem murd iežūdens...”	129
Astras	130
“Didz, priļo, maijini...”	131
Naksneniece	132
“Uz neaizbristas kalmes...”	133
Debess vajā	134
Zinis	135
“Dziļš, auksts un akmeņūdeņmelns...”	136
Pagriezīsies	137
Sirdsdibenā	138
“Un šajā sakarā...”	139
Galds vidū	140
Nepateiks	141

Es aiz loga	142
Dāglardžas motīvs	143
"Sapni nācējiem..."	144
Padomi iesācējam	145
"Debesis atkal par daudz..."	146
"Tikai ar muti plestu..."	147
"Vajg sākumā pirtk esmi..."	148
"Viņš vilka skurbas mušas..."	149
Uldis Leinerts sniedzas šurp	150
Pamošanās	151
Gaisa gabali	152
Ziemā skolā	153
"Es gribu tautās sabūt..."	154
Anonīmu cilts	155
Dažas rindas <i>petitā</i>	156

NENOTIKUŠIE ATENTĀTI (1990)

Pārdomas 13. janvāra ielā	161
Darāmajā kārtā	162
"Stāv pateikts pašā debess malā..."	163
Konstatējoša proza	164
Epistolāra proza	165
Ein Kurländischer Dichter in Majorenhof	166
Gads ar cilvēka seju	
1. A. D. 1968	167
2. Vēstules	168
3. Jana Palaha guns	169
4. Iedomāta Prāga	170
Jautājoša proza	171
Apokrifiska proza	172
Moralizējoša proza	173
Īsproza	174
Melošana	175
Deviņi pērkonī	176
Pirmais sniegs	177
Historiogrāfiska proza	178
Krišjāņa Valdemāra kājas	179
"Knutš rok bedri..."	180
"Riktēt zem asinīm stutes..."	181
Daugavmala	
Strazdu miers	182
Barona dzejolis	183
Proza par manu trako alku	184
Kulaks priekšā	185
Dzejolis par salnu	186

Arguments	187
Bermontiešu balle	188
"Ēna krit pār upi — paša..."	189
Dievpalīgs	190
Dzejolis par kritušajiem	191
Proza par kuģiem	192
Dzejolis par vienu vācieti	193
Otrais dzejolis par trako alku	194
Dzejolis par trofeju vezumu un vezumnieku Frici	195
Ein ländliches Rondeau	196
Dzejolis par asterēm	197
Fantastisks dzejolis par notikumu Rīgas stacijā	198
Vēstījums pa atdarītu logu	199
Strēlnieki	200
Ābols	201
Spitakavoras vecene	202
Koncerts vecajā augstskolā	203
Neprazdams Gruzijā	210
Tērbatas bibliotēkā	211
Telegramma no Ģ. Bļodnieka	212
א ידִישֶׁר דיִבְטֶער אין מוסקװע	213
Kijevas fedāni	214
Dzeja Maijai Silmalei	215
Proza Maijai Silmalei	216
Autostops	217
Divdesmit ceturtais jūnijs	218
Nepacietība	219
Piecpadsmit	220
"Niekkalbju zelts, Miķeļu žīda nauda..."	226
"Tausti gaismu, kāri od vielu..."	227
Politekonomija	228
Acu dzīlēs	229
Ilgas pēc dzejoļu sacerešanas	230
"Meži liksmi no bailēm..."	231
Oktobris	232
"Latvijas laiks..."	233
"Putniņš — kā grib..."	236
1939	237
1941	238
Litene: memorizācijas mēģinājums	239
Litene	240
Nenotikušie atentāti	241
Hitlers sapņi	243
Atkāpšanās	244
1947	245
Viedoklis par mūžību	246
KMB	247

Samizdatu lasot	248
Sēņotāji	249
Bendes romance	250
Pēterbalādes	
1. Balāde par gaiļiem	253
2. Skumjā	254
3. "Katru ritu..."	254
Pēterproza	255
"Visvienalga nāks zaglis nakti..."	256
"Kazaņā šķibā pūli..."	257
Seulas reiss	319
Par Visocki	258
"Elle stiebrā stīdz..."	259
"Jā, lietos, jā, sniegos..."	260
Pilsētas proza	261
"Ādam, tu esi tas bads ..."	262
"Es teku Māras zābakos ..."	263
"Tikai ar muti plestu..."	264
"Bij nakti jēga gluda..."	265
"Sargi, sargi manas acis drosās..."	266
"Pil asinis no kļavas..."	267
"Kur milža mēle laka..."	268
"Velns dod man tūkstoš mēles..."	269
"Kungs, vai Tev kādreiz ienāk prātā ..."	270
Bridis	271
Smīn un smīn	272
Raiņa paredzējumi	273
"Te sēdēs, lieksies, gulsies, sliesies..."	274
"Re, kur atrisinājums..."	275
"Tā patiesība..."	276
"Griežas fonētika..."	277
"Iezīmējas tendence..."	278
Rainis priedēs	279
Solidaritāte	281
"Jāj austrieši, jāj ausekļieši..."	282
Proza par vecu naudu	283
Jaunās iespējas	285
"Ercens padusē..."	286

PARASTS AKMENS (1992)

I "Ne pacelt, ne novelt..."	289
II "Mao Dzedun, tu nomirsi..."	290
III "Vara, tās melnās asinis tev jāizsvīst..."	291
IV "Es redzu to tikpat skaidri..."	292
V "Es savu tirānu aizstāvēšu..."	293

VI "To jums pasniegs kā jūsu uzvaru..."	294
VII "Minotauromahija..."	295
VIII "Mēs, mazie ļaudis..."	296
IX "Portreti un saukļi ir prom..."	297
X "Nu ir pagalam, pagātne apglabāta..."	298

Dzejoļi no Ulža Bērziņa un Jura Kronberga krājuma LAIKS (1994)

1979, parallelismus membrorum	301
Jura Kronberga rozes	302
Biedram Zaļkalnam, cilvēkam kuģim	304
"Deg debesis no kļavas"	307
Sīmanis. Pārdaugava	308
Kaula laikmets	309
1992. Jaunas liecības Imres Naģa lietā	312
"Bēg debesis no pļavas..."	313
Austrumāfrikas laiks	314
"Cauri gaisam es slepens dievs..."	315
10.12.1988	316
1983, Prāga un province	317
1.09.1983. Seulas reiss	319
Seulas reiss — dzimšanas diena	320
Tagad brīvs	321
"ja tie gadsimti pasēs"	322
Atrod	323
Biedrībā	324
Strēlnieku piemiņas diena	325
Rekviēms	326
Brūno Kalniņa liepas	327
1953. gada vasara. Berija	328
Nosalušām rokām	329
Ievai Lešinskai	331
Polka	332
Džemala Sirejas motīvs	333
1989, Stokholma	334
Berlīne	337
Andreja Irbes motīvs	338
Fidels sapnī	339
Ziņu pienesēju aizstāvībai	340
Šņorzābaki	341
Arhetips	342
"Tur nākotne, kur gaisos..."	343
"Pustris pēc Rīgas časa..."	344
Prieks	345
Murgs	346
"Bērni, zālītē neskrieniet..."	347

Meklējot Andri Slapiņu 348

Ilgās atvadas no pieminekļa 349

Laiks

I "Viļ ierastā mājienu rotaļa..." 350

II "Savu brāļu smagajā elpā dauzos..." 351

III "Eņģelis Miķelis izraujas ellei..." 352

IV "Svece iznesta gaismā..." 353

V "Tevi gaidot laiks ļoņos ap mani..." 354

Dzejoļi no izlases KUKAIŅU SOĻI (1994)

Atgādinājums 357

Mieriēlas romance 358

Ampflikācija 359

Dzejoļi no izlases DZEJA (1995)

Pasaciņa 363

Vasaras lietus 365

Stāvoklis prozā uz 1979. g. februāri 369

"Tava α kā delmu valgs..." 370

"Auksti pirksti gar rikli..." 371

NOZAGTIE VELOSIPĒDI (1999)

Diagnoze 375

Trojļa sakarā. Leonam Briedim

I. Nakts 376

II. Rīts 377

III. Diena 378

Egejjūra: mājasdarbs 379

Dzejnieka Jeronīma Stulpāna atvadas 380

"Cietieties līdz ievām..." 381

"Kur meldiņa skaļā?... " 382

Liepāja 383

Kaza 384

Erevāna, 1988 385

Voldemārs Ozols, 1916 386

Mācītāja Siļķes vakarēdiens 387

Muldēta Brēmene. Laumai Zvidriņai 388

Mazie odiseji 389

Bulgārvīns. Jurim Vičam 390

"Vēl pērkonš tā kā nieva..." 391

Jūnijs 392

"Jūs argumentot..."	393
"O, Rīga-pīga..."	394
"Ar riteni pa Baroneni..."	395
Teksta procesori	396
"Pagātnes laiki aizmigs..."	397
Business	398
Bangainie septiņdesmitie	399
Dienasgrāmatas nerakstīšanai	400
Ulža Leinerta adrese	401
Platonovs kā sapņugrāmata	402
Paaudžu sasaiste. Ejam!	404
Vodka	405
Sapņi: piesprausts pie plaukta L. Brieža kajītē	406
"Kains visur blakus..."	407
Piektdienas vakars. Strada Romana	408
Sestdienas vakars	409
"Ai, cik tālu var ieraudzīt..."	410
Stāsts	411
Miegot	412
Samārietis	413
Velna arklis	414
Sērija (1919)	415
Kuolk, aprīl	416
Kolka	417
Kolka. Vilnim Zaļkalnam	418
"Prasa: Dieviņ, liec, lai šogad debess..."	419
Paaudžu sasaiste. Sapņi	420
Nozagtie velosipēdi	421

MAIJS DEBEŠOS (Dekonstruktīvas mēģinājums) (2002)

Prometejs	425
"Un ja teiks dur..."	426
"klausies kas notiek širāzā..."	427
"Kur ir tas gaišākais prieks..."	428
Bēda	430
Z	431
Rekonstruktīvas mēģinājums (Māla grāmata)	432
Špika romance. Voldemāram Sauleskalnam un pārējiem	434
Maijs debešos	73
Luters	436
Simurģis	437
"Ei franču kvēlais putns..."	438
Pārdomas 13. janvāra ielā	161
Alberts Bels, Ltd	439
Circenis	440

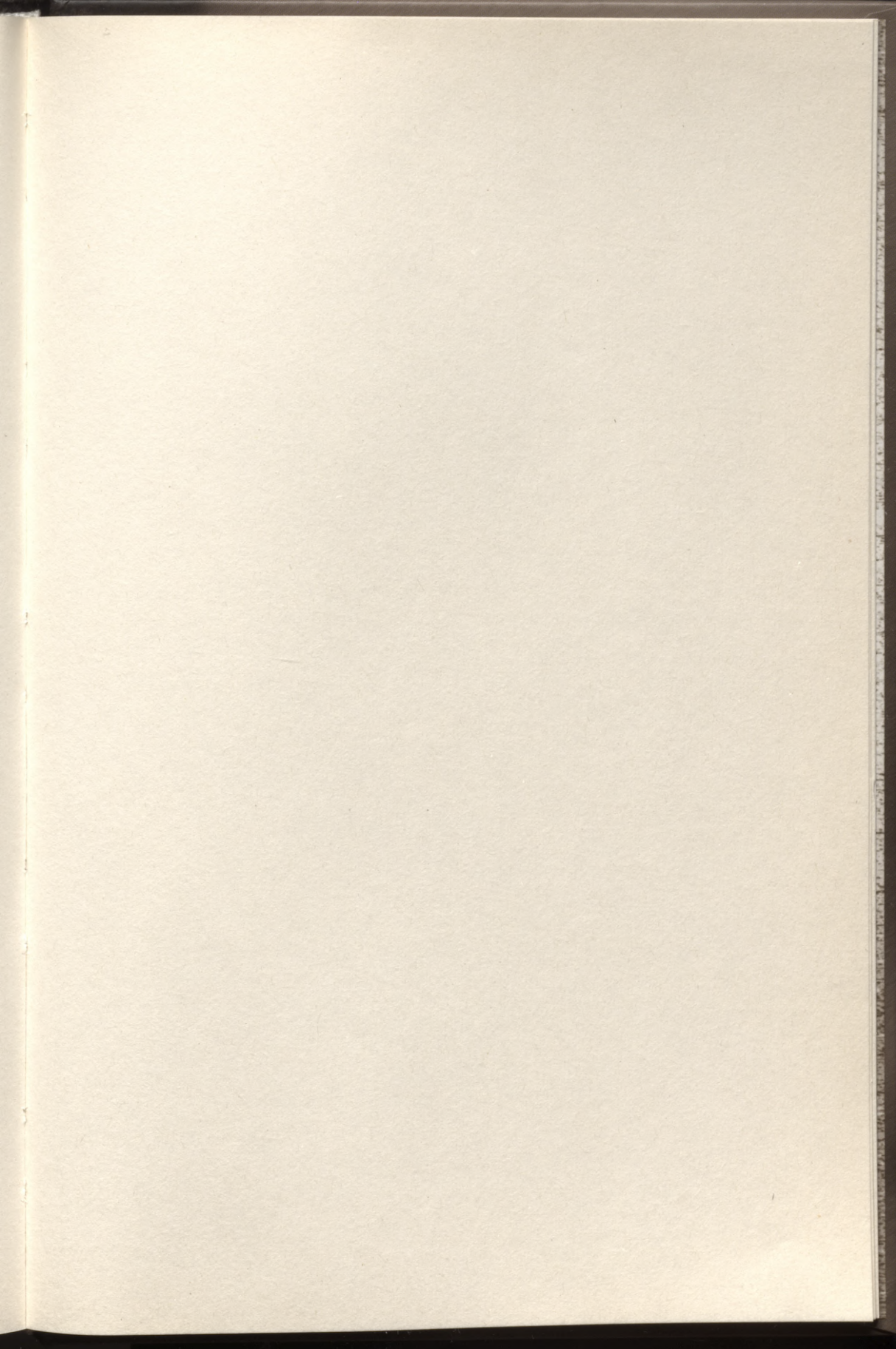
aprīlis maijs	441
Pele	442
Pauļuks: dievturības lekcija	443
Ziemā skolā	153
Vērmanītis	444
Acu dzīlēs	229
Pulkstens	75
"Tu apstājies un pieliecies..."	445
"Piepistos ziedos vārtos..."	446
"Caurš padebešos!..."	447
Rekviēms marod	448
Turku draugiem Stokholmas radifonā	449
Murgs	346
Rubikiāde, 13. janvāra rīts	450
Rubikiāde, II	451
Rubikiāde, 20. janvāris	452
Rubikiāde, Granīts	453
Rubikiāde, Zaķusala	454
Rubikiāde, Smagās avīzes	455
Rubikiāde, 20. janvāris	456
Rubikiāde, VIII	457
I. cerība	458
"Debes, nocel slogu..."	459
"Ei, latvi!..."	460
Feldbergs un mākslas kritika	461
Iedzeršana radiostacijā "Brīvība"	462
"Gars kondensējies vielās..."	463
Klints kupols. Dvēseju ala	464
"Es nesu locījumu..."	465
Ars mercatoria	466
Svētīgo vasara	467
Ojāra Vācieša lauks	468
"Zināms, ir mīlamies laiks..."	469
Darba vizīte	470
Alvis Birkovs Preses ballē	471
"Savāc kucēnus grozā, vecen..."	472
Sens paziņa	473
"Tu mazā viltus zeme..."	474
Lapas	475
Afgāņu paklājs: V. H. Oudena motīvs	476
Viens putniņš dzied	477
Daģam Sigurda dēlam	478
II. Lieldienstāsts	479
Kauns	480
Pika	481
Knutam Skujeniekam	482
Teksts kā līdzdalība	483

"Dod man, uguntiņ, nosēdēt nakti..."	485
Baltās vingras	486
Artistam	487
Būmeisters	488
"Es tikai karstu pieri piedūros..."	489
Milāna Rūfa motīvs	490
Lundā pie Šica	491
Ķēniņa taka	492
Burtniekos	493
"Es mazs..."	494
"Negrozās mēle, aiz zobiem dusē..."	495
"Čiks, gadsimts riņķī!..."	496
Debešos	497
"Pacel augstu trulo pauri..."	498
Īvs. "Svabodai"	499
Sapnī saka Šatra Šatinovs (latviski?!)	500
Laima Muktupāvela Preses ballē	501
"Upe pret rītiem..."	502
Maijs — stāstnieku paradīze. Mārai Mellēnai	503
Tumsā piedzimt	504
1940 maijs. Jēkaba Zaikova koncentrētā ģeogrāfijas stunda	505
F. H. Dāglardžam: Tallinas ūjas	
I. Cilvēka dēls	506
II. Dardedzis	507
Gunāram Cīrulim	508
Pazaudēto "Kazu" meklējot	509
<i>Petits</i>	510

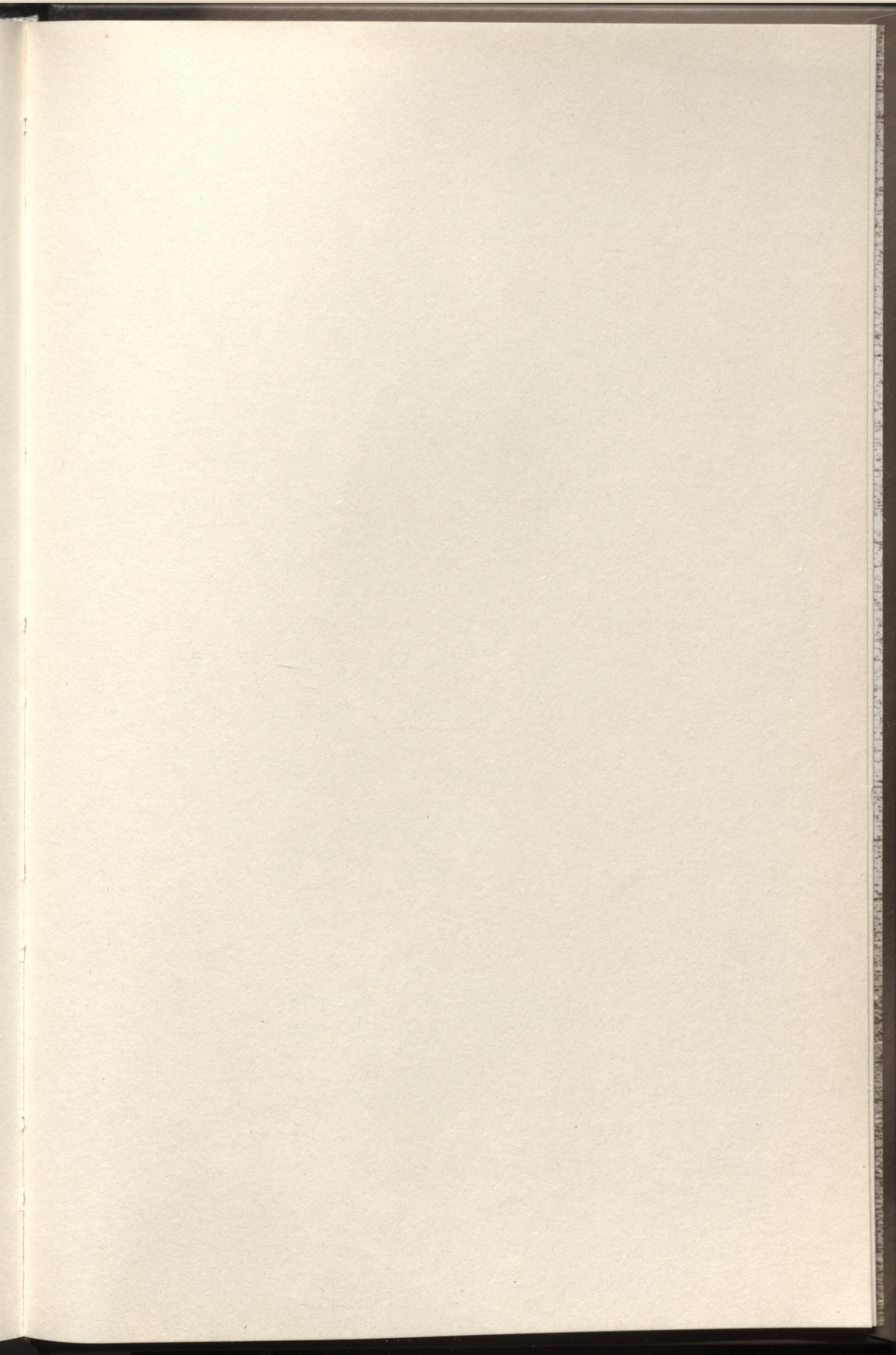
ĀRPUS KRĀJUMIEM

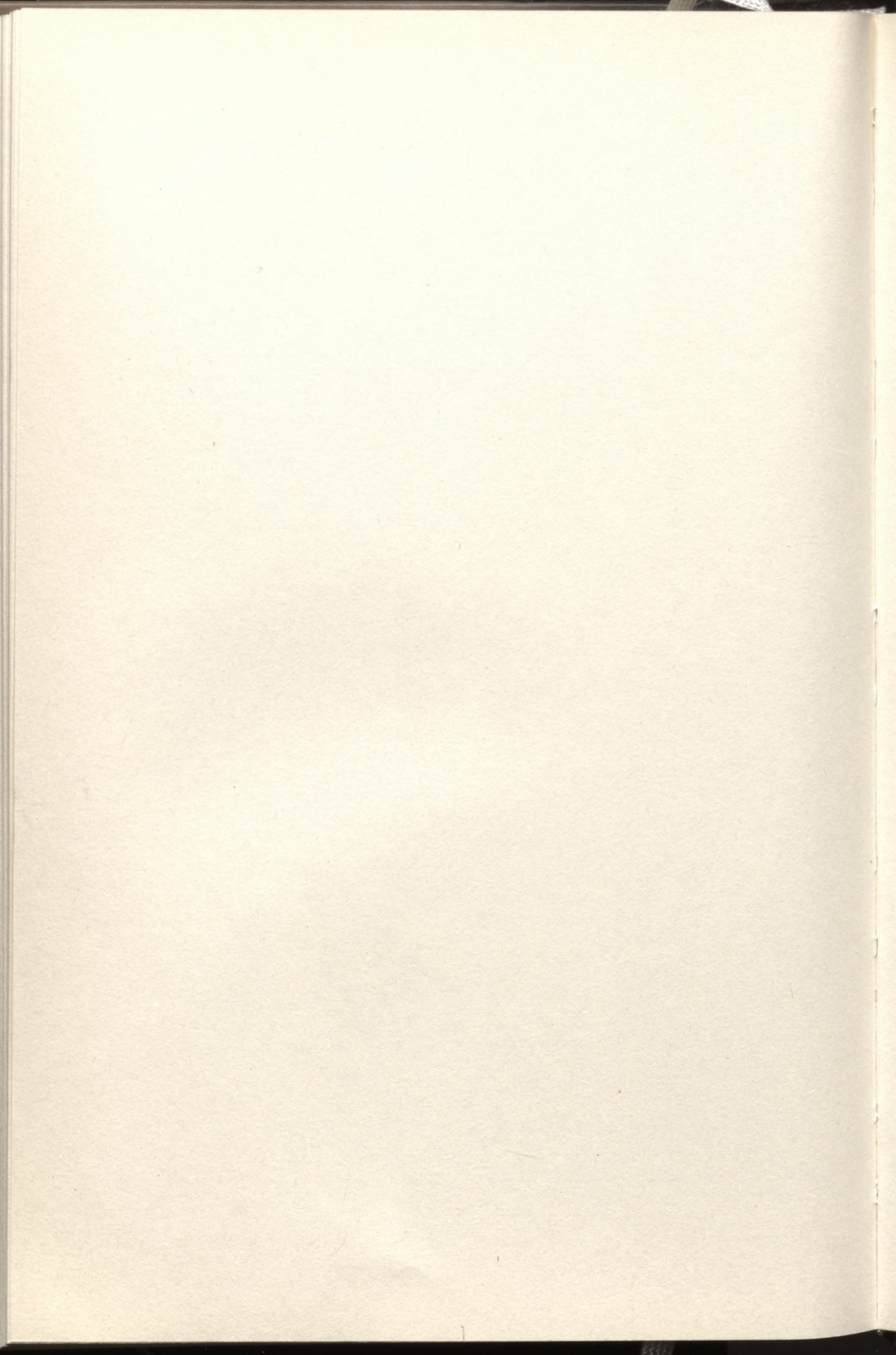
Ceļotāji, atcerieties	
I. Laiks	517
II. Klusēšana	518
III. Atcerieties asfaltu	519
Čaka pilsēta	520
Blaumaņa ielas pavasaris	520
Gvardes divīzija	522
Īsos vārdos	523
Lidaciņa	524
Reālisms	525
Sentimentālisms (no "Baltvācu romansero")	526
Romantisms (no "Baltvācu romansero")	527
Svētdienas metamorfozas	528
Nakti pie neuzceltās viesnīcas	529
Sv. Juris	531
"Sauciet mani par vientiesīti..."	532

Pavasaris	533
Dzejolis par Rīgas Ziemassvētkiem	534
Sinagoga	535
“Vai tev nevajag avižu zēna, Rīga?”	536
Ar sirdi	537
Dzejolis par sinagogu un pavasari	538
Muzika	540
Sapņi izteicies	541
Brālis	542
Grāmata	545
Rakstos meklēt	546
Pauluks, III	547
Vēl no Prāgas prozas	
I. Champs pierre	548
II. Omnia nostra	550
III. “Cik jocīgi...”	551
Vienatnes prieki	552
I. Grāmatizdevējs Vilnis Zaļkalns sauc no tukša loga	553
II. Mūžīgais students sauc no bezgalgarā gaiteņa	554
Imitēt Turcijā Jāņunakti	555
Kunnoss runā ar nāvi	556
“Vēl nav formulēts vārds...”	557
Šovasar Uldis Leinerts	558
Sapnis: tautietis atbild Ojāram Vācietim	559
1944: tekstu meklējot	560
Uģim Brikmanim, Ltd.	
I “Tec, tēti, uz mežu...”	561
II “Es, meitiņ, daudz redzējis zemju...”	562
III “Tiem acu nav, ka tevi nepamana...”	563
IV “Es puisis prasts...”	564
V “Ved, ķēniņ, Kurzemīti lieverēt...”	565
VI “Kurp ved mūs, dziesma...”	566
VII “Es ticu stāstam...”	567
VIII “Tu, bitīt lapsenīt...”	569
IX “Man nebūs tevis kauns...”	570
X “Pa milzu ciparnīcām joņo vārdi...”	571

1870
1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900

THE BOARD

1922

REPORT OF THE BOARD
FOR THE YEAR 1922
CONTAINING THE STATEMENT OF THE
FINANCIAL POSITION AND THE
OPERATIONS OF THE BOARD
DURING THE YEAR 1922

DR. J. H. HARRIS
PRESIDENT

Uldis Bērziņš

Dzeja

Apgāds "ATĒNA",
reģistrācijas apliecība nr. 000330181,
Blaumaņa ielā 16/18-2a, Rīga, LV-1011,
e-pasts: atena@atena.lv
www.atena.lv

Iespiests un iesiets tipogrāfijā a/s "Preses nams"

**OBLIGĀTAIS
EKSEMPLĀRS**

8

1917
MAY 10 1917
LIBRARY

LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTEKA

0304047132

*
Pacel augstā krulo pauri,
Pemin sava tūku,
Gaidi, tūlīn šīs vas cauri:
Ereli brēc uz zānu

Dodni, apalī psihs, tai piemēs,
Nātra, skudre egļe –
Divi stādi, kuriem vienmēr
Sīdā savnes elle
2001

Ši grāmata ir Ulža Bērziņa dzejas apkopojums un ietver krājumus "Piemineklis kazai" (1980), "Poētisms baltkrievs" (1984), "Nenotikušie atentāti" (1990), dzejoļu ciklu "Parasts akmens" (1992), dzejoļus no Ulža Bērziņa un Jura Kronberga krājuma "Laiks" (1994), izlasēm "Kukaiņu soli" (1994) un "Dzeja" (1995), krājumus "Nozagtie velosipēdi" (1999) un "Maijs debešos (Dekonstruktīvas mēģinājums)" (2002), kā arī dzeju ārpus krājumiem.

ATĒNA –
grāmatas, pie kurām atgriezties...

ISBN 9984-34-093-7

9 789984 340937

2004-5

L 124

*
 Pacel augstā trulo pavci,
 Iemin sūnā tūku,
 Gaidi, tūlīn strāvas cauri:
 Englī bēc uz šānu

Dodni, apalī psihs, tev piemārs,
 Nātra, skudra egle –
 Divi stādi, kuriem piemēt
 Sīdā savnes elle
 2001

Šī grāmata ir Ulža Bērziņa dzejas apkopojums un ietver krājumus "Pieminekļis kazai" (1980), "Poētisms baltkrievs" (1984), "Nenotikušie atentāti" (1990), dzejoļu ciklu "Parasts akmens" (1992), dzejoļus no Ulža Bērziņa un Jura Kronberga krājuma "Laiks" (1994), izlasēm "Kukaiņu soļi" (1994) un "Dzeja" (1995), krājumus "Nozagtie velosipēdi" (1999) un "Maijs debešos (Dekonstruktīvas mēģinājums)" (2002), kā arī dzeju ārpus krājumiem.

ATĒNA

ATĒNA-

grāmatas, pie kurām atgriezties...

ISBN 9984-34-093-7

9 789984 340937